

תנ"ך

תורה

בראשית

בראשית א : 1

- 1 Na počátku stvořil Bůh nebe a zemi.

א אין אָנהייב האָט גאָט באַשאַפֿן דעם הימל און די ערד.
- 2 Země pak byla nesličná a pustá, a tma byla nad propastí, a Duch Boží vznášel se nad vodami.

ב און די ערד איז געווען וויסט און ליידיק, און פֿינצטערניש איז געווען אויפֿן געזיכט פֿון תהום, און דער גיטט פֿון גאָט האָט געשוועבט אויפֿן געזיכט פֿון די וואַסערן.
- 3 I řekl Bůh: Bud' světlo! I bylo světlo.

ג האָט גאָט געזאָגט: זאָל ווערן ליכט. און עס איז געוואָרן ליכט.
- 4 A viděl Bůh světlo, že *bylo* dobré; i oddělil Bůh světlo od tmy.

ד און גאָט האָט געזען דאָס ליכט אַז עס איז גוט; און גאָט האָט פֿאַנאַנדערגעשיידט צווישן דעם ליכט און צווישן דער פֿינצטערניש.
- 5 A nazval Bůh světlo dnem, a tmu nazval nocí. I byl večer a bylo jitro, den první.

ה און גאָט האָט גערופֿן דאָס ליכט טאָג, און די פֿינצטערניש האָט ער גערופֿן נאַכט. און עס איז געווען אָוונט, און עס איז געווען פֿרימאָרגן, איין טאָג.
- 6 Řekl také Bůh: Bud' obloha u prostřed vod, a děl vody od vod!

ו האָט גאָט געזאָגט: זאָל ווערן אַן אויסשפּרייט אין מיטן פֿון די וואַסערן, און ער זאָל פֿאַנאַנדערגעשיידן צווישן וואַסערן און וואַסערן.
- 7 I učinil Bůh tu oblohu, a oddělil vody, kteréž jsou pod oblohou, od vod, kteréž jsou nad oblohou. A stalo se tak.

ז און גאָט האָט געמאַכט דעם אויסשפּרייט, און האָט פֿאַנאַנדערגעשיידט צווישן די וואַסערן וואָס אונטער דעם אויסשפּרייט און צווישן די וואַסערן וואָס איבער דעם אויסשפּרייט. און עס איז אַזוי געשען.
- 8 I nazval Bůh oblohu nebem. I byl večer a bylo jitro, den druhý.

ח און גאָט האָט גערופֿן דעם אויסשפּרייט הימל. און עס איז געווען אָוונט, און עס איז געווען פֿרימאָרגן, אַ צווייטן טאָג.
- 9 Řekl také Bůh: Shromazďte se vody, *kte-réž jsou* pod nebem, v místo jedno, a ukaž se *místo* suché! A stalo se tak.

ט האָט גאָט געזאָגט: זאָלן זיך אַינזאַמעלן די וואַסערן פֿון אונטערן הימל אין איין אָרט, און זאָל זיך באַווייזן די יבשה. און עס איז אַזוי געשען.
- 10 I nazval Bůh *místo* suché zemí, shromáždění pak vod nazval mořem. A viděl Bůh, že *to bylo* dobré.

י און גאָט האָט גערופֿן די יבשה ערד, און די אַינזאַמלונג פֿון די וואַסערן האָט ער גערופֿן ימען. און גאָט האָט געזען אַז דאָס איז גוט.

- 11 Potom řekl Bůh: Zplod' země travu, *a* bylinu vydávající símě, *a* strom plodný, nesoucí ovoce podle pokolení svého, v němž by bylo símě jeho na zemi. A stalo se tak.
- 12 Nebo země vydala travu, *a* bylinu nesoucí semeno podle pokolení svého, i strom přinášející ovoce, v němž *bylo* símě jeho, podle pokolení jeho. A viděl Bůh, že to bylo dobré.
- 13 I byl večer a bylo jitro, den třetí.
- 14 Opět řekl Bůh: Buďte světla na obloze nebeské, aby oddělovala den od noci, a byla na znamení a *rozměření* časů, dnů a let.
- 15 A aby svítila na obloze nebeské, a osvětcovala zemi. A stalo se tak.
- 16 I učinil Bůh dvě světla veliká, světlo větší, aby správu drželo nade dnem, a světlo menší, aby správu drželo nad nocí; *též* i hvězdy.
- 17 A postavil je Bůh na obloze nebeské, aby osvětcovala zemi;
- 18 A aby správu držela nade dnem a nocí, a oddělovala světlo od tmy. A viděl Bůh, že *to bylo* dobré.
- 19 I byl večer a bylo jitro, den čtvrtý.
- יא האָט גאָט געזאָגט: זאָל די ערד אַרויסגראָזן גראַז, קרײַטעכץ וואָס גיט אַרויס זאָמען, פֿרוכטביימער וואָס טראָגן פֿרוכט אויף דער ערד לויט זייערע מינים, וואָס זייער זאָמען איז אין זיי. און עס איז אַזוי געשען.
- יב און די ערד האָט אַרויסגעבראַכט גראַז, קרײַטעכץ וואָס גיט אַרויס זאָמען לויט זייערע מינים, און ביימער וואָס טראָגן פֿרוכט, וואָס זייער זאָמען איז אין זיי, לויט זייערע מינים. און גאָט האָט געזען אַז דאָס איז גוט.
- יג און עס איז געווען אָוונט, און עס איז געווען פֿרימאָרגן, אַ דריטן טאָג.
- יד האָט גאָט געזאָגט: זאָלן ווערן ליכטער אין דעם אויסשפּרייט פֿון הימל, פֿאַנאַנדערצושיידן צווישן דעם טאָג און צווישן דער נאַכט, און זיי זאָלן זײַן פֿאַר צייכנס און פֿאַר צײַטן, און פֿאַר טעג און יאָרן.
- טו און זיי זאָלן זײַן פֿאַר ליכטער אין דעם אויסשפּרייט פֿון הימל, צו ליכטן אויף דער ערד. און עס איז אַזוי געשען.
- טז און גאָט האָט געמאַכט די צוויי גרויסע ליכטער: דאָס גרעסערע ליכט פֿאַר דער געוועלטיקונג פֿון טאָג, און דאָס קלענערע ליכט פֿאַר דער געוועלטיקונג פֿון דער נאַכט; און די שטערן.
- יז און גאָט האָט זיי אַרײַנגעזעצט אין דעם אויסשפּרייט פֿון הימל, צו ליכטן אויף דער ערד,
- יח און צו געוועלטיקן איבער דעם טאָג און איבער דער נאַכט, און פֿאַנאַנדערצושיידן צווישן דעם ליכט און צווישן דער פֿינצטערניש. און גאָט האָט געזען אַז דאָס איז גוט.
- יט און עס איז געווען אָוונט, און עס איז געווען פֿרימאָרגן, אַ פֿירטן טאָג.

- 20 Řekl ještě Bůh: Vydejte vody hmyz duše živé v hojnosti, a ptactvo, *kteréž* by létalo nad zemí pod oblohou nebeskou!
- 21 I stvořil Bůh velryby veliké a všelijakou duši živou, hýbající se, kteroužto v hojnosti vydaly vody podlé pokolení jejich, a všeliké ptactvo křídla mající, podlé pokolení jeho. A viděl Bůh, že *to bylo* dobré.
- 22 I požehnal jim Bůh, řka: Plod'tež se a množte se, a naplňte vody mořské; též ptactvo ať se rozmnožuje na zemi!
- 23 I byl večer a bylo jitro, den pátý.
- 24 Řekl též Bůh: Vydej země duši živou, *jednu každou* podlé pokolení jejího, hovada a zeměplazy, i zvěř zemskou, podlé pokolení jejího. A stalo se tak.
- 25 I učinil Bůh zvěř zemskou podlé pokolení jejího, též hovada vedlé pokolení jejich, i všeliký zeměplaz podlé pokolení jeho. A viděl Bůh, že *bylo* dobré.
- 26 Řekl opět Bůh: Učiňme člověka k obrazu našemu, podlé podobenství našeho, a ať panují nad rybami mořskými, a nad ptactvem nebeským, i nad hovady, a nad vší zemí, i nad všelikým zeměplazem hýbajícím se na zemi.
- כ האָט גאָט געזאָגט: זאָל דאָס וואַסער ווידמענען אַ ווידמענונג פֿון לעבעדיקע באַשעפֿענישן, און פֿויגלען זאָלן פֿליען אויף דער ערד, איבערן פֿרײַען אויסשפּרייט פֿון הימל.
- כא און גאָט האָט באַשאַפֿן די גרויסע ים-חיות, און אַלע לעבעדיקע באַשעפֿענישן וואָס קריכן, וואָס דאָס וואַסער האָט געווידמענט לויט זייערע מינים, און אַלע געפֿליגלטע פֿויגלען לויט זייערע מינים. און גאָט האָט געזען אַז דאָס איז גוט.
- כב און גאָט האָט זיי געבענטשט, אַזוי צו זאָגן: פֿרוכפּערט אייך און מערט אייך, און פֿילט אָן די וואַסערן אין די ימען, און די פֿויגלען זאָלן זיך מערן אויף דער ערד.
- כג און עס איז געווען אָוונט, און עס איז געווען פֿרימאָרגן, אַ פֿינפטן טאָג.
- כד האָט גאָט געזאָגט: זאָל די ערד אַרויסברענגען לעבעדיקע באַשעפֿענישן לויט זייערע מינים, בהמות און שרצים און חיות פֿון דער ערד לויט זייערע מינים. און עס איז אַזוי געשען.
- כה און גאָט האָט געמאַכט די חיות פֿון דער ערד לויט זייערע מינים, און די בהמות לויט זייערע מינים, און אַלע שרצים פֿון דער ערד לויט זייערע מינים. און גאָט האָט געזען אַז דאָס איז גוט.
- כו האָט גאָט געזאָגט: לאָמיר מאַכן מענטשן אין אונדזער געשטאַלט, לויט אונדזער גלייכעניש, און זיי זאָלן געוועלטיקן איבער די פֿיש פֿון ים, און איבער די פֿויגלען פֿון הימל, און איבער די בהמות, און איבער דער גאַנצער ערד, און איבער אַלע שרצים וואָס קריכן אויף דער ערד.

- 27 I stvořil Bůh člověka k obrazu svému, k obrazu Božímu stvořil jej, muže a ženu stvořil je.
- 28 A požehnal jim Bůh, a řekl jim Bůh: Plodtež se a rozmnožujte se, a naplňte zemi, a podmaňte ji, a panujte nad rybami mořskými, a nad ptactvem nebeským, i nad všelikým živočichem hýbajícím se na zemi.
- 29 Řekl ještě Bůh: Aj, dal jsem vám všelikou bylinu, vydávající símě, kteráž *jest* na tváři vší země, a všeliké stromové, (*na němž jest ovoce stromu*), nesoucí símě; *to* bude vám za pokrm.
- 30 Všechněm pak živočichům zemským, i všemu ptactvu nebeskému, a všemu tomu, což se hýbe na zemi, v čemž *jest* duše živá, všelikou bylinu zelenou *dal jsem* ku pokrmu. I stalo se tak.
- 31 A viděl Bůh vše, což učinil, a aj, *bylo* velmi dobré. I byl večer a bylo jitro, den šestý.
- כז און גאָט האָט באַשאַפֿן דעם מענטשן אין זײַן געשטאַלט; אין דער געשטאַלט פֿון גאָט האָט ער אים באַשאַפֿן; אַ זכר און אַ נקבה האָט ער זיי באַשאַפֿן.
- כח און גאָט האָט זיי געבענטשט, און גאָט האָט צו זיי געזאָגט: פֿרוכפערט אייך און מערט אייך, און פֿילט אָן די ערד, און באַצווינגט זי, און געוועלטיקט איבער די פֿיש פֿון ים, און איבער די פֿויגלען פֿון הימל, און איבער אַלעם לעבעדיקן וואָס קריכט אויף דער ערד.
- כט און גאָט האָט געזאָגט: זעט, איך האָב אייך געגעבן יעטוועדער קרייטעכץ וואָס גיט אַרויס זאָמען, וואָס אויפֿן געזיכט פֿון דער גאַנצער ערד, און יעטוועדער בוים וואָס אויף אים איז דאָ ביימערפֿרוכט וואָס גיט אַרויס זאָמען; פֿאַר אייך זאָל דאָס זײַן צום עסן.
- ל און פֿאַר אַלע חיות פֿון דער ערד, און פֿאַר אַלע פֿויגלען פֿון הימל, און פֿאַר אַלץ וואָס קריכט אויף דער ערד, וואָס אין אים איז דאָ אַ לעבעדיקער אָטעם, איז יעטוועדער גרין קרייטעכץ צום עסן. און עס איז אַזוי געווען.
- לא און גאָט האָט געזען אַלץ וואָס ער האָט געמאַכט, ערשט עס איז זייער גוט. און עס איז געווען אָוונט, און עס איז געווען פֿרימאָרגן, דעם זעקסטן טאָג.

בראשית ב : 2

- 1 A tak dokonána jsou nebesa a země, i všecko vojsko jejich.

א אזוי זינען פֿאַרענדיקט געוואָרן דער הימל און די ערד און זייער גאַנצער חיל.
- 2 A dokonal Bůh dne sedmého dílo své, kteréž dělal; a odpočinul v den sedmý ode všeho díla svého, kteréž byl dělal.

ב און גאָט האָט געענדיקט צום זיבעטן טאָג זיין אַרבעט וואָס ער האָט געמאַכט, און ער האָט גערוט אויפֿן זיבעטן טאָג פֿון זיין גאַנצער אַרבעט וואָס ער האָט געמאַכט.
- 3 I požehnal Bůh dni sedmému a posvětil ho; nebo v něm odpočinul Bůh ode všeho díla svého, kteréž byl stvořil, aby učiněno bylo.

ג און גאָט האָט געבענטשט דעם זיבעטן טאָג, און האָט אים געהייליקט, וואָרום אין אים האָט ער גערוט פֿון זיין גאַנצער אַרבעט וואָס גאָט האָט באַשאַפֿנדיק געמאַכט.
- 4 Tit jsou rodové nebes a země, (když stvořena jsou v den, v němž učinil Hospodin Bůh zemi i nebe),

ד דאָס איז די געשיכטע פֿון דעם הימל און דער ערד ווען זיי זינען באַשאַפֿן געוואָרן, אין דעם טאָג וואָס גאָט דער האָר האָט געמאַכט ערד און הימל.
- 5 I každé chrastiny polní, dříve než byla na zemi, i všeliké byliny polní, prvé než vzcházela; nebo ještě byl nedštil Hospodin Bůh na zemi, aniž byl který člověk, ješto by dělal zemi.

ה און קיין ביימל פֿון פֿעלד איז נאָך ניט געווען אויף דער ערד, און קיין קרייטעכץ פֿון פֿעלד האָט נאָך ניט געשפּראַצט, וואָרום גאָט דער האָר האָט ניט געמאַכט רעגענען אויף דער ערד, און אַ מענטש איז ניט געווען צו באַאַרבעטן די ערד;
- 6 A aniž pára vystupovala z země, aby svažovala všecken svrcek země.

ו נאָר אַ נעבל פֿלעגט אויפֿגיין פֿון דער ערד, און פֿלעגט אַנטרינקען דאָס גאַנצע געזיכט פֿון דער ערד.
- 7 I učinil Hospodin Bůh člověka z prachu země, a vdechl v chřípě jeho dchnutí života, i byl člověk v duši živou.

ז האָט גאָט דער האָר געפֿורעמט דעם מענטשן פֿון שטויב פֿון דער ערד, און האָט אַריינגעבלאָזן אין זייןע נאָזלעכער אַן אָטעם פֿון לעבן, און דער מענטש איז געוואָרן אַ לעבעדיקער נפֿש.
- 8 Štípil pak byl Hospodin Bůh ráj v Eden na východ, a postavil tam člověka, jehož byl učinil.

ח און גאָט דער האָר האָט געפֿלאַנצט אַ גאָרטן אין עֶדֶן, אין מזרח, און האָט דאָרטן אַריינגעזעצט דעם מענטשן וואָס ער האָט געפֿורעמט.

- 9 A vyvedl Hospodin Bůh z země všeliký strom na pohledění libý, a *ovoce* k jídlu chutné; též strom života u prostřed ráje, i strom vědění dobrého a zlého.
- 10 (*A řeka vycházela z Eden, k svlažování ráje, a odtud dělila se, a byla ve čtyři hlavní řeky.*)
- 11 Jméno jedné Píson, ta obchází všecku zemi Hevilah, kdež jest zlato.
- 12 A zlato země té *jest* výborné; tam *jest i* bdelium, a kámen onychin.
- 13 Jméno pak druhé řeky Gihon, ta obchází všecku zemi Chus.
- 14 A jméno řeky třetí Hiddekel, kteráž teče k východní straně Assyrské země. A řeka čtvrtá jest Eufrates.)
- 15 Pojav tedy Hospodin Bůh člověka, postavil jej v ráji *v zemi* Eden, aby jej dělal a ostříhal ho.
- 16 I zapověděl Hospodin Bůh člověku, řka: Z každého stromu rajského svobodně jísti budeš;
- 17 Ale z stromu vědění dobrého a zlého nikoli nejez; nebo v který bys koli den z něho jedl, smrtí umřeš.
- 18 Řekl byl také Hospodin Bůh: Není dobré člověku býti samotnému; učiním jemu pomoc, kteráž by při něm *byla*.
- ט און גאָט דער האָר האָט געמאַכט שפּראַצן פֿון דער ערד אַלערליי ביימער גלוסטיק אָנצוקוקן און גוט צום עסן; אויך דעם בוים פֿון לעבן, אין מיטן גאָרטן, און דעם בוים פֿון וויסן גוטס און שלעכטס.
- י און אַ טײַך איז אַרויסגעגאַנגען פֿון עֵדֶן אָנצוטרינקען דעם גאָרטן, און פֿון דאָרטן האָט ער זיך צעשיידט, און איז געוואָרן פֿיר טיילן.
- יא דער נאָמען פֿון איינעם איז פישון; דאָס איז דער וואָס רינגלט אַרום דאָס גאַנצע לאַנד חוּלָה, וואָס דאָרטן איז דאָ גאָלד;
- יב און דאָס גאָלד פֿון יענעם לאַנד איז גוט. דאָרטן איז דער בדולָח און דער אָניקלשטיין.
- יג און דער נאָמען פֿון צווייטן טײַך איז גיחון; דאָס איז דער וואָס רינגלט אַרום דאָס גאַנצע לאַנד כּוש.
- יד און דער נאָמען פֿון דריטן טײַך איז חִדְקֶל; דאָס איז דער וואָס גייט צו מזרח פֿון אַשור. און דער פֿירטער טײַך, דאָס איז פֿרת.
- טו און גאָט דער האָר האָט גענומען דעם מענטשן, און האָט אים אַרײַנגעזעצט אין גאָרטן פֿון עֵדֶן, אים צו באַאַרבעטען און אים צו היטן.
- טז און גאָט דער האָר האָט אָנגעזאָגט דעם מענטשן, אַזוי צו זאָגן: פֿון אַלע ביימער פֿון גאָרטן מעגסטו עסן;
- יז אָבער פֿון דעם בוים פֿון וויסן גוטס און שלעכטס, פֿון אים זאָלסטו ניט עסן, וואָרום אין דעם טאָג וואָס דו עסט פֿון אים, וועסטו זיכער שטאַרבן.
- יח און גאָט דער האָר האָט געזאָגט: עס איז ניט גוט דער מענטש זאָל זײַן אַליין; איך וועל אים מאַכן אַ געהילף וועדליק פֿאַר אים.

- 19 *(Nebo když byl učinil Hospodin Bůh z země všelikou zvěř polní, i všechno ptactvo nebeské, přivedl je k Adamovi, aby pohleděl na ně, jaké by jméno kterému dáti měl; a jak by koli nazval Adam kterou duši živou, tak aby jmenována byla.*
- 20 I dal Adam jména všechněm hovědům, i ptactvu nebeskému, a všeliké zvěři polní; Adamovi pak není nalezena pomoc, která by při něm byla.)
- 21 Protož uvedl Hospodin Bůh tvrdý sen na Adama, i usnul; a vyňal jedno z žeber jeho, a to místo vyplnil tělem.
- 22 A z toho žebra, kteréž vyňal z Adama, vzdělal Hospodin Bůh ženu, a přivedl ji k Adamovi.
- 23 I řekl Adam: 'Tedy tato jest kost z kostí mých a tělo z těla mého; tato slouží bude mužatce, nebo z muže vzata jest.
- 24 Z té příčiny opustí muž otce svého i matku svou, a přidržeti se bude manželky své, i budou v jedno tělo.
- 25 Byli pak oba dva nazí, Adam i žena jeho, a nestyděli se.
- יט און גאָט דער האָר האָט געפֿורעמט פֿון דער ערד אַלערליי חיות פֿון פֿעלד און אַלערליי פֿויגלען פֿון הימל, און געבראַכט צו דעם מענטשן, צו זען וואָס ער וועט זיי רופֿן, און וואָס נאָר דער מענטש וועט רופֿן איטלעך לעבעדיקע באַשעפֿעניש, דאָס זאָל זיין איר נאָמען.
- כ האָט דער מענטש אָנגערופֿן נעמען פֿאַר אַלע בהמות, און פֿאַר די פֿויגלען פֿון הימל, און פֿאַר אַלע חיות פֿון פֿעלד; אָבער פֿאַר אָדמען האָט ער ניט געפֿונען אַ געהילף וועדליק פֿאַר אים.
- כא האָט גאָט דער האָר געלאָזט פֿאַלן אַ טיפֿן שלאָף אויף דעם מענטשן, און ער איז אינגעשלאָפֿן; און ער האָט אַרויסגענומען איינע פֿון זיינע ריפֿן, און האָט פֿאַרשטאַפט איר אָרט מיט פֿלייש.
- כב און גאָט דער האָר האָט געבויט פֿון דער ריפֿ , וואָס ער האָט אַרויסגענומען פֿון דעם מענטשן, אַ פֿרוי, און האָט זי געבראַכט צו דעם מענטשן.
- כג האָט דער מענטש געזאָגט: דאָס מאָל איז דאָס אַ ביין פֿון מיינע ביינער, און פֿלייש פֿון מיינ פֿלייש; די דאָזיקע זאָל גערופֿן ווערן פֿרוי, ווייל פֿון אַ מאַן איז גענומען געוואָרן די דאָזיקע.
- כד דרום פֿאַרלאָזט אַ מאַן זיין פֿאָטער און זיין מוטער, און באַהעפֿט זיך אָן זיין ווייב, און זיי ווערן איין לייב.
- כה און זיי זיינען ביידע געווען נאָקעט, דער מענטש און זיין ווייב, און זיי פֿלעגן זיך ניט שעמען.

בראשית ג : 3

- א און די שלאנג איז געווען ליסטיקער פֿון אלע חיות פֿון פֿעלד וואָס גאָט דער האָר האָט געמאַכט, און זי האָט געזאָגט צו דער פֿרוי: ניט-שוין האָט גאָט געזאָגט, איר זאָלט ניט עסן פֿון קיין בוים פֿון גאָרטן?
- ב האָט די פֿרוי געזאָגט צו דער שלאנג: פֿון דער פֿרוכט פֿון די ביימער פֿון גאָרטן מעגן מיר עסן,
- ג נאָר פֿון דער פֿרוכט פֿון דעם בוים וואָס אין מיטן גאָרטן האָט גאָט געזאָגט: איר זאָלט דערפֿון ניט עסן, און איר זאָלט זיך דעראָן ניט אָנרירן, אַזיסט וועט איר שטאַרבן.
- ד האָט די שלאנג געזאָגט צו דער פֿרוי: שטאַרבן וועט איר ניט שטאַרבן,
- ה נאָר גאָט ווייס אַז אין דעם טאָג וואָס איר עסט דערפֿון, וועלן זיך עפֿענען אייערע אויגן, און איר וועט זיין אַזוי ווי גאָט צו וויסן גוטס און שלעכטס.
- ו האָט די פֿרוי געזען אַז דער בוים איז גוט צום עסן, און אַז ער איז אַ גאַרונג פֿאַר די אויגן, און דער בוים איז גלוסטיק אָנצוקוקן, און זי האָט גענומען פֿון זיין פֿרוכט, און האָט געגעסן; און זי האָט אויך געגעבן איר מאָן מיט איר, און ער האָט געגעסן.
- ז און זייערע ביידנס אויגן האָבן זיך געעפֿנט, און זיי האָבן געוויסט אַז זיי זיינען נאָקעט; האָבן זיי צונויפֿגענייט פֿינגערלעטער, און זיך געמאַכט גארטלען.
- ח און זיי האָבן געהערט דעם קול פֿון גאָט דעם האָר, ווי ער גייט אַרום אין גאָרטן אין דער קילקייט פֿון טאָג; און דער מענטש און זיין ווייב האָבן זיך באַהאַלטן פֿאַר גאָט דעם האָר צווישן די ביימער פֿון גאָרטן.
- 1 Had pak byl nejchytřejší ze všech živočichů polních, kteréž byl učinil Hospodin Bůh. A *ten* řekl ženě: Tak-liž jest, že vám Bůh řekl: Nebudete jísti z každého stromu rajského?
- 2 I řekla žena hadu: Ovoce stromů rajských jíme;
- 3 Ale o ovoci stromu, kterýž jest u prostřed ráje, řekl Bůh: Nebudete ho jísti, aniž se ho dotknete, abyste nezemřeli.
- 4 I řekl had ženě: Nikoli nezemřete smrtí!
- 5 Ale ví Bůh, že v kterýkoli den z něho jísti budete, otevrou se oči vaše; a budete jako bohové, vědouce dobré i zlé.
- 6 Viduci tedy žena, že dobrý *jest* strom k jídlu i příjemný očima, a k nabytí rozumnosti strom žádostivý, vzala z ovoce jeho a jedla; dala také i muži svému s sebou, a *on* jedl.
- 7 Tedy otevříný jsou oči obou dvou, a poznali, že jsou nazí; i navázali lístí fíkového a nadělali sobě věníků.
- 8 A *v tom* uslyšeli hlas Hospodina Boha chodícího po ráji k větru dennímu; i skryl se Adam a žena jeho před tváří Hospodina Boha, u prostřed stromů rajského.

- 9 I povolal Hospodin Bůh Adama, a řekl: *Kdež jsi?* הָאָט גאָט דער האָר גערופֿן צו דעם מענטשן, און הָאָט צו אים געזאָגט: וווּ ביסטו?
- 10 Kterýžto řekl: Hlas tvůj slyšel jsem v ráji a bál jsem se, že jsem nahý; protož skryl jsem se. הָאָט ער געענטפֿערט: איך האָב געהערט דיין קול אין גאָרטן, און איך האָב מורא געהאַט, ווייל איך בין נאָקעט, האָב איך מיך באַהאַלטן.
- 11 I řekl *Bůh*: Kdožt oznámil, že jsi nahý? Nejedl-lis ale z toho stromu, z něhožt jsem jísti zapověděl? הָאָט ער געזאָגט: ווער האָט דיר געזאָגט אַז דו ביסט נאָקעט? האָסטו געגעסן פֿון דעם בוים וואָס איך האָב דיר אָנגעזאָגט ניט צו עסן פֿון אים?
- 12 I řekl Adam: Žena, kterouž jsi mi dal, *aby byla* se mnou, ona mi dala z stromu toho, a jedl jsem. הָאָט דער מענטש געזאָגט: די ווייב וואָס דו האָסט מיר געגעבן, זי האָט מיר געגעבן פֿון דעם בוים, און איך האָב געגעסן.
- 13 I řekl Hospodin Bůh ženě: Což jsi to učinila? I řekla žena: Had mne podvedl, i jedla jsem. הָאָט גאָט דער האָר געזאָגט צו דער פֿרוי: וואָס האָסטו דאָ געטאָן? האָט די פֿרוי געזאָגט: די שלאַנג האָט מיך אָנגערעדט, און איך האָב געגעסן.
- 14 Tedy řekl Hospodin Bůh hadu: Že jsi to učinil, zlořečený budeš nade všechna hovada a nade všechny živočichy polní; po břicho svém plaziti se budeš, a prach žráti budeš po všechny dny života svého. הָאָט גאָט דער האָר געזאָגט צו דער שלאַנג: ווייל דו האָסט דאָס געטאָן, זאָלסטו זיין פֿאַרשאַלטן פֿון צווישן אַלע בהמות, און פֿון צווישן אַלע חיות פֿון פֿעלד; אויף דיין בויך זאָלסטו גיין, און שטויב זאָלסטו עסן אַלע טעג פֿון דיין לעבן.
- 15 Nad to, nepřítelství položím mezi tebou a mezi ženou, i mezi semenem tvým a semenem jejím; ono potře tobě hlavu, a ty potřeš jemu patu. און אַ פֿיינטשאַפֿט וועל איך מאַכן צווישן דיר און צווישן דער פֿרוי, און צווישן דיין זאָמען און צווישן איר זאָמען; ער וועט דיר טרעפֿן אין קאָפּ, און דו וועסט אים טרעפֿן אין טריט.
- 16 Ženě *pak* řekl: Velice rozmnožím bolesti tvé a počínání tvá, s bolestí roditi budeš děti, a pod mocí muže tvého *bude* žádost tvá, a on panovati bude nad tebou. צו דער פֿרוי האָט ער געזאָגט: מערן וועל איך מערן דיין מאַטערניש און דיין טראָגווייעניש; מיט יסורים וועסטו געבערן קינדער, און צו דיין מאַן וועט זיין גלויסטונג, און ער וועט געוועלטיקן איבער דיר.

- 17 Adamovi také řekl: Že jsi uposlechl hlasu ženy své, a jedl jsi z stromu toho, kterýžt' jsem zapověděl, řka: Nebudeš jísti z něho; zlořečená země pro tebe, s bolestí jísti budeš z ní po všechny dny života svého.
- 18 Trní a bodláčí tobě ploditi bude, i budeš jísti byliny polní.
- 19 V potu tváři své chléb jísti budeš, dokavadž se nenavrátiš do země, poněvadž jsi z ní vzat. Nebo prach jsi a v prach se navrátiš.
- 20 Dal pak byl Adam jméno ženě své Eva, proto že ona byla máté všech živých.
- 21 I zdělal Hospodin Bůh Adamovi a ženě jeho oděv kožený, a přioděl je.
- 22 Tedy řekl Hospodin Bůh: Aj, člověk učiněn jest jako jeden z nás, věda dobré i zlé; pročez nyní, aby nevztáhl ruky své, a nevzal také z stromu života, a jedl by, i byl by živ na věky, *vyžeňme její*.
- 23 I vypustil jej Hospodin Bůh z zahrady Eden, aby dělal zemi, z níž vzat byl.
- 24 A *tak* vyhnal člověka a osadil zahradu Eden cherubíny k východní straně s mečem plamenným blýskajícím se, aby ostříhali cesty k stromu života.
- יז און צו אָדמען האָט ער געזאָגט: וויל דו האָסט צוגעהערט צו דעם קול פֿון דיין ווייב, און געגעסן פֿון דעם בוים וואָס איך האָב דיר אָנגעזאָגט, אזוי צו זאָגן: זאָלסט פֿון אים ניט עסן; זאָל די ערד זיין פֿאַרשאַלטן פֿון דינעטוועגן; מיט מאַטערניש זאָלסטו זיך נערן פֿון איר אַלע טעג פֿון דיין לעבן.
- יח און דערנער און שטעכיק געוועקס זאָל זי דיר מאַכן שפּראַצן, און זאָלסט עסן קרייטעכץ פֿון פֿעלד.
- יט מיט דעם שווייס פֿון דיין פנים זאָלסטו עסן ברויט, ביז דו קערסט זיך אום צו דער ערד; וויל פֿון איר ביסטו גענומען געוואָרן; וואָרום שטויב ביסטו, און צו שטויב זאָלסטו זיך אומקערן.
- כ און דער מענטש האָט גערופֿן דעם נאָמען פֿון זיין ווייב חַוָּה, וויל זי איז געווען די מוטער פֿון אַלעם לעבעדיקן.
- כא און גאָט דער האָר האָט געמאַכט פֿאַר אָדמען און פֿאַר זיין ווייב העמדלעך פֿון פֿעל, און האָט זיי באַקליידט.
- כב און גאָט דער האָר האָט געזאָגט: זע, דער מענטש איז געוואָרן ווי איינער פֿון אונדז צו וויסן גוטס און שלעכטס, און אַצונד קען ער נאָך אויסשטרעקן זיין האַנט, און נעמען אויך פֿון דעם בוים פֿון לעבן, און ער וועט עסן, און וועט לעבן אייביק.
- כג האָט גאָט דער האָר אים אַרויסגעשיקט פֿון דעם גאָרטן פֿון עֵדֶן, צו באַאַרבעטן די ערד, וואָס ער איז פֿון דאָרטן גענומען געוואָרן.
- כד און ער האָט אַרויסגעטריבן דעם מענטשן; און ער האָט אַריינגעזעצט אין מזרח פֿון דעם גאָרטן פֿון עֵדֶן די כּרובים, און די פֿלאַמיקע שווערד וואָס דרייט זיך, צו היטן דעם וועג צום בוים פֿון לעבן.

בראשית ד : 4

- 1 Adam pak poznal Evu ženu svou, kterážto počavši, porodila Kaina a řekla: Obdržela jsem muže na Hospodinu.

א און דער מענטש האָט דערקענט זיין ווייב חַוָּה, און זי איז טראָגעדיק געוואָרן, און האָט געבאָרן קַיִנען, און זי האָט געזאָגט: איך האָב געקריגן אַ מאַן דורך גאָט.
- 2 A opět porodila bratra jeho Abele. I byl Abel pastýř ovcí, a Kain byl oráč.

ב און זי האָט ווידער געבאָרן – זיין ברודער הָבֶלען. און הָבֶל איז געווען אַ פֶּאַסטוֹך פֿון שָׂפָא, און קַיִן איז געווען אַן ערדאַרבעטער.
- 3 Po mnohých pak dnech stalo se, že obětoval Kain z úrody zemské obět Hospodinu.

ג און עס איז געווען נאָך אַ פֶּאַרלויף פֿון טעג, האָט קַיִן געבראַכט פֿון דער פֿרוכט פֿון דער ערד אַ קרבן צו גאָט.
- 4 Ano i Abel také obětoval z prvorozených věcí stáda svého, a z tuku jejich. I vzhledl Hospodin na Abele a na obět jeho.

ד און הָבֶל, ער אויך האָט געבראַכט פֿון די ערשטליגען פֿון זיינע שָׂפָא און פֿון זייערע פֶּעטסטע. און גאָט האָט זיך געקערט צו הָבֶלען און צו זיין קרבן,
- 5 Na Kaina pak a na obět jeho nevzhledl. Protož rozlít se Kain náramně, a opadla tvář jeho.

ה און צו קַיִנען און צו זיין קרבן האָט ער זיך נישט געקערט. האָט קַיִנען זייער געערגערט, און זיין פנים איז אַראָפּגעפֿאַלן.
- 6 I řekl Hospodin Kainovi: Proč jsi se *tak* rozpálil hněvem? A proč jest opadla tvář tvá?

ו האָט גאָט געזאָגט צו קַיִנען: פֶּאַר וואָס פֶּאַרדריסט דו, און פֶּאַר וואָס איז אַראָפּגעפֿאַלן דיין פנים?
- 7 Zdaliž nebudeš příjemný, budeš-li dobře činiti? Pakli nebudeš dobře činiti, hřích ve dveřích leží; a pod mocí tvou bude žádost jeho, a ty panovati budeš nad ním.

ז פֶּאַר וואָר, אויב דו וועסט גוטס טאָן וועסטו אויפֿגענומען ווערן, און אויב דו וועסט נישט גוטס טאָן, הויערט די זינד בײַ דער טיר; און צו דיר איז איר גלוסטונג, אָבער דו קענסט געוועלטיקן איבער איר.
- 8 I mluvil Kain k Abelovi bratru svému. Stalo se pak, když byli na poli, že povstav Kain proti Abelovi bratru svému, zabil jej.

ח האָט קַיִן גערעדט צו זיין ברודער הָבֶלען. און עס איז געווען, ווי זיי זיינען געווען אין פֶּעלד, אַזוי איז קַיִן אויפֿגעשטאַנען קעגן זיין ברודער הָבֶלען, און האָט אים געהרגעט.
- 9 I řekl Hospodin Kainovi: Kdež jest Abel bratr tvůj? Kterýž odpověděl: Nevím. Zdaliž jsem já strážným bratra svého?

ט האָט גאָט געזאָגט צו קַיִנען: וווּ איז דיין ברודער הָבֶל? האָט ער געזאָגט: איך ווייס נישט; בין איך דען דער שומר פֿון מיין ברודער?

- 10 I řekl *Bůh*: Co jsi učinil? Hlas krve bratra tvého volá ke mně z země. י האָט ער געזאָגט: וואָס האָסטו געטאָן? דער קול פֿון דיין ברודערס בלוט שרייט צו מיר פֿון דער ערד.
- 11 Protož nyní zlořečený budeš *i* od té země, kteráž otevřela ústa svá, aby přijala krev bratra tvého z ruky tvé. יא און אַצונד, פֿאַרשאַלטן זאָלסטו זיין פֿון דער ערד וואָס האָט אויפֿגעמאַכט איר מויל צוצונעמען דיין ברודערס בלוט פֿון דיין האַנט.
- 12 Když budeš dělati zemi, nebude více vydávati moci své tobě; tulákem a běhounem budeš na zemi. יב אַז דו וועסט באַאַרבעטן די ערד, זאָל זי דיר מער ניט געבן איר קראַפֿט; נע-וַנד זאָלסטו זיין אויף דער ערד.
- 13 I řekl Kain Hospodinu: Většíť jest nepravost má, než aby mi odpuštěna býti mohla. יג האָט קין געזאָגט צו גאָט: מײַן שטראָף איז צו גרויס אַריבערצוטראָגן.
- 14 Aj, vyháníš mne dnes z země této, a před tváří tvou skrývati se budu, a budu tulákem a běhounem na zemi. I přijde na to, že kdo mne koli nalezne, zabije mne. יד אָט האָסטו מיך היינט פֿאַרטריבן פֿון דעם געזיכט פֿון לאַנד, און פֿון דיין פנים וועל איך זיין פֿאַרבאָרגן, און איך וועל זיין נע-וַנד אויף דער ערד; וועט זיין, ווער-נאָר עס טרעפֿט מיך וועט מיך דערהרגען.
- 15 I řekl mu Hospodin: Zajisté kdo by koli zabil Kaina, *nad tím* sedmnásobně mštěno bude. Pročež vložil Hospodin znamení na Kaina, aby ho žádný nezabil, kdo by jej koli našel. טו האָט גאָט צו אים געזאָגט: דרום ווער-נאָר עס הרגעט קינען זאָל זיבנפֿאַך גענומען ווערן נקמה פֿון אים. און גאָט האָט געמאַכט קינען אַ צייכן, אַז קיינער וואָס טרעפֿט אים, זאָל אים ניט דערשלאָגן.
- 16 Tedy odšed Kain od tváří Hospodinovy, bydlil v zemi Nód, k východní straně *na-proti* Eden. טז און קין איז אַוועקגעגאַנגען פֿון פֿאַר גאָט, און האָט זיך באַזעצט אין לאַנד נוד, אין מזרח פֿון עֵדן.
- 17 Poznal pak Kain ženu svou, kterážto počala a porodila Enocha. I stavěl město, a nazval jméno města toho jménem syna svého Enoch. יז און קין האָט דערקענט זיין ווייב, און זי איז טראָגעדיק געוואָרן, און האָט געבאָרן חנוכן. און ער האָט געבויט אַ שטאָט, און האָט גערופֿן דעם נאָמען פֿון דער שטאָט אַזוי ווי דער נאָמען פֿון זיין זון, חנוך.
- 18 I narodil se Enochovi Irád, a Irád zplodil Maviaele, Maviael pak zplodil Matuzaele, a Matuzael zplodil Lámecha. יח און בֵּי חנוכן איז געבאָרן געוואָרן עִירַד, און עִירַד האָט געבאָרן מחִיאַל, און מחִיאַל האָט געבאָרן מתושָׁאל, און מתושָׁאל האָט געבאָרן לָמֶךְ.

- 19 Vzal sobě pak Lámech dvě ženy; jméno
jedné Ada, a jméno druhé Zilla.
יט און לָמֶךְ הָאָט זיך גענומען צוויי ווייבער; דער
נאָמען פֿון איינער איז געווען עֵדָה, און דער
נאָמען פֿון דער צווייטער צֵלָה.
- 20 I porodila Ada Jábale, kterýž byl otec
přebývajících v staních a stádo *pasoucích*.
כ און עֵדָה הָאָט געבאָרן יָבָל; ער איז געווען
דער פֿאָטער פֿון די וואָס זיצן אין געצעלטן און
האַבן פֿי.
- 21 A jméno bratra jeho Jubal; ten byl otec
všech hrajících na harfu a nástroje hu-
debné.
כא און דער נאָמען פֿון זיין ברודער איז געווען
יֹבָל; ער איז געווען דער פֿאָטער פֿון אַלע
וואָס האַלטן אַ האַרף און אַ פֿלייט.
- 22 A Zilla také porodila Tubalkaina, kterýž
byl řemeslník všelikého díla od mědi a
od železa. Sestra pak Tubalkainova byla
Noéma.
כב און צֵלָה, זי אויך הָאָט געבאָרן תּוּבַל-קַיִנֶּען,
דעם אויסשליפֿער פֿון אַלערליי קופֿער- און
איזנגעצייג; און די שוועסטער פֿון תּוּבַל-קַיִנֶּען
איז געווען נֵעֻמָּה.
- 23 I řekl Lámech ženám svým, Adě a Zille:
Slyšte hlas můj, ženy Lámechovy, po-
slouchejte řeči mé, že jsem zabil muže k
ráně své a mládence k zsinalosti své.
כג און לָמֶךְ הָאָט געזאָגט צו זיינע ווייבער: עֵדָה
און צֵלָה, הערט מיין קול, ווייבער פֿון לָמֶכְן,
פֿאַרנעמט מיין וואָרט; וואָרום איך הרגע אַ
מאַן פֿאַר מיין ווונד, און אַ ייִגל פֿאַר מיין
בייל;
- 24 Jestližeť sedmnásobně pomštěno bude
pro Kaina, tedy pro Lámecha sedmdesá-
tekrát sedmkrát.
כד וויל זיבנפֿאַך ווערט גענומען פֿאַר קַיִנֶּען
נקמה, פֿאַר לָמֶכְן אָבער זיבן און זיבעציק.
- 25 Poznal pak ještě Adam ženu svou, i po-
rodila syna a nazvala jméno jeho Set; ne-
bo *řekla*: Dal mi Bůh jiné símě místo
Abele, kteréhož zabil Kain.
כה און אָדָם הָאָט ווידער דערקענט זיין ווייב, און
זי הָאָט געבאָרן אַ זון, און הָאָט גערופֿן זיין
נאָמען שֵׁת, וויל: « גאָט הָאָט מיר באַשערט
אַן אַנדער זאָמען אָנשטאַט הָבֵלֶען, אַז קַיִן
הָאָט אים געהרגעט ».
- 26 Setovi pak také narodil se syn, a nazval
jméno jeho Enos. Tehdáž začalo se
vzývání jména Hospodinova.
כו און בִּי שֵׁתן, בִּי אים אויך איז געבאָרן
געוואָרן אַ זון, און ער הָאָט גערופֿן זיין נאָמען
אֵנוֹשׁ. דענצמאל הָאָט מען אָנגעהויבן רופֿן צו
דעם נאָמען יהוה.

בראשית ה : 5

- 1 Tato jest kniha rodů Adamových. V *ten* den, v kterémž stvořil Bůh člověka, ku podobenství Božímu učinil ho.

א דאָס איז דאָס בוך פֿון די געבורטן פֿון אָדמען: ווען גאָט האָט באַשאַפֿן דעם מענטשן, האָט ער אים אין דער גלייכעניש פֿון גאָט געמאַכט;
- 2 Muže a ženu stvořil je a požehnal jim, a nazval jméno jejich Adam v *ten* den, když stvořeni jsou.

ב אַ זכר און אַ נקבה האָט ער זיי באַשאַפֿן, און ער האָט זיי געבענטשט, און האָט גערופֿן זייער נאָמען מענטש אין דעם טאָג וואָס זיי זיינען באַשאַפֿן געוואָרן.
- 3 Byl pak Adam ve stu a třicíti letech, když zplodil *syna* ku podobenství svému a k obrazu svému, a nazval jméno jeho Set.

ג און אָדם האָט געלעבט הונדערט און דרייסיק יאָר, און האָט געבאָרן אַ זון אין זײַן גלייכעניש, אַזוי ווי זײַן געשטאַלט, און האָט גערופֿן זײַן נאָמען שֵׁת.
- 4 I bylo dnů Adamových po zplození Seta osm set let, a plodil syny a dcery.

ד און די טעג פֿון אָדמען נאָכדעם ווי ער האָט געבאָרן שֵׁת, זיינען געווען אַכט הונדערט יאָר; און ער האָט געבאָרן זין און טעכטער.
- 5 A tak bylo všech dnů Adamových, v kterýchž byl živ, devět set a třiceti let, i umřel.

ה און אַלע טעג וואָס אָדם האָט געלעבט, זיינען געווען נײַן הונדערט יאָר און דרייסיק יאָר; און ער איז געשטאַרבן.
- 6 Set pak byl ve stu a pěti letech, když zplodil Enosa.

ו און שֵׁת האָט געלעבט הונדערט יאָר און פֿינף יאָר, און האָט געבאָרן אָנושן.
- 7 A po zplození Enosa živ byl Set osm set a sedm let, a plodil syny a dcery.

ז און שֵׁת האָט געלעבט נאָכדעם ווי ער האָט געבאָרן אָנושן, אַכט הונדערט יאָר און זיבן יאָר; און ער האָט געבאָרן זין און טעכטער.
- 8 I bylo všech dnů Setových devět set a dvanácte let, i umřel.

ח און אַלע טעג פֿון שֵׁת זיינען געווען נײַן הונדערט יאָר און צוועלף יאָר; און ער איז געשטאַרבן.
- 9 Byl pak Enos v devadesáti letech, když zplodil Kainana.

ט און אָנוש האָט געלעבט נײַנציק יאָר, און האָט געבאָרן קײַנען.
- 10 A po zplození Kainana živ byl Enos osm set a patnácte let, a plodil syny a dcery.

י און אָנוש האָט געלעבט נאָכדעם ווי ער האָט געבאָרן קײַנען, אַכט הונדערט יאָר און פֿופֿצן יאָר; און ער האָט געבאָרן זין און טעכטער.
- 11 I bylo všech dnů Enosových devět set a pět let, i umřel.

יא און אַלע טעג פֿון אָנושן זיינען געווען נײַן הונדערט יאָר און פֿינף יאָר; און ער איז געשטאַרבן.

- 12 Kainan pak byl v sedmdesáti letech, když
zplodil Mahalaleele. יב און קינן האָט געלעבט זיבעציק יאָר, און האָט
געבאָרן מהללאל.
- 13 A po zplození Mahalaleele živ byl Kai-
nan osm set a čtyřiceti let, a plodil syny
a dcery. יג און קינן האָט געלעבט נאָכדעם ווי ער האָט
געבאָרן מהללאל, אַכט הונדערט יאָר און
פֿערציק יאָר; און ער האָט געבאָרן זין און
טעכטער.
- 14 I bylo všech dnů Kainanových devět set
a deset let, i umřel. יד און אַלע טעג פֿון קיננען זיינען געווען נין
הונדערט יאָר און צען יאָר; און ער איז
געשטאָרבן.
- 15 Mahalaleel pak byl v šedesáti a pěti le-
tech, když zplodil Járeda. טו און מהללאל האָט געלעבט פֿינף און זעכציק
יאָר, און האָט געבאָרן יָרדן.
- 16 A po zplození Járeda živ byl Mahalaleel
osm set a třiceti let, a plodil syny a dce-
ry. טז און מהללאל האָט געלעבט נאָכדעם ווי ער
האָט געבאָרן יָרדן, אַכט הונדערט יאָר און
דרייסיק יאָר; און ער האָט געבאָרן זין און
טעכטער.
- 17 I bylo všech dnů Mahalaleelových osm
set devadesáte a pět let, i umřel. יז און אַלע טעג פֿון מהללאלן זיינען געווען אַכט
הונדערט יאָר און פֿינף און ניינציק יאָר; און
ער איז געשטאָרבן.
- 18 Járed pak byl ve stu šedesáti a dvou le-
tech, když zplodil Enocha. יח און יָרד האָט געלעבט הונדערט יאָר און צוויי
און זעכציק יאָר, און האָט געבאָרן חנוכן.
- 19 A po zplození Enocha živ byl Járed osm
set let, a plodil syny a dcery. יט און יָרד האָט געלעבט נאָכדעם ווי ער האָט
געבאָרן חנוכן, אַכט הונדערט יאָר; און ער
האָט געבאָרן זין און טעכטער.
- 20 I bylo všech dnů Járedových devět set še-
desáte a dvě lété, i umřel. כ און אַלע טעג פֿון יָרדן זיינען געווען נין
הונדערט יאָר און צוויי און זעכציק יאָר; און
ער איז געשטאָרבן.
- 21 Enoch pak byl v šedesáti a pěti letech,
když zplodil Matuzaléma. כא און חנוך האָט געלעבט פֿינף און זעכציק יאָר,
און האָט געבאָרן מתושלחן.
- 22 A chodil Enoch stále s Bohem po zplo-
zení Matuzaléma tři sta let, a plodil syny
a dcery. כב און חנוך איז געגאנגען מיט גאָט נאָכדעם ווי
ער האָט געבאָרן מתושלחן, דריי הונדערט
יאָר; און ער האָט געבאָרן זין און טעכטער.
- 23 I bylo všech dnů Enochových tři sta še-
desáte a pět let. כג און אַלע טעג פֿון חנוכן זיינען געווען דריי
הונדערט יאָר און פֿינף און זעכציק יאָר.

- 24 A chodil Enoch stále s Bohem a nebyl více *vidín*; nebo vzal ho Bůh. כד און חנוך איז געגאנגען מיט גאָט; און ער איז נישט געוואָרן, וואָרום גאָט האָט אים צוגענומען.
- 25 Matuzalém pak byl ve stu osmdesáti sedmi letech, když zplodil Lámecha. כה און מתושלח האָט געלעבט הונדערט יאָר און זיבן און אַכציק יאָר, און האָט געבאָרן לָמֶכֶן.
- 26 A po zplození Lámecha živ byl Matuzalém sedm set osmdesáte a dvě lété, a plodil syny a dcery. כו און מתושלח האָט געלעבט נאָכדעם ווי ער האָט געבאָרן לָמֶכֶן, זיבן הונדערט יאָר און צוויי און אַכציק יאָר; און ער האָט געבאָרן זין און טעכטער.
- 27 I bylo všech dnů Matuzalémových devět set šedesáte a devět let, i umřel. כז און אַלע טעג פֿון מתושלח זינען געווען נין הונדערט יאָר און נין און זעכציק יאָר; און ער איז געשטאָרבן.
- 28 Lámech pak byl ve stu osmdesáti a dvou letech, když zplodil syna, כח און לָמֶךְ האָט געלעבט הונדערט יאָר און צוויי און אַכציק יאָר, און האָט געבאָרן אַ זון.
- 29 Jehož jméno nazval Noé, řka: Tento nám odpočinutí způsobí od díla našeho, od práce rukou našich, kterouž máme s zemí, jížto zlořečil Hospodin. כט און ער האָט גערופֿן זיין נאָמען נח, אַזוי צו זאָגן: דער דאָזיקער וועט אונדז זיין אַ נחמה פֿאַר אונדזער אַרבעט, און פֿאַר דער מאַטערניש פֿון אונדזערע הענט, פֿון וועגן דער ערד וואָס האָט זי פֿאַרשאַלטן.
- 30 A živ byl Lámech potom, když zplodil Noé, pět set devadesáte a pět let, a plodil syny a dcery. ל און לָמֶךְ האָט געלעבט נאָכדעם ווי ער האָט געבאָרן נח, פֿינף הונדערט יאָר און פֿינף און נייַנציק יאָר; און ער האָט געבאָרן זין און טעכטער.
- 31 I bylo všech dnů Lámechových sedm set sedmdesáte a sedm let, i umřel. לא און אַלע טעג פֿון לָמֶכֶן זינען געווען זיבן הונדערט יאָר און זיבן און זיבעציק יאָר; און ער איז געשטאָרבן.
- 32 A když byl Noé v pěti stech letech, zplodil Sema, Chama a Jáfeta. לב און אַז נח איז געוואָרן פֿינף הונדערט יאָר אַלט, האָט נח געבאָרן שָׁמַעֵן, חָמֵעֵן, און יָפֶתֵן.

בראשית ו : 6

- 1 Stalo se pak, když se počali množiti lidé na zemi, a dcery se jim zrodily,

א און עס איז געווען, אז די מענטשן האָבן זיך אָנגעהויבן מערן אויפֿן געזיכט פֿון דער ערד, און ביי זיי זינען געבאָרן געוואָרן טעכטער,
- 2 Že vidouce synové Boží dcery lidské, any krásné jsou, brali sobě ženy ze všech, kteréž oblibovali.

ב האָבן די זין פֿון גאָט געזען די טעכטער פֿון מענטשן אז זיי זינען שיין, און זיי האָבן זיך גענומען ווייבער וועמען-נאָר זיי האָבן אויסדערוויילט.
- 3 Pročež řekl Hospodin: Nebude se nesnaditi duch můj s člověkem na věky, proto že také tělo jest, a bude dnů jeho sto a dvadcti let.

ג האָט גאָט געזאָגט: מײַן גיסט זאָל ניט בלייבן אין דעם מענטשן אויף אייביק, וואָרום ער איז פֿאַרט פֿלײַש; נאָר זינע טעג זאָלן זײַן הונדערט און צוואַנציק יאָר.
- 4 Obrové pak byli na zemi v těch dnech; ano i potom, když vcházelí synové Boží k dcerám lidským, ony rodily jim. To jsou ti mocní, kteříž zdávna byli, muži na slovo vzatí.

ד די נפֿילים זינען געווען אויף דער ערד אין יענע טעג — און אויך דערנאָך — ווען די זין פֿון גאָט פֿלעגן קומען צו די טעכטער פֿון מענטשן, און זיי פֿלעגן געבערן פֿון זיי; דאָס זינען די גיבורים וואָס פֿון פֿאַרצײטן, מענער מיט אַ נאָמען.
- 5 Ale když viděl Hospodin, an se rozmnožuje zlost lidská na zemi, a že by všeliké myšlení srdce jejich nebylo než zlé po všecken čas,

ה און גאָט האָט געזען אז דאָס בײַז פֿון דעם מענטשן איז גרויס אויף דער ערד, און די גאַנצע טראַכטונג פֿון די מחשבות פֿון זײַן האַרצן איז רק צום בײַזן אַ גאַנצן טאָג.
- 6 Litoval Hospodin, že učinil člověka na zemi, a bolest měl v srdci svém.

ו און גאָט האָט חרטה געהאַט וואָס ער האָט געמאַכט דעם מענטשן אויף דער ערד, און ער איז געווען באַקומערט אין זײַן האַרצן.
- 7 Tedy řekl Hospodin: Vyhladím z země člověka, kteréhož jsem stvořil, od člověka až do hovada, až do zeměplazu, až i do ptactva nebeského; nebo líto mi, že jsem je učinil.

ז און גאָט האָט געזאָגט: איך וועל אָפּמעקן דעם מענטשן וואָס איך האָב באַשאַפֿן, פֿון דעם געזיכט פֿון דער ערד; פֿון אַ מענטשן ביז אַ בהמה, ביז אַ שרץ, און ביז אַ פֿויגל פֿון הימל; וואָרום איך האָב חרטה וואָס איך האָב זיי געמאַכט.
- 8 Ale Noé našel milost před Hospodinem.

ח אָבער נח האָט געפֿונען לײַטזעליקייט אין די אויגן פֿון גאָט.

- ט דאָס איז די געשיכטע פֿון נח. נח איז געווען
א גערעכטער, ערלעכער מאַן אין זײַן דור;
מיט גאָט איז געגאַנגען נח.
- י און נח האָט געבאָרן דריי זין: שם, חם, און
יִפֶּת.
- יא און די ערד איז פֿאַרדאַרבן געוואָרן פֿאַר גאָט,
און די ערד איז פֿול געוואָרן מיט אומרעכט.
- יב און גאָט האָט געזען די ערד, ערשט זי איז
פֿאַרדאַרבן, ווייל יעטוועדער לײַב האָט
פֿאַרדאַרבן זײַן וועג אויף דער ערד.
- יג און גאָט האָט געזאָגט צו נח: דער סוף פֿון
אַלע לײַבער איז געקומען פֿאַר מיר, וואָרום די
ערד איז פֿול מיט אומרעכט דורך זײ; און זע,
איך ברענג זיי אום מיט דער ערד.
- יד מאַך דיר אַ תֵּבָה פֿון פֿימסנהאַלץ; אין
קאַמערן זאָלסטו מאַכן די תֵּבָה, און זאָלסט זי
אויספֿעכן פֿון אינעווייניק און פֿון אויסנווייניק
מיט פֿעך.
- טו און אָט ווי דו זאָלסט זי מאַכן: דריי הונדערט
איילן די לענג פֿון דער תֵּבָה, פֿופֿציק איילן
איר ברייט, און דרייסיק איילן איר הייך.
- טז אַ גיבלדאָך זאָלסטו מאַכן צו דער תֵּבָה, און
אויף אַן אייל די ברייט זאָלסטו זי פֿאַרענדיקן
פֿון אויבן; און דעם איינגאַנג פֿון דער תֵּבָה
זאָלסטו מאַכן אין איר זײַט; מיט אַן
אונטערשטן, צווייטן, און דריטן שטאַק
זאָלסטו זי מאַכן.
- יז און איך, זע, איך ברענג אַ מבול וואָסער אויף
דער ערד, אומצוברענגען יעטוועדער לײַב
וואָס אין אים איז דאָ אַן אָטעם פֿון לעבן, פֿון
אונטערן הימל; אַלץ וואָס אויף דער ערד
וועט אומקומען.
- 9 Tito jsou příběhové Noé: Noé muž
spravedlivý, dokonalý byl za svého věku,
s Bohem ustavičně chodil Noé.
- 10 (Zplodil pak Noé tři syny: Sema, Chama
a Jáfeta.)
- 11 Ale země byla porušena před Bohem, a
naplněna byla země nepravostí.
- 12 Viděl tedy Bůh zemi, a aj, porušena byla,
nebo bylo porušilo všeliké tělo cestu
svou na zemi.
- 13 Protož řekl Bůh k Noé: Konec všelikého
těla přichází přede mne, nebo naplněna
jest země nepravostí od nich; z té příčiny,
hle, již zkažím je s zemí.
- 14 Učiň sobě koráb z dříví gofer; příhrady
zdeľáš v tom korábu, a oklejuješ jej vnitř
i zevnitř klím.
- 15 A na tento způsob uděľáš jej: Tři set loktů
bude dlouhost toho korábu, padesáti
loktů širokost jeho a třidceti loktů vy-
sokost jeho.
- 16 Okno uděľáš v korábu, a svrchkem na
loket vysokým zavřeš jej; dvěře také korá-
bu v boku jeho postavíš, a pokoje
spodní, druhé i třetí zdeľáš v něm.
- 17 Já pak, aj, já uvedu potopu vod na zemi,
aby zkaženo bylo všeliké tělo, v němž jest
duch života pod nebem. Cožkoli bude
na zemi, umře.

- 18 S tebou však učiním smlouvu svou; a vejdeš do korábu, ty i synové tvoji, žena tvá i ženy synů tvých s tebou.
- 19 A ze všech živočichů všelikého těla, po dvěm z každého uvedeš do korábu, abys je živé zachoval s sebou; samec a samice budou.
- 20 Z ptactva podlé pokolení jeho, a z hověd podlé pokolení jejich, ze všelikého také zeměplazu podlé pokolení jeho, po dvěm z každého vejdou k tobě, aby živi zůstali.
- 21 Ty pak nabeř s sebou všeliké potravu, kteráž se jísti může, a shromažď sobě, aby byla tobě i jim ku pokrmu.
- 22 I učinil Noé podlé všeho, jakž mu rozkázal Bůh, tak učinil.
- יח אָבער איך וועל אויפֿשטעלן מײן בונד מיט דיר, און וועסט אַרײַנגיין אין דער תִּבֵּה, דו און דינע זין, און דיין ווייב, און דינע זינס ווייבער, מיט דיר.
- יט און פֿון אַלץ וואָס לעבט, פֿון אַלע לײַבער, זאָלסטו אַרײַנברענגען צו צוויי פֿון אײַטלעכן אין דער תִּבֵּה, אויף צו דערהאַלטן בײַם לעבן מיט דיר; אַ זָכר און אַ נקֵבָה זאָלן זײ זײַן.
- כ פֿון די פֿויגלען לױט זייערע מינים, און פֿון די בהמות לױט זייערע מינים, פֿון אַלע שרצים פֿון דער ערד לױט זייערע מינים, צו צוויי פֿון אײַטלעכן זאָלן אַרײַנגיין צו דיר, אויף צו דערהאַלטן בײַם לעבן.
- כא און דו נעם דיר פֿון יעטוועדער עסנוואָרג וואָס ווערט געגעסן, און זאַמל אײַן צו דיר, כּדי עס זאָל זײַן פֿאַר דיר און פֿאַר זײ צום עסן.
- כב און נח האָט אַזױ געטאָן; אַזױ ווי אַלץ וואָס גאָט האָט אים באַפֿוילן, אַזױ האָט ער געטאָן.

בראשית ז : 7

- 1 Potom řekl Hospodin k Noé: Vejdiž ty i všechna čeled tvá do korábu; nebo jsem tě viděl spravedlivého před sebou v národu tomto.

א און גאָט האָט געזאָגט צו נח: גיי אַרײַן דו און דיין גאַנץ הויזגעזינט אין דער תִּבָּה, וואָרום דיך האָב איך געזען גערעכט פֿאַר מיר אין דעם דאָזיקן דור.
- 2 Ze všech hověd čistých vezmeš sobě sedmero a sedmero, samce a samici jeho, ale z hověd nečistých dvě a dvě, samce a samici jeho.

ב פֿון אַלע ריינע בהמות זאָלסטו דיר נעמען צו זיבן און זיבן, איטלעכס מיט זײַן פֿאַר; און פֿון די בהמות וואָס זיי זײַנען ניט ריי, צו צוויי, איטלעכס מיט זײַן פֿאַר.
- 3 Z ptactva také nebeského sedmero a sedmero, samce a samici, aby živé zachováno bylo símě na vší zemi.

ג אויך פֿון די פויגלען פֿון הימל צו זיבן און זיבן, אַן ער און אַ זי, כדי צו דערהאַלטן זאָמען אויפֿן געזיכט פֿון דער גאַנצער ערד.
- 4 Nebo po dnech ještě sedmi já dštíti budu na zemi za čtyřiceti dnů a čtyřiceti nocí; a vyhladím se svrchku země všílikou podstatu, kterouž jsem učinil.

ד וואָרום אין זיבן טעג אַרום, מאַך איך רעגענען אויף דער ערד פערציק טעג און פערציק נעכט, און איך וועל אָפּמעקן דעם גאַנצן באַשטאַנד וואָס איך האָב געמאַכט, פֿון דעם געזיכט פֿון דער ערד.
- 5 Tedy učinil Noé všechno tak, jakž mu přikázal Hospodin.

ה און נח האָט געטאָן אַזוי ווי אַלץ וואָס גאָט האָט אים באַפוילן.
- 6 *(Byl pak Noé v šesti stech letech, když ta potopa přišla na zemi.)*

ו און נח איז געווען זעקס הונדערט יאָר אַלט, ווען דער מבול איז געווען אויף דער ערד.
- 7 A protože přišel Noé a synové jeho, i žena jeho, i ženy synů jeho s ním k korábu, pro vody potopy.

ז און נח, און זײַנע זין, און זײַן ווייב, און זײַנע זינס ווייבער, מיט אים, זײַנען אַרײַנגעגאַנגען אין דער תִּבָּה, פֿון וועגן דעם וואָסער פֿון מבול.
- 8 Z hověd také čistých i z hověd nečistých, i z ptactva a ze všeho, což se hýbe na zemi,

ח פֿון די ריינע בהמות, און פֿון די בהמות וואָס זײַנען ניט ריי, און פֿון די פויגלען און אַלץ וואָס קריכט אויף דער ערד,
- 9 Po dvěm vešli k Noé do korábu, samec a samice, tak jakž byl rozkázal Bůh Noé.

ט זײַנען צו צוויי צו צוויי אַרײַנגעגאַנגען צו נח אין דער תִּבָּה, אַ זָכר און אַ נקבָּה, אַזוי ווי גאָט האָט באַפוילן נח.
- 10 Stalo se pak po sedmi dnech, že vody potopy přišly na zemi.

י און עס איז געווען צו זיבן טעג, אַזוי איז דאָס וואָסער פֿון מבול געווען אויף דער ערד.

- 11 Léta šestistého věku Noé, druhého měsíce, sedmnáctého dne téhož měsíce, v ten den protrženy jsou všechny studnice propasti veliké, a průduchové nebeští otevíráni jsou.
- 12 I byl příval na zemi čtyřidceti dní a čtyřidceti nocí.
- 13 Toho dne všel Noé, Sem a Cham i Jáfet, synové Noé, žena Noé, a tři ženy synů jeho s ním do korábu.
- 14 Oni i všeliký živočich podlé pokolení svého, i všeliké hovado podlé pokolení svého, a všeliký zeměplaz, kterýž se hýbe na zemi, podlé pokolení svého, i všeliké ptactvo vedlé pokolení svého, všelijací ptáci, všechno, což křídla má,
- 15 Vešli k Noé do korábu, po dvěma ze všelikého těla, v němž *byl* duch života.
- 16 A což jich vešlo, samec a samice ze všelikého těla vešli, tak jakž byl přikázal jemu Bůh, a zavřel Hospodin po něm.
- 17 A když byla potopa za čtyřidceti dnů na zemi, tedy rozmnoženy jsou vody, až i vyzdvihly koráb, a vznesly jej od země.
- 18 Nebo zmohly se vody a rozmnoženy jsou velmi nad zemí, i zplýval koráb na vodách.
- 19 A tak náramně rozmohly se vody nad zemí, že přikryty jsou všechny hory nejvyšší, kteréž *byly* pode vším nebem.
- יא אין דעם זעקס הונדערטסטן יָאָר פֿון נחס לעבן, אין צווייטן חודש, אין זיבעצנטן טאָג פֿון חודש, אין דעם דאָזיקן טאָג האָבן אויסגעבראַכן אַלע קוואַלן פֿון גרויסן תְּהוֹם, און די פענצטער פֿון הימל האָבן זיך געעפנט.
- יב און דער רעגן איז געווען אויף דער ערד פערציק טעג און פערציק נעכט.
- יג אין דעם דאָזיקן אייגענעם טאָג זינען אַרײַנגעגאַנגען נח, און שֵׁם, און חָם, און יָפֶת, נחם זין, און נחם ווייב, און די דריי ווייבער פֿון זינע זין מיט זיי, אין דער תְּבֵה;
- יד זיי, און אַלע חיות לויט זייערע מינים, און אַלע בהמות לויט זייערע מינים, און אַלע שרצים וואָס קריכן אויף דער ערד לויט זייערע מינים, און אַלע עופות לויט זייערע מינים, איטלעך פויגל, איטלעך געפליגל.
- טו און זיי זינען אַרײַנגעגאַנגען צו נחן אין דער תְּבֵה, צו צוויי, צו צוויי פֿון אַלע לײַבער וואָס אין זיי איז דאָ אַן אָטעם פֿון לעבן.
- טז און די וואָס זינען אַרײַנגעגאַנגען, זינען אַרײַנגעגאַנגען אַ זָכָר און אַ נקבה פֿון אַלע לײַבער, אַזוי ווי גאָט האָט אים באַפוילן; און גאָט האָט פֿאַרשלאָסן הינטער אים.
- יז און דער מבול איז געווען פערציק טעג אויף דער ערד, און די וואָסערן האָבן זיך געמערט, און זיי האָבן געטראָגן די תְּבֵה, און זי האָט זיך אויפֿגעהויבן איבער דער ערד.
- יח און די וואָסערן האָבן זיך געשטאַרקט, און האָבן זיך זייער געמערט אויף דער ערד, און די תְּבֵה איז געגאַנגען אויף דער אויבערפלעך פֿון די וואָסערן.
- יט און די וואָסערן האָבן זיך זייער זייער געשטאַרקט אויף דער ערד; און עס זינען פֿאַרדעקט געוואָרן אַלע הויכע בערג וואָס אונטערן גאַנצן הימל.

- 20 Patnácte loktů zvýší rozmohly se vody, když přikryty jsou hory. כ פופצן איילן אריבער האָבן זיך די וואַסערן געשטאַרקט, און די בערג זינען פֿאַרדעקט געוואָרן.
- 21 I umřelo všeliké tělo, kteréž se hýbe na zemi, tak z ptactva, jako z hověd a živočichů, i všelikého hmyzu, kterýž se plazí po zemi, i každého člověka. כא און עס איז אומגעקומען יעטוועדער לייב וואָס באַוועגט זיך אויף דער ערד, סײַ אַ פּוּגל, סײַ אַ בהמה, סײַ אַ חיה, סײַ יעטוועדער שרץ וואָס קריכט אויף דער ערד, און יעטוועדער מענטש;
- 22 Všecko, což mělo dýchání ducha života v chřípích svých, ze všeho, což bylo na suše, pomřelo. כב אַלץ וואָס אין זינע נאָזלעכער איז געווען אַ הויך פֿון אַ לעבעדיקן אָטעם, אַלץ וואָס אויף דער יבשה, איז געשטאַרבן.
- 23 A tak vyhladil Bůh všelikou podstatu, kteráž byla na tváři země, od člověka až do hověd, až do zeměplazu, a až do ptactva nebeského, vyhlazeno jest, pravím, z země; a zůstal toliko Noé, a kteříž s ním *byli* v korábu. כג און ער האָט אָפּגעמעקט דעם גאַנצן באַשטאַנד וואָס אויפֿן געזיכט פֿון דער ערד, פֿון אַ מענטשן ביז אַ בהמה, ביז אַ שרץ, און ביז אַ פּוּגל פֿון הימל; און זיי זינען אָפּגעמעקט געוואָרן פֿון דער ערד, און נאָר נח איז געבליבן, און די וואָס מיט אים אין דער תּבֿה.
- 24 I trvaly vody nad zemí za sto a padesáte dnů. כד און די וואַסערן האָבן זיך געשטאַרקט אויף דער ערד הונדערט און פֿופֿציק טעג.

בראשית ח : 8

- 1 Rozpomenul se pak Bůh na Noé, i všechny živočichy a všechna hovada, kteráž byla s ním v korábu; pročez uvedl Bůh vítr na zemi, i zastavily se vody.

א און גאָט האָט געדאַכט אָן נח, און אָן אַלע חיות, און אָן אַלע בהמות, וואָס מיט אים אין דער תְּבֵה, און גאָט האָט געמאַכט אַריבערגיין אַ ווינט אויף דער ערד, און די וואַסערן האָבן זיך איינגעשטילט.
- 2 A zavříny jsou studnice propasti i průduchové nebeští, a zastaven jest příval s nebe.

ב און עס זיינען פֿאַרשטאַפֿט געוואָרן די קוואַלן פֿון תְּהוֹם, און די פֿענצטער פֿון הימל; און דער רעגן פֿון הימל איז פֿאַרהאַלטן געוואָרן.
- 3 I navrátily se vody se svrchku země, odcházějce zase, a opadly vody po stu a padesáti dnech,

ג און די וואַסערן האָבן געהאַלטן אין איין אָפֿטרעטן פֿון דער ערד; און די וואַסערן זיינען געמינערט געוואָרן צום סוף פֿון הונדערט און פֿופֿציק טעג.
- 4 Tak že odpočinul koráb sedmého měsíce, v sedmnáctý den toho měsíce na horách Ararat.

ד און די תְּבֵה האָט גערוט אין זיבעטן חודש, אין זיבעצנטן טאָג פֿון חודש, אויף די בערג פֿון אַרָרט.
- 5 Když pak vody odcházely a opadaly až do desátého měsíce, prvního dne téhož desátého měsíce ukázali se vrchové hor.

ה און די וואַסערן האָבן געהאַלטן אין איין געמינערט ווערן ביזן צענטן חודש; אין צענטן חודש, אין ערשטן טאָג פֿון חודש, האָבן זיך באַוויזן די שפיצן פֿון די בערג.
- 6 I stalo se po čtyřidcíti dnech, otevřev Noé okno v korábu, kteréž byl udělal,

ו און עס איז געווען צום סוף פֿון פֿערציק טעג, האָט נח געעפֿנט דעם פֿענצטער פֿון דער תְּבֵה וואָס ער האָט געמאַכט.
- 7 Vypustil krkavce. Kterýžto vyletuje zase se vracoval, dokudž nevyschly vody na zemi.

ז און ער האָט אַרויסגעשיקט דעם ראָב, און ער איז אַרויס הין און צוריק, ביז דאָס וואַסער איז אָפֿגעטריקנט געוואָרן פֿון דעם געזיכט פֿון דער ערד.
- 8 Potom vypustil holubici od sebe, aby věděl, již-li by opadly vody se svrchku země.

ח האָט ער אַרויסגעשיקט פֿון זיך די טויב, צו זען אויב דאָס וואַסער איז אָפֿגעפֿאַלן פֿון דעם געזיכט פֿון דער ערד.

- 9 Kterážto když nenašla, kde by odpočinula noha její, navrátila se k němu do korábu; nebo vody *byly* po vší zemi. On pak vztáhna ruku svou, vzal ji, a vnesl k sobě do korábu.
- 10 A počekal ještě sedm dní jiných, a opět vypustil holubici z korábu.
- 11 I přiletěla k němu holubice k večerou, a aj, list olivový utržený v ústech jejích. Tedy poznal Noé, že opadly vody se svrchku země.
- 12 I čekal ještě sedm dní jiných, a *opět* vypustil holubici, kterážto nevrátila se k němu více.
- 13 I stalo se šestistého prvního léta, v první *den měsíce* prvního, že vyschly vody na zemi. I odjal Noé příkrytí korábu a uzřel, ano již oschl svrchek země.
- 14 Druhého pak měsíce, v dvadctý sedmý den téhož měsíce oschla země.
- 15 I mluvil Bůh k Noé, řka:
- 16 Vyjdi z korábu, ty i žena tvá, a synové tvoji, i ženy synů tvých s tebou.
- ט אָבער די טויב האָט ניט געפֿונען קיין אָפֿר פֿאַר איר פֿוסטריט, און זי האָט זיך אומגעקערט צו אים אין דער תּבֿה, וויל וואָסער איז געווען אויפֿן געזיכט פֿון דער גאַנצער ערד. האָט ער אויסגעשטרעקט זיין האַנט, און האָט זי גענומען און זי אַרײַנגעבראַכט צו זיך אין דער תּבֿה.
- י און ער האָט אָפּגעוואָרט נאָך אַנדערע זיבן טעג, און האָט ווידער אַרויסגעשיקט די טויב פֿון דער תּבֿה.
- יא און די טויב איז געקומען אין אָונטצײַט, ערשט אַן אָפּגעריסן איילבערטבלאַט איז אין איר מויל, און נח האָט געוואָסט אַז דאָס וואָסער איז אָפּגעפֿאַלן פֿון דער ערד.
- יב האָט ער אָפּגעוואָרט נאָך אַנדערע זיבן טעג, און האָט אַרויסגעשיקט די טויב, און זי האָט זיך מער ניט אומגעקערט צו אים ווידער.
- יג און עס איז געווען אין דעם זעקס הונדערט און ערשטן יאָר, אין ערשטן חודש, אין ערשטן טאָג פֿון חודש, איז אָפּגעטריקנט געוואָרן דאָס וואָסער פֿון דער ערד, און נח האָט אַראָפּגענומען דעם דעק פֿון דער תּבֿה, און האָט אַ קוק געטאָן, ערשט דאָס געזיכט פֿון דער ערד איז טרוקן.
- יד און אין צווייטן חודש, אין זיבן און צוואַנציקסטן טאָג פֿון חודש, איז אויסגעטריקנט געוואָרן די ערד.
- טו און גאָט האָט גערעדט צו נח, אַזוי צו זאָגן:
- טז גיי אַרויס פֿון דער תּבֿה, דו, און דיין וײַב, און דייןע זין, און די וײַבער פֿון דייןע זין, מיט דיר.

- 17 Všecky živočichy, kteříž *jsou* s tebou ze všelikého těla, tak z ptactva jako z hověd a všelikého zeměplazu, kterýž se hýbe na zemi, vyved' s sebou; ať se v hojnosti rozplozují na zemi, a rostou a množí se na zemi.
- 18 I vyšel Noé a synové jeho, i žena jeho a ženy synů jeho s ním;
- 19 Každý živočich, každý zeměplaz a všecko ptactvo, všecko, což se hýbe na zemi, po pokoleních svých vyšlo z korábu.
- 20 Tedy vzdělal Noé oltář Hospodinu, a vzav ze všech hověd čistých i ze všeho ptactva čistého, obětoval zápaly na tom oltáři.
- 21 I zachutnal Hospodin vůni *tu* příjemnou, a řekl Hospodin v srdci svém: Nebudu více zlořečiti zemi pro člověka, proto že myšlení srdce lidského zlé jest od mladosti jeho; aniž budu více bítí všeho, což živo jest, jako jsem učinil.
- 22 Nýbrž dokavadž země trvati bude, setí a žeň, studeno i horko, léto a zima, den také a noc nepřestanou.
- יז יעטוועדער לעבעדיקע זאך וואָס מיט דיר, פֿון אַלע ליבער, סײַ אַ פֿויגל, סײַ אַ בהמה, סײַ יעטוועדער שרץ וואָס קריכט אויף דער ערד, ברענג אַרויס מיט זיך, און זיי זאָלן זיך ווידמענען אויף דער ערד, און זיך פֿרוכפֿערן און מערן אויף דער ערד.
- יח איז אַרויסגעגאַנגען נח, און זײַנע זין, און זײַנע ווייב, און זײַנע זינס ווייבער, מיט אים.
- יט יעטוועדער חיה, יעטוועדער שרץ, און יעטוועדער פֿויגל, אַלץ וואָס באַוועגט זיך אויף דער ערד, לויט זייערע משפּחות, זײַנען אַרויסגעגאַנגען פֿון דער תּבה.
- כ און נח האָט געבויט אַ מזבֿח צו גאָט, און ער האָט גענומען פֿון אַלע ריינע בהמות, און פֿון אַלע ריינע פֿויגלען, און האָט אויפֿגעבראַכט בראַנדאָפֿער אויפֿן מזבֿח.
- כא און גאָט האָט געשמעקט דעם געשמאַקן ריח, און גאָט האָט געזאָגט אין זײַן האַרצן: איך וועל מער ווידער ניט פֿאַרשילטן די ערד פֿון וועגן דעם מענטשן; וואָרום די טראַכטונג פֿון דעם מענטשנס האַרצן איז שלעכט פֿון זײַן יוגנט אָן; און איך וועל מער ווידער ניט דערשלאָגן אַלץ וואָס לעבט, אַזוי ווי איך האָב געטאָן.
- כב אַזוי לאַנג ווי די טעג פֿון דער ערד, זאָל זייאונג און שניט, און קעלט און היץ, און זומער און ווינטער, און טאָג און נאַכט, ניט אויפֿהערן.

בראשית ט : 9

- 1 Tedy požehnal Bůh Noé i synům jeho a řekl jim: Plodtež se a rozmnožujte se, a naplňte zemi.

א און גאָט האָט געבענטשט נחן און זיינע זין, און האָט צו זיי געזאָגט: פֿרוכפערט אייך און מערט אייך, און פֿילט אָן די ערד.
- 2 Strach váš a hrůza vaše buď na všeliký živočich země, a na všechno ptactvo nebeské. Všecko, což se hýbe na zemi, a všechny ryby mořské v ruce vaše dány jsou.

ב און אייער מורא און אייער שרעק זאָל זיין אויף יעטוועדער חיה פֿון דער ערד, און אויף יעטוועדער פֿויגל פֿון הימל, אויף אַלץ וואָס די ערד ווידמענט, און אויף אַלע פֿישן פֿון ים; אין אייער האַנט זיינען זיי איבערגעגעבן.
- 3 Všecko, což se hýbe a jest živo, bude vám za pokrm; jako i bylinu zelenou, dal jsem vám to všecko.

ג אַלץ וואָס באַוועגט זיך, וואָס לעבט, זאָל זיין פֿאַר אייך צום עסן; אַזוי ווי גרינע קרײַטעכץ האָב איך אייך דאָס אַלץ געגעבן.
- 4 A však masa s duší jeho, kteráž jest krev jeho, nebudete jísti.

ד נאָר פֿלייש מיט זיין לעבן, זיין בלוט, זאָלט איר ניט עסן.
- 5 A zajisté krve vaší, duší vašich vyhledávati budu; z rukou každého hovada vyhledávati jí budu, i z ruky člověka, ano i z ruky každého bratra jeho budu vyhledávati duše člověka.

ה און פֿאַר וואָר, אייער בלוט, פֿון אייערע נפֿשות, וועל איך אויפֿמאַנען; פֿון דער האַנט פֿון איטלעכער חיה וועל איך עס אויפֿמאַנען, און פֿון דער האַנט פֿון דעם מענטשן, פֿון דער האַנט פֿון דעם מענטשן זיין ברודער, וועל איך אויפֿמאַנען דאָס לעבן פֿון אַ מענטשן.
- 6 Kdo by koli vylil krev člověka, skrze člověka vylita bude krev jeho; nebo k obrazu svému učinil Bůh člověka.

ו דער וואָס פֿאַרגיסט דאָס בלוט פֿון אַ מענטשן, זאָל דורך אַ מענטשן זיין בלוט פֿאַרגאָסן ווערן; וואָרום אין דער געשטאַלט פֿון גאָט האָט ער געמאַכט דעם מענטשן.
- 7 Vy pak plodte a množte se; v hojnosti se rozplodte na zemi, a rozmnožení buďte na ní.

ז און איר, פֿרוכפערט אייך און מערט אייך ווידמענט אייך אויף דער ערד, און מערט אייך אויף איר.
- 8 I mluvil Bůh k Noé a synům jeho s ním, řka:

ח און גאָט האָט געזאָגט צו נחן און צו זיינע זין מיט אים, אַזוי צו זאָגן:
- 9 Já zajisté vcházím v smlouvu svou s vámi, i s semenem vaším po vás,

ט און איך, זע, איך שטעל אויף מיין בונד מיט אייך, און מיט אייער זאָמען נאָך אייך,

- 10 A se všelikou duší živou, kteráž *jest* s vámi, z ptactva, z hověd a ze všech živočichů zemských, kteříž *jsou* s vámi, ode všech, kteříž vyšli z korábu, až do všelikého živočicha zemského.
- 11 Protož utvrzuji smlouvu svou s vámi, že nebude vyhlazeno více všeliké tělo vodami potopy; aniž bude více potopa k zkažení země.
- 12 I řekl Bůh: Totoť *bude* znamení smlouvy, kteréž já dávám, mezi mnou a mezi vámi, a mezi všelikou duší živou, kteráž *jest* s vámi, po všechny věky.
- 13 Duhu svou postavil jsem na oblaku, a bude na znamení smlouvy mezi mnou a mezi zemí.
- 14 A budeť, když uvedu mračný oblak nad zemí, a ukáže se duha na oblaku,
- 15 Že se rozpomenou na smlouvu svou, kteráž *jest* mezi mnou a mezi vámi a mezi všelikou duší živou v každém těle; a nebudou více vody ku potopě, aby zahladily všeliké tělo.
- 16 Nebo když bude duha ta na oblaku, popatřím na ni, abych se rozpomenul na smlouvu věčnou mezi Bohem a mezi všelikou duší živou v každém těle, kteréž *jest* na zemi.
- 17 I řekl Bůh k Noé: Toť *jest* znamení smlouvy, kterouž jsem utvrdil mezi sebou a mezi všelikým tělem, kteréž *jest* na zemi.
- י און מיט יעטוועדער לעבעדיקער באשעפעניש וואָס מיט אייך, סײַ אַ פֿויגל, סײַ אַ בהמה, סײַ יעטוועדער חיה פֿון דער ערד מיט אייך, פֿון די אַלע וואָס זײַנען אַרויסגעגאַנגען פֿון דער תּבֿה, אַלע לעבעדיקע זאַכן פֿון דער ערד.
- יא און איך וועל אויפֿשטעלן מײַן בונד מיט אייך, און עס וועלן מער נישט פֿאַרשניטן ווערן אַלע לײַבער פֿון אַ מבול-געוויסער, און עס וועט מער נישט זײַן קײַן מבול אומצוברענגען די ערד.
- יב און גאָט האָט געזאָגט: דאָס איז דער צײַכן פֿון דעם בונד וואָס איך גיב צווישן מיר און צווישן אייך, און צווישן יעטוועדער לעבעדיקער באשעפעניש וואָס מיט אייך, אויף אייביקע דורות:
- יג מײַן בויגן האָב איך אַרײַנגעטאָן אין וואָלקן, און ער וועט זײַן פֿאַר אַ צײַכן פֿון בונד צווישן מיר און צווישן דער ערד.
- יד און עס וועט זײַן, ווען איך טו וואָלקענען אַ וואָלקן אויף דער ערד, אַזוי וועט זיך באַווייזן דער בויגן אין דעם וואָלקן.
- טו און איך וועל זיך דערמאָנען אָן מײַן בונד וואָס צווישן מיר און צווישן אייך, און צווישן יעטוועדער לעבעדיקער באשעפעניש פֿון אַלע לײַבער, און דאָס וואָסער וועט מער נישט ווערן אַ מבול אומצוברענגען אַלע לײַבער.
- טז און דער בויגן וועט זײַן אין דעם וואָלקן, און איך וועל קוקן אויף אים, כּדי זיך צו דערמאָנען אָן דעם אייביקן בונד צווישן גאָט און צווישן יעטוועדער לעבעדיקער באשעפעניש פֿון אַלע לײַבער וואָס אויף דער ערד.
- יז און גאָט האָט געזאָגט צו נח: דאָס איז דער צײַכן פֿון דעם בונד וואָס איך האָב אויפֿגעשטעלט צווישן מיר און צווישן אַלע לײַבער וואָס אויף דער ערד.

- 18 Byli pak synové Noé, kteříž vyšli z korábu: Sem, Cham a Jáfet; a Cham byl otec Kanánův. יח און די זין פֿון נח וואָס זײַנען אַרויסגעגאַנגען פֿון דער תִּבֵּה, זײַנען געווען שֵׁם, חָם, און יָפֶת; און חָם, דאָס איז דער פֿאָטער פֿון כְּנַען.
- 19 Ti tři *jsou* synové Noé, a ti se rozprostřeli po vší zemi. יט די דאָזיקע דריי זײַנען געווען די זין פֿון נח, און פֿון זיי האָט זיך צעשפּרייט די גאַנצע ערד.
- 20 Noé pak obíraje se s zemí, začal dělati vinice. כ און נח דער אַקערמאַן האָט גענומען און האָט געפֿלאַנצט אַ ווינגאַרטן.
- 21 A pije víno, opil se, a obnažil se u prostřed stanu svého. כא און ער האָט געטרונקען פֿון דעם וויין, און איז געוואָרן שיכור און האָט זיך אָפּגעדעקט אין זײַן געצעלט.
- 22 Viděl pak Cham, otec Kanánův, hanbu otce svého, a pověděl oběma bratrům svým vně. כב האָט חָם דער פֿאָטער פֿון כְּנַען געזען די נאַקעטקייט פֿון זײַן פֿאָטער, און האָט דערציילט זײַנע צוויי ברידער דרויסן.
- 23 Tedy vzali Sem a Jáfet oděv, kterýžto oba položili na ramena svá, a jdouce zpátkem, zakryli hanbu otce svého; tváři pak jich *byly* odvráceny, a hanby otce svého neviděli. כג האָבן שֵׁם און יָפֶת גענומען אַ מאַנטל, און אַרויפֿגעטאָן אויף זייערע ביידנס אַקסלען, און זיי זײַנען געגאַנגען הינטערווילעכס, און האָבן צוגעדעקט די נאַקעטקייט פֿון זייער פֿאָטער, מיט זייערע פּנימער אַהינטער, און זיי האָבן ניט געזען די נאַקעטקייט פֿון זייער פֿאָטער.
- 24 Procítiv pak Noé po svém víně, zvěděl, co mu učinil syn jeho mladší. כד און נח האָט זיך אויסגעניכטערט פֿון זײַן וויין, און האָט געמערקט וואָס זײַן יינגערער זון האָט אים געטאָן.
- 25 I řekl: Zlořečený Kanán, služebník služebníků bude bratrům svým. כה און ער האָט געזאָגט: פֿאַרשאַלטן זאָל זײַן כְּנַען, אַ קנעכט פֿון קנעכט זאָל ער זײַן בײַ זײַנע ברידער.
- 26 Řekl také: Požehnaný Hospodin, Bůh Semův, a buď Kanán služebníkem jejich. כו און ער האָט געזאָגט: געלויבט איז יהוה דער גאָט פֿון שֵׁם; און כְּנַען זאָל זײַן אַ קנעכט בײַ זיי.
- 27 Rozšiříž Bůh milostivě Jáfeta, aby bydlil v stáncích Semových, a buď Kanán služebníkem jejich. כז דערברייטערן זאָל גאָט יָפֶת, און ער זאָל רוען אין די געצעלטן פֿון שֵׁם; און כְּנַען זאָל זײַן אַ קנעכט בײַ זיי.
- 28 Živ pak byl Noé po potopě tři sta a padesáte let. כח און נח האָט געלעבט נאָכן מבול דריי הונדערט יאָר און פֿופֿציק יאָר.

29 A tak bylo všech dnů Noé devět set a pa-
desáte let; i umřel jest.

כט און אַלע טעג פֿון נחן זינען געווען נין
הונדערט יאָר און פֿופֿציק יאָר; און ער איז
געשטאָרבן.

בראשית י : 10

- 1 Tito *jsou* pak rodové synů Noé, Sema, Chama a Jáfeta, jimž se *tito* synové zrodili po potopě.

א און דאָס זינען די געבורטן פֿון נחם קינדער: שם, חם, און יִפֶּת; און בִּי זיי זינען געבאָרן געוואָרן זין נאָכן מבול.
- 2 Synové Jáfetovi: Gomer a Magog, a Madai, a Javan, a Tubal, a Mešech, a Tiras.

ב די זין פֿון יִפֶּתן זינען געווען: גומר, און מגוג, און מַדַּי, און יָוָן, און תּוּבַל, און מֶשֶׁךְ, און תִּירָס.
- 3 Synové pak Gomerovi: Ascenez, Rifat, a Togorma.

ג און די זין פֿון גומר: אַשכּנַז, און רִיפֶת, און תּוֹגְרְמָה. און די זין פֿון יִנֹנען: אֶלִישָׁה, און תִּרְשִׁישׁ, פֶּתִים, און דוֹדָנִים.
- 4 Synové pak Javanovi: Elisa a Tarsis, Cetim a Dodanim.

ד
- 5 Od těch rozdělení jsou ostrovové národů po krajinách jejich, každý podle jazyku svého, vedlé čeledi své, v národech svých.

ה פֿון די דאָזיקע האָבן זיך פֿאַנאַנדערגעשיידט די אינדזלען פֿון די פֿעלקער אין זייערע לענדער, איטלעכער לויט זיין לשון, לויט זייערע משפחות, אין זייערע פֿעלקער.
- 6 Synové pak Chamovi: Chus a Mizraim a Put a Kanán.

ו און די זין פֿון חָמען זינען געווען: כּוש, און מִצְרַיִם, און פּוּט, און כְּנָען.
- 7 A synové Chusovi: Sába, Evila, a Sabata, a Regma, a Sabatacha. Synové pak Regmovi: Sába a Dedan.

ז און די זין פֿון כּוש: סבָא, און תּוּיִלָּה, און סַבְתָּה, און רַעְמָה, און סַבְתַּכָּא. און די זין פֿון רַעְמָה: שַׁבָּא און דֶּדָן.
- 8 Zplodil také Chus Nimroda; onť jest počal býti mocným na zemi.

ח און כּוש האָט געבאָרן נִמְרוֹד. ער איז געווען דער ערשטער מאַכטיקער אויף דער ערד.
- 9 To byl silný lovec před Hospodinem; protož se říká: Jako Nimrod silný lovec před Hospodinem.

ט ער איז געווען אַ מאַכטיקער יעגער פֿאַר גאָט; דרום ווערט געזאָגט: אַזוי ווי נִמְרוֹד, אַ מאַכטיקער יעגער פֿאַר גאָט.
- 10 Počátek pak jeho království byl Babylon a Erech, Achad a Chalne, v zemi Sinear.

י און דער אָנהייב פֿון זיין קיניגרייך איז געווען בבֿל, און אַרְךָ, און אַכַּד, און כַּלְנֵה, אין לאַנד שִׁנְעָר.
- 11 Z země té vyšel do Assur, kdežto vystavěl Ninive, a Rohobot město, a Chále,

יא פֿון יענעם לאַנד איז ער אַרויסגעגאַנגען קיין אַשּׁוּר, און האָט געבויט נִינְוֵה, און רֹחוֹבוֹת-עִיר, און כְּחָלָה,
- 12 A Rezen mezi Ninive a mezi Chále; toť jest město veliké.

יב און רֶסֶן, צווישן נִינְוֵה און צווישן כְּחָלָה, דאָס איז די גרויסע שטאָט.

- 13 Mizraim pak zplodil Ludim a Anamim, a Laabim, a Neftuim, יג און מצרים האָט געבאָרן לודים, און ענמים, און להבים, און נפתוחים,
- 14 A Fetruzim, a Chasluim, (*odkudž pošli Filistinští*) a Kafturim. יד און פתרוסים, און פסלוחים — פֿון וואָנען די פלשתים זיינען אַרויסגעקומען — און פֿפתורים.
- 15 Kanán pak zplodil Sidona prvorozeného svého, a Het, טו און פֿנען האָט געבאָרן צידון זיין בכור, און חֶתָן,
- 16 A Jebuzea, a Amorea, a Gergezea, טז און דעם יבּוּסִי, און דעם אַמּוּרִי, און דעם גֶּרְגָּשִׁי,
- 17 A Hevea, a Aracea, a Sinea, יז און דעם חִוִּי, און דעם עֶרְקִי, און דעם סִינִי,
- 18 A Aradia, a Samarea, a Amatea; a potom *odtud* rozprostřely se čeledi Kananejských. יח און דעם אַרְוָדִי, און דעם צִמְרִי, און דעם חֶמְתִּי; און דערנאָך האָבן זיך צעשפּרייט די משפחות פֿון דעם פֿנעני.
- 19 A bylo pomezí Kananejských od Sidonu, když jdeš k Gerar až do Gázy; a *odtud* když jdeš k Sodomě a Gomoře, a Adama a Seboim až do Lázy. יט און דער געמאַרק פֿון דעם פֿנעני איז געווען פֿון צידון, ווי דו גייסט קיין גֶרָר, ביז עָזָה; ווי דו גייסט קיין סדום, און עֲמֹרָה, און אֲדָמָה, און צבונים, ביז לָשָׁע.
- 20 Ti *jsou* synové Chamovi po čeledech svých, vedlé jazyků svých, po krajinách svých, v národech svých. כ דאָס זיינען די קינדער פֿון חָם לויט זייערע משפחות, לויט זייערע לשונות, אין זייערע לענדער, אין זייערע פֿעלקער.
- 21 Semovi také, otci všech synů Heber, bratru Jáfeta staršího zrozeni jsou *synové*. כא און בֶּם שֵׁם, דעם פֿאַטער פֿון אֵלֶע קינדער פֿון עֵבֶר, דעם עלטערן ברודער פֿון יֶפֶתָן, אויך בֶּם אים זיינען געבאָרן געוואָרן קינדער.
- 22 A *tito jsou* synové Semovi: Elam, a Assur, a Arfaxad, a Lud, a Aram. כב די זין פֿון שֵׁמֶען זיינען געווען: עֵלָם, און אֲשׁוּר, און אֲרַפַּכְשָׁד, און לוּד, און אֲרָם.
- 23 Synové pak Aramovi: Hus, a Hul, a Geter, a Mas. כג און די זין פֿון אֲרַמֶּען: עוּץ, און חוּל, און גֶּתָר, און מַשׁ.
- 24 Potom Arfaxad zplodil Sále; a Sále zplodil Hebera. כד און אֲרַפַּכְשָׁד האָט געבאָרן שָׁלַחַן, און שָׁלַח האָט געבאָרן עֵבֶרָן.
- 25 Heberovi také narodili se dva synové; jméno jednoho Peleg, proto že za dnů jeho rozdělena byla země, a jméno bratra jeho Jektan. כה און בֶּם עֵבֶרָן זיינען געבאָרן געוואָרן צוויי זין; דער נאָמען פֿון איינעם איז געווען פֶֿלֶג, ווייל אין זיינע טעג איז צעטיילט געוואָרן די ערד; און דער נאָמען פֿון זיין ברודער איז געווען יֶקְטָן.
- 26 Jektan pak zplodil Elmodada, a Salefa, a Azarmota, a Járe, כו און יֶקְטָן האָט געבאָרן אֶלְמוּדָדָן, און שָׁלְפָן, און חֲצַרְמֹתָן, און יָרֵחַן,

- 27 A Adoráma, a Uzala, a Dikla, כז און הַדּוֹרְמֶען, און אוּזָלָן, און דַּקְלָהָן,
- 28 A Obale, a Abimahele, a Sebai, כח און עוֹבָלָן, און אַבִּימָאֵלָן, און שַׁבְּאָן,
- 29 A Ofira, a Evila, a Jobaba; všickni ti jsou כט און אוֹפִירָן, און חַוִּילָהָן, און יוֹבָבָן. די אַלע
synové Jektanovi. זינען געווען יַקְטָנִס זין.
- 30 A bylo bydlení jejich od Mesa, když jdeš ל און זייער וווינאָרט איז געווען פֿון מֶשָׁא, ווי דו
k Sefar hoře na východ slunce. קומסט קיין סַפָּר, ביזן באָרג פֿון מזרח.
- 31 Tiť jsou synové Semovi po čeledech לא דאָס זינען די זין פֿון שֵׁמֶען לויט זייערע
svých, vedlé jazyků svých, po krajinách משפחות, לויט זייערע לשונות, אין זייערע
svých, v národech svých. לענדער, לויט זייערע פֿעלקער.
- 32 Ty jsou čeledi synů Noé po rodech לב דאָס זינען די משפחות פֿון נֹחַס זין לויט
svých, v národech svých; a od těch roz- זייערע געבורטן, אין זייערע פֿעלקער; און פֿון
dělili se národové na zemi po potopě. די דאָזיקע האָבן זיך פֿאַנאַנדערגעשיידט די
פֿעלקער אויף דער ערד נאָכן מבול.

בראשית יא : 11

- 1 Byla pak všechna země jazyku jednoho a řeči jedné.

א און די גאַנצע ערד איז געווען איין שפּראַך און איינע ווערטער.
- 2 I stalo se, když se brali od východu, našli pole v zemi Sinear, a bydlili tam.

ב און עס איז געווען, אז זיי האָבן געצויגן אין מזרח, האָבן זיי געפֿונען אַ פֿלוין אין לאַנד שְׁנַעַר, און האָבן זיך דאָרטן באַזעצט.
- 3 A řekli jeden druhému: Nuže, nadělejme cihel, a vypalme je ohněm. I měli cihly místo kamení, a zemi lepkou místo vápna.

ג און זיי האָבן געזאָגט איינער צום אַנדערן: קומט לאָמיר מאַכן ציגל און אויסברענען אין אַ ברענער. און די ציגל איז זיי געווען פֿאַר שטיין, און ליים איז זיי געווען פֿאַר וואָפֿנע.
- 4 Nebo řekli: Nuže, vystavějme sobě město a věži, jejíž by vrch dosahal k nebi; a tak učiňme sobě jméno, abychom nebyli rozptýleni po vši zemi.

ד און זיי האָבן געזאָגט: קומט לאָמיר אונדז בויען אַ שטאָט, און אַ טורעם מיט זיין שפיץ אין הימל, און לאָמיר אונדז מאַכן אַ נאָמען, פֿדי מיר זאָלן ניט צעשפּרייט ווערן אויפֿן געזיכט פֿון דער גאַנצער ערד.
- 5 Sstoupil pak Hospodin, aby viděl to město a věži, kterouž stavěli synové lidští.

ה האָט גאָט אַראָפֿגענידערט צו זען די שטאָט און דעם טורעם, וואָס די מענטשן קינדער האָבן געבויט.
- 6 A řekl Hospodin: Aj, lid jeden a jazyk jeden všechněch těchto, a toť jest začátek díla jejich; nyní pak nedadí sobě v tom překaziti, což umínili dělati.

ו און גאָט האָט געזאָגט: זע, זיי זיינען איין פֿאָלק, און איין שפּראַך איז ביי זיי אַלעמען, און דאָס איז ערשט אַן אָנהייב פֿון זייער טאָן, און אַצונד וועט פֿון זיי ניט פֿאַרמיטן ווערן אַלץ וואָס זיי טראַכטן צו טאָן.
- 7 Protož sstupme a změťme tam jazyk jejich, aby jeden druhého jazyku nerozuměl.

ז קומט לאָמיר אַראָפֿנידערן, און צעמישן דאָרטן זייער שפּראַך, אז זיי זאָלן ניט פֿאַרשטיין איינער דעם אַנדערנס שפּראַך.
- 8 A tak rozptýlil je Hospodin odtud po vši zemi; i přestali stavěti města toho.

ח און גאָט האָט זיי צעשפּרייט פֿון דאָרטן אויפֿן געזיכט פֿון דער גאַנצער ערד, און זיי האָבן אויפֿגעהערט בויען די שטאָט.
- 9 Protož nazváno jest jméno jeho Bábel; nebo tu zmátl Hospodin jazyk vši země; a odtud rozptýlil je Hospodin po vši zemi.

ט דרום האָט מען גערופֿן איר נאָמען בבל, ווייל דאָרטן האָט גאָט צעמישט די שפּראַך פֿון דער גאַנצער ערד, און פֿון דאָרטן האָט זיי גאָט צעשפּרייט אויפֿן געזיכט פֿון דער גאַנצער ערד.

- 10 Titot' jsou rodové Semovi: Sem, když byl ve stu letech, zplodil Arfaxada ve dvou letech po potopě. דָּאָס זײַנען די געבורטן פֿון שֵׁמ: צו הונדערט יאָר האָט שֵׁם געבאָרן אַרפֿאָכשדן, צוויי יאָר נאָכן מבול.
- 11 A byl živ Sem po zplození Arfaxada pět set let; a plodil syny a dcery. און שֵׁם האָט געלעבט נאָכדעם ווי ער האָט געבאָרן אַרפֿאָכשדן, פינף הונדערט יאָר; און ער האָט געבאָרן זין און טעכטער.
- 12 Arfaxad pak živ byl pět a třidceti let, a zplodil Sále. און אַרפֿאָכשד האָט געלעבט פֿינף און דרייסיק יאָר, און האָט געבאָרן שָׁלַחַן.
- 13 A po zplození Sále živ byl Arfaxad čtyři sta a tři léta; a plodil syny a dcery. און אַרפֿאָכשד האָט געלעבט נאָכדעם ווי ער האָט געבאָרן שָׁלַחַן, פֿיר הונדערט יאָר און דריי יאָר; און ער האָט געבאָרן זין און טעכטער.
- 14 Sále také živ byl třidceti let, a zplodil Hebera. און שָׁלַחַן האָט געלעבט דרייסיק יאָר, און האָט געבאָרן עֵבֶרֶן.
- 15 A živ byl Sále po zplození Hebera čtyři sta a tři léta; a plodil syny a dcery. און שָׁלַחַן האָט געלעבט נאָכדעם ווי ער האָט געבאָרן עֵבֶרֶן, פֿיר הונדערט יאָר און דריי יאָר; און ער האָט געבאָרן זין און טעכטער.
- 16 Živ pak byl Heber čtyři a třidceti let, a zplodil Pelega. און עֵבֶר האָט געלעבט פֿיר און דרייסיק יאָר, און האָט געבאָרן פֶּלֶגֶן.
- 17 A živ byl Heber po zplození Pelega čtyři sta a třidceti let; a plodil syny a dcery. און עֵבֶר האָט געלעבט נאָכדעם ווי ער האָט געבאָרן פֶּלֶגֶן, פֿיר הונדערט יאָר און דרייסיק יאָר; און ער האָט געבאָרן זין און טעכטער.
- 18 Peleg pak živ byl třidceti let, a zplodil Réhu. און פֶּלֶג האָט געלעבט דרייסיק יאָר, און האָט געבאָרן רֵעוֹן.
- 19 A živ byl Peleg po zplození Réhu dvě stě a devět let; a plodil syny a dcery. און פֶּלֶג האָט געלעבט נאָכדעם ווי ער האָט געבאָרן רֵעוֹן, צוויי הונדערט יאָר און נײַן יאָר; און ער האָט געבאָרן זין און טעכטער.
- 20 Réhu také živ byl třidceti a dvě lété, a zplodil Sáruga. און רֵעוֹן האָט געלעבט צוויי און דרייסיק יאָר, און האָט געבאָרן שָׂרוּגֶן.
- 21 A po zplození Sáruga živ byl Réhu dvě stě a sedm let; a plodil syny a dcery. און רֵעוֹן האָט געלעבט נאָכדעם ווי ער האָט געבאָרן שָׂרוּגֶן, צוויי הונדערט יאָר און זיבן יאָר; און ער האָט געבאָרן זין און טעכטער.
- 22 Živ pak byl Sárug třidceti let, a zplodil Náchora. און שָׂרוּג האָט געלעבט דרייסיק יאָר, און האָט געבאָרן נַחֹרֶן.

- 23 A byl živ Sárug po zplození Náchora dvě stě let; a plodil syny a dcery. כג און שְׂרוּג הָאָט געלעבט נאַכדעם ווי ער הָאָט געבאַרן נָחור, צוויי הונדערט יאָר; און ער הָאָט געבאַרן זין און טעכטער.
- 24 Náchor pak živ byl dvadcti a devět let, a zplodil Táre. כד און נָחור הָאָט געלעבט נַיַן און צוואַנציק יאָר, און הָאָט געבאַרן תָּרַח.
- 25 A živ byl Náchor po zplození Táre sto a devatenácte let; a plodil syny a dcery. כה און נָחור הָאָט געלעבט נאַכדעם ווי ער הָאָט געבאַרן תָּרַח, הונדערט יאָר און נַיַנצן יאָר; און ער הָאָט געבאַרן זין און טעכטער.
- 26 Živ pak byl Táre sedmdesáte let, a zplodil Abrama, Náchora a Hárana. כו און תָּרַח הָאָט געלעבט זיבעציק יאָר, און הָאָט געבאַרן אַבְרָמֶען, נָחור, און הָרָנֶען.
- 27 Tito jsou pak rodové Táre: Táre zplodil Abrama, Náchora a Hárana; Háran pak zplodil Lota. כז און דאָס זַיַנען די געבורטן פֿון תָּרַח: תָּרַח הָאָט געבאַרן אַבְרָמֶען, נָחור, און הָרָנֶען; און הָרָן הָאָט געבאַרן לוֹטָן.
- 28 Umřel pak Háran prvé než Táre otec jeho v zemi narození svého, *totiž* v Ur Kaldejských. כח און הָרָן איז געשטאַרבן ביים לעבן פֿון זַיַן פֿאַטער תָּרַח, אין לאַנד פֿון זַיַן געבורט, אין אור-כַּשְׁדִּים.
- 29 I zpojímali sobě ženy Abram a Náchor; jméno ženy Abramovy Sarai, a jméno ženy Náchorovy Melcha, dcera Háranova, *kterýž byl* otec Melchy a Jeschy. כט און אַבְרָם און נָחור האָבן זיך גענומען ווייבער; דער נאָמען פֿון אַבְרָם ווייב איז געווען שָׂרַי, און דער נאָמען פֿון נָחורס ווייב איז געווען מֶלְכָּה, די טאָכטער פֿון הָרָן, דעם פֿאַטער פֿון מֶלְכָּה און דעם פֿאַטער פֿון יִסְכָּהָן.
- 30 Byla pak Sarai neplodná, a neměla dětí. ל און שָׂרַי איז געווען אַן עקרה, זי הָאָט נישט געהאַט קיין קינדער.
- 31 I vzal Táre Abrama syna svého, a Lota syna Háranova, vnuka svého, a Sarai nevěstu svou, ženu Abrama syna svého, a vyšli spolu z Ur Kaldejských, aby se brali do země Kananejské, a přišli až do Cháran, a bydlili tam. לא און תָּרַח הָאָט גענומען זַיַן זון אַבְרָמֶען, און זַיַן אייניקל לוֹט, דער זון פֿון הָרָנֶען, און זַיַן שוור שָׂרַי, די ווייב פֿון זַיַן זון אַבְרָמֶען, און זיי זַיַנען אַרויסגעגאַנגען מיט זיי פֿון אור-כַּשְׁדִּים, צו גיין קיין לאַנד כְּנַעַן. און זיי זַיַנען געקומען ביז חָרָן, און האָבן זיך דאָרטן באַזעצט.
- 32 A byli dnové Táre dvě stě a pět let; i umřel Táre v Cháran. לב און די טעג פֿון תָּרַח זַיַנען געווען צוויי הונדערט יאָר און פֿינף יאָר. און תָּרַח איז געשטאַרבן אין חָרָן.

בראשית יב : 12

- 1 Nebo byl řekl Hospodin Abramovi: Vyjdi z země své a z příbuznosti své, i z domu otce svého do země, kterouž ukáži tobě.

א און גאָט האָט געזאָגט צו אַבְרָמֶען: גיי דיר אַוועק פֿון דײַן לאַנד, און פֿון דײַן אָפּשטאַם, און פֿון דײַן פֿאָטערס הויז, צו דעם לאַנד וואָס איך וועל דיר ווייזן.
- 2 A učiním tě v národ veliký, a požehnám tobě, a zvelebím jméno tvé, a budeš požehnání.

ב און איך וועל דיר מאַכן פֿאַר אַ גרויס פֿאָלק, און איך וועל דיר בענטשן, און גרייסן דײַן נאָמען, און וועסט זײַן אַ בענטשונג.
- 3 Požehnám také dobrořečícím tobě, a zlořečícím tobě zlořečiti budu; ano požehnány budou v tobě všechny čeledi země.

ג און איך וועל בענטשן די וואָס בענטשן דיר, און דעם וואָס פֿלוכט דיר וועל איך פֿאַרשילטן; און מיט דיר וועלן זיך בענטשן אַלע משפּחות פֿון דער ערד.
- 4 I vyšel Abram, tak jakž mu byl mluvil Hospodin, a šel s ním Lot. *(Byl pak Abram v sedmdesáti pěti letech, když vyšel z Cháran.)*

ד און אַבְרָם איז געגאַנגען אַזוי ווי גאָט האָט צו אים גערעדט; און לוט איז מיטגעגאַנגען מיט אים. און אַבְרָם איז געווען אַ מאַן פֿון פֿינף און זיבעציק יאָר בײַ זײַן אַרויסגיין פֿון חָרָן.
- 5 A vzal Abram Sarai manželku svou, a Lota syna bratra svého, a všechno zboží své, kteréhož nabyli, i duše, kterýchž dosáhli v Cháran. A vyšedše, brali se do země Kananejské, až i přišli do ní.

ה און אַבְרָם האָט גענומען זײַן ווייב שָׂרַי, און זײַן ברודערס זון לוטן, און זייער גאַנצע פֿאַרמעג וואָס זיי האָבן אָנגעקליבן, און די נפֿשות וואָס זיי האָבן זיך אָנגעשאַפֿט אין חָרָן, און זיי זײַנען אַרויסגעגאַנגען צו גיין קיין לאַנד כְּנָען;
- 6 I prošel Abram tu zemi až k místu Sichem, to jest až k rovině More. A tehdáž Kananejští *byli* v zemi.

ו און זיי זײַנען געקומען קיין לאַנד כְּנָען. און אַבְרָם איז דורכגעגאַנגען דורכן לאַנד ביז דעם אָרט פֿון שָׁכֶם, ביז דעם אייכנבוים מוֹרָה. און דער כְּנַעֲנִי איז דענצמאָל געווען אין לאַנד.
- 7 I ukázal se Hospodin Abramovi a řekl: Semení tvému dám zemi tuto. Tedy vzdělal tu oltář Hospodinu, kterýž se byl ukázal jemu.

ז און יהוה האָט זיך באַוויזן צו אַבְרָמֶען, און האָט געזאָגט: צו דײַן זאָמען וועל איך געבן דאָס דאָזיקע לאַנד. און ער האָט דאָרטן געבויט אַ מזבח צו יהוה וואָס האָט זיך באַוויזן צו אים.

- 8 A odtud podal se k hoře, *kteráž leží* na východ od Bethel, kdežto rozbil stan svůj, *tak že mu* Bethel byl na západ, Hai pak na východ; i vzdělal tam oltář Hospodinu, a vzýval jméno Hospodinovo.
- 9 Potom hnul se Abram dále, a odebral se odtud ku poledni.
- 10 Byl pak hlad v té zemi; protož sstoupil Abram do Egypta, aby tam byl pohostinu; nebo veliký *byl* hlad v té zemi.
- 11 I stalo se, že když přicházel blízko k Egyptu, řekl k Sarai manželce své: Aj, nyní znám, že jsi žena krásné tváří.
- 12 A stane se, že když tě uzří Egyptští, řeknou: To *jest* manželka jeho; i zabijí mne, tebe pak živé nechají.
- 13 Prav medle, *že* jsi sestra má, aby mi dobře bylo příčinou tvou, a živa zůstala duše má pro tebe.
- 14 I stalo se, když všel Abram do Egypta, viděli Egyptští ženu, že krásná byla náramně.
- 15 A vidouce ji knížata Faraonova, schválili ji před ním; i vzata jest žena do domu Faraonova.
- 16 Kterýžto i Abramovi dobře učinil pro ni; a měl ovce a voly a osly, i služebníky a děvky, též oslice a velbloudy.
- 17 Ale Hospodin trápil Faraona ranami velikými, i dům jeho, pro Sarai manželku Abramovu.
- ח און ער האָט זיך איבערגעטראָגן פֿון דאָרטן צום באָרג, אין מזרח פֿון בית-אֵל; און ער האָט אויפֿגעשטעלט זײַן געצעלט מיט בית-אֵל פֿון מערב, און עײַ פֿון מזרח; און ער האָט דאָרטן געבויט אַ מזבח צו יהוה, און האָט גערופֿן צו דעם נאָמען יהוה.
- ט און אַבֿרם האָט געצויגן, ציענדיק אַלץ ווייטער צו דרום.
- י איז געוואָרן אַ הונגער אין לאַנד, און אַבֿרם האָט גענידערט קײַן מִצְרַיִם, זיך דאָרטן אויפֿצוהאַלטן, וואָרום דער הונגער איז געווען שווער אין לאַנד.
- יא און עס איז געווען, ווי ער איז געקומען נאָנט צו מִצְרַיִם, אַזוי האָט ער געזאָגט צו זײַן ווייב שָׂרַיִן: זע, איך בעט דײַך, איך ווײס אַז דו ביסט אַ פֿרוי פֿון אַ שײנעם אויסזען.
- יב איז, ווי די מִצְרַיִם וועלן דײַך זען, אַזוי וועלן זײַ זאָגן: דאָס איז זײַן ווייב; און זײַ וועלן מײַך הרגען, און דײַך וועלן זײַ לאָזן לעבן.
- יג זאָג, איך בעט דײַך, דו ביסט מײנע אַ שוועסטער, כּדי מײַך זאָל גוט זײַן פֿון דײַנעטוועגן, און מײַן נפֿש זאָל בלײַבן לעבן צוליב דײַך.
- יד און עס איז געווען, ווי אַבֿרם איז געקומען קײַן מִצְרַיִם, אַזוי האָבן די מִצְרַיִם געזען די פֿרוי, אַז זי איז זײער שײַן.
- טו און די האָרן פֿון פֿרעהן האָבן זי געזען, און האָבן זי פֿאַרלויבט פֿאַר פֿרעהן, און די פֿרוי איז צוגענומען געוואָרן אין פֿרעהס הויז.
- טז און אַבֿרמען האָט ער באַגיטיקט פֿון אירעטוועגן; און ער האָט געקריגן שאָף, און רינדער, און אײזלען, און קנעכט, און דינסטן, און אײזעלינס, און קעמלען.
- יז האָט גאָט געפֿלאָגט פֿרעהן און זײַן הויזגעזינט מיט גרויסע פֿלאָגן פֿון וועגן שָׂרַי, אַבֿרםס ווייב.

- 18 Protož povolal Farao Abrama a řekl: Cos mi to učinil? Pročežs mi neoznámil, že ona manželka tvá *jest*? יח און פרעה האָט גערופֿן אַברמען, און האָט צו אים געזאָגט: וואָס האָסטו דאָ געטאָן צו מיר? פֿאַר וואָס האָסטו מיר נישט געזאָגט אַז זי איז דיין ווייב?
- 19 Proč jsi řekl: Sestra má jest? A vzal jsem ji sobě za ženu. Protož nyní, teď máš manželku svou, vezmi a jdi. יט אַלמאָי האָסטו געזאָגט: «זי איז מייןע אַ שוועסטער», און איך האָב זי גענומען פֿאַר אַ ווייב? און אַצונד, אָט איז דיין ווייב, נעם און גיי.
- 20 I poručil o něm Farao mužům, a propustili ho, i manželku jeho i všecko, což měl. כ און פרעה האָט באַפֿוילן וועגן אים מענטשן, און זיי האָבן אַרויסבאַלייט אים, און זיין ווייב, און אַלץ וואָס ער האָט געהאַט.

בראשית יג : 13

- 1 Vstoupil tedy Abram z Egypta on i žena jeho i všechno, což měl, a Lot s ním, ku poledni.

א און אברם איז אַרױפֿגעגאַנגען פֿון מצרים, ער און זײַן װײַב, און אַלץ װאָס ער האָט געהאַט, און לױט מיט אים, קײַן דרום.
- 2 *(Byl pak Abram bohatý velmi na dobytěk, na stříbro i na zlato.)*

ב און אברם איז געווען זייער רייך אין פֿי, אין זילבער, און אין גאלד.
- 3 A šel cestami svými od poledne až do Bethel, až k místu tomu, kdež prvé byl stánek jeho, mezi Bethel a Hai,

ג און ער איז געגאַנגען אויף זײַנע צײַונגען, פֿון דרום און ביז בית-אֵל, ביז דעם אָרט װאָס זײַן געצעלט איז דאָרטן געווען אין אָנהײב, צװײשן בית-אֵל און צװײשן עי,
- 4 K místu oltáře, kterýž tam byl prvé vzdělal, kdežto vzýval Abram jméno Hospodino.

ד צו דעם אָרט פֿון דעם מזבח װאָס ער האָט דאָרטן געמאַכט צוערשט; און װאָס אברם האָט דאָרטן גערופֿן צו דעם נאָמען יהוה.
- 5 Také i Lot, kterýž s Abramem chodil, měl ovce a voly i stany.

ה און אויך בײַ לוטן, װאָס איז געגאַנגען מיט אברמען, זײַנען געווען שאָף און רינדער און געצעלטן.
- 6 A nemohla jim země postačovati, aby spolu bydlili, proto že zboží jich bylo veliké, tak že nemohli spolu bydleti.

ו און דאָס לאַנד האָט זײַ ניט געקענט טראָגן, צו װײַנען באַנאַנד; װײַל זײַער פֿאַרמעג איז געווען גרויס, און זײַ האָבן ניט געקענט װײַנען באַנאַנד.
- 7 Odkudž vznikla nesnáz mezi pastýři stáda Abramova a mezi pastýři stáda Lotova; nebo Kananejští a Ferezejští tehdaž bydlili v zemi té.

ז און עס איז געווען אַ קריגעריי צװײשן די פֿאַסטוכער פֿון אברם פֿי און צװײשן די פֿאַסטוכער פֿון לוטס פֿי. און דער פֿנעני און דער פֿרזי זײַנען דענצמאַל געזעסן אין לאַנד.
- 8 Řekl tedy Abram k Lotovi: Nechžt, prosím, není nesnáze mezi mnou a tebou, a mezi pastýři mými a pastýři tvými, poněvadž muži bratří jsme.

ח האָט אברם געזאָגט צו לוטן: זאָל, איך בעט דיר, ניט זײַן קײַן קריג צװײשן מיר און צװײשן דיר, און צװײשן מײַנע פֿאַסטוכער און צװײשן דײַנע פֿאַסטוכער; װאָרום מיר זײַנען אײַגענע מענטשן.
- 9 Zdaliž není před tebou všechna země? Odděl se, prosím, ode mne. Půjdeš-li na levo, já na pravo se držeti budu; pakli půjdeš na pravo, na levo se držeti budu.

ט דאָס גאַנצע לאַנד ליגט דאָך פֿאַר דיר; שײַד זיך אפּ פֿון מיר, איך בעט דיר, ענטװעדער אויף לינקס, און איך װעל זיך נעמען רעכטס, אָדער אויף רעכטס, און איך װעל זיך נעמען לינקס.

- 10 Pozdvih tedy Lot očí svých, spatřil všecku rovinu vůkol Jordánu, kteráž před tím, než Hospodin zkazil Sodomu a Gomoru, všechna až k Ségor svlažována byla, jako zahrada Hospodinova, a jako země Egyptská.
- 11 I zvolil sobě Lot všecku rovinu Jordánskou, a bral se k východu; a *tak* oddělili se jeden od druhého.
- 12 Abram bydlil v zemi Kananejské, ale Lot přebýval v městech té roviny, podav stanů až k Sodomě.
- 13 Lidé pak Sodomští *byli* zlí, a hříšníci před Hospodinem velicí.
- 14 I řekl Hospodin Abramovi, když se oddělil od něho Lot: Pozdvihni nyní očí svých, a pohleď z místa, na němž jsi, na půlnoci a na poledne, i na východ a na západ.
- 15 Nebo všecku zemi, kterouž vidíš, tobě dám a semeni tvému až na věky.
- 16 A rozmnožím símě tvé jako prach země; nebo jestliže kdo bude moci sčísti prach země, tedy i símě tvé sečteno bude.
- 17 Vstaň, projdi tu zemi na dyl i na šíř její; nebo tobě ji dám.
- 18 Tedy Abram hnuv se s stanem, přišel a bydlil v rovinách Mamre, kteréž jsou při Hebronu, kdežto vzdělal oltář Hospodinu.
- י האָט לוט אויפֿגעהויבן זײַנע אויגן, און האָט געזען די גאַנצע געגנט פֿון יַרְדֵּן, אַז זי איז אין גאַנצן באַוועסערט — דאָס איז געווען איידער גאָט האָט צעשטערט סדום און עֲמוֹרָה — אַזוי ווי דער גאָרטן פֿון גאָט, אַזוי ווי דאָס לאַנד מִצְרַיִם, ביז דו קומסט קיין צוער.
- יא און לוט האָט אויסגעקליבן פֿאַר זיך די גאַנצע געגנט פֿון יַרְדֵּן; און לוט האָט אַוועקגעצויגן קיין מזרח, און זיי האָבן זיך אָפּגעשיידט איינער פֿון אַנדערן.
- יב אַבְרָם האָט זיך באַזעצט אין לאַנד כְּנָעַן, און לוט האָט זיך באַזעצט אין די שטעט פֿון דער יַרְדֵּן געגנט; און ער האָט געהאַט געצעלטן ביז סדום.
- יג און די מענטשן פֿון סדום זײַנען געווען זייער שלעכט און זינדיק צו גאָט.
- יד און גאָט האָט געזאָגט צו אַבְרָמֶען, נאָכדעם ווי לוט האָט זיך אָפּגעשיידט פֿון אים: הײַב אַקאָרשט אויף דײַנע אויגן, און קוק פֿון דעם אָרט וווּ דו ביסט, קיין צפֿון און קיין דרום און קיין מזרח און קיין מערב;
- טו וואָרום דאָס גאַנצע לאַנד וואָס דו זעסט, וועל איך געבן צו דיר און צו דײַן זאָמען אויף אייביק.
- טז און איך וועל מאַכן דײַן זאָמען אַזוי ווי שטויב פֿון דער ערד, אַז אויב עמיצער וועט קענען ציילן דעם שטויב פֿון דער ערד, וועט אויך דײַן זאָמען געציילט ווערן.
- יז שײַ אויף, גיי דורכן לאַנד פֿאַר לענג און פֿאַר ברייט, וואָרום צו דיר וועל איך עס געבן.
- יח און אַבְרָם האָט איבערגעטראָגן זײַן געצעלט, און ער איז געקומען און האָט זיך באַזעצט בײַ די אייכנביימער פֿון מִמְרָא, וואָס אין חֶבְרוֹן; און ער האָט דאָרטן געבויט אַ מזבֿח צו יְהוָה.

בראשית יד : 14

- א און עס איז געווען אין די טעג פֿון אַמְרָפֶל דעם
מלך פֿון שְׁנַעַר, אַרִיאַךְ דעם מלך פֿון אֶלְסָר,
כְּדֹרְלֹאמֶר דעם מלך פֿון עִילָם, און תְּדֵעַל דעם
מלך פֿון גִּוִּים,
- ב הָאָבִן זיי געמאַכט אַ מלחמה מיט ברע דעם
מלך פֿון סְדוּם, און מיט ברשע דעם מלך פֿון
עֲמֹרָה, שְׁנָאָב דעם מלך פֿון אֲדָמָה, און
שְׁמַאבֶּר דעם מלך פֿון צבֹוִים, און דעם מלך
פֿון בִּלְע, דאָס איז צוער.
- ג די אַלע הָאָבִן זיך צונויפֿגעחברט אין טאַל
שְׂדִים, דאָס איז דער ים-הַמֶּלַח.
- ד צוועלף יאָר הָאָבִן זיי געדינט כְּדֹרְלֹאמֶר, און
אויפֿן דרייצנטן יאָר הָאָבִן זיי ווידערשפעניקט.
- ה און אויפֿן פֿערצנטן יאָר איז געקומען
כְּדֹרְלֹאמֶר און די מלכים וואָס מיט אים, און
זיי הָאָבִן געשלאָגן די רפֿאים אין
עֶשְׁתֵּרוֹת-קְרָנִים, און די זוזים אין הָם, און די
אַיִמים אין שְׁוֵה-קְרִיתִים,
- ו און די חורים אויף זייער באַרג שְׁעִיר, ביז
אַיל-פֿאַרן וואָס ביים מדבר.
- ז און זיי הָאָבִן זיך אומגעקערט, און זינען
געקומען קיין עֵין-מִשְׁפָּט, דאָס איז קְדֵשׁ, און
הָאָבִן געשלאָגן דאָס גאַנצע פֿעלד פֿון עַמְלָק,
און אויך דעם אַמורי וואָס איז געזעסן אין
חֲצֻצֹן-תָּמָר.
- ח איז אַרויסגעגאַנגען דער מלך פֿון סְדוּם, און
דער מלך פֿון עֲמֹרָה, און דער מלך פֿון
אֲדָמָה, און דער מלך פֿון צבֹוִים, און דער מלך
פֿון בִּלְע, דאָס איז צוער, און זיי הָאָבִן
אַנגעריכט אַ מלחמה מיט זיי אין טאַל שְׂדִים
- 1 Stalo se pak ve dnech *těch*, že Amrafel
král Sinearský, Arioch král Elasarský,
Chedorlaomer král Elamitský, a Thádal
král Goimský,
- 2 Vyzdvihli válku proti Bérovi králi
Sodomskému, a proti Bersovi králi Go-
morskému, a Senábovi králi Adamatské-
mu, a Semeberovi králi Seboimskému, a
králi Bélamskému, to jest Ségorskému.
- 3 Všickni tito sjeli se do údolí Siddim, to
jest *již* moře solné.
- 4 Dvanácte let sloužili Chedorlaomerovi,
třináctého pak léta zprotivili se.
- 5 Protož léta čtrnáctého přitáhl Chedor-
laomer a králové, kteříž *byli* s ním, a po-
bili Refaimské v Astarotu Karnaim-
ských, a Zuzimské v Cham, a Eminské
na rovinách Kariataimských,
- 6 A Horejské na hoře jich Seir, až k rovině
Fáran, kteráž *leží* nad pouští.
- 7 A vracejíce se, přitáhli k En Misfat, kte-
ráž *již jest* Kádes, a pohubili všecku kraji-
nu Amalechitského, také i Amorejského,
bydlícího v Hasesontamar.
- 8 Protož vytáhl král Sodomský, a král Go-
morský, a král Adamatský, a král Sebo-
imský, a král Bélamský, to jest Ségorský, a
sšikovali se proti nim k bitvě v údolí Sid-
dim,

- 9 Proti Chedorlaomerovi králi Elamitskému, a Thádaloovi králi Goimskému, a Amrafelovi králi Sinearskému, i Ariochovi králi Elasarskému, čtyři králové proti pěti.
- 10 (*V údolí pak Siddim bylo mnoho studnic klejovatých.*) I utíkající král Sodomský a Gomorský, padli tam; a kteří pozůstali, utekli na hory.
- 11 A pobravše všechno zboží Sodomských a Gomorských, a všechny potraviny jich, od-táhli.
- 12 Vzali také Lota, a zboží jeho, syna bratra Abramova, a odjeli; nebo on bydlil v Sodomě.
- 13 Přišel pak jeden, kterýž byl utekl, a zvěstoval Abramovi Hebrejskému, kterýž *tehdáž* bydlil v rovinách Mamre Amorejského, bratra Eškolova a bratra Anerova; nebo ti měli smlouvu s Abramem.
- 14 Uslyšev tedy Abram, že by zajat byl bratr jeho, vypravil způsobných k boji a v domě svém zrozených služebníků tři sta a osmnácte, a honil je až k Dan.
- 15 A odděliv se, *připadl* na ně v noci, on i služebníci jeho, a porazil je; a stíhal je až k Chobah, kteréž *leží* na levo Damašku.
- 16 I odjal zase všechno zboží; také i Lota bratra svého s statkem jeho zase přivedl, ano i ženy a lid.
- ט מיט כְּדֹרְלֹאמֶר דעם מלך פֿון עֵילָם, און תְּדָעַל דעם מלך פֿון גֹּיִם, און אַמְרָפֶל דעם מלך פֿון שְׁנַעַר, און אַרִיאָךְ דעם מלך פֿון אֶלְסָר; די פֿיר מלכים אַקעגן די פֿינף.
- י און דער טאַל שְׁדִים איז געווען גריבער אויף גריבער מיט ליים, און ווי די מלכים פֿון סדום און עֲמֹרָה זינען אָנטלאָפֿן, אַזוי זינען זיי אַהין אַרײַנגעפֿאַלן; און די איבערגעבליבענע זינען אָנטלאָפֿן צום באָרג.
- יא און יענע האָבן צוגענומען דעם גאַנצן פֿאַרמעג פֿון סדום און עֲמֹרָה, און דאָס גאַנצע עסנוואַרג זייערס, און זינען אַוועקגעגאַנגען.
- יב און זיי האָבן צוגענומען לוט, דעם זון פֿון אַבְרָם ברודער, וואָס איז געזעסן אין סדום, און זיין פֿאַרמעג, און זינען אַוועקגעגאַנגען.
- יג איז געקומען אַן אַנטרונענער, און האָט אָנגעזאָגט אַבְרָם דעם עֵבֶרִי; און ער האָט געוויינט בײַ די אייכנביימער פֿון מֶמְרָא דעם אָמֹרִי, דעם ברודער פֿון אֶשְׁכּוֹל, און דעם ברודער פֿון עֲנָן; און זיי זינען געווען בונדסלייט פֿון אַבְרָמען.
- יד און ווי אַבְרָם האָט געהערט אַז זיין אייגענער איז געפֿאַנגען געוואָרן, אַזוי האָט ער אַרויסגעפֿירט זינע איינגעלערנטע, געבאַרענע אין זיין הויז, דריי הונדערט און אַכצן, און ער האָט נאָכגעיאָגט ביז דן.
- טו און ער האָט זיך צעטיילט אַקעגן זיי בײַ נאַכט, ער און זינע קנעכט, און ער האָט זיי געשלאָגן און זיי נאָכגעיאָגט ביז חֹבָה וואָס לינקס פֿון דְּמָשֶׁק.
- טז און ער האָט צוריקגעבראַכט דעם גאַנצן פֿאַרמעג, און אויך לוט זיין אייגענעם און זיין פֿאַרמעג האָט ער צוריקגעבראַכט, און אויך די ווייבער, און דאָס פֿאָלק.

- 17 Tedy vyšel král Sodomský proti němu, když se navracoval od pobití Chedorlaomera a králů, kteříž *byli* s ním, k údolí Sáveh, kteréž jest údolí královské.
- 18 Melchisedech také král Sáleem, vynesl chléb a víno; a ten *byl* kněz Boha silného nejvyššího.
- 19 I požehnal mu a řekl: Požehnaný Abram Bohu silnému nejvyššímu, kterýž vládne nebem a zemí;
- 20 A požehnaný Bůh silný nejvyšší, kterýž dal nepřátely tvé v ruce tvé. I dal mu *Abram* desátky ze všech věcí.
- 21 Král pak Sodomský řekl Abramovi: Dej mi lid, a zboží vezmi sobě.
- 22 I řekl Abram králi Sodomskému: Pozdvihl jsem ruky své k Hospodinu, Bohu silnému nejvyššímu, kterýž vládne nebem i zemí,
- 23 Že nevezmu od niti až do řeménka obuvi ze všech věcí, kteréž jsou tvé, abys neřekl: Já jsem obohatil Abrama,
- 24 Kromě toliko toho, což snědli bojovníci, a dílu mužů, kteříž se mnou šli, *totiž* Aner, Eškol a Mamre; oni nechať vezmou díl svůj.
- יז איז דער מלך פֿון סדום אים אַרויסגעגאַנגען אַנטקעגן, נאָכדעם ווי ער האָט זיך אומגעקערט פֿון שלאָגן פֿדרלעומָרן, און די מלכים וואָס מיט אים, אין טאָל שאָוה, דאָס איז דעם מלכס טאָל.
- יח און מלכי-צֶדֶק דער מלך פֿון שָׁלֵם האָט אַרויסגעטראָגן ברויט און וויין; און ער איז געווען אַ פֿהן צו דעם העכסטן גאָט.
- יט און ער האָט אים געבענטשט, און האָט געזאָגט: געבענטשט זאָל זיין אַבְרָם פֿון דעם העכסטן גאָט, דעם באַשעפֿער פֿון הימל און ערד.
- כ און געבענטשט זאָל זיין דער העכסטער גאָט וואָס האָט איבערגענטפֿערט דינע פֿיינט אין דיין האַנט. — און ער האָט אים געגעבן מעשר פֿון אַלצדינג.
- כא און דער מלך פֿון סדום האָט געזאָגט צו אַבְרָמען: גיב מיר די נפֿשות, און דעם פֿאַרמעג נעם דיר.
- כב האָט אַבְרָם געזאָגט צו דעם מלך פֿון סדום: איך הייב אויף מיין האַנט צו יהוה דעם העכסטן גאָט, דעם באַשעפֿער פֿון הימל און ערד,
- כג אויב אַ פֿאָדים אָדער אַ שוכבענדל! אָדער אויב איך וועל נעמען פֿון עפעס וואָס איז דיין! פֿדי זאָלסט ניט זאָגן: איך האָב ריין געמאַכט אַבְרָמען.
- כד ניט מיר! נאָר וואָס די יונגען האָבן געגעסן, און דעם חלק פֿון די מענטשן וואָס זיינען געגאַנגען מיט מיר, עֶנֶר, אַשכול, און מַמְרֵא; זיי מעגן נעמען זייער חלק.

בראשית טו : 15

- 1 Když pak ty věci pominuly, stalo se slovo Hospodinovo k Abramovi u vidění, řkouce: Neboj se, Abrame; já *budu* pavě-
za tvá, a odplata tvá velmi veliká.

א נאך די דאזיקע געשעענישן איז דאס וואָרט פֿון גאָט געווען צו אַברמען אין אַ זעונגען, אַזוי צו זאָגן: זאָלסט נישט מורא האָבן, אַברם, איך בין דיר אַ שילד; דיין שכר איז זייער גרויס.
- 2 Jemužto řekl Abram: Panovníče Hospo-
dine, což mi dáš, poněvadž já scházím
bez dětí, a ten, jemuž zanechám domu
svého, *bude* Damašský Eliezer?

ב האָט אַברם געזאָגט: גאָט דו האָר, וואָס קענסטו מיר געבן, אַז איך גיי אוועק אָן אַ קינד, און דער ווירטשאַפֿטער פֿון מיין הויז איז דער דמָשקער אַליעזֶר?
- 3 Řekl ještě Abram: Aj, mně jsi nedal se-
mene; a aj, schovanec můj *bude* mým dě-
dicem.

ג און אַברם האָט געזאָגט: זע, האָסט מיר קיין זאָמען נישט געגעבן, און אָט וועט אַ זון פֿון מיין הויזגעזינט מיר ירשען.
- 4 A aj, slovo Hospodinovo k němu, řkuci:
Nebudeť ten dědicem tvým, ale kterýž
vyjde z života tvého, ten dědicem tvým
bude.

ד ערשט דאָס וואָרט פֿון גאָט איז געווען צו אים, אַזוי צו זאָגן: נישט דער דאָזיקער וועט דיך ירשען, נאָר דער וואָס וועט אַרויסגיין פֿון דינע אינגעווייד, ער וועט דיך ירשען.
- 5 I vyvedl jej ven a řekl: Vzhlédniž nyní k
nebi, a sečti hvězdy, budeš-li je *vsak* moci
sčísti? Řekl mu *ještě*: Tak bude símě tvé.

ה און ער האָט אים אַרויסגעפֿירט דרויסן, און האָט געזאָגט: טו אַקאָרשט אַ קוק אויפֿן הימל, און צייל די שטערן, אויב דו קענסט זיי איבערציילן. און ער האָט צו אים געזאָגט: אַזוי וועט זיין דיין זאָמען. —
- 6 I uvěřil Hospodinu, a počteno mu to za
spravedlnost.

ו און ער האָט געגלויבט אין גאָט, און ער האָט עס אים גערעכנט פֿאַר אַ גערעכטיקייט.
- 7 (*Nebo byl řekl jemu: Já jsem Hospodin, kterýž jsem tě vyvedl z Ur Kaldejských, atbych dal zemi tuto k dědičnému vlá-
dařství.*)

ז און ער האָט צו אים געזאָגט: איך בין יהוה, וואָס האָט דיך אַרויסגעצויגן פֿון אור-כַּשְׁדִּים, דיר צו געבן דאָס דאָזיקע לאַנד, עס צו אַרבן.
- 8 I řekl: Panovníče Hospodine, po čem
poznám, že ji dědičně obdržím?

ח האָט ער געזאָגט: גאָט דו האָר, מיט וואָס וועל איך וויסן אַז איך וועל עס אַרבן?
- 9 I odpověděl jemu: Vezmi mně jalovici
tříletou, a kozu tříletou, a skopce tříle-
tého, hrdličku také a holoubátko.

ט האָט ער צו אים געזאָגט: נעם מיר אַ דרייאָריקע קו, און אַ דרייאָריקע ציג, און אַ דרייאָריקן ווידער, און אַ טורטלטיוב, און אַ יונגע טויב.

- 10 Kterýžto vzav ty všechny věci, zroztínal je na poly, a rozložil na dvě straně, jednu polovici proti druhé; ptáků pak nezroztínal.
- 11 Ptáci pak sedali na ta mrtvá těla, a Abram je sháněl.
- 12 I stalo se, když slunce zapadalo, že dřímota těžká připadla na Abrama; a aj, hrůza a tma veliká obklíčila jej).
- 13 Řekl tedy *Bůh* Abramovi: *To* zajisté věz, že pohostinu bude símě tvé v zemi cizí, a v službu je podrobí, a trápití je budou za čtyři sta let.
- 14 Však národ, jemuž sloužiti budou, já souditi budu; a potom vyjdou s velikým zbožím.
- 15 Ty pak půjdeš k otcům svým v pokoji; a pohřben budeš v starosti dobré.
- 16 A čtvrté pokolení sem se navrátí; nebt ještě není doplněna nepravost Amorejských.
- 17 I stalo se, když zapadlo slunce, a tma bylo, a aj, *ukázala se* pec kouřící se, a pochodně ohnivá, kteráž šla mezi díly těmi.
- 18 V ten den učinil Hospodin smlouvu s Abramem, řka: Semení tvému dám zemi tuto, od řeky Egyptské až do řeky té veliké, řeky Eufraten:
- 19 Cinejské, Cenezejské, Cethmonské,
- 20 A Hetejské, Ferezejské, a Refaimské,
- י האָט ער אים גענומען די אַלע, און האָט זיי איבערגעשניטן אין מיטן, און אוועקגעלייגט איין העלפֿט קעגן דער אַנדערער; נאָר די פֿויגלען האָט ער ניט איבערגעשניטן.
- יא האָבן די רויבֿפֿויגלען אַראָפּגענידערט אויף די פֿגרים, אָבער אַברם האָט זיי אָפּגעטריבן.
- יב און ווי די זון איז געווען ביים אונטערגיין, אַזוי איז אַ טיפֿער שלאָף געפֿאַלן אויף אַברמען; ערשט אַן אימה, אַ גרויס פֿינצטערניש, פֿאַלט אָן אויף אים.
- יג און ער האָט געזאָגט צו אַברמען: וויסן זאָלסטו וויסן זיין אַז דינע קינדער וועלן זיין פֿרעמדע אין אַ לאַנד וואָס ניט זייערס, און מע וועט זיי פֿאַרקנעכטן, און מע וועט זיי פֿיניקן פֿיר הונדערט יאָר.
- יד און אויך דאָס פֿאַלק וועמען זיי וועלן דינען, וועל איך משפטן; און דערנאָך וועלן זיי אַרויסגיין מיט גרויס פֿאַרמעג.
- טו דו אָבער וועסט קומען צו דינע עלטערן בשלום; אין אַ גוטער עלטער וועסטו באַגראָבן ווערן.
- טז און ערשט אין פֿירטן דור וועלן זיי זיך אומקערן אַהער, וואָרום די זינד פֿון דעם אָמורי וועט ניט זיין פֿאַרפֿול ביז דענצמאַל.
- יז און עס איז געווען, ווי די זון איז אונטערגעגאַנגען, און עס איז געוואָרן שטאַקפֿינצטער, ערשט אַן אויוון מיט רויך, און אַ פֿלאַמפֿיער וואָס איז דורכגעגאַנגען צווישן די דאָזיקע שטיקער.
- יח אין יענעם טאָג האָט גאָט געשלאָסן אַ בונד מיט אַברמען, אַזוי צו זאָגן: צו דיין זאַמען האָב איך געגעבן דאָס דאָזיקע לאַנד, פֿון דעם טייך פֿון מצרים ביז דעם גרויסן טייך, דעם טייך פֿרת;
- יט דעם קיני, און דעם קנזי, און דעם קדמוני,
- כ און דעם חתי, און דעם פֿרוזי, און די רפֿאים,

21 כא און דעם אַמורי, און דעם כנעני, און דעם
Amorejské, i Kananejské také, a Gerge-
zejské a Jebuzejské. גרָזשי, און דעם יבּוסי.

בראשית טז : 16

- 1 Sarai pak manželka Abramova jemu nerodila; a měla děvku Egyptskou, jménem Agar.

א און שָׂרַי, אַבְרָם'ס ווייב, האָט אים נישט געבאָרן קיין קינדער; און זי האָט געהאַט אַ מצרישע דינסט וואָס איר נאָמען איז געווען הָגָר.
- 2 I řekla Sarai Abramovi: Aj, nyní Hospodin zavřel život můj, abych nerodila; vejdi, prosím, k děvce mé, zda bych aspoň z ní mohla mít syny. I povolil Abram řeči Sarai.

ב האָט שָׂרַי געזאָגט צו אַבְרָם'ען: זע נאָר, גאָט האָט מיך פֿאַרמיטן פֿון געבערן; קום, איך בעט דיר, צו מיין דינסט, אפֿשר וועל איך אויפֿגעריכט ווערן דורך איר. האָט אַבְרָם צוגעהערט צו דעם קול פֿון שָׂרַי.
- 3 Tedy vzavši Sarai manželka Abramova Agar Egyptskou děvku svou, po desíti letech, jakž bydliti počal Abram v zemi Kananejské, dala ji Abramovi muži svému za ženu.

ג און שָׂרַי, אַבְרָם'ס ווייב, האָט גענומען הָגָר די מצרית, איר דינסט, נאָכדעם ווי אַבְרָם איז געזעסן אין לאַנד פֿנען צען יאָר, און זי האָט זי געגעבן איר מאַן אַבְרָם'ען פֿאַר אַ ווייב צו אים.
- 4 I všel k Agar, kterážto počala. Viduci pak ona, že počala, zlehčila sobě paní svou.

ד און ער איז געקומען צו הָגָר, און זי איז טראָגעדיק געוואָרן; און ווי זי האָט געזען אַז זי איז טראָגעדיק, אַזוי איז איר האַרניטע גרינגעשאַצט געוואָרן אין אירע אויגן.
- 5 I řekla Sarai Abramovi: Křivdou mou tys vinen; já jsem dala děvku svou v lůno tvé, kterážto viduci, že počala, zlehčila mne sobě. Sudiž Hospodin mezi mnou a mezi tebou.

ה האָט שָׂרַי געזאָגט צו אַבְרָם'ען: מיין עוולה אויף דיר! איך האָב געגעבן מיין דינסט אין דיין בוזעם, און ווי זי האָט געזען אַז זי איז טראָגעדיק, אַזוי בין איך גרינגעשאַצט געוואָרן אין אירע אויגן; זאָל גאָט משפטן צווישן מיר און צווישן דיר.
- 6 I řekl Abram k Sarai: Aj, děvka tvá v moci tvé; učiň s ní, cožť se za dobré vidí. Tedy trápila ji Sarai, a ona utekla od ní.

ו האָט אַבְרָם געזאָגט צו שָׂרַי: אָט איז דיין דינסט אין דיין האַנט, טו מיט איר וואָס איז גוט אין דינע אויגן. און שָׂרַי האָט זי געפֿיניקט, און זי איז אַנטלאָפֿן פֿון איר.
- 7 Našel ji pak anděl Hospodinův u studnice vody na poušti, u studnice té, kteráž jest při cestě Sur.

ז האָט אַ מלאך פֿון גאָט זי געפֿונען בײַ אַ קוואַל וואָסער אין דער מדבר, בײַ דעם קוואַל אויפֿן וועג קיין שׁור.
- 8 A řekl: Agar, děvko Sarai, odkud jdeš, a kam se béřeš? I řekla: Od tváři Sarai paní své já utíkám.

ח און ער האָט געזאָגט: הָגָר, שָׂרַי'ס דינסט, פֿון וואָנען קומסטו, און ווױהין גײסטו? האָט זי געזאָגט: פֿון מיין האַרניטע שָׂרַי'ן אַנטלויף איך.

- 9 Tedy řekl jí anděl Hospodinův: Navrát se ku paní své, a pokoř se pod ruku její. ט האָט דער מלאך פֿון גאָט צו איר געזאָגט: קער זיך אום צו דיין האַרײַנטע, און בײַג זיך אונטער אירע הענט.
- 10 Opět řekl anděl Hospodinův: Velice rozmnožím símě tvé, aniž bude moci sečteno býti pro množství. י און דער מלאך פֿון גאָט האָט צו איר געזאָגט: מערן וועל איך מערן דיין זאָמען, און ער וועט ניט קענען געציילט ווערן פֿון פֿילקײט.
- 11 Potom také řekl anděl Hospodinův: Aj, ty jsi těhotná, a tudíž porodíš syna, a nazůveš jméno jeho Izmael; nebo uslyšel Hospodin trápení tvé. יא און דער מלאך פֿון גאָט האָט צו איר געזאָגט: זע, דו ביסט טראָגעדיק, און געבערסט אַ זון, זאָלסטו רופֿן זײַן נאָמען ישְׁמַעֵאל, וועל גאָט האָט צוגעהערט דיין פֿײַן.
- 12 Budeť pak lítý člověk; ruce jeho proti všechněm, a ruce všech proti němu; a před tváří všech bratří svých bydliti bude. יב און ער וועט זײַן אַ מענטש אַ וואָלדאייזל: זײַן האַנט וועט זײַן אַקעגן אַלעמען, און אַלעמענס האַנט וועט זײַן אַקעגן אים; און אין געזיכט פֿון אַלע זײַנע ברידער וועט ער ווײַנען.
- 13 I nazvala Agar jméno Hospodinovo, kterýž mluvil jí: Ty jsi silný Bůh vidění; nebo řekla: Zdaliž teď také nevidím potom, kterýž mne viděl? יג האָט זי גערופֿען דעם נאָמען פֿון יהוה וואָס האָט צו איר גערעדט «דו ביסט דער גאָט פֿון זעונגען»; וואָרום זי האָט געזאָגט: נײַט-שוין האָב איך דאָ געזען דעם וואָס זעט מיך?
- 14 Protož nazvala studnici tu studnicí Živého vidoucího mne. Aj, *ta jest* mezi Kádes a Barad. יד דרום האָט מען גערופֿן דעם ברונעם באַר-לַחֵי-רואי; ער איז צווישן קָדֶש און צווישן בָּרַד.
- 15 Porodila pak Agar Abramovi syna; a nazval Abram jméno syna svého, kteréhož porodila Agar, Izmael. טו און הָגַר האָט געבאָרן אַבְרָמען אַ זון, און אַבְרָם האָט גערופֿן דעם נאָמען פֿון זײַן זון וואָס הָגַר האָט געבאָרן, ישְׁמַעֵאל.
- 16 Abram pak byl v osmdesáti šesti letech, když mu porodila Agar Izmaele. טז און אַבְרָם איז געווען זעקס און אַכציק יאָר אַלט, ווען הָגַר האָט געבאָרן ישְׁמַעֵאלן צו אַבְרָמען.

בראשית יז : 17

- 1 Když pak Abram byl v devadesáti devíti letech, ukázal se mu Hospodin, a řekl jemu: Já jsem Bůh silný všemohoucí; chodiž ustavičně přede mnou a budiž dokonalým.

א און אז אברם איז אלט געווען נין און ניינציק יאָר, האָט זיך יהוה באַוויזן צו אַברמען, און האָט צו אים געזאָגט: איך בין גאָט שׁדִי; גיי פֿאַר מיר, און זיי ערלעך.
- 2 A učiním smlouvu svou mezi sebou a tebou a rozmnožím tě náramně velmi.

ב און איך וועל מאַכן מיין בונד צווישן מיר און צווישן דיר, און איך וועל דיר מערן זייער און זייער.
- 3 Padl pak Abram na tvář svou; i mluvil Bůh s ním, řka:

ג איז אברם געפֿאַלן אויף זײַן פנים, און גאָט האָט מיט אים גערעדט, אַזוי צו זאָגן:
- 4 Ját jsem, aj, smlouva má s tebou, a budeš otcem národů mnohých.

ד איך – זע, מיין בונד וועט זײַן מיט דיר, און וועסט זײַן דער פֿאַטער פֿון אַ סך פֿעלקער.
- 5 Aniž více slouti bude jméno tvé Abram, ale bude jméno tvé Abraham; nebo otcem mnohých národů učinil jsem tě.

ה און דיין נאָמען זאָל מער ניט גערופֿן ווערן אברם, נאָר דיין נאָמען זאָל זײַן אַברהם; וואָרום פֿאַר דעם פֿאַטער פֿון אַ סך פֿעלקער האָב איך דיר געמאַכט.
- 6 A učiním, abys se rozplodil náramně velmi, a rozšířím tě v národy; i králové z tebe vyjdou.

ו און איך וועל דיר פֿרוכפערן זייער און זייער, און איך וועל דיר מאַכן פֿאַר פֿעלקער, און מלכים וועלן אַרויסגיין פֿון דיר.
- 7 Utvrđím také smlouvu svou mezi sebou a tebou, i mezi semenem tvým po tobě, po rodech jejich, za smlouvu věčnou, totiž abych byl Bohem tvým i semene tvého po tobě.

ז און איך וועל אויפֿשטעלן מיין בונד צווישן מיר און צווישן דיר, און צווישן דיין זאָמען נאָך דיר, אויף זייערע דור-דורות, פֿאַר אַן אייביקן בונד, צו זײַן דיר צום גאָט און דיין זאָמען נאָך דיר.
- 8 Nadto dám tobě i semeni tvému po tobě zemi, v nížto obýváš pohostinu, všecku zemi Kananejskou k vládářství věčnému; a budu jejich Bohem.

ח און איך וועל געבן דיר און דיין זאָמען נאָך דיר דאָס לאַנד פֿון דיין וווינשאַפֿט, דאָס גאַנצע לאַנד כְּנַעַן, פֿאַר אַן אייביקן אייגנטום; און איך וועל זיי זײַן צום גאָט.
- 9 Řekl ještě Bůh Abrahamovi: Ty pak ostříhati budeš smlouvy mé, ty i símě tvé po tobě, po rodech svých.

ט און גאָט האָט געזאָגט צו אברהמען: דו אָבער זאָלסט היטן מיין בונד, דו און דיין זאָמען נאָך דיר, אויף זייערע דור-דורות.

- 10 Tatot' jest smlouva má mezi mnou a mezi vámi, i mezi semenem tvým po tobě, kteréž ostříhati budete: Aby obřezán byl mezi vámi každý pohlaví mužského.
- 11 Obřezete pak tělo hanby své; a *to* bude znamením smlouvy mezi mnou a mezi vámi.
- 12 Každý tedy pohlaví mužského osmého dne obřezán bude mezi vámi po rodech vašich, doma narozený i koupený za stříbro, z kterých by koli cizozemců *byl*, jenž není z semene tvého.
- 13 Konečně ať jest obřezán narozený v domě tvém, i koupený za peníze tvé; a budeť smlouva má na těle vašem za smlouvu věčnou.
- 14 Neobřezaný pak pacholík, kterýž by neobřezal těla neobřízky své, vyhlazena zajiště bude duše ta z lidu svého; *nebo* smlouvu mou zrušil.
- 15 Řekl také Bůh Abrahamovi: Sarai manželce své nebudeš říkati Sarai, ale Sára bude jméno její.
- 16 Nebo požehnám jí a dámť z ní syna; požehnámť jí, a bude v národy; králové národů z ní vyjdou.
- 17 Tedy padl Abraham na tvář svou, a zasmáv se, řekl v srdci svém: Zdali stoletému narodí se *syn*? A zdali Sára v devadesáti letech porodí?
- 18 I řekl Abraham Bohu: Ó byt' jen Izmael živ byl před tebou!
- י דאָס איז מיין בונד וואָס איר זאָלט היטן צווישן מיר און צווישן אייך, און צווישן דיין זאמען נאָך דיר: ביי אייך זאָל געמלט ווערן איטלעכער מאַנספאַרשויין.
- יא און איר זאָלט געמלט ווערן אין דעם פֿלייש פֿון אייער פֿאַרהויט, און עס וועט זיין פֿאַר אַ צייכן פֿון בונד צווישן מיר און צווישן אייך.
- יב און צו אַכט טעג זאָל געמלט ווערן ביי אייך איטלעכער מאַנספאַרשויין אויף אייערע דור-דורות, געבאָרן אין הויז, אָדער געקויפֿט פֿאַר געלט פֿון עמיץ אַ פֿרעמדן וואָס איז נישט פֿון דיין זאָמען.
- יג געמלט מוז געמלט ווערן דער וואָס איז געבאָרן אין דיין הויז, און דער וואָס איז געקויפֿט פֿאַר דיין געלט; און מיין בונד זאָל זיין אין אייער פֿלייש פֿאַר אַן אייביקן בונד.
- יד און אַן אומבאַשניטענער מאַנספאַרשויין וואָס וועט זיך נישט מלן אין דעם פֿלייש פֿון זיין פֿאַרהויט, יענע זעל זאָל פֿאַרשניטן ווערן פֿון איר פֿאַלק; מיין בונד האָט ער פֿאַרשטערט.
- טו און גאָט האָט געזאָגט צו אַברהמען: דיין ווייב שָׁרַי זאָלסטו נישט רופֿן מיט איר נאָמען שָׁרַי, נִיערשט שָׁרָה זאָל זיין איר נאָמען.
- טז און איך וועל זי בענטשן, און וועל דיר אויך געבן פֿון איר אַ זון; יא, איך וועל זי בענטשן, און פֿעלקער וועלן ווערן פֿון איר; מלכים פֿון אומות וועלן זיין פֿון איר.
- יז איז אַברהם געפֿאַלן אויף זיין פנים, און ער האָט געלאַכט, און געזאָגט ביי זיך אין האַרצן: קען ביי אַ מאַן פֿון הונדערט יאָר געבאָרן ווערן? און קען שָׁרָה צו נִינציק יאָר געבערן?
- יח און אַברהם האָט געזאָגט צו גאָט: הלוואי זאָל ישְׁמַעאל לעבן פֿאַר דיר!

- 19 Jemužto řekl Bůh: Nýbrž Sára manželka tvá porodí tobě syna, a nazůveš jméno jeho Izák; i utvrdím smlouvu svou s ním za smlouvu věčnou, i s semenem jeho po něm.
- 20 Také o Izmaele uslyšel jsem tě; a aj, požehnám jemu, a učiním to, aby se rozplodil, a rozmnožím ho náramně velmi; dvanáctero knížat zplodí, a rozšířím jej v národ veliký.
- 21 Ale smlouvu svou utvrdím s Izákem, kteréhožt porodí Sára po roce, při tomto času.
- 22 A když dokonal Bůh řeč svou s ním, vstoupil od Abrahama.
- 23 Vzal tedy Abraham Izmaele syna svého, i všechny zrozené v domě svém, i všechny koupené za stříbro své, každého, kdož byl pohlaví mužského, z domácích svých, a obřezal tělo neobřízky jejich hned v ten den, jakž s ním Bůh mluvil.
- 24 A byl Abraham v devadesáti devíti letech, když obřezáno bylo tělo neobřízky jeho.
- 25 Izmael pak syn jeho byl v třinácti letech, když obřezáno bylo tělo neobřízky jeho.
- 26 Jednoho a téhož dne obřezáni jsou, Abraham a Izmael syn jeho.
- 27 I všickni domácí jeho, doma zrození i za stříbro od cizozemce koupení, obřezáni jsou s ním.
- יט האָט גאָט געזאָגט: פֿאַר וואָר, דיין ווייב שָׂרָה וועט דיר געבערן אַ זון, און זאָלסט רופֿן זיין נאָמען יצחק; און איך וועל אויפֿשטעלן מיין בונד מיט אים פֿאַר אַן אייביקן בונד צו זיין זאָמען נאָך אים.
- כ און וועגן ישמעאלן האָב איך דיך צוגעהערט; זע, איך האָב אים געבענטשט, און איך וועל אים פֿרוכפֿערן, און וועל אים מערן זייער און זייער; צוועלף פֿירשטן וועט ער געבערן, און איך וועל אים מאַכן פֿאַר אַ גרויס פֿאָלק.
- כא מיין בונד אָבער וועל איך אויפֿשטעלן מיט יצחקן, וואָס שָׂרָה וועט דיר געבערן צו דער צייט אויפֿן אַנדער יאָר.
- כב און ווי ער האָט געענדיקט רעדן מיט אים, אַזוי האָט גאָט זיך אויפֿגעהויבן פֿון איבער אַבְרָהָמֶען.
- כג און אַבְרָהָם האָט גענומען זיין זון ישמעאלן, און אַלע זיינע הויזגעבאָרענע, און אַלע זיינע געקויפֿטע פֿאַר געלט, יעטוועדער מאַנספֿאַרשוינ צווישן די הויזלײַט פֿון אַבְרָהָמֶען, און ער האָט געמלֶט דאָס פֿלײַש פֿון זייער פֿאַרהויט אין דעם דאָזיקן אייגענעם טאָג, אַזוי ווי גאָט האָט צו אים גערעדט.
- כד און אַבְרָהָם איז געווען נײַן און נײַנציק יאָר אַלט, ווען ער איז געמלֶט געוואָרן אין דעם פֿלײַש פֿון זיין פֿאַרהויט.
- כה און זיין זון ישמעאל איז געווען דרײַצן יאָר אַלט, ווען ער איז געמלֶט געוואָרן אין דעם פֿלײַש פֿון זיין פֿאַרהויט.
- כו אין דעם דאָזיקן אייגענעם טאָג איז געמלֶט געוואָרן אַבְרָהָם און זיין זון ישמעאל.
- כז און אַלע מאַנסלײַט פֿון זיין הויז, געבאָרן אין הויז, אָדער געקויפֿט פֿאַר געלט פֿון אַ פֿרעמדן, זיינען געמלֶט געוואָרן מיט אים.

בראשית יח : 18

- 1 Ukázal se pak jemu Hospodin v rovině Mamre; a on seděl u dveří stanu, když veliké horko na den bylo.

א און גאָט האָט זיך באַוויזן צו אים, ביי די אייכנביימער פֿון מַמְרָא, ווען ער איז געזעסן אין איינגאַנג פֿון זײַן געצעלט, אין דער הייז פֿון טאַג.
- 2 A když pozdvihl očí svých, viděl, a aj, tři muži stáli naproti němu. Kteréžto jakž uzřel, běžel jim vstříc ode dveří stanu, a sklonil se až k zemi.

ב און ער האָט אויפֿגעהויבן זײַנע אויגן און האָט דערזען, ערשט דריי מענער שטייען פֿאַר אים; און ווי ער האָט זיי דערזען, אַזוי איז ער זיי געלאָפֿן אַנטקעגן פֿון דעם איינגאַנג פֿון געצעלט, און האָט זיך געבוקט צו דער ערד.
- 3 A řekl: Pane můj, jestliže jsem nyní našel milost před očima tvýma, prosím, nepomíjej služebníka svého.

ג און ער האָט געזאָגט: מײַן האָר, אויב, איך בעט דײַך, איך האָב געפֿונען לײַטזעליקייט אין דײַנע אויגן, זאָלסטו, איך בעט דײַך, נישט אַוועקגיין פֿון דײַן קנעכט.
- 4 Přineseno bude trochu vody, a umyjete nohy své, a odpočinete pod stromem.

ד לאָז געבראַכט ווערן אַ ביסל וואַסער, און וואַשט אייערע פֿיס, און לענט אייך אָן אונטערן בוים.
- 5 Zatím přinesu kus chleba, a posilněte srdce svého; potom půjdete, poněvadž mimo služebníka svého jdete. I řekli: Tak učiň, jakž jsi mluvil.

ה און איך וועל ברענגען אַ שטיקל ברויט, און איר וועט אונטערלענען אייער האַרץ, דערנאָך וועט איר גיין ווייטער; אַזוי ווי איר זײַט שוין אַריבערגעקומען צו אייער קנעכט. האָבן זיי געזאָגט: טו אַזוי ווי דו האָסט גערעדט.
- 6 Tedy pospíšil Abraham do stanu k Sáře, a řekl: Spěšně tři míry mouky bělné zadělej, a napeč podpopelných chlebů.

ו האָט אַברָהם געאַיילט אין געצעלט צו שָרָה, און האָט געזאָגט: אייל זיך! דריי סָאָה זעמלמעל, פֿאַרקנעט און מאַך קוכנס.
- 7 Abraham pak běžel k stádu; a vzav tele mladé a dobré, dal služebníku, kterýžto pospíšil připraviti je.

ז און צו די רינדער איז אַברָהם געלאָפֿן, און האָט גענומען אַ יונג רינד, ווייך און פֿעט, און געגעבן צום יונג; און ער האָט עס צוגעריכט אויף גיד.
- 8 Potom vzav másla a mléka, i tele, kteréž připravil, položil před ně; sám pak stál při nich pod stromem, i jedli.

ח און ער האָט גענומען שמאַנט און מילך, און דאָס יונגע רינד וואָס ער האָט צוגעריכט, און האָט אַוועקגעשטעלט פֿאַר זיי; און ער איז געשטאַנען פֿאַר זיי אונטערן בוים, און זיי האָבן געגעסן.

- 9 Řekli pak jemu: Kde jest Sára manželka tvá? Kterýžto odpověděl: 'Teď v stanu. ט האָבן זיי צו אים געזאָגט: וווּ איז שָׂרָה דײַן ווייב? האָט ער געזאָגט: אָן אין געצעלט.
- 10 A řekl: Jistotně se navrátím k tobě vedlé času života, a aj, syna *míti bude* Sára manželka tvá. Ale Sára poslouchala u dveří stanu, kteréž *byly* za ním. י האָט ער געזאָגט: אומקערן וועל איך זיך אומקערן אַזוי ווי איצט איבער אַ יאָר, און זע, שָׂרָה דײַן ווייב וועט האָבן אַ זון. און שָׂרָה האָט זיך איינגעהערט אין איינגאַנג פֿון געצעלט וואָס הינטער אים. —
- 11 Abraham pak i Sára *byli* staří a sešlého věku, a přestal byl Sáře běh ženský. יא און אַבְרָהָם און שָׂרָה זײַנען געווען באַטאַגטע זקנים; בײַ שָׂרָה האָט אויפֿגעהערט צו זײַן דער שטייגער ווי בײַ ווייבער. —
- 12 I smála se Sára sama v sobě, řkuci: Teprv když jsem se sstarala, v rozkoše se vydám? A ještě i pán můj se sstaral. יב און שָׂרָה האָט געלאַכט אין זיך אַזוי צו זאָגן: נאָכדעם ווי איך בין אַלט געוואָרן, זאָל איך נאָך האָבן תענוג? דערצו איז מײַן האָר אַלט.
- 13 Tedy řekl Hospodin Abrahamovi: Proč jest se smála Sára, řkuci: Zdaliž opravdu ještě roditi budu, a já se sstarala? יג האָט גאָט געזאָגט צו אַבְרָהָמען: פֿאַר וואָס האָט שָׂרָה געלאַכט, אַזוי צו זאָגן: צי קען איך אין דער אמתן געבערן, אַז איך בין אַלט?
- 14 Zdaliž co skrytého bude před Hospodinem? K času určitému navrátím se k tobě vedlé času života, a Sára bude mítí syna. יד איז דען אַ זאָך פֿאַרמיטן פֿון גאָט? צו דער באַשטימטער צײַט וועל איך ווידערקערן צו דיר, אַזוי ווי איצט איבער אַ יאָר, און שָׂרָה וועט האָבן אַ זון.
- 15 Zapřela pak Sára a řekla: Nesmála jsem se; nebo se bála. I řekl *Hospodin*: Nenít tak, ale smála jsi se. טו האָט שָׂרָה געלייקנט, אַזוי צו זאָגן: איך האָב נישט געלאַכט; וואָרום זי האָט מורא געהאַט; און ער האָט געזאָגט: ניין, האָסט יאָ געלאַכט.
- 16 Tedy vstavše odtud muži ti, obrátili se k Sodomě; Abraham pak šel s nimi, aby je provodil. טז און די מענער זײַנען אויפֿגעשטאַנען פֿון דאָרטן, און האָבן אַראָפֿגעקוקט אויף סדום. און אַבְרָהָם איז געגאַנגען מיט זיי, זיי צו באַלייטן.
- 17 A řekl Hospodin: Zdali já zatajím před Abrahamem, což dělati budu? יז און גאָט האָט געזאָגט: זאָל איך פֿאַרדעקן פֿון אַבְרָהָמען וואָס איך וויל טאָן?
- 18 Poněvadž Abraham jistotně bude v národ veliký a silný, a požehnání budou v něm všickni národové země. יח און אַבְרָהָם וועט דאָך ווערן אַ גרויס און מאַכטיק פֿאָלק, און אַלע פֿעלקער פֿון דער ערד וועלן זיך בענטשן מיט אים;

- 19 Nebo znám jej; protož přikáže synům svým a domu svému po sobě, aby ostríhali cesty Hospodinovy, a činili spravedlnost a soud, atby naplnil Hospodin Abrahamovi, což mu zaslíbil.
- 20 I řekl Hospodin: Proto že rozmnožen jest křik Sodomských a Gomorských, a hřích jejich že obtížen jest náramně:
- 21 Sstoupím již a pohledím, jestliže podle křiku jejich, kterýž přišel ke mně, činili, *důjde na ně* setření; a pakli toho není, zvím.
- 22 A obrátivše se odtud muži, šli do Sodomy; Abraham pak ještě stál před Hospodinem.
- 23 V tom přistoupiv Abraham, řekl: Zdali také zahladíš spravedlivého s bezbožným?
- 24 Bude-li padesáte spravedlivých v tom městě, zdali předce zahubíš, a neodpustíš místu pro padesáte spravedlivých, kteříž *jsou* v něm?
- 25 Odstup to od tebe, abys takovou věc učiniti měl, abys usmrtil spravedlivého s bezbožným; takt by byl spravedlivý jako bezbožný. Odstup to od tebe; zdaliž soudce vší země neučiní soudu?
- 26 I řekl Hospodin: Jestliže naleznu v Sodomě, v městě tom, padesáte spravedlivých, odpustím všemu tomu místu pro ně.
- 27 A odpovídaje Abraham, řekl: Aj, nyní chtěl bych mluvíti ku Pánu svému, ačkoli jsem prach a popel.
- יט וואָרום איך האָב אים דערקענט, כדי ער זאָל באַפֿעלן זײַנע קינדער, און זײַן הויז נאָך אים, אַז זײ זאָלן היטן דעם וועג פֿון גאָט, צו טאָן רעכט און גערעכטיקייט, כדי גאָט זאָל ברענגען אויף אַבְרָהָמֶען וואָס ער האָט גערעדט וועגן אים.
- כ און גאָט האָט געזאָגט: דאָס געשריי וועגן סדום און עֲמוֹרָה איז פֿאַר וואָר גרויס, און זייער זינד איז פֿאַר וואָר זייער שווער.
- כא לאָמִיד אַקאָרשט אַראָפּנידערן און זען, אויב זײ האָבן אין גאַנצן געטאָן אַזוי ווי דאָס געשריי וואָס איז געקומען צו מיר; און אויב ניט, לאָמִיד וויסן.
- כב און די מענער האָבן זיך פֿאַרקערט פֿון דאָרטן, און זײַנען געגאַנגען קיין סדום; און אַבְרָהָם איז נאָך אַלץ געשטאַנען פֿאַר גאָט.
- כג און אַבְרָהָם האָט גענענט און האָט געזאָגט: ניט-שוין וועסטו אומברענגען דעם אומשולדיקן מיט דעם שולדיקן?
- כד טאַמער זײַנען דאָ פֿופֿציק אומשולדיקע אין דער שטאָט, ניט-שוין וועסטו זײ אומברענגען, און וועסט ניט פֿאַרגעבן דעם אָרט פֿון וועגן די פֿופֿציק אומשולדיקע וואָס אין איר?
- כה חלילה דיר צו טאָן אַזאַ זאַך, צו טייטן דעם אומשולדיקן מיט דעם שולדיקן, אַז דער אומשולדיקער זאָל זײַן אַזוי ווי דער שולדיקער; חלילה דיר! זאָל דער ריכטער פֿון דער גאַנצער ערד ניט טאָן גערעכטיקייט?
- כו האָט גאָט געזאָגט: אויב איך וועל געפֿינען אין סדום פֿופֿציק אומשולדיקע אין דער שטאָט, וועל איך פֿאַרגעבן דעם גאַנצן אָרט פֿון זייערשוועגן.
- כז האָט זיך אָפּגערופֿן אַבְרָהָם און האָט געזאָגט: זע, איך בעט דיך, איך אונטערשטיי מײַך צו רעדן צו מײַן האָר, הגם איך בין שטויב און אַש.

- 28 Co pak, nedostane-li se ku padesáti
spravedlivým pěti, zdali zkazíš pro těch
pět všechno město? I řekl: Nezahladím,
jestliže najdu tam čtyřiceti pět.
- 29 Opět mluvil *Abraham* a řekl: Snad nale-
zeno bude tam čtyřiceti? A odpověděl:
Neučiním pro těch čtyřiceti.
- 30 I řekl *Abraham*: Prosím, nechtě se nehně-
vá Pán můj, že mluvit budu: Snad se
jich nalezne tam třiceti? Odpověděl:
Neučiním, jestliže naleznu tam třiceti.
- 31 A *opět* řekl: Aj, nyní počal jsem mluvit
ku Pánu svému: Snad se nalezne tam
dvadeti? Odpověděl: Nezahladím i pro
těch dvadeti.
- 32 Řekl ještě: Prosím, ať se nehněvá Pán
můj, jestliže jednou ještě mluvit budu:
Snad se jich najde tam deset? Odpově-
děl: Nezahladím i pro těch deset.
- 33 I odšel Hospodin, když dokonal řeč k
Abrahamovi; Abraham pak navrátil se k
místu svému.
- כח טאַמער וועלן פֿעלן פֿון די פֿופֿציק
אומשולדיקע פֿינף, וועסטו פֿון וועגן די פֿינף
צעשטערן די גאַנצע שטאָט? האָט ער געזאָגט:
איך וועל ניט צעשטערן, אויב איך וועל
דאָרטן געפֿינען פֿינף און פֿערציק.
- כט און ער האָט ווידער אַ מאָל צו אים גערעדט,
און האָט געזאָגט: טאַמער וועלן זיך דאָרטן
געפֿינען פֿערציק? האָט ער געזאָגט: איך וועל
עס ניט טאָן פֿון וועגן די פֿערציק.
- ל האָט ער געזאָגט: זאָל, איך בעט דיר, מײַן
האַר ניט פֿאַרדריסן, און איך וועל רעדן:
טאַמער וועלן זיך דאָרטן געפֿינען דרייסיק?
האָט ער געזאָגט: איך וועל עס ניט טאָן, אויב
איך וועל דאָרטן געפֿינען דרייסיק.
- לא האָט ער געזאָגט: זע, איך בעט דיר, איך
אונטערשטיי מיך צו רעדן צו מײַן האַר:
טאַמער וועלן זיך דאָרטן געפֿינען צוואַנציק?
האָט ער געזאָגט: איך וועל ניט צעשטערן פֿון
וועגן די צוואַנציק.
- לב האָט ער געזאָגט: זאָל, איך בעט דיר, מײַן
האַר ניט פֿאַרדריסן, און איך וועל רעדן נאָר
דאָס מאָל: טאַמער וועלן זיך דאָרטן געפֿינען
צען? האָט ער געזאָגט: איך וועל ניט
צעשטערן פֿון וועגן די צען.
- לג און גאָט איז אַוועקגעגאַנגען, ווען ער האָט
געענדיקט רעדן צו אַברהמען; און אַברהם
האָט זיך אומגעקערט צו זײַן אָרט.

בראשית יט : 19

- 1 Přišli pak dva andělé do Sodomy u večer, a Lot seděl v bráně Sodomské. Kteréžto když uzřel, vstav, šel jim v cestu a sklonil se tváří až k zemi.

א און די צוויי מלאכים זינען געקומען קיין סדום אין אָוונט; און לוט איז געזעסן אין טויער פֿון סדום. און לוט האָט זיי דערזען, און ער האָט זיך אויפֿגעשטעלט זיי אַנטקעגן, און האָט זיך געבוקט מיטן פנים צו דער ערד.
- 2 A řekl: Aj, prosím páni moji, uchylte se nyní do domu služebníka svého, a zůstaňte přes noc; umyjete také nohy své a ráno vstanouce, půjdete cestou svou. Oni pak odpověděli: Nikoli, ale přenocujeme na ulici.

ב און ער האָט צו זיי געזאָגט: זעט, איך בעט אייך, מײַנע האַרן, קערט איין אין הויז פֿון אייער קנעכט אויף איבער נאַכט, און וואָשט אייערע פֿיס; און איר וועט זיך פֿעדערן, און וועט גיין אויף אייער וועג. האָבן זיי געזאָגט: ניין, נײַערט אויף דער גאַס וועלן מיר נעכטיקן.
- 3 Ale když on je velmi nutil, obrátivše se k němu, vešli do domu jeho. I udělal jim hody, a napekl chlebů přesných, i jedli.

ג איז ער זייער צוגעשטאַנען צו זיי, און זיי האָבן איינגעקערט צו אים, און זינען אַרײַנגעגאַנגען אין זײַן הויז, און ער האָט פֿאַר זיי געמאַכט אַ מאָלצײט, און געבאַקן אומגעזייערטע קוכנס, און זיי האָבן געגעסן.
- 4 Prvé pak než lehli, muži města toho, muži Sodomští, osuli se vůkol domu toho, od mladého až do starého, všecken lid odevšad.

ד איידער נאָך זיי האָבן זיך געלייגט, האָבן די מענטשן פֿון שטאָט, די מענטשן פֿון סדום, אַרומגערינגלט דאָס הויז, פֿון יונג ביז אַלט, דאָס גאַנצע פֿאָלק פֿון עק צו עק.
- 5 I volali na Lota, a řekli jemu: Kde jsou ti muži, kteříž přišli k tobě v noci? Vyved' je k nám, ať je poznáme.

ה און זיי האָבן גערופֿן צו לוטן, און האָבן צו אים געזאָגט: וווּ זינען די מענער וואָס זינען צו דיר געקומען די נאַכט? ברענג זיי אַרויס צו אונדז, מיר זאָלן זיי דערקענען.
- 6 I vyšel k nim Lot ven, a zavřel po sobě dvěře.

ו איז לוט אַרויסגעגאַנגען צו זיי אין איינגאַנג, און די טיר האָט ער פֿאַרשלאָסן הינטער זיך.
- 7 A řekl: Prosím, bratří moji, nečiňte zlého.

ז און ער האָט געזאָגט: איך בעט אייך, מײַנע ברידער, טוט ניט קיין שלעכטס.

- 8 Aj, mám ted' dvě dcery, kteréžto nepoznaly muže; vyvedu je nyní k vám, číňte s nimi, jak se vám líbí; toliko mužům tomto nic nečiňte, poněvadž vešli pod stín střechy mé.
- 9 I řekli: Odejdi tam! A mluvili: Sám se dostal sem pohostinu, a chce nás souditi? Nyní tobě hůř uděláme, než jim. I obořili se násilně na muže toho, *totiž* na Lota, a přistoupili, aby vylomili dvěře.
- 10 Tedy muži ti vztáhli ven ruku svou, a uvedli Lota k sobě do domu, a dvěře zavřeli.
- 11 A ty muže, kteříž byli přede dveřmi domu, ranili slepotou velikou, od nejmenšího až do největšího, tak že ustali, hledající dveří.
- 12 I řekli muži k Lotovi: Máš-li ještě zde koho, bud' zetě neb syny své, neb dcery své, i všechno, což máš v městě, vyved' z místa tohoto.
- 13 Nebo zkazíme místo toto, proto že se velmi rozmohl křik jejich před Hospodinem, a poslal nás Hospodin, abychom zkazili je.
- 14 Vyšed tedy Lot, mluvil k zeťům svým, kteříž již měli pojímati dcery jeho, a řekl: Vstaňte, vyjděte z místa tohoto, nebo zkazí Hospodin město toto. Ale zdálo se zeťům jeho, jako by žertoval.
- ח אָט, איך בעט איך, זינען ביי מיר צוויי טעכטער וואָס ווייסן ניט פֿון קיין מאָן, לאָמיר זיי אַרויסברענגען צו איך, און טוט מיט זיי ווי עס איז גוט אין אייערע אויגן, נאָר די דאָזיקע מענער זאָלט איר קיין זאך ניט טאָן, אַזוי ווי זיי זינען געקומען אין דעם שאַטן פֿון מיין דאָך.
- ט האָבן זיי געזאָגט: גיי אַוועק! און זיי האָבן געזאָגט: געקומען איינער וווינען, און משפט וויל ער משפטן! אַצונד וועלן מיר זיך מיט דיר נאָך ערגער באַגיין ווי מיט זיי. און זיי זינען זייער צוגעשטאַנען צו דעם מאָן, צו לוטן, און האָבן גענענט איינצוברעכן די טיר.
- י האָבן די מענער אויסגעשטרעקט זייער האַנט, און אַריינגעבראַכט לוטן צו זיך אין הויז, און די טיר האָבן זיי פֿאַרשלאָסן.
- יא און די לייט וואָס ביי אים געוואָלט פֿון הויז האָבן זיי געשלאָגן מיט בלינדקייט פֿון קליין ביז גרויס, און זיי האָבן ניט געקענט געפֿינען דעם איינגאַנג.
- יב און די מענער האָבן געזאָגט צו לוטן: וועמען נאָך האָסטו דאָ? אָן איידים אָדער זינע זין און זינע טעכטער, אָדער וועמען נאָר דו האָסט אין דער שטאָט, פֿיר אַרויס פֿון דעם אָרט;
- יג וואָרום מיר צעשטערן דעם דאָזיקן אָרט, וויל דאָס געשריי וועגן זיי איז גרויס פֿאַר גאָט, און גאָט האָט אונדז געשיקט זי צו צעשטערן.
- יד איז לוט אַרויסגעגאַנגען, און האָט גערעדט צו זינע איידים, די וואָס האָבן גענומען זינע טעכטער, און ער האָט געזאָגט: שטייט אויף, גייט אַרויס פֿון דעם דאָזיקן אָרט, וואָרום גאָט צעשטערט די שטאָט. און ער איז געווען ווי איינער וואָס מאַכט שפּאַס אין די אויגן פֿון זינע איידים.

- 15 A když zasvítávalo, nutili andělé Lota, řkouce: Vstaň, vezmi ženu svou a dvě dcery své, kteréž tu jsou, abys nezhynul v pomstě města.
- 16 A když prodléval, chopili muži ruku jeho, a ruku ženy jeho, a ruku dvou dcer jeho, nebo se slitoval nad ním Hospodin; i vyvedli jej, a pustili za městem.
- 17 A stalo se, když je vedli ven, řekl *jeden*: Zachovejž život svůj, neohlédej se zpět, ani se zastavuj na vši této rovině; ujdí na horu, abys nezhynul.
- 18 I řekl jim Lot: Ne tak, prosím, páni moji.
- 19 Aj, nyní nalezl služebník tvůj milost před očima tvýma, a veliké jest milosrdenství tvé, kteréž jsi učinil se mnou, když jsi zachoval duši mou; ale jáť nebudu moci ujíti na tu horu, aby mne nepostihlo to zlé, a umřel bych.
- 20 Hle, teď jest toto město blízko, do něhož bych utekl, a toť jest malé; prosím, nechť tam ujdú; však pak neveliké jest, a živa bude duše má.
- 21 I řekl k němu: Aj, uslyšel jsem žádost tvou i v této věci, abych nepodvrátil města toho, o němž jsi mluvil.
- טו און ווי דער פֿרימאָרגן איז אויפֿגעגאַנגען, אַזוי האָבן די מלאַכים געאַשילט לוטן, אַזוי צו זאָגן: שטיי אויף, נעם דיין ווייב, און דינע צוויי טעכטער וואָס געפֿינען זיך דאָ, פֿדי זאָלסט ניט אומגעבראַכט ווערן דורך דער זינד פֿון דער שטאָט.
- טז און אַז ער האָט געזאָמט, האָבן די מענער אָנגענומען זיין האַנט, און די האַנט פֿון זיין ווייב, און די האַנט פֿון זינע צוויי טעכטער; פֿון וועגן גאָטס דערבאַרימונג אויף אים. און זיי האָבן אים אַרויסגעפֿירט, און האָבן אים געלאָזט אויסן שטאָט.
- יז און עס איז געווען, ווי זיי האָבן אים אַרויסגעפֿירט דרויסן, אַזוי האָט ער געזאָגט: אַנטרין מיט דיין לעבן; זאָלסט זיך ניט אומקוקן הינטער דיר, און זיך ניט אָפּשטעלן אין דער גאַנצער געגנט; אַנטרין צום באָרג, פֿדי זאָלסט ניט אומגעבראַכט ווערן.
- יח האָט לוט צו זיי געזאָגט: ניט אַזוי, איך בעט אייך, מיינע האַרן.
- יט זע, איך בעט דיר, דיין קנעכט האָט געפֿונען לייטזעליקייט אין דינע אויגן, און האָסט געגרייט דיין חסד וואָס דו האָסט געטאָן מיט מיר, צו לאָזן לעבן מײַן נפֿש; אָבער איך קען ניט אַנטרינען צום באָרג, וואָרום דאָס בײַז וועט מיך נאָך אָניאָגן, און איך וועל שטאַרבן.
- כ אַן, איך בעט דיר, איז יענע שטאָט, נאָנט אַהין צו אַנטלויפֿן, און זי איז אַ קליינס; לאָמיר, איך בעט דיר, אַהין אַנטרינען — זי איז דאָך אַ קליינס — און מײַן נפֿש וועט בלייבן לעבן.
- כא האָט ער צו אים געזאָגט: זע, איך שוין דיין פנים אויך אין דער דאָזיקער זאָך, איך זאָל ניט איבערקערן די שטאָט וואָס דו האָסט געזאָגט.

- 22 Pospěšiž, ujdí tam; neboť nebudu moci učiniti ničehož, dokudž tam nedojdeš. A z té příčiny nazváno jest jméno města toho Ségor.
- 23 Slunce vzházelo nad zemi, když Lot všel do Ségor.
- 24 A Hospodin dštil na Sodomu a na Gomoru sirou a ohněm od Hospodina s nebe.
- 25 A podvrátil ta města i všecku tu rovinu, všecky také obyvatele těch měst, i *všecko*, což roste z země.
- 26 I ohlédla se žena jeho, *jduc* za ním, a obrácena jest v sloup solný.
- 27 Vstav pak Abraham ráno, *pospíšil* k místu tomu, kdež byl stál před Hospodinem.
- 28 A pohleděv k Sodomě a Gomoře, i na všecku zemi té roviny, uzřel, a aj, vystupoval dým z země té, jako dým z vápenice.
- 29 Stalo se tedy, když kazil Bůh města té roviny, že se rozpomenul Bůh na Abrahama, a vytrhl Lota z prostředku podvrácení, když podvracel města, v nichž bydlil Lot.
- 30 Potom vyšel Lot z Ségor, a bydlil na hoře té, a obě dvě dcery jeho s ním; nebo nesměl bydliti v Ségor. I bydlil v jeskyni s oběma dcerami svými.
- כב אביל זיך, אנטרין אהין, וואָרום איך קען ניט טאָן קיין זאך, ביז דו קומסט אהין. דרום האָט מען גערופֿן דעם נאָמען פֿון דער שטאָט צוער.
- כג די זון איז געווען אויפֿגעגאָנגען אויף דער ערד, ווען לוט איז אָנגעקומען קיין צוער.
- כד און גאָט האָט געמאַכט רעגענען אויף סדום און אויף עַמֹרָה שוועבל און פֿיער, פֿון גאָט, פֿון הימל.
- כה און ער האָט איבערגעקערט די דאָזיקע שטעט, און די גאַנצע געגנט, און אַלע באַווינער פֿון די שטעט, און די שפּראַצונג פֿון דער ערד.
- כו און זיין ווייב האָט זיך אומגעקוקט פֿון הינטער אים, און איז געוואָרן אַ זייל זאַלץ.
- כז און אַברהם האָט זיך געפֿעדערט אין דער פֿרי צו דעם אָרט וואָס ער איז דאָרטן געשטאַנען פֿאַר גאָט.
- כח און ער האָט אַראָפּגעקוקט אויף סדום און עַמֹרָה, און אויף דעם גאַנצן לאַנד פֿון דער געגנט, און ער האָט געזען, ערשט דער רויך פֿון לאַנד גייט אויף אַזוי ווי דער רויך פֿון אַ קאַלכאָויון.
- כט אַזוי איז געשען, ווען גאָט האָט צעשטערט די שטעט פֿון דער געגנט, אַז גאָט האָט געדאַכט אָן אַברהמען, און האָט אַרויסגעשיקט לוטן פֿון מיטן פֿון דער איבערקערעניש ביים איבערקערן די שטעט וואָס לוט איז אין זיי געזעסן.
- ל און לוט איז אַרויפֿגעגאָנגען פֿון צוער, און האָט זיך באַזעצט אויפֿן באַרג, און זיינע צוויי טעכטער מיט אים; וואָרום ער האָט מורא געהאַט צו זיצן אין צוער; און ער איז געזעסן אין אַ הייל, ער און זיינע צוויי טעכטער.

- 31 I řekla prvorozená k mladší: Otec náš
jest již starý, a není žádného muže na ze-
mi, ješto by všel k nám podlé obyčeje vší
země.
- 32 Pod', dejme pítí otci našemu vína, a spě-
me s ním, abychom zachovaly z otce na-
šeho símě.
- 33 I daly pítí otci svému vína té noci; a
všedši prvorozená, spala s otcem svým,
kterýžto necítil, ani když lehla, ani když
vstala.
- 34 Nazejtří pak řekla prvorozená k mladší:
Aj, spala jsem včerejší noci s otcem svým;
dejme mu pítí vína ještě této noci; po-
tom vejduc, spi s ním, a zachovejme símě
z otce našeho.
- 35 I daly pítí ještě té noci otci svému vína; a
vstala ta mladší, a spala s ním; on pak ne-
cítil, ani když ona lehla, ani když vstala.
- 36 A tak počaly obě dcery Lotovy z otce
svého.
- 37 I porodila prvorozená syna, a nazvala
jméno jeho Moáb; onť jest otec Moáb-
ských až do dnešního dne.
- 38 I mladší také porodila syna, a nazvala
jméno jeho Ben Ammon; onť jest otcem
Ammonitských až do dnešního dne.
- לא האָט די עלטערע געזאָגט צו דער יינגערער:
אונדזער פֿאָטער איז אַלט, און קיין מאַן איז
ניטאָ אויף דער ערד צו קומען צו אונדז, אַזוי
ווי דער שטייגער פֿון דער גאַנצער ערד.
- לב קום, לאָמיר אָנטרינקען אונדזער פֿאָטער מיט
וויין, און מיר וועלן ליגן מיט אים, און מיר
וועלן אויפֿהאַלטן פֿון אונדזער פֿאָטער אַ
זאַמען.
- לג האָבן זיי אָנגעטרונקען זייער פֿאָטער מיט וויין
אין יענער נאַכט, און די עלטערע איז געקומען
און איז געלעגן מיט איר פֿאָטער; און ער האָט
ניט געוואוסט פֿון איר לייגן זיך אָדער פֿון איר
אויפֿשטיין.
- לד און עס איז געווען אויף מאָרגן, האָט די
עלטערע געזאָגט צו דער יינגערער: זע, נעכטן
בין איך געלעגן מיט מיין פֿאָטער; לאָמיר אים
אָנטרינקען מיט וויין אויך די נאַכט, און קום
דו ליג מיט אים, און מיר וועלן אויפֿהאַלטן פֿון
אונדזער פֿאָטער אַ זאַמען.
- לה האָבן זיי אויך אין יענער נאַכט אָנגעטרונקען
זייער פֿאָטער מיט וויין, און די יינגערע איז
אויפֿגעשטאַנען און איז געלעגן מיט אים; און
ער האָט ניט געוואוסט פֿון איר לייגן זיך אָדער
פֿון איר אויפֿשטיין.
- לו און ביידע טעכטער פֿון לוטן זיינען טראָגעדיק
געוואָרן פֿון זייער פֿאָטער.
- לז און די עלטערע האָט געבאָרן אַ זון, און זי
האָט גערופֿן זיין נאָמען מואָב; דאָס איז דער
פֿאָטער פֿון דעם היינטיקן מואָב.
- לח און די יינגערע, זי אויך האָט געבאָרן אַ זון,
און זי האָט גערופֿן זיין נאָמען בן-עמי; דאָס
איז דער פֿאָטער פֿון די היינטיקע קינדער פֿון
עַמון.

בראשית כ : 20

- 1 Odtud bral se Abraham do země polední, aby bydlil mezi Kádes a Sur; i byl pohostinu v Gerar;

א און אברהם האָט אַוועקגעצויגן פֿון דאָרטן צום לאַנד פֿון דרום, און ער האָט זיך באַזעצט צווישן קַדֶּש און צווישן שור, און האָט געווינט אין גרר.
- 2 Kdežto pravil Abraham o Sáře manželce své: Sestra má jest. Tedy poslav Abimelech, král Gerarský, vzal Sáru.

ב און אברהם האָט געזאָגט אויף זײַן ווייב שָׂרָה: זי איז מײַנע אַ שוועסטער. האָט געשיקט אַבִּימֶלֶךְ דער מלך פֿון גרר, און האָט צוגענומען שָׂרָה.
- 3 Ale přišed Bůh k Abimelechovi ve snách v noci, řekl jemu: Aj, ty již umřeš pro ženu, kterouž jsi vzal, poněvadž jest vdaná za muže.

ג איז גאָט געקומען צו אַבִּימֶלֶךְ אין אַ חלום פֿון דער נאַכט, און האָט צו אים געזאָגט: זע, וועסט שטאַרבן פֿון וועגן דער פֿרוי וואָס דו האָסט גענומען, וואָרום זי איז די ווייב פֿון אַ מאַן.
- 4 Abimelech pak nepřiblížil se k ní; protož řekl: Pane, zdaž také spravedlivý národ zabiješ?

ד און אַבִּימֶלֶךְ האָט צו איר ניט גענענט און ער האָט געזאָגט: גאָט, ווילסטו אויך אומשולדיק פֿאַלק הרגען?
- 5 Zdaliž mi sám nepravil: Sestra má jest? A ona též pravila: Bratr můj jest. V upřímnosti srdce svého a v nevinnosti rukou svých učinil jsem to.

ה האָט ער מיר ניט אַליין געזאָגט: זי איז מײַנע אַ שוועסטער? און זי, אויך זי האָט געזאָגט: ער איז מײַנער אַ ברודער. אין דער ערלעכקייט פֿון מײַן האַרצן און אין דער ריינקייט פֿון מײַנע הענט האָב איך דאָס געטאָן.
- 6 I řekl jemu Bůh ve snách: Ját také vím, že v upřímnosti srdce svého učinil jsi to, a já také zdržel jsem tě, abys nezhřešil proti mně; protož nedalť jsem se jí dotknouti.

ו האָט גאָט צו אים געזאָגט אין חלום: יאָ, איך ווייס אַז אין דער ערלעכקייט פֿון דײַן האַרצן האָסטו דאָס געטאָן, און איך האָב דיך אויך געוואָלט פֿאַרמײַדן פֿון זינדיקן צו מיר, דרום האָב איך דיך ניט געלאָזט זיך צורירן צו איר.
- 7 Nyní tedy, navrať ženu muži tomu; nebo prorok jest, a modliti se bude za tebe, a živ budeš. Pakli jí nenavrátiš, věz, že smrtí umřeš ty i všechno, což tvého jest.

ז און אַצונד, קער אום די ווייב פֿון דעם מאַן, וואָרום ער איז אַ נביא, און ער וועט מתפלל זײַן פֿאַר דיר, און וועסט בלײַבן לעבן; אויב אָבער דו קערסט זי ניט אום, זי וויסן אַז שטאַרבן וועסטו שטאַרבן, דו און אַלע וואָס געהערן צו דיר.

- 8 A vstav Abimelech ráno, svolal všechny služebníky své, a vypravoval všechna slova ta v uši jejich. I báli se ti muži velmi.
- 9 Potom povolav Abimelech Abrahama, řekl jemu: Co jsi nám *to* učinil? A co jsem zhřešil proti tobě, že jsi uvedl na mne a na království mé hřích veliký? Učinils mi, čehož jsi učiniti neměl.
- 10 A řekl opět Abimelech Abrahamovi: Cos myslil, žes takovou věc učinil?
- 11 Odpověděl Abraham: Řekl jsem: Jistě že není bázně Boží na místě tomto, a zabijí mne pro ženu mou.
- 12 A také v pravdě jest sestra má, dcera otce mého, však ne dcera matky mé; a pojal jsem ji sobě za manželku.
- 13 Když pak vyvedl mne Bůh z domu otce mého, abych pohostinu bydlil, tedy řekl jsem jí: Toto mi dobrodiní učiníš: Na každém místě, kamž půjdeme, prav o mně: Bratr můj jest.
- 14 Tedy vzav Abimelech ovce a voly, služebníky také a dívky, dal *je* Abrahamovi; a navrátil mu Sáru manželku jeho.
- 15 A řekl Abimelech: Aj, země má před tebou; kdežť se koli příhodné býti vidí, *tu* přebývej.
- ח האָט אַבִּימֶלֶךְ זיך געפֿעדערט אין דער פֿרי, און האָט צונויפֿגערופֿן אַלע זיינע קנעכט, און האָט גערעדט אַלע די דאָזיקע ווערטער אין זייערע אויערן, און די מענטשן האָבן זייער מורא געהאַט.
- ט און אַבִּימֶלֶךְ האָט גערופֿן אַבְרָהָמֶען, און האָט צו אים געזאָגט: וואָס האָסטו אונדז געטאָן? און וואָס האָב איך געזינדיקט אַקעגן דיר, וואָס דו האָסט געבראַכט אויף מיר און אויף מיין קיניגרייך אַזאַ גרויסע זינד? מעשים וואָס ווערן ניט געטאָן, האָסטו געטאָן צו מיר.
- י און אַבִּימֶלֶךְ האָט געזאָגט צו אַבְרָהָמֶען: וואָס האָסטו איינגעזען, אַז דו האָסט געטאָן די דאָזיקע זאַך?
- יא האָט אַבְרָהָם געזאָגט: ווייל איך האָב געקלערט: פֿאַר וואָר, קיין מורא פֿאַר גאָט איז נישט אין דעם דאָזיקן אָרט, און זיי וועלן מיך הרגען פֿון וועגן מיין ווייב.
- יב און זי איז אויך אין דער אמתן מיינע אַ שוועסטער, די טאָכטער פֿון מיין פֿאָטער, נאָר ניט די טאָכטער פֿון מיין מוטער; דרום איז זי מיר געוואָרן פֿאַר אַ ווייב.
- יג און עס איז געווען, אַז גאָט האָט מיך פֿאַרוואָגלט פֿון מיין פֿאָטערס הויז, האָב איך צו איר געזאָגט: דאָס זאָל זיין דיין חסד וואָס דו זאָלסט טאָן מיט מיר: אין איטלעכן אָרט, וואָס מיר וועלן אַהין קומען, זאָג אויף מיר: ער איז מיינער אַ ברודער.
- יד האָט אַבִּימֶלֶךְ גענומען שאָף און רינדער, און קנעכט און דינסטן, און האָט געגעבן אַבְרָהָמֶען, און ער האָט אים אומגעקערט זיין ווייב שָׂרָה.
- טו און אַבִּימֶלֶךְ האָט געזאָגט: אָט איז מיין לאַנד פֿאַר דיר; וווּ עס איז גוט אין דייןע אויגן, באַזעץ זיך.

- 16 Sáre pak řekl: Aj, dal jsem tisíc stříbrných bratru tvému, hle, ont' jest tobě zástěrou očí *u* všech, kteříž *jsou* s tebou. A všemi těmito věcmi *Sára* poučena byla.
- 17 I modlil se Abraham Bohu, a uzdravil Bůh Abimelecha, a ženu jeho, a děvky jeho; i rodily.
- 18 Nebo byl zavřel Hospodin každý život ženský v domě Abimelechově, pro Sárů manželku Abrahamovu.
- טז און צו ש'רהן האָט ער געזאָגט: אָט האָב איך געגעבן דיין ברודער טויזנט זילבערשטיק; זע, דאָס איז דיר אַ צודעק פֿאַר די אויגן אַקעגן אַלע וואָס מיט דיר; און פֿאַר אַלעמען ביסטו גערעכטפֿארטיקט.
- יז און אברהם האָט מתפלל געווען צו גאָט, און גאָט האָט געהיילט אבימֶלֶךְ, און זיין ווייב, און זיינע דינסטן, און זיי האָבן געבאָרן.
- יח וואָרום פֿאַרשלאָסן האָט גאָט געהאַט פֿאַרשלאָסן יעטוועדער טראַכט פֿון אבימֶלֶכס הויז פֿון וועגן ש'רה, אברהם'ס ווייב.

בראשית כא : 21

- 1 Navštívil pak Hospodin Sáru, tak jakž byl řekl; a učinil Hospodin Sáře, jakož byl mluvil.

א און גאָט האָט געדאַכט אָן שָׂרָה, אַזוי ווי ער האָט געזאָגט, און גאָט האָט געטאָן צו שָׂרָה אַזוי ווי ער האָט גערעדט.
- 2 Nebo počala a porodila Sára Abrahamovi syna v starosti jeho, v ten čas, kterýž předpověděl Bůh.

ב און שָׂרָה איז טראָגעדיק געוואָרן, און האָט געבאָרן אַבְרָהָם'ס זון אַזוי ווי ער האָט געזאָגט, אין דער צײַט וואָס גאָט האָט אים אָנגעזאָגט.
- 3 A nazval Abraham jméno syna svého, kterýž se mu narodil, jehož porodila Sára, Izák.

ג און אַבְרָהָם האָט גערופֿן דעם נאָמען פֿון זײַן זון וואָס איז אים געבאָרן געוואָרן, וואָס שָׂרָה האָט אים געבאָרן, יִצְחָק.
- 4 A obřezal Abraham syna svého Izáka, když byl v osmi dnech, tak jakž mu byl přikázal Bůh.

ד און אַבְרָהָם האָט געמלֶט זײַן זון יִצְחָק צו אַכט טעג, אַזוי ווי גאָט האָט אים באַפֿוילן.
- 5 Byl pak Abraham ve stu letech, když se mu narodil Izák syn jeho.

ה און אַבְרָהָם איז געווען הונדערט יאָר אַלט, ווען זײַן זון יִצְחָק איז אים געבאָרן געוואָרן.
- 6 I řekla Sára: Radost mi učinil Bůh; kdokoli uslyší, radovati se bude spolu se mnou.

ו און שָׂרָה האָט געזאָגט: אַ געלעכטער האָט מיר גאָט געמאַכט; איטלעכער וואָס הערט עס, וועט לאַכן וועגן מיר.
- 7 A přidala: Kdo by byl řekl Abrahamovi, že bude Sára děti kojiti? A však jsem porodila syna v starosti jeho.

ז און זי האָט געזאָגט: ווער וואָלט געזאָגט אַבְרָהָם'ס שָׂרָה וועט קינדער זייגן? אַז איך וועל געבערן אַ זון אַזוי ווי ער האָט געזאָגט?
- 8 I rostlo dítě a ostaveno jest. Tedy učinil Abraham veliké hody v ten den, v němž ostaven byl Izák.

ח און דאָס קינד איז געוואָקסן, און איז אַנטוויינט געוואָרן, און אַבְרָהָם האָט געמאַכט אַ גרויסן מאָלצײַט אין דעם טאָג וואָס יִצְחָק איז אַנטוויינט געוואָרן.
- 9 Viděla pak Sára, že syn Agar Egyptské, kteréhož porodila Abrahamovi, jest posměvač.

ט און שָׂרָה האָט געזען דעם זון פֿון הָגָר דער מִצְרִית, וואָס זי האָט געבאָרן אַבְרָהָם'ס, ווי ער שפּילט זיך.
- 10 I řekla Abrahamovi: Vyvrz děvku tuto i syna jejího; neboť nebude dědicem syn dívky té s synem mým Izákem.

י און זי האָט געזאָגט צו אַבְרָהָם'ס טרייב אַרויס די דאָזיקע דינסט און איר זון, וואָרום דער זון פֿון דער דאָזיקער דינסט וועט נישט ירשען מיט מײַן זון, מיט יִצְחָק.
- 11 Ale Abraham velmi těžce nesl tu řeč, pro syna svého.

יא און די זאַך איז געווען זייער שלעכט אין די אויגן פֿון אַבְרָהָם'ס פֿון וועגן זײַן זון.

- 12 I řekl Bůh Abrahamovi: Nestěžuj sobě o dítěti a o děvce své; cožkoli řekla tobě Sára, povol řeči její, nebo v Izákovi nazváno bude tobě símě.
- 13 A však i syna děvky učiním v národ; nebo tvé símě jest.
- 14 Vstal tedy Abraham velmi ráno, a vzav chléb a láhvi vody, dal Agar a vložil na rameno její, a pustil ji *od sebe* i s dítětem. Kterážto odešla a chodila po poušti Bersabé.
- 15 A když nebylo vody v láhvi, povrhla dítě pod jedním stromem.
- 16 A odšedši, sedla naproti tak daleko, jako by mohl z lučistě dostřeliti; nebo pravila: Nebudu se dívati na smrt dítěte. Seděla tedy naproti, a pozdvihši hlasu svého, plakala.
- 17 I uslyšel Bůh hlas dítěte; a anděl Boží s nebe zavolal na Agar, a řekl jí: Coť *jest*, Agar? Neboj se; nebo Bůh uslyšel hlas dítěte *z místa*, na kterémž jest.
- 18 Vstaň, vezmi dítě, a ujmi je rukou svou; nebo v národ veliký učiním je.
- 19 A otevřel Bůh oči její, aby uzřela studnici vody. I šla a naplnila láhvi vodou, a napojila dítě.
- יב הָאֵט גָּאָט געזאָגט צו אַבְרָהָם: זאָל נישט שלעכט זײַן אין דינע אויגן איבער דעם ייִנגל, און איבער דער דינסט; אַלץ וואָס שׂרָה זאָגט דיר, הער זיך אײַן צו איר קול, וואָרום אויף יצחקן וועט גערופֿן ווערן דײַן זאָמען.
- יג אָבער אויך דעם זון פֿון דער דינסט וועל איך מאַכן פֿאַר אַ פֿאָלק, ווייל ער איז דײַן זאָמען.
- יד הָאֵט אַבְרָהָם זיך געפֿעדערט אין דער פֿרי, און ער הָאָט גענומען ברויט און אַ לאָגל וואַסער, און געגעבן צו הָגָרן — אַרױפֿגעטאָן אויף איר אַקסל — און אויך דאָס קינד, און הָאָט זי אַוועקגעשיקט; און זי איז אַוועקגעגאַנגען, און הָאָט אומגעבלאָנדזשעט אין דעם מדבר פֿון באַר-שֶׁבַע.
- טו איז דאָס וואַסער אויסגעגאַנגען פֿון לאָגל, און זי הָאָט אַוועקגעוואָרפֿן דאָס קינד אונטער איינעם פֿון די ביימלעך,
- טז און זי איז אַוועק און הָאָט זיך געזעצט אַקעגנאיבער פֿאַר אַ בויגנשאַס ווייט, וואָרום זי הָאָט געזאָגט: לאָמיר נישט זען ווי דאָס קינד שטאַרבט. און זי איז געזעסן אַקעגנאיבער, און הָאָט אויפֿגעהויבן איר קול און הָאָט געוויינט.
- יז הָאֵט גָאָט געהערט דעם קול פֿון דעם ייִנגל, און אַ מלאַך פֿון גאָט הָאָט גערופֿן צו הָגָרן פֿון הימל, און הָאָט צו איר געזאָגט: וואָס איז דיר, הָגָר? זאָלסט נישט מורא האָבן, וואָרום גאָט הָאָט צוגעהערט צו דעם קול פֿון דעם ייִנגל אַוועק ער איז דאָרט.
- יח שטײַ אויף, הייב אויף דעם ייִנגל, און האַלט אים צו מיט דײַן האַנט; וואָרום פֿאַר אַ גרויס פֿאָלק וועל איך אים מאַכן.
- יט און גאָט הָאָט אויפֿגעעפֿנט אירע אויגן, און זי הָאָט דערזען אַ ברונעם וואַסער, און זי איז געגאַנגען און הָאָט אָנגעפֿילט דעם לאָגל מיט וואַסער, און געגעבן טרינקען דעם ייִנגל.

- 20 A Bůh byl s dítětem, kteréžto zrostlo a bydlilo na poušti, a byl z něho střelec. און גאָט איז געווען מיטן יינגל, און ער איז אויפגעוואַקסן, און איז געזעסן אין מדבר, און איז געווען אַ בויגנשיסער.
- 21 Bydlil pak na poušti Fáran; i vzala mu matka jeho ženu z země Egyptské. און ער איז געזעסן אין מדבר פאַרן; און זיין מוטער האָט אים גענומען אַ ווייב פֿון לאַנד מצרים.
- 22 Stalo se pak toho času, že mluvil Abimelech a Fikol, kníže vojska jeho, k Abrahamovi těmito slovy: Bůh s tebou *jest* ve všech věcech, kteréž ty činíš. און עס איז געווען אין יענער צייט, האָט אַבימֶלֶךְ און פִּיכּוֹל דער האַר פֿון זיין חיל געזאָגט צו אַבְרָהָמָען, אַזוי צו זאָגן: גאָט איז מיט דיר אין אַלץ וואָס דו טוסט;
- 23 Protož nyní, přísáhní mi teď skrze Boha: *Toto at' se stane*, jestliže mi sklamáš, neb synu mému, aneb vnuku mému; vedlé milosrdenství, kteréž jsem *já* učinil s tebou, *i ty že* učiníš se mnou a s zemí, v níž jsi byl pohostinu. כג דרום שווער מיר דאָ אַצונד ביי גאָט, אויב דו וועסט פֿעלשן אָן מיר, אָדער אָן מיין זון, אָדער אָן מיין אייניקל; אַזוי ווי דער חסד וואָס איך האָב געטאָן מיט דיר, זאָלסטו טאָן מיט מיר, און מיט דעם לאַנד וואָס דו האָסט זיך אויפֿגעהאַלטן דרינען.
- 24 I řekl Abraham: *A* já přísáhnú. כד האָט אַבְרָהָם געזאָגט: איך וועל שווערן.
- 25 (*A přitom domlouval se Abraham na Abimelecha o studnici vody, kterouž mu mocí odjali služebníci Abimelechovi.*) כה אָבער אַבְרָהָם האָט פֿאַרגעהאַלטן אַבימֶלֶךְ וועגן דעם ברונעם וואָסער, וואָס די קנעכט פֿון אַבימֶלֶךְ האָבן געגולט.
- 26 I řekl Abimelech: Nevím, kdo by učinil takovou věc; a aniž jsi ty mi oznámil, aniž jsem já také *co* slyšel, až dnes.) כו האָט אַבימֶלֶךְ געזאָגט: איך ווייס נישט ווער עס האָט געטאָן די דאָזיקע זאַך; וואָרום נישט דו האָסט מיר צו מאָל דערציילט, און נישט איך האָב עס צו מאָל געהערט אַחוץ היינט.
- 27 Vzav tedy Abraham ovce i voly dal Abimelechovi; a vešli oba dva v smlouvu. כז האָט אַבְרָהָם גענומען שאָף און רינדער, און געגעבן אַבימֶלֶךְ, און זיי האָבן ביידע געשלאָסן אַ בונד.
- 28 A postavil Abraham sedm jehnic stáda obzvlášť. כח און אַבְרָהָם האָט אַוועקגעשטעלט זיבן לעמער פֿון די שאָף באַזונדער.
- 29 I řekl Abimelech Abrahamovi: K čemu *jest* těchto sedm jehnic, kteréž jsi postavil obzvlášť? כט האָט אַבימֶלֶךְ געזאָגט צו אַבְרָהָמָען: וואָס זיינען די דאָזיקע לעמער, וואָס דו האָסט אַוועקגעשטעלט באַזונדער?

- 30 Odpověděl: Že sedm těch jehnic vezmeš z ruky mé, aby mi *to* bylo na svědectví, že jsem kopal studnici tuto. ל האָט ער געזאָגט: פֿאַר וואָר, די זיבן לעמער מוסטו נעמען פֿון מיין האַנט, כדי דאָס זאָל מיר זיין צום עדות, אַז איך האָב געגראָבן דעם דאָזיקן ברונעם.
- 31 Pročez nazváno jest to místo Bersabé, že tu oba dva přísáhli. לא דרום האָט מען גערופֿן יענעם אָרט באַר-שָׁבַע, ווייל דאָרטן האָבן זיי ביידע זיך געגעבן אַ שבועה.
- 32 A tak učinili smlouvu v Bersabé. Vstav pak Abimelech a Fikol, kníže vojska jeho, navrátili se do země Filistinské. לב אַזוי האָבן זיי געשלאָסן אַ בונד אין באַר-שָׁבַע; און אַבִּימֶלֶךְ און פֿיכול דער האַר פֿון זיין חיל זינען אויפֿגעשטאַנען, און האָבן זיך אומגעקערט אין לאַנד פֿון די פֿלשתיים.
- 33 I nasázel stromoví v Bersabé, a vzýval tam jméno Hospodina, *Boha* silného, věčného. לג און ער האָט געפֿלאַנצט אַ טאַמאַריסקנבוים אין באַר-שָׁבַע, און האָט דאָרטן גערופֿן צו דעם נאָמען פֿון יהוה, דעם אייביקן גאָט.
- 34 A bydlil Abraham v zemi Filistinské za mnoho dní. לד און אַברהם האָט זיך אויפֿגעהאַלטן אין לאַנד פֿון די פֿלשתיים פֿיל טעג.

בראשית כב : 22

- א און עס איז געווען נאך די דאזיקע געשעענישן, האָט גאָט געפרוּווט אַבְרָהָמֶען, און האָט צו אים געזאָגט: אַבְרָהָם! האָט ער געענטפֿערט: דאָ בין איך.
- ב האָט ער געזאָגט: נעם דיין זון, איינאַיינציקן, וואָס דו האָסט ליב, יצחקן, און גיי דיר קיין לאַנד מוֹרְיָה, און ברענג אים אויף דאָרטן פֿאַר אַ בראַנדאָפֿער אויף איינעם פֿון די בערג וואָס איך וועל דיר זאָגן.
- ג האָט אַבְרָהָם זיך געפֿעדערט אין דער פֿרי, און ער האָט אָנגעזאָטלט זיין אייזל, און גענומען מיט זיך זינע צוויי יונגען, און זיין זון יצחקן; און ער האָט צעהאַקט דאָס האַלץ פֿאַרן בראַנדאָפֿער, און ער איז אויפֿגעשטאַנען, און איז געגאַנגען צו דעם אָרט וואָס גאָט האָט אים געזאָגט.
- ד אויפֿן דריטן טאָג האָט אַבְרָהָם אויפֿגעהויבן זינע אויגן, און האָט דערזען דעם אָרט פֿון ווייטן.
- ה און אַבְרָהָם האָט געזאָגט צו זינע יונגען: בלייבט אייך דאָ מיטן אייזל, און איך און דער יִנגל וועלן גיין ביז אַהין, און מיר וועלן זיך בוקן, און זיך אומקערן צו אייך.
- ו און אַבְרָהָם האָט גענומען דאָס האַלץ פֿאַרן בראַנדאָפֿער, און אַרויפֿגעטאָן אויף זיין זון יצחקן, און ער האָט גענומען אין זיין האַנט דאָס פֿייער און דעם שלאַכטמעסער, און זיי זינען ביידע געגאַנגען באַנאַנד.
- ז האָט יצחק זיך אָפּגערופֿן צו זיין פֿאָטער אַבְרָהָמֶען, און האָט געזאָגט: מײַן פֿאָטער! האָט ער געענטפֿערט: דאָ בין איך, מײַן זון. האָט ער געזאָגט: אָט איז דאָס פֿייער און דאָס האַלץ, און וווּ איז דאָס לאַם פֿאַר אַ בראַנדאָפֿער?
- 1 Když pak ty věci pominuly, zkusil Bůh Abrahama, a řekl k němu: Abrahame! Kterýžto odpověděl: Ted' jsem.
- 2 I řekl: Vezmi nyní syna svého, toho jediného svého, kteréhož miluješ, Izáka, a jdi do země Moria; a obětuj ho tam v obět zápalnou na jedné hoře, o níž povím tobě.
- 3 Tedy vstav Abraham velmi ráno, osedlal osla svého a vzal dva služebníky své s sebou, a Izáka syna svého; a nasekav dříví k oběti zápalné, vstal a bral se k místu, o němž pověděl mu Bůh.
- 4 Třetího *pak* dne pozdvihl Abraham očí svých, a uzřel to místo zdaleka.
- 5 A řekl Abraham služebníkům svým: Pozůstaňte vy tuto s oslem, já pak a dítě půjdeme tamto; a pomodlíce se, navrátíme se k vám.
- 6 Tedy vzal Abraham dříví k zápalné oběti, a vložil *je* na Izáka syna svého; sám pak nesl v ruce své oheň a meč. I šli oba spolu.
- 7 Mluvě pak Izák Abrahamovi otci svému, řekl: Otče můj! Kterýž odpověděl: Co chceš, synu můj? A řekl: Aj, teď oheň a dříví, a kdež hovádko k zápalné oběti?

- 8 Odpověděl Abraham: Bůh opatří sobě hovádko k oběti zápalné, synu můj. A šli předce oba spolu. ח האָט אברהם געזאָגט: גאָט וועט זיך שוין זען אַ לאַם פֿאַר אַ בראַנדאָפֿער, מײַן זון. און זײ זײַנען בײַדע געגאַנגען באַנאַנד.
- 9 A když přišli k místu, o němž mu byl mluvil Bůh, udělal tu Abraham oltář, a srovnal dříví; a svázav syna svého, vložil ho na oltář na dříví. ט און זײ זײַנען געקומען צו דעם אָרט וואָס גאָט האָט אים געזאָגט; און אברהם האָט דאָרטן געבויט אַ מזבח, און האָט אויסגעלייגט דאָס האָלץ, און ער האָט געבונדן זײַן זון יצחקן, און אים אַרויפֿגעטאָן אויפֿן מזבח, איבערן האָלץ.
- 10 I vztáhl Abraham ruku svou, a vzal meč, aby zabil syna svého. י און אברהם האָט אויסגעשטרעקט זײַן האַנט, און האָט גענומען דעם שלאַכטמעסער צו שעכטן זײַן זון.
- 11 Tedy zavolal na něho anděl Hospodinův s nebe a řekl: Abrahame, Abrahame! Kterýžto odpověděl: Aj, já. יא האָט אַ מלאך פֿון גאָט גערופֿן צו אים פֿון הימל, און האָט געזאָגט: אברהם! אברהם! האָט ער געענטפֿערט: דאָ בין איך.
- 12 I řekl jemu: Nevztahuj ruky své na dítě, aniž mu co čín; neboť jsem již poznal, že se Boha bojíš, když jsi neodpustil synu svému, jedinému svému pro mne. יב האָט ער געזאָגט: זאָלסט נישט אויסשטרעקן דײַן האַנט אויפֿן ייִנגל, און זאָלסט אים גאָרנישט טאָן; וואָרום אַצונד ווײַס איך אַז דו ביסט גאָטספֿאַרכטיק, אַז דו האָסט נישט פֿאַרמיטן דײַן זון, דײַן איינאיינציקן, פֿון מיר.
- 13 A pozdvih Abraham očí svých, viděl, a hle, skopec za ním vězel v trní za rohy své. I šel Abraham a vzal skopce toho, a obětoval jej v obět zápalnou místo syna svého. יג האָט אברהם אויפֿגעהויבן זײַנע אויגן, און האָט דערזען ערשט הינטן האָט אַ ווידער זיך אײַנגעדרייט אין אַ געצווייג מיט זײַנע הערנער. איז אברהם געגאַנגען, און האָט גענומען דעם ווידער, און האָט אים אויפֿגעבראַכט פֿאַר אַ בראַנדאָפֿער אָנשטאָט זײַן זון.
- 14 A nazval Abraham jméno místa toho: Hospodin opatří. Odkudž říká se do dnes: Na hoře Hospodinově opatří se. יד און אברהם האָט גערופֿן דעם נאָמען פֿון יענעם אָרט יהוה-יִרְאָה; אַזוי ווי עס ווערט נאָך היינט געזאָגט: אויף דעם באָרג פֿון יהוה ווערט געזען.
- 15 Zvolal pak anděl Hospodinův na Abrahama podruhé s nebe, טו און דער מלאך פֿון גאָט האָט גערופֿן צו אברהמען אַ צווייט מאל פֿון הימל,

- 16 A řekl: Skrze sebe samého přísáhl jsem, praví Hospodin, poněvadž jsi učinil tu věc, že jsi neodpustil synu svému, jedinému svému:
- 17 Požehnám velmi tobě, a velice rozmnožím símě tvé jako hvězdy nebeské, a jako písek, kterýž jest na břehu mořském; nadto dědičně vládnouti bude símě tvé branami nepřátel svých.
- 18 Ano požehnání budou v semeni tvém všickni národové země, proto že jsi uposlechl hlasu mého.
- 19 Tedy navrátil se Abraham k služebníkům svým; a vstavše, šli spolu do Bersabé; nebo bydlil Abraham v Bersabé.
- 20 A když se tyto věci staly, zvěstováno jest Abrahamovi v tato slova: Aj, porodila také Melcha syny Náchorovi, bratru tvému:
- 21 Husa prvorozeného svého, a Buza bratra jeho, a Chamuele, otce Aramova;
- 22 A Kazedá a Azana, a Feldasa, a Jidlafa i Bathuele.
- 23 Bathuel pak zplodil Rebeku. Osm těchto porodila Melcha Náchorovi, bratru Abrahamovu.
- 24 Ale i ženina jeho, jejíž jméno bylo Réma, porodila také ona Tábe a Gahama, Thássa a Máchu.
- טז און האָט געזאָגט: איך שווער ביי זיך, זאָגט גאָט, אַז ווײַל דו האָסט געטאָן די דאָזיקע זאַך, און האָסט נישט פֿאַרמיטן דײַן זון, דײַן איינציגקײַט,
- יז איז, בענטשן וועל איך דײַך בענטשן, און מערן וועל איך מערן דײַן זאַמען אַזוי ווי די שטערן פֿון הימל, און אַזוי ווי דער זאַמד וואָס אויפֿן ברעג פֿון ים; און דײַן זאַמען וועט אַרבן דעם טויער פֿון זײַנע פֿינט.
- יח און בענטשן וועלן זיך מיט דײַן זאַמען אַלע פֿעלקער פֿון דער ערד, דערפֿאַר וואָס דו האָסט צוגעהערט צו מײַן קול.
- יט און אַברהם האָט זיך אומגעקערט צו זײַנע יונגען, און זיי זײַנען אויפֿגעשטאַנען, און זײַנען געגאַנגען באַנאַנד קײַן באַר-שָׁבַע. און אַברהם איז געבליבן אין באַר-שָׁבַע.
- כ און עס איז געווען נאָך די דאָזיקע געשעענישן, איז אָנגעזאָגט געוואָרן אַברהמען, אַזוי צו זאָגן: זע, מלָכָה, זי אויך האָט געבאָרן זין צו דײַן ברודער נָחור:
- כא עוץ זײַן בכור, און בוז זײַן ברודער, און קמוּאַל דעם פֿאָטער פֿון אַרם, און
- כב פֿשָׁדו, און חֲזוֹן, און פֿלדָשן, און יִדלָפֿן, און בתוּאַלן.
- כג און בתוּאַל האָט געבאָרן רבקהן. די דאָזיקע אַכט האָט מלָכָה געבאָרן צו נָחור, אַברהמס ברודער.
- כד און זײַן קעפֿסווייב וואָס איר נאָמען איז געווען רֵאומָה, זי אויך האָט געבאָרן טַבַּחן, און גַחמען, און תַּחשון, און מַעֲכָהן.

בראשית כג : 23

- 1 Živa pak byla Sára sto a sedmmecítma let; *ta jsou* léta života Sároy.

א און דאָס לעבן פֿון שָׂרָה איז געווען הונדערט און זיבן יאָר און צוואַנציק יאָר; דאָס זיינען געווען די יאָרן פֿון שָׂרָהס לעבן.
- 2 A umřela v městě Arbe, kteréž *slove* Hebron, v zemi Kananejské. I přišel Abraham, aby kvítil nad Sárou, a plakal jí.

ב און שָׂרָה איז געשטאָרבן אין קרִית-אַרבע, דאָס איז חֶבְרוֹן, אין לאַנד כְּנַעַן. און אַבְרָהָם איז געקומען צו קלאָגן אויף שָׂרָה און זי צו באַוויינען.
- 3 Potom vstav Abraham od mrtvého svého, mluvil k synům Het, řka:

ג און אַבְרָהָם איז אויפֿגעשטאַנען פֿון פֿאַר זײַן טויטן, און ער האָט גערעדט צו די קינדער פֿון חֵת, אַזוי צו זאָגן:
- 4 Hostem a příchozím jsem u vás; dejte mi místo ku pohřbu u vás, abych pochoval mrtvého svého od tváři své.

ד אַ פֿרעמדער אָבער אַ תּוֹשֵׁב בֵּין אִיךְ בִּי אֵיךְ, גִּיט מִיר אַ קֶבֶר-אֵיִיגנטום בִּי אֵיךְ, און אִיךְ וועל באַגראָבן מײַן טויטן פֿון פֿאַר מִיר.
- 5 A odpovídající synové Het Abrahamovi, řekli jemu:

ה האָבן די קינדער פֿון חֵת געענטפֿערט אַבְרָהָמען, אים אַזוי צו זאָגן:
- 6 Slyš nás, pane milý! Kníže Boží jsi u prostřed nás, v nejpřednějších hrobích našich pochovej mrtvého svého; žádný z nás hrobu svého nebude zbraňovati tobě, abys neměl pochovati *v něm* mrtvého svého.

ו הער אונדז צו, מײַן האַר, אַ געטלעכער פֿירשט ביסטו צווישן אונדז; אין דעם געקליבנסטן פֿון אונדזערע קֶבֶרים באַגראָב דײַן טויטן; קיינער פֿון אונדז וועט נישט פֿאַרמײַדן זײַן קֶבֶר פֿון דיר, אויף צו באַגראָבן דײַן טויטן.
- 7 Abraham pak vstav, poklonil se lidu země té, totiž synům Het.

ז איז אַבְרָהָם אויפֿגעשטאַנען, און האָט זיך געבוקט צו דעם פֿאָלק פֿון לאַנד, צו די קינדער פֿון חֵת.
- 8 A mluvil s nimi, řka: Jestliže se vám líbí, abych pochoval mrtvého svého od tváři své, slyšte mne, a přimluvte se za mne k Efronovi synu Sohar,

ח און ער האָט צו זיי גערעדט, אַזוי צו זאָגן: אויב עס איז אַינער ווילן צו באַגראָבן מײַן טויטן פֿון פֿאַר מִיר, הערט מִיךְ צו, און בעט פֿאַר מִיר בִּי עֲפֹרֹן דעם זון פֿון צוֹחַר,
- 9 Ať mi dá jeskyni Machpelah, kterouž má na konci pole svého; za slušné peníze ať mi ji dá u prostřed vás, k dědičnému pohřbu.

ט ער זאָל מִיר געבן די הייל פֿון מַכְפֶּלֶה וואָס געהערט צו אים, וואָס אין עק פֿון זײַן פֿעלד; אין פֿולן געלט זאָל ער עס מִיר געבן צווישן אֵיךְ פֿאַר אַ קֶבֶר-אֵיִיגנטום.

- 10 (*Ten pak Efron seděl u prostřed synů Het.*) Tedy odpověděl Efron Hetejský Abrahamovi při přítomnosti synů Het, přede všemi, kteříž vcházejí do brány města jeho, řka:
- 11 Nikoli, pane můj, *ale* slyš mne: Pole to dávám tobě, dávámť také i jeskyni, kteráž na něm jest; před očima synů lidu svého dávám ji tobě; pochovejž mrtvého svého.
- 12 Tedy poklonil se Abraham před lidem země té,
- 13 A mluvil k Efronovi v přítomnosti lidu země, řka: A však jestliže ty *jsi ten*, prosím, vyslyš mne! Dámť stříbro za pole, vezmi *je* ode mne, a pochovám mrtvého svého tam.
- 14 A odpovídaje Efron Abrahamovi, řekl jemu:
- 15 Můj pane, poslechni mne: Země *ta* za čtyři sta lotů stříbrných jest; *ale* mezi mnou a tebou co jest o to? Mrtvého svého pochovej.
- 16 I uposlechl Abraham Efrona, a odvážil mu stříbra, jakž oznámil při přítomnosti synů Het, čtyři sta lotů stříbrných, běžných mezi kupci.
- 17 A odvedeno jest pole Efronovo, kteréž *bylo* v Machpelah, proti Mamre, pole a jeskyně na něm, a všecko stromový, což ho na tom poli i na všech mezích jeho vůkol,
- 18 Abrahamovi v držení, před očima synů Het, a všech, kteříž vcházejí do brány města toho.
- י און עֶפְרוֹן איז געזעסן צווישן די קינדער פֿון חֵת; האָט עֶפְרוֹן דער חֵת געענטפֿערט אַברהמען אין די אויערן פֿון די קינדער פֿון חֵת, פֿאַר אַלע איינגייער אין דעם טויער פֿון זײַן שטאָט, אַזוי צו זאָגן:
- יא גיין, מײַן האָר, הער מײַך צו: דאָס פֿעלד שענק איך דיר, אויך די הייל וואָס דרינען שענק איך דיר; פֿאַר די אויגן פֿון די קינדער פֿון מײַן פֿאָלק שענק איך עס דיר; באַגראָב דיין טויטן.
- יב האָט אַברהם זיך געבוקט פֿאַר דעם פֿאָלק פֿון לאַנד,
- יג און ער האָט גערעדט צו עֶפְרוֹנען אין די אויערן פֿון דעם פֿאָלק פֿון לאַנד, אַזוי צו זאָגן: ווען דו וואָלסט מײַך נאָר צוהערן! איך גיב דאָס געלט פֿאַרן פֿעלד, נעם עס פֿון מיר, און איך וועל דאָרטן באַגראָבן מײַן טויטן.
- יד האָט עֶפְרוֹן געענטפֿערט אַברהמען, אים אַזוי צו זאָגן:
- טו הער מײַך צו, מײַן האָר, לאַנד אין פֿיר הונדערט שֶׁקל זילבער, וואָס איז דאָס צווישן מיר און צווישן דיר? און דיין טויטן באַגראָב.
- טז האָט אַברהם צוגעהערט צו עֶפְרוֹנען, און אַברהם האָט אָפּגעווייגן עֶפְרוֹנען דאָס זילבער, וואָס ער האָט געזאָגט אין די אויערן פֿון די קינדער פֿון חֵת, פֿיר הונדערט שֶׁקל זילבער, גאַנגבאַר בײַם סוחר.
- יז אַזוי איז געבליבן דאָס פֿעלד פֿון עֶפְרוֹנען, וואָס אין מַכְפֵֿלָה, וואָס פֿאַר מַמְרֵא, דאָס פֿעלד מיט דער הייל וואָס דרינען, און אַלע בײַמער וואָס אויפֿן פֿעלד, וואָס אין זײַן גאַנצן געמאַרק רונד אַרום,
- יח דער איינקויף פֿון אַברהמען, פֿאַר די אויגן פֿון די קינדער פֿון חֵת, פֿאַר אַלע איינגייער אין דעם טויער פֿון זײַן שטאָט.

- 19 A potom pochoval Abraham Sárú, יט און דערנאָך האָט אַבְרָהָם באַגראָבן זײַן ווייב שָׂרָה אין דער הייל פֿון דעם פֿעלד פֿון מַכְפֵּלָה פֿאַר מַמְרֵא, דאָס איז חֶבְרוֹן, אין לאַנד כְּנָען.
- 20 Protož odevzdáno jest pole to i jeskyně, כ אַזוי איז געבליבן דאָס פֿעלד, און די הייל וואָס דרינען, בײַ אַבְרָהָמֶען פֿאַר אַ קבר-אייגנטום, פֿון די קינדער פֿון חֵת.

בראשית כד : 24

- 1 Abraham pak *již byl* starý a sešlého věku; a Hospodin požehnal mu ve všech věcech.

א און אברהם איז געוואָרן אַלט און באַטאַגט; און גאָט האָט געבענטשט אברהמען מיט אַלצדינג.
- 2 Tedy řekl Abraham služebníku svému staršímu v domě svém, kterýž spravoval všecky věci jeho: Vlož nyní ruku svou pod bedro mé,

ב האָט אברהם געזאָגט צו זײַן קנעכט, דעם עלטסטן פֿון זײַן הויז, וואָס האָט געוועלטיקט איבער אַלץ וואָס ער האָט געהאַט: טו, איך בעט דיר, דײַן האַנט אונטער מײַן דיר,
- 3 Abych tě zavázal přísahou skrze Hospodina, Boha nebe a Boha země, abys nebral manželky synu mému ze dcer Kananejských, mezi nimiž já bydlím.

ג און איך וועל דיר באַשווערן בײַ יהוה דעם גאָט פֿון הימל און דעם גאָט פֿון דער ערד, אַז דו זאָלסט נישט נעמען אַ ווייב פֿאַר מײַן זון פֿון די טעכטער פֿון דעם פֿנעני וואָס איך זײַ צווישן אים.
- 4 Ale půjdeš do země mé a příbuznosti mé; a *odtud* vezmeš manželku synu mému Izákovi.

ד נײַערט צו מײַן לאַנד און צו מײַן אָפּשטאַם זאָלסטו גיין, און נעמען אַ ווייב פֿאַר מײַן זון, פֿאַר יצחקן.
- 5 I řekl jemu služebník ten: Kdyby pak nechtěla žena ta se mnou jíti do země této, mám-li zase uvéstí syna tvého do země, z níž jsi vyšel?

ה האָט דער קנעכט צו אים געזאָגט: טאָמער וועט די פֿרוי נישט וועלן גיין נאָך מיר אין דעם היגן לאַנד; זאָל איך נישט אַנדערש אומקערן דײַן זון צו דעם לאַנד וואָס דו ביסט פֿון דאָרטן אַרויסגעגאַנגען?
- 6 Kterýžto odpověděl: Hleď, abys zase neuvodil syna mého tam.

ו האָט אברהם צו אים געזאָגט: היט דיר, זאָלסט נישט אומקערן מײַן זון אַהין.
- 7 Hospodin Bůh nebe, kterýž vzal mne z domu otce mého a z vlasti mé, a mluvil mi, a kterýž mi přísáhl, řka: Semení tvému dám zemi tuto, onť pošle anděla svého před tebou, a vezmeš manželku synu mému odtud.

ז יהוה דער גאָט פֿון הימל, וואָס האָט מיר אַרויסגענומען פֿון דעם הויז פֿון מײַן פֿאָטער, און פֿון דעם לאַנד פֿון מײַן געבורט, און וואָס האָט צו מיר גערעדט, און וואָס האָט מיר געשוואָרן, אַזוי צו זאָגן: צו דײַן זאַמען וועל איך געבן דאָס דאָזיקע לאַנד — ער וועט שיקן זײַן מלאך דיר פֿאַרויס, און וועסט קריגן אַ ווייב פֿאַר מײַן זון פֿון דאָרטן.
- 8 Jestliže by pak žena ta nechtěla jíti s tebou, svoboden budeš od této přísahy mé; toliko syna mého neuvod' tam zase.

ח און אויב די פֿרוי וועט נישט וועלן גיין נאָך דיר, וועסטו זײַן פֿריי פֿון דער דאָזיקער שבועה מײַנער; אָבער זאָלסט נישט אומקערן מײַן זון אַהין.

- 9 Tedy vložil služebník ten ruku svou pod bedro Abrahama, pána svého, a přísáhl jemu na tu řeč. ט האָט דער קנעכט געטאָן זיין האַנט אונטער דעם דיך פֿון זיין האַר אברהמען, און ער האָט אים געשוואָרן אויף דער דאָזיקער זאך.
- 10 A vzal služebník ten deset velbloudů z velbloudů pána svého, aby se bral; (*nebo měl všecken statek pána svého v ruku svých.*) I vstav, bral se k Aram Naharaim do města Náchor. י און דער קנעכט האָט גענומען צען קעמלען פֿון די קעמלען פֿון זיין האַר, און איז אַוועקגעגאַנגען מיט אַלעם בעסטן פֿון זיין האַר אין זיין האַנט; און ער איז אויפֿגעשטאַנען, און איז געגאַנגען קיין אַרם-נַהֲרָיִם, צו דער שטאָט פֿון נַחֹר.
- 11 A zastavil se s velbloudy před městem, u studnice vody k večerou, času toho, když vycházejí vážiti vody. יא און ער האָט געמאַכט קניען די קעמלען אויסן שטאָט ביים ברונעם וואַסער, אין אַוונט-צײַט, אין דער צײַט וואָס די שעפּערנס גייען אַרויס.
- 12 A řekl: Hospodine, Bože pána mého Abrahama, dejž, prosím, ať se potká se mnou dnes *to, čehož hledám*; a učiň milosrdenství se pánem mým Abrahamem. יב און ער האָט געזאָגט: יהוה, גאָט פֿון מיין האַר אברהמען, שיק מיר צו היינט, איך בעט דיך, אַ טראָף, און טו חסד מיט מיין האַר אברהמען.
- 13 Aj, já stojím u studnice vody, a dcery mužů města tohoto vycházejí, aby vážily vodu. יג אָט שטיי איך ביים קוואַל וואַסער, און די טעכטער פֿון די שטאָטליכע קומען אַרויס שעפּן וואַסער;
- 14 Děvečka tedy, kteréž bych řekl: Nachyl medle věderce svého, ať se napiji, a ona by řekla: Pí, také i velbloudy tvé napojím, ta aby byla, *kterouž* jsi způsobil služebníku svému Izákovi; a po tomť poznám, že jsi milosrdenství učinil se pánem mým. יד זאָל זיין, אַז די מיידל וואָס איך וועל צו איר זאָגן: «בייג איין, איך בעט דיך, דיין קרוג, און לאָמיק טרינקען», און זי וועט זאָגן: «טרינק, און אויך דינע קעמלען וועל איך אָנטרינקען», האָסטו זי באַשערט פֿאַר דיין קנעכט יצחקן, און דערמיט וועל איך וויסן אַז דו האָסט געטאָן חסד מיט מיין האַר.
- 15 I stalo se prvé, než on přestal mluvit, aj, Rebeka, kteráž se narodila Bathuelovi, synu Melchy, manželky Náchora bratra Abrahamova, vycházela, a věderce její *bylo* na rameni jejím. טו און עס איז געווען, איידער נאָך ער האָט געענדיקט רעדן, ערשט רבקה קומט אַרויס — די וואָס איז געבאָרן געוואָרן בײַ בתוואַל דעם זון פֿון מִלְכָּה, דער ווייב פֿון נַחֹר, אברהמס ברודער — מיט איר קרוג אויף איר אַקסל.
- 16 A *byla* děvečka na pohledění velmi krásná, panna, a muž nepoznal jí; kterážto sešla k studnici té, a naplnivši věderce své, šla vzhůru. טז און די מיידל איז געווען זייער שיין פֿון אויסזען, אַ יונגפֿרוי וואָס קיין מאַן האָט נאָך זי נישט געקענט; און זי האָט אַראָפּגענידערט צום קוואַל, און האָט אָנגעפֿילט איר קרוג, און איז אַרויפֿגעקומען.

- 17 Tedy běžel služebník ten proti ní, a řekl: הָאָט געזאָגט: לאָז מײַך אַ זופ טאָן, אײַך בעט דײַך, אַ בײַסל וואָסער פֿון דײַן קרוג. Dej mi pítí, prosím, maličko vody z věderce svého.
- 18 I řekla: Napí se, pane můj. A rychle složila věderce své na ruku svou a dala mu pítí. הָאָט זײַ געזאָגט: טרײַנק מײַן האָר; און זײַ האָט אויף גײַך אַראָפּגעלאָזט אײַר קרוג אויף אײַר האַנט, און האָט אײַם געגעבן טרײַנקען. I řekla: Napí se, pane můj. A rychle složila věderce své na ruku svou a dala mu pítí.
- 19 A davši mu pítí, řekla: Také velbloudům tvým navážím, dokudž se nenapijí. און אַז זײַ האָט געענדיקט אײַם געבן טרײַנקען, האָט זײַ געזאָגט: אויך פֿאַר דײַנע קעמלען וועל אײַך אָנשעפּן, בײַז זײַ האָבן געענדיקט טרײַנקען. A davši mu pítí, řekla: Také velbloudům tvým navážím, dokudž se nenapijí.
- 20 Tedy rychle vylila z věderce svého do koryta, a běžela ještě k studnici, aby vážila vodu; a vážila všechněm velbloudům jeho. און זײַ האָט אויף גײַך אויסגעליידיקט אײַר קרוג אײַן דער קאָריטע, און אײַז ווידער געלאָפֿן צום ברונעם אָנשעפּן, בײַז זײַ האָט אָנגעשעפּט פֿאַר אַלע זײַנע קעמלען. Tedy rychle vylila z věderce svého do koryta, a běžela ještě k studnici, aby vážila vodu; a vážila všechněm velbloudům jeho.
- 21 Muž pak ten s užasnutím divil se jí mlče, rozjímaje, aby zvěděl, zdařil-li Hospodin cestu jeho, čili nic. און דער מאַן קוקט זײַ אָן שוויגעדיק, צו וויסן אויב גאָט האָט באַגליקט זײַן וועג אָדער נײַט. Muž pak ten s užasnutím divil se jí mlče, rozjímaje, aby zvěděl, zdařil-li Hospodin cestu jeho, čili nic.
- 22 I stalo se, když přestali pítí velbloudové, vyňav muž náušnici zlatou, ztíží půl lotu, a dvě náramnice, *dal* na ruce její, kteréž vážily deset lotů zlata. און עס אײַז געווען, ווי דײַ קעמלען האָבן געענדיקט טרײַנקען, אַזוי האָט דער מאַן גענומען אַ גילדערנעם נאָזרינג וואָס זײַן וואָג אײַז געווען אַ בקע, און צוויי אַרעמבענדער פֿאַר אײַרע הענט, וואָס זײַער וואָג אײַז געווען צען גאָלדשטיק. I stalo se, když přestali pítí velbloudové, vyňav muž náušnici zlatou, ztíží půl lotu, a dvě náramnice, *dal* na ruce její, kteréž vážily deset lotů zlata.
- 23 A řekl: Čí jsi dcera? Pověz mi, prosím, jest-li v domě otce tvého nám místo, kdež bychom přes noc zůstali? און ער האָט געזאָגט: וועמעס טאָכטער בײַסטו? זאָג מײַר, אײַך בעט דײַך, אײַז דאָ אײַן דײַן פֿאַטערס הױז אָן אַרט פֿאַר אונדז צום נעכטיקן? A řekl: Čí jsi dcera? Pověz mi, prosím, jest-li v domě otce tvého nám místo, kdež bychom přes noc zůstali?
- 24 Jemužto odpověděla: Dcera jsem Bathuele, syna Melchy, kteréhož porodila Náchorovi. הָאָט זײַ צו אײַם געזאָגט: אײַך בײַן דײַ טאָכטער פֿון בתּוּאַל דעם זון פֿון מֶלְכָּהן, וואָס זײַ האָט געבאָרן נָחורן. Jemužto odpověděla: Dcera jsem Bathuele, syna Melchy, kteréhož porodila Náchorovi.
- 25 Řekla ještě k němu: Slámy také a potravu hojně u nás jest, ano i místo, kdež byste přes noc zůstali. און זײַ האָט צו אײַם געזאָגט: אײַ שטרוי אײַ פּוטער אַ סך אײַז דאָ בײַ אונדז, אײַ אָן אַרט צום נעכטיקן. Řekla ještě k němu: Slámy také a potravu hojně u nás jest, ano i místo, kdež byste přes noc zůstali.
- 26 Tedy skloniv hlavu, poklonu učinil Hospodinu. הָאָט דער מאַן זײַך גענײַגט און זײַך געבוקט צו גאָט. Tedy skloniv hlavu, poklonu učinil Hospodinu.

- 27 A řekl: Požehnaný Hospodin, Bůh pána mého Abrahama, kterýž neodjal milosrdenství svého a pravdy své od pána mého, mne *také* na cestě vedl Hospodin k domu bratří pána mého.
- 28 I běžela děvečka, a oznámila v domě matky své tak, jakž se stalo.
- 29 A měla Rebeka bratra, jménem Lában; ten běžel k muži tomu ven k studnici.
- 30 Nebo uzřev náušníci a náramnice na rukou sestry své, a slyšev slova Rebeky sestry své, ana praví: Tak mluvil ke mně člověk ten, přišel k muži, a on stál při velbloudích u studnice.
- 31 Jemuž řekl: Vejdi, požehnaný Hospodinu. Proč bys stál vně, kdyžť jsem připravil dům a místo velbloudům?
- 32 Tedy všel muž ten do domu, a odsedlal velbloudy, a dal *Lában* slámy a potravu velbloudům, i vody k umytí noh jeho a noh mužů těch, kteří s ním *byli*.
- 33 A položil předeň *chléb*, aby jedl. Ale on řekl: Nebudu jísti, dokudž nevypravím řečí svých. I řekl *Lában*: Mluv.
- 34 Tedy řekl: Služebník Abrahamův jsem já.
- 35 A Hospodin požehnal pánu mému velice, tak že veliký učiněn jest; nebo dal mu ovce a voly, stříbro a zlato, služebníky a děvky, velbloudy a osly.
- כו און ער האָט געזאָגט: געלויבט איז יהוה דער גאָט פֿון מײַן האָר אברהמען, וואָס האָט נישט פֿאַרלאָזן זײַן חסד און זײַן טרעשפֿאַט צו מײַן האָר; מײַך האָט גאָט געפֿירט אויף דעם וועג צו דעם הויז פֿון מײַן האָרס ברידער.
- כח און די מיידל איז געלאָפֿן, און האָט דערציילט אין איר מוטערס הויז די דאָזיקע זאַכן.
- כט און רבקה האָט געהאַט אַ ברודער וואָס זײַן נאָמען איז געווען לָבָן; איז לָבָן אַרויסגעלאָפֿן צו דעם מאַן דרויסן צום קוואַל.
- ל און עס איז געווען, ווי ער האָט דערזען דעם נאָזרינג, און די אַרעמבענדער אויף די הענט פֿון זײַן שוועסטער, און ווי ער האָט געהערט די ווערטער פֿון זײַן שוועסטער רבקה, אַזוי צו זאָגן: אַזוי און אַזוי האָט דער מאַן צו מיר גערעדט – איז ער געקומען צו דעם מאַן ווי ער שטייט בײַ די קעמלען לעבן קוואַל,
- לא און ער האָט געזאָגט: קום, געבענטשטער פֿון גאָט, פֿאַר וואָס שטייסטו דרויסן? איך האָב דאָך אויפֿגעראַמט דאָס הויז, און אַן אָרט פֿאַר די קעמלען.
- לב איז דער מאַן אַרײַנגעגאַנגען אין הויז; און ער האָט אָפּגעבונדן די קעמלען, און האָט דערלאָנגט שטרוי און פֿוטער פֿאַר די קעמלען, און וואָסער צו וואַשן זײַנע פֿיס, און די פֿיס פֿון די מענטשן וואָס מיט אים.
- לג און עס איז געשטעלט געוואָרן פֿאַר אים צום עסן, אָבער ער האָט געזאָגט: איך וועל נישט עסן, ביז איך האָב גערעדט מײַנע רײַד. האָט ער געזאָגט: רעד.
- לד האָט ער געזאָגט: דער קנעכט פֿון אברהמען בין איך.
- לה און גאָט האָט זייער געבענטשט מײַן האָר, און ער איז געוואָרן רײַך; און ער האָט אים געגעבן שאָף און רינדער, און זילבער און גאָלד, און קנעכט און דינסטן, און קעמלען און אייזלען.

- 36 A porodila Sára, manželka pána mého, pánu mému v starosti své syna, jemuž dal, cožkoli má. לו און שרה, מײן האָרס ווייב, האָט געבאָרן אַ זון צו מײן האָר אויף איר עלטער; און ער האָט אים אַוועקגעגעבן אַלץ וואָס ער האָט געהאַט.
- 37 I zavázal mne přísahou pán můj, řka: Nevezmeš manželky synu mému ze dcer Kananejských, v jejichž zemi já bydlím. לו און מײן האָר האָט מיך באַשוואָרן, אַזוי צו זאָגן: זאָלסט נישט נעמען אַ ווייב פֿאַר מײן זון פֿון די טעכטער פֿון דעם כנעני וואָס איך זײַ אין זײַן לאַנד.
- 38 Ale k domu otce mého půjdeš, a k rodině mé, a *odtud* vezmeš manželku synu mému. לח נישט אַנדערש נאָר צו מײן פֿאָטערס הויז זאָלסטו גיין, און צו מײן משפּחה, און נעמען אַ ווייב פֿאַר מײן זון.
- 39 A když jsem řekl pánu svému: Snad nepůjde žena ta se mnou? לט האָב איך געזאָגט צו מײן האָר: טאָמער וועט די פֿרוי נישט וועלן גיין מיט מיר?
- 40 Odpověděl mi: Hospodin, před jehož obličejem ustavičně jsem chodil, pošle anděla svého s tebou, a šťastnou způsobí cestu tvou, a vezmeš manželku synu mému z rodiny mé, a z domu otce mého. מ האָט ער צו מיר געזאָגט: יהוה וואָס איך בין געגאַנגען פֿאַר אים, וועט שיקן זײַן מלאַך מיט דיר, און וועט באַגליקן דײַן וועג, און וועסט קריגן אַ ווייב פֿאַר מײן זון, פֿון מײן משפּחה און פֿון מײן פֿאָטערס הויז.
- 41 A budeš svoboděn od přísahy mé, když bys přišel k rodině mé; a jestliže by nedali tobě, budeš prost od přísahy mé. מא דענצמאָל וועסטו פֿרײַ זײַן פֿון מײן שבועה, אַז דו וועסט קומען צו מײן משפּחה; און אויב זײ וועלן דיר נישט געבן, וועסטו אויך פֿרײַ זײַן פֿון מײן שבועה.
- 42 Protož dnes přišed k studnici, řekl jsem: Hospodine, Bože pána mého Abrahama, jestliže ty nyní šťastně spravuješ cestu mou, po níž já jdu, מב בין איך געקומען הײַנט צום קוואַל, און האָב געזאָגט: יהוה, גאָט פֿון מײן האָר אַברהמען, אויב דו ווילסט, איך בעט דיר, באַגליקן מײן וועג וואָס איך גיי אויף אים:
- 43 Aj, já stojím u studnice vody; protož, nechžt panna, kteráž vyjde vážití vody, když bych jí řekl: Dej mi píti nyní maličko vody z věderce svého, מג אָט שטיי איך בײַם קוואַל וואָסער; און עס זאָל זײַן, אַז די מײדל וואָס קומט אַרויס שעפּן, און איך וועל זאָגן צו איר: «גיב מיר טרינקען, איך בעט דיר, אַ ביסל וואָסער פֿון דײַן קרוג»,
- 44 A ona by mi odpověděla: I ty pí, i velbloudům tvým také navážím, ta at jest manželka, kterouž způsobil Hospodin synu pána mého. מד און זי וועט זאָגן צו מיר: «אי דו טרינק, אי פֿאַר דײַנע קעמלען וועל איך אָנשעפּן», זאָל זי זײַן די ווייב, וואָס גאָט האָט באַשערט פֿאַר מײן האָרס זון.

- 45 Prvé pak než jsem já přestal mluvit v srdci svém, aj, Rebeka vycházela mající věderce své na rameni svém, a sšedši k studnici, vážila. I řekl jsem jí: Prosím, dej mi píti.
- 46 Ona pak rychle složila věderce své s sebe, a řekla: Pí, také i velbloudy tvé napojím. Tedy pil jsem, a napojila také velbloudy.
- 47 I ptal jsem se jí, a řekl jsem: Čí jsi dcera? Ona odpověděla: Dcera Bathuele, syna Náchorova, jehož mu porodila Melcha. Tedy dal jsem náušnici na tvář její, a náramnice na ruce její.
- 48 A skloniv hlavu, poklonu jsem učinil Hospodinu, a dobrořečil jsem Hospodinu, Boha pána mého Abrahama, kterýž vedl mne po cestě přímé, abych dceru bratra pána svého vzal synu jeho.
- 49 Protož nyní, činíte-li milosrdenství, a pravdu se pánem mým, oznamte mi; pakli nic, *také* mi oznamte, a obrátím se na pravo neb na levo.
- 50 Tedy odpověděli Lában a Bathuel, řkouce: Od Hospodina vyšla jest věc tato; nemůžemeť odepříti v ničemž.
- 51 Aj, Rebeka před tebou, vezmiž ji a jed; a nechť jest manželkou synu pána tvého, jakož mluvil Hospodin.
- 52 I stalo se, že jakž uslyšel služebník Abrahamův slova jejich, poklonil se Hospodinu až k zemi.
- מה נאך איידער איך ענדיק רעדן צו מיין האַרצן, ערשט רבקה קומט אַרויס מיט איר קרוג אויף איר אַקסל; און זי האָט אַראָפּגענידערט צום קוואַל און האָט אָנגעשעפּט. האָב איך צו איר געזאָגט: גיב מיר טרינקען, איך בעט דיך.
- מו האָט זי אויף גיך אַראָפּגעלאָזט איר קרוג פֿון זיך, און האָט געזאָגט: טרינק, און אויך דינע קעמלען וועל איך אָנטרינקען. האָב איך געטרונקען, און אויך די קעמלען האָט זי אָנגעטרונקען.
- מז האָב איך זי געפרעגט און האָב געזאָגט: וועמעס טאָכטער ביסטו? האָט זי געזאָגט: די טאָכטער פֿון בתוואַל דעם זון פֿון נָחורן, וואָס מִלְכָּה האָט געבאָרן צו אים. און איך האָב אָנגעטאָן דעם נאָזרינג אויף איר נאָז, און די אַרעמבענדער אויף אירע הענט.
- מח און איך האָב מיך געניגט און מיך געבוקט צו יהוה, און איך האָב געלויבט יהוה דעם גאָט פֿון מיין האַר אַברהמען, וואָס האָט מיך געפירט אויפֿן ריכטיקן וועג צו קריגן די טאָכטער פֿון מיין האַרס אָן אייגענעם פֿאַר זיין זון.
- מט און אַצונד, אויב איר ווילט טאָן אַ חסד און אַ טריישאַפֿט מיט מיין האַר, זאָגט מיר; און אויב ניט, זאָגט מיר; און איך וועל מיך קערן אויף רעכטס אָדער אויף לינקס.
- נ האָט געענטפֿערט לָבָן און בתוואַל, און זיי האָבן געזאָגט: די זאך איז אַרויס פֿון גאָט; מיר קענען ניט רעדן צו דיר שלעכטס אָדער גוטס.
- נא אָט איז רבקה פֿאַר דיר, נעם און גיי, און זאָל זי זיין אַ ווייב צו דעם זון פֿון דיין האַר, אַזוי ווי גאָט האָט גערעדט.
- נב און עס איז געווען, ווי דער קנעכט פֿון אַברהמען האָט געהערט זייערע ווערטער, אַזוי האָט ער זיך געבוקט צו דער ערד פֿאַר גאָט.

- 53 A vyňav služebník ten nádoby stříbrné a nádoby zlaté a oděv, dal Rebece; drahé také *dary* dal bratru jejímu a matce její. נג און דער קנעכט האָט אַרויסגענומען זילבערנע זאַכן, און גילדערנע זאַכן, און קליידער, און געגעבן רבקה; אויך איר ברודער און איר מוטער האָט ער געגעבן טייערע מתנות.
- 54 Tedy jedli a pili, on i muži, kteříž byli s ním, a zůstali tu přes noc. Ráno pak když vstali, řekl: Propusťte mne ku pánu mému. נד און זיי האָבן געגעסן און געטרונקען, ער און די מענטשן וואָס מיט אים; און זיי האָבן איבערגענעכטיקט; און זיי זינען אויפֿגעשטאַנען אין דער פֿרי, און ער האָט געזאָגט: שיקט מיך אַוועק צו מיין האַר.
- 55 I odpověděl bratr její a matka: Nechat pozůstane děvčeka s námi *za některý* den, aspoň za deset; potom půjdeš. נה האָט געזאָגט איר ברודער און איר מוטער: זאָל די מיידל בלייבן ביי אונדז אַ יאָר אָדער צען חדשים, דערנאָך וועט זי גיין.
- 56 On pak řekl jim: Nezdržujte mne, poněvadž Hospodin šťastnou způsobil cestu mou; propusťtež mne, ať jdu ku pánu svému. נו האָט ער צו זיי געזאָגט: האַלט מיך ניט אויף, אַז גאָט האָט באַגליקט מיין וועג. שיקט מיך אַוועק, און לאָמיר גיין צו מיין האַר.
- 57 I řekli: Zavolejme děvččky a zeptejme se, co dí k tomu. נז האָבן זיי געזאָגט: מיר וועלן רופֿן די מיידל, און מיר וועלן פֿרעגן איר מויל.
- 58 Tedy zavolali Rebeky, a řekli jí: Chceš-li jíti s mužem tímto? I řekla: Půjdu. נח האָבן זיי גערופֿן רבקה, און האָבן צו איר געזאָגט: ווילסטו גיין מיט דעם דאָזיקן מאַן? האָט זי געזאָגט: איך וויל גיין.
- 59 A propouštějíce Rebeku sestru svou a chovačku její, služebníka také Abrahamova s muži jeho, נט האָבן זיי אַרויסבאַלייט זייער שוועסטער רבקה, און איר אַם, און אַברהםס קנעכט, און זינע מענטשן.
- 60 Požehnali Rebeky a mluvili jí: Sestro naše, ty buď v tisíce tisíců, a símě tvé dědičně obdrž brány nepřátel svých. ס און זיי האָבן געבענטשט רבקה, און האָבן צו איר געזאָגט: אונדזער שוועסטער, דו ווער טויזנטער מאָל צען טויזנט, און דיין זאַמען זאָל אַרבעטן דעם טויער פֿון זינע פֿיינט.
- 61 Tedy vstala Rebeka a děvččky její, a vsedše na velbloudy, jely za mužem tím. A tak vzal služebník ten Rebeku, a odjel. סא און רבקה איז אויפֿגעשטאַנען מיט אירע מיידלעך, און זיי האָבן זיך אַרויפֿגעזעצט אויף די קעמלען, און זינען געגאַנגען נאָך דעם מאַן. און דער קנעכט האָט גענומען רבקה, און איז אַוועקגעגאַנגען.
- 62 Izák pak šel, navracuje se od studnice Živého vidoucího mne; nebo bydlil v zemi polední. סב און יצחק איז אָנגעקומען פֿון וווּ מע גייט קיין באָר-לִחִי-רואי, וואָרום ער איז געזעסן אין לאַנד פֿון דרום —

- 63 A vyšel Izák k přemýšlování na pole, když se chýlilo k večerou; a pozdvih očí svých, uzřel, an velbloudové jdou. סג און יצחק איז אַרויסגעגאַנגען זיך דורכצוגיין אין פֿעלד אַקעגן אָוונט — האָט ער אויפֿגעהויבן זײַנע אויגן און האָט אַ קוק געטאָן, ערשט קעמלען קומען אָן.
- 64 Pozdvihla také Rebeka očí svých, a uzřevši Izáka, ssedla s velblouda. סד און רבקה האָט אויפֿגעהויבן אירע אויגן, און האָט דערזען יצחקן, און זי האָט זיך אַראָפֿגעלאָזט פֿון קעמל.
- 65 (*Nebo řekla byla služebníku: Kdo jest ten muž, kterýž jde po poli proti nám? Odpověděl služebník: To jest pán můj.*) I vzala rouchu, a přistřela se. סה און זי האָט געזאָגט צו דעם קנעכט: ווער איז יענער מאַן וואָס גייט אין פֿעלד אונדז אַנטקעגן? האָט דער קנעכט געזאָגט: דאָס איז מײַן האָר. האָט זי גענומען דעם שלייער, און האָט זיך פֿאַרדעקט.
- 66 Tedy vypravoval služebník Izákovi vše, což působil. סו און דער קנעכט האָט דערציילט יצחקן אַלע זאַכן וואָס ער האָט געטאָן.
- 67 I uvedl ji Izák do stanu Sáry matky své, a vzal Rebeku, a měl ji za manželku, a miloval ji. I potěšil se Izák po smrti matky své. סז און יצחק האָט זי אַרײַנגעבראַכט אין דעם געצעלט פֿון זײַן מוטער שֵׁרָה. און ער האָט גענומען רבקה, און זי איז אים געוואָרן פֿאַר אַ ווייב; און ער האָט זי ליב געהאַט. און יצחק האָט זיך געטרייסט נאָך זײַן מוטער.

בראשית כה : 25

- א און אברהם האָט ווידער גענומען אַ ווייב, און איר נאָמען איז געווען קטורה.
- ב און זי האָט אים געבאָרן זמֶרנען, און יֶקשָנען, און מֶדנען, און מְדִינען, און יִשבֶקן, און שׁוּחַן.
- ג און יֶקשָן האָט געבאָרן שבָּאָן, און דָדנען. און די קינדער פֿון דָדנען זינען געווען אַשורים, און לְטוֹשִׁים, און לְאֻמִּים.
- ד און די זין פֿון מֶדִינען זינען געווען: עִיפָה, און עֶפֶר, און חֲנוּךְ, און אֲבִידָע, און אֶלְדָּעָה, די אַלע זינען געווען די קינדער פֿון קטורה.
- ה און אברהם האָט אַוועקגעגעבן אַלץ וואָס ער האָט געהאַט צו יצחק.
- ו און צו די זין פֿון די קעפסוויבער וואָס אברהם האָט געהאַט, האָט אברהם געגעבן מתנות, און האָט זיי אַוועקגעשיקט פֿון זיין זון יצחק, ווען ער האָט נאָך געלעבט, קיין מזרח אין מזרח-לאַנד.
- ז און דאָס זינען די טעג פֿון די יאָרן פֿון אברהםס לעבן וואָס ער האָט געלעבט: הונדערט יאָר און פינף יאָר און זיבעציק יאָר.
- ח און אברהם איז פֿאַרגאַנגען און איז געשטאַרבן אין אַ גוטער עלטער, אַלט און זאָט מיט יאָרן ; און ער איז אַינגעזאַמלט געוואָרן צו זיין פֿאָלק.
- ט און יצחק און ישְמָעֵאל, זינע זין, האָבן אים באַגראָבן אין דער הייל פֿון מִכְפֶּלָה, אין דעם פֿעלד פֿון עֶפְרוֹן דעם זון פֿון צוּחַר דעם חֲתִי, וואָס פֿאַר מֶמְרָא;
- י דאָס פֿעלד וואָס אברהם האָט אָפּגעקויפֿט פֿון די קינדער פֿון חֲתִי, דאָרטן איז באַגראָבן געוואָרן אברהם, און זיין ווייב שָׂרָה.
- 1 Abraham pak opět pojal ženu jménem Ceturu.
- 2 Kterážto porodila jemu Zamrana, a Jeksana, a Madana, a Madiana, Jezbocha a Suecha.
- 3 Jeksan potom zplodil Sábu a Dedana. Synové pak Dedanovi byli: Assurim, a Latuzim, a Laomin.
- 4 Ale synové Madianovi: Efa, a Efer, a Enoch, a Abida, a Helda; všickni ti synové byli Cetury.
- 5 I dal Abraham Izákovi všecko, což měl.
- 6 Synům pak ženin svých dal Abraham dary, a odeslal je od Izáka syna svého, ještě živ jsa, k východu do země východní.
- 7 Tito pak jsou dnové let života Abrahamova, v nichž byl živ: Sto sedmadesáte a pět let.
- 8 I skonal a umřel Abraham v starosti dobré, stár jsa a plný dnů; a připojen jest k lidu svému.
- 9 Tedy pochovali ho Izák a Izmael synové jeho v jeskyni Machpelah, na poli Efrona, syna Sohar Hetejského, naproti Mamre,
- 10 Na tom poli, kteráž byl koupil Abraham od synů Het; tu pochován jest Abraham i Sára manželka jeho.

- 11 Po smrti pak Abrahamově požehnal Bůh Izákovi synu jeho, a bydlil Izák u studnice Živého vidoucího mne. יא און עס איז געווען נאך דעם טויט פֿון אברהמען, האָט גאָט געבענטשט זײַן זון יצחקן. און יצחק איז געזעסן בײַ באַר-לַחִי-רואי.
- 12 Tito jsou pak rodové Izmaele syna Abrahamova, jehož porodila Agar Egyptská, děvka Sářina, Abrahamovi. יב און דאָס זײַנען די געבורטן פֿון ישמעאל, אברהמס זון, וואָס הָגָר די מצרית, די דינסט פֿון שָׂרָה, האָט געבאָרן אברהמען.
- 13 A tato jsou jména synů Izmaelových, jimiž se jmenují po rodech svých: Prvorozený Izmaelův Nabajot, po něm Cedar, a Adbeel a Mabsan, יג און דאָס זײַנען די נעמען פֿון ישמעאלס זין, נאָך זייערע נעמען, לויט זייערע געבורטן: דער בכור פֿון ישמעאל, נבֿוֹת, און קֶדָר, און אַדבֿעֵל, און מַבְסָן;
- 14 A Masma, a Dumah a Massa, יד און מַשְׁמַע, און דוּמָה, און מַשָּׂא;
- 15 Hadar a Tema, Jetur, Nafis a Cedma. טו חֲדָר, און תִּימָא, איטור, נָפִישׁ און קֶדְמָה.
- 16 Ti jsou synové Izmaelovi, a ta jména jejich, po všech jejich, a po městech jejich, dvanáctero knížat po čeledech jejich. טז דאָס זײַנען די זין פֿון ישמעאל, און דאָס זײַנען זייערע נעמען אין זייערע דערפֿער, און אין זייערע לאַגערן; צוועלף פֿירשטן לויט זייערע פֿעלקער. —
- 17 *(Bylo pak života Izmaelova sto třidceti a sedm let, i skonal; a umřev, připojen jest k lidu svému.)* יז און דאָס זײַנען די יאָרן פֿון ישמעאלס לעבן: הונדערט יאָר און זיבן יאָר און דרייסיק יאָר. און ער איז פֿאַרגאַנגען און איז געשטאָרבן; און ער איז אַנגעזאַמלט געוואָרן צו זײַן פֿאָלק. —
- 18 A bydlili od Hevilah až do Sur, jenž jest proti Egyptu, když jdeš do Assyrie; před tváří všech bratrů svých položil se. יח און זיי האָבן געווינט פֿון חֲוִילָה ביז שור וואָס פֿאַר מִצְרַיִם, ווי דו גייסט קיין אַשור; אין געזיכט פֿון אַלע זײַנע ברידער האָט ער זיך באַזעצט.
- 19 Tito jsou také rodové Izáka syna Abrahamova: Abraham zplodil Izáka. יט און דאָס איז די געשיכטע פֿון יצחק, אברהמס זון: אברהם האָט געבאָרן יצחקן.
- 20 Byl pak Izák ve čtyřidcítí letech, když sobě vzal za manželku Rebeku, dceru Bathuele Syrského, z Pádan Syrské, sestru Lábana Syrského. כ און יצחק איז געווען פֿערציק יאָר אַלט, ווען ער האָט זיך גענומען רבקה, די טאָכטער פֿון בתואל דעם אַרמי פֿון פֿדן-אַרם, די שוועסטער פֿון לָבָן דעם אַרמי, פֿאַר אַ ווייב.
- 21 I modlil se Izák pokorně Hospodinu za manželku svou; nebo byla neplodná. A uslyšel jej Hospodin; a tak počala Rebe-ka manželka jeho. כא און יצחק האָט געבעטן צו גאָט פֿון וועגן זײַן ווייב, וואָרום זי איז געווען אַן עקרה; און גאָט האָט זיך געלאָזט דערבעטן פֿון אים, און רבקה זײַן ווייב איז טראָגעדיק געוואָרן.

- 22 A když se děti potiskali v životě jejím, řekla: Má-liť tak býti, proč jsem já *počala*? Šla tedy, aby se otázala Hospodina.
- 23 I řekl jí Hospodin: Dva národové jsou v životě tvém, a dvůj lid z života tvého se rozdělí; lid pak jeden nad druhý bude silnější, a větší sloužiti bude menšímu.
- 24 A když se naplnili dnové její, aby porodila, a aj, blíženci *byli* v životě jejím.
- 25 I vyšel první ryšavý všecken, *a* jako oděv chlupatý; i nazvali jméno jeho Ezau.
- 26 Potom pak vyšel bratr jeho, a rukou svou držel Ezau za patu; pročez nazváno jest jméno jeho Jákob. A byl Izák v šedesáti letech, když ona je porodila.
- 27 A když dorostli ti děti, byl Ezau lovec umělý, chodě po polích; Jákob pak byl muž prostý a v staních bydlil.
- 28 I byl Izák laskav na Ezau, proto že z lovu jeho míval pokrm; ale Rebeka laskava byla na Jákoba.
- 29 Uvažil pak Jákob krmičku. Tedy Ezau přišel z pole zemdlený,
- 30 A řekl Jákobovi: Dej mi, prosím, jísti *krmeť* té červené, nebo jsem umdlel. (*Protož nazváno jest jméno jeho Edom.*)
- 31 Odpověděl Jákob: Prodej mi dnes hned prvorozenství své.
- 32 I řekl Ezau: Aj, já k smrti se blížím, k čemuž mi tedy to prvorozenství?
- כב און די קינדער האָבן זיך געשטויסן אין איר, און זי האָט געזאָגט: אויב אַזוי, נאָך וואָס דען לעב איד? און זי איז געגאַנגען פֿרעגן ביי גאָט.
- כג און גאָט האָט צו איר געזאָגט: צוויי אומות זינען אין דיין ליב, און צוויי פֿעלקער וועלן זיך פֿון דינע אינגעווייד צעשיידן, און אַ פֿאָלק פֿון אַ פֿאָלק וועט זיין שטאַרקער, און דער עלטערער וועט דינען דעם ייִנגערן.
- כד און אַז אירע טעג זינען פֿול געוואָרן צום געווינען, ערשט אַ צווילינג איז אין איר ליב.
- כה און דער ערשטער איז אַרויסגעקומען אַ רויטער, אין גאַנצן אַזוי ווי אַ האַריקער מאַנטל; און מע האָט גערופֿן זיין נאָמען עֶשָׂו.
- כו און דערנאָך איז אַרויסגעקומען זיין ברודער, און זיין האַנט האָט צוגעהאַלטן דעם טריט פֿון עֶשָׂו; און מע האָט גערופֿן זיין נאָמען יַעקב. און יצחק איז געווען זעכציק יאָר אַלט ביי זייער געבאָרן ווערן.
- כז און די ייִנגלעך זינען אויפֿגעוואַקסן; און עֶשָׂו איז געווען אַ מענטש געניט אין געיעג, אַ פֿעלדמענטש, און יעקב איז געווען אַ שטילער מענטש וואָס זיצט אין געצעלטן.
- כח און יצחק האָט ליב געהאַט עֶשָׂו, ווייל דאָס געפֿאַנג איז אים געווען צום מויל; און רבקה האָט ליב געהאַט יעקבן.
- כט האָט יעקב איין מאָל געקאַכט אַ געקעכטס, און עֶשָׂו איז אָנגעקומען פֿון פֿעלד, און ער איז געווען פֿאַרשמאַכט.
- ל האָט עֶשָׂו געזאָגט צו יעקבן: לאָז מיר אַ שלונג טאָן, איד בעט דיר, פֿון דעם דאָזיקן רויטן-רויטן, וואָרום איד בין פֿאַרשמאַכט; דרום האָט מען גערופֿן זיין נאָמען אָדום.
- לא האָט יעקב געזאָגט: פֿאַרקויף מיר אַקאַרשט דיין בכורה.
- לב האָט עֶשָׂו געזאָגט: זע, איד גיי צום שטאַרבן, און צו וואָס מיר דען בכורה?

- 33 DÍ Jákob: Přisáhni mi dnes hned. I přisáhl mu, a prodal prvorozenství své Jákobovi.
- 34 Tedy Jákob dal Ezauchovi chleba a *té* krmě z šocovice. Kterýžto jedl a pil, a vstav, odšel; a *tak* pohrdl Ezau prvorozenstvím.
- לג האָט יעקב געזאָגט: שווער מיר אַקאַרשט. האָט ער אים געשוואָרן, און ער האָט פֿאַרקויפֿט זײַן בכורה צו יעקבן.
- לד און יעקב האָט געגעבן עֶשָׂאן ברויט און געקעכטס פֿון לינדזן; און ער האָט געגעסן און געטרונקען, און איז אויפֿגעשטאַנען און אַוועקגעגאַנגען. אַזוי האָט עֶשָׂא פֿאַראַכט די בכורה.

בראשית כו : 26

- 1 Byl pak *opět* hlad na zemi, mimo hlad první, kterýž byl za dnů Abrahamových. Tedy odebral se Izák k Abimelechovi králi Filistinskému do Gerar.

א און עס איז געוואָרן אַ הונגער אין לאַנד, אַחוץ דעם פֿריערדיקן הונגער, וואָס איז געווען אין די טעג פֿון אַברהמען; און יצחק איז געגאַנגען צו אַבִּימֶלֶךְ דעם מלך פֿון די פֿלשתיים, קיין גֶרָר.
- 2 Nebo ukázal se jemu Hospodin a řekl: Nesstupuj do Egypta; *ale* bydlí v zemi, kterouž oznámím tobě.

ב און גאָט האָט זיך באַוויזן צו אים, און האָט געזאָגט: זאָלסט נישט נידערן קיין מִצְרַיִם, ווײַן אין דעם לאַנד וואָס איך וועל דיר זאָגן.
- 3 Budiž tedy pohostinu v zemi této, a budu s tebou, a požehnám tobě; nebo tobě a semeni tvému dám všechny země tyto, a utvrdím přísahu, kterouž jsem přísáhl Abrahamovi, otci tvému.

ג האַלט זיך אויף אין דעם דאָזיקן לאַנד, און איך וועל זײַן מיט דיר, און וועל דיר בענטשן; וואָרום צו דיר און צו דיין זאָמען וועל איך געבן אַלע די דאָזיקע לענדער, און איך וועל מקיים זײַן די שבועה וואָס איך האָב געשוואָרן צו דיין פֿאָטער אַברהמען.
- 4 Rozmnožím také símě tvé jako hvězdy nebeské, a dám semeni tvému všechny země tyto, a požehnání budou v semeni tvém všickni národové země;

ד און איך וועל מערן דיין זאָמען אַזוי ווי די שטערן פֿון הימל, און וועל געבן צו דיין זאָמען אַלע די דאָזיקע לענדער; און בענטשן וועלן זיך מיט דיין זאָמען אַלע פֿעלקער פֿון דער ערד;
- 5 Protože uposlechl Abraham hlasu mého, a ostříhal nařízení mých, příkázání mých, ustanovení mých a zákonů mých.

ה דערפֿאַר וואָס אַברהם האָט צוגעהערט צו מײַן קוֹל, און האָט געהיט מײַן היטונג, מײַנע געבאָט, מײַנע געזעצן, און מײַנע לערנונגען.
- 6 Bydlil tedy Izák v Gerar.

ו און יצחק האָט זיך באַזעצט אין גֶרָר.
- 7 Ptali se pak muži místa toho o manželce jeho. Kterýžto odpověděl: Sestra má jest; nebo nesměl říci: Manželka má jest, *mysle sobě*: Aby mne nezabili muži místa toho pro Rebeku. Nebo byla krásná na pohledění.

ז האָבן די מענטשן פֿון דעם אָרט געפֿרעגט וועגן זײַן ווייב, און ער האָט געזאָגט: זי איז מײַנע אַ שוועסטער; וואָרום ער האָט מוֹרָא געהאַט צו זאָגן «מײַן ווייב»; «טאָמער וועלן די מענטשן פֿון דעם אָרט מיך הרגען איבער רבקה, ווײַל זי איז שײַן פֿון אויסזען».
- 8 I přihodilo se, když již čas nějaký tam bydlil, že vyhlédal Abimelech král Filistinský z okna a užírl Izáka, an pohrává s Rebekou manželkou svou.

ח און עס איז געווען, אַז ער איז דאָרטן אָפּגעווען אַ לאַנגע צײַט, האָט אַבִּימֶלֶךְ דער מלך פֿון די פֿלשתיים אַרויסגעקוקט דורכן פֿענצטער, און געזען, ערשט יצחק שטיפט מיט זײַן ווייב רבקהן.

- 9 Protož povolav Abimelech Izáka, řekl: Aj, v pravdě manželka tvá to jest. Jakž to, že jsi pravil: Sestra má jest? I odpověděl jemu Izák: Nebo jsem řekl *sám u sebe*: Abych snad neumřel pro ni.
- 10 I řekl Abimelech: Což jsi to učinil nám? O málo, že by byl spal někdo z lidu s manželkou tvou, a ty byl bys uvedl na nás vinu.
- 11 I přikázal Abimelech všemu lidu, řka: Kdo by se dotkl člověka toho, aneb manželky jeho, smrtí umře.
- 12 Sel pak Izák v zemi té, a shledal v tom roce sto měř; nebo požehnal mu Hospodin.
- 13 I rostl muž ten, a prospíval vždy více v zrostu, až i zrostl velmi.
- 14 Nebo měl stáda ovcí i stáda volů, a čeledi mnoho; pročez záviděli mu Filistínští.
- 15 A všechny studnice, kteréž vykopali služebníci otce jeho za dnů Abrahama otce jeho, zařítily Filistínští, zasypavše je prstí.
- 16 I řekl Abimelech Izákovi: Odejdi od nás; nebo mnohem mocnější jsi než my.
- 17 Tedy odšel odtud Izák, a rozbil stany v údolí Gerar, a bydlil tu.
- הָאָט אַבִּימֶלֶךְ גערופֿן יצחק, און הָאָט געזאָגט: זי איז דאָך גאָר דיין ווייב, און ווי אַזוי הָאָסטו געזאָגט: זי איז מינע אַ שוועסטער? הָאָט יצחק צו אים געזאָגט: וויל איך האָב געקלערט: איך וועל נאָך אומקומען איבער איר.
- י הָאָט אַבִּימֶלֶךְ געזאָגט: וואָס הָאָסטו דאָ געטאָן צו אונדז? שיר-שיר וואָלט איינער פֿון פֿאָלק געלעגן מיט דיין ווייב, און וואָסלט געבראַכט אויף אונדז אַ שולד.
- יא און אַבִּימֶלֶךְ הָאָט באַפוילן דעם גאַנצן פֿאָלק, אַזוי צו זאָגן: דער וואָס רירט אָן דעם דאָזיקן מאַן אָדער זיין ווייב, וועט טייטן געטייט ווערן.
- יב און יצחק הָאָט געזייט אין יענעם לאַנד, און הָאָט געקריגן אין יענעם יאָר הונדערט מאָל אַזוי פֿיל; און גאָט הָאָט אים געבענטשט.
- יג און דער מאַן איז געוואָרן רייך, און איז נאָכאַנאַנד רייכער געוואָרן, ביז ער איז געוואָרן זייער רייך.
- יד און ער הָאָט געהאָט סטאַדעס שאָף, און סטאַדעס רינדער, און פֿיל קנעכט; און די פֿלשתיים האָבן אים מקנא געווען.
- טו און אַלע ברונעמער וואָס די קנעכט פֿון זיין פֿאָטער האָבן געגראָבן אין די טעג פֿון זיין פֿאָטער אַברהמען, האָבן די פֿלשתיים זיי פֿאַרשטאַפט, און זיי אָנגעפֿילט מיט ערד.
- טז און אַבִּימֶלֶךְ הָאָט געזאָגט צו יצחק: גיי אַוועק פֿון אונדז, וואָרום ביסט פֿיל מאַכטיקער פֿון אונדז.
- יז איז יצחק אַוועקגעגאַנגען פֿון דאָרטן, און הָאָט געלאָגערט אין טאַל פֿון גֶרָר, און הָאָט זיך דאָרטן באַזעצט.

- 18 A kopal zase Izák studnice vod, kteréž byli vykopali za dnů Abrahama otce jeho, a kteréž zařítily Filistiňští po smrti Abrahamově; a nazval je těmi jmény, kterýmiž je jmenoval otec jeho.
- 19 I kopali služebníci Izákovi v tom údolí, a našli tam studnici vody živé.
- 20 Vadili se pak pastýři Gerarští s pastýři Izákovými, pravíce: Naše jest voda. Pročež nazval jméno studnice *té* Esek, že se vadili s ním.
- 21 Vykopali také jinou studnici, a nesnáz byla i o tu; pročež dal jí jméno Sitnah.
- 22 I hnul se odtud, a kopal jinou studnici, o kterouž se nevadili; protož nazval jméno její Rehobot. Nebo řekl: Nyní uprostrannil nám Hospodin, a vzrostli jsme na zemi.
- 23 Vstoupil pak odtud do Bersabé.
- 24 A ukázal se mu Hospodin v tu noc, a řekl: Já jsem Bůh Abrahama otce tvého; neboj se, nebo s tebou já jsem, a požehnám tobě, a rozmnožím símě tvé pro Abrahama služebníka svého.
- יח און יצחק האָט ווידער אויפֿגעגראָבן די וואַסערברונעמער וואָס מע האָט געגראָבן אין די טעג פֿון זיין פֿאָטער אַברהמען, און די פֿלשתיים האָבן זיי פֿאַרשטאַפֿט נאָך דעם טויט פֿון אַברהמען; און ער האָט זיי גערופֿן מיט נעמען אַזוי ווי די נעמען וואָס זיין פֿאָטער האָט זיי גערופֿן.
- יט און די קנעכט פֿון יצחקן האָבן געגראָבן אין טאַל, און האָבן דאָרטן געפונען אַ ברונעם לעבעדיקע וואַסער.
- כ האָבן זיך געקריגט די פֿאַסטוכער פֿון גֵרר מיט די פֿאַסטוכער פֿון יצחקן, אַזוי צו זאַגן: אונדז געהערט דאָס וואַסער. און ער האָט גערופֿן דעם נאָמען פֿון דעם ברונעם עֶשֶׂק, ווייל זיי האָבן זיך געעסֶקט מיט אים.
- כא און זיי האָבן געגראָבן אַן אַנדער ברונעם, און האָבן זיך איבער אים אויך געקריגט. און ער האָט גערופֿן זיין נאָמען שִׁטְנָה.
- כב און ער האָט זיך איבערגעטראָגן פֿון דאָרטן, און האָט געגראָבן אַן אַנדער ברונעם; און זיי האָבן זיך איבער אים ניט געקריגט. האָט ער גערופֿן זיין נאָמען רַחֲבֹת, ווייל ער האָט געזאָגט: אַצונד האָט אונדז גאָט געגעבן רַחֲבֹת, און מיר וועלן וואַקסן אין לאַנד.
- כג און ער איז אַרויפֿגעגאַנגען פֿון דאָרטן קיין באַר-שֶׁבַע.
- כד און גאָט האָט זיך באַוויזן צו אים אין יענער נאַכט, און האָט געזאָגט: איך בין דער גאָט פֿון דיין פֿאָטער אַברהמען; זאָלסט ניט מורא האָבן, וואָרום איך בין מיט דיר, און איך וועל דיר בענטשן, און וועל מערן דיין זאָמען, פֿון מײַן קנעכט אַברהמס וועגן.

- 25 I vzdělal tu oltář, a vzýval jméno Hospodino, a rozbil tu stan svůj; a služebníci Izákovi vykopali tam studnici.
- 26 Abimelech pak přijel k němu z Gerar, a Ochozat, přítel jeho, a Fikol, kníže voj-
ska jeho.
- 27 I řekl jim Izák: Z jaké příčiny přišli jste ke mně? Poněvadž vy nenáviděli jste mne, a vybyli jste mne od sebe.
- 28 Kteřížto odpověděli: Patrně jsme to shle-
dali, že jest Hospodin s tebou, i řekli
jsme: Učínme nyní přísahu mezi sebou,
mezi námi a mezi tebou; a učiníme
smlouvu s tebou:
- 29 Že neučiníš nám *nic* zlého, jako i *my* ne-
dotkli jsme se tebe, a jakž jsme *my* toliko
dobře činili tobě, a propustili jsme tě v
pokoji; ty nyní tedy *povol tomu*, požeh-
naný Hospodinův.
- 30 Tedy učinil jim hody, i jedli a pili.
- 31 A vstavše velmi ráno, přísáhli jeden
druhému. I propustil je Izák, a oni odešli
od něho v pokoji.
- 32 Toho dne přišli služebníci Izákovi, a
oznámili mu o studnici, kterouž kopali,
řkouce: Nalezli jsme vodu.
- 33 I nazval ji Seba. Protož jméno města
toho *jest* Bersabé až do dnešního dne.
- כה האט ער דאָרטן געבויט אַ מזבח, און ער האָט
גערופֿן צו דעם נאָמען יהוה; און ער האָט
דאָרטן אויפֿגעשטעלט זײַן געצעלט. און די
קנעכט פֿון יצחקן האָבן דאָרטן געגראָבן אַ
ברונעם.
- כו און אַבִּימֶלֶךְ איז געגאַנגען צו אים פֿון גֶרָר,
מיט אַחֲוִיזֹת זײַן גוטן פֿרײַנט, און פֿיכול דעם
האַר פֿון זײַן חיל.
- כז האָט יצחק צו זיי געזאָגט: נאָך וואָס זײַט איר
געקומען צו מיר, אַז איר זײַט מיר שְׂוֹנאים,
און האָט מִיך אַרויסגעשיקט פֿון אײַך?
- כח האָבן זיי געזאָגט: זען האָבן מיר געזען אַז
גאָט איז מיט דיר, און מיר האָבן געזאָגט:
זאָל-זשע זײַן אַ שבועה צווישן אונדז, צווישן
אונדז און צווישן דיר, און לאָמיר שליסן אַ
בונד מיט דיר.
- כט אויב דו וועסט טאָן מיט אונדז בײַז! אַזוי ווי
מיר האָבן דײַך נײַט אָנגערירט, און אַזוי ווי מיר
האָבן מיט דיר רק גוטס געטאָן, און מיר האָבן
דײַך אַוועקגעלאָזט בשלום. אַצונד ביסטו אַ
געבענטשטער פֿון גאָט.
- ל האָט ער געמאַכט פֿאַר זיי אַ מאָלצײַט, און זיי
האָבן געגעסן און געטרונקען.
- לא און זיי האָבן זיך געפֿעדערט אין דער פֿרי, און
זיי האָבן געשוואָרן אײַנער דעם אַנדערן, און
יצחק האָט זיי אַרויסבאַלײַט, און זיי זײַנען
אַוועקגעגאַנגען פֿון אים בשלום.
- לב און עס איז געווען אין יענעם טאָג, זײַנען
געקומען די קנעכט פֿון יצחקן, און האָבן אים
דערציילט וועגן אַ ברונעם וואָס זיי האָבן
געגראָבן, און זיי האָבן צו אים געזאָגט: מיר
האָבן געפֿונען וואָסער.
- לג האָט ער אים גערופֿן שְׁבַעָה. דרום איז דער
נאָמען פֿון דער שטאָט באַר-שְׁבַע ביז אויף
הײַנטיקן טאָג.

- 34 Ezau pak jsa v letech čtyřicíti, pojal ženu Judit, dceru Béry Hetejského, a Bazematu, dceru Elona Hetejského.
- לד און אַז יעֶשׂוּ איז געווען פֿערציק יאָר אַלט, האָט ער גענומען פֿאַר אַ ווייב יהודית די טאָכטער פֿון באַרי דעם חתּי, און בשׁמַת די טאָכטער פֿון אֵילון דעם חתּי.
- 35 A kormoutily Izáka a Rebeku.
- לה און זיי זיינען געווען אַ האַרצביטערניש פֿאַר יצחקן און פֿאַר רבקהן.

בראשית כז : 27

- 1 Když se pak sstaral Izák, a pošly byly oči jeho, tak že neviděl, povolal Ezau syna svého staršího, a řekl jemu: Synu můj. Kterýžto odpověděl: Aj, teď jsem.

א און עס איז געווען, אַז יצחק איז אַלט געוואָרן, און זײַנע אויגן זײַנען געוואָרן צו טונקל צו זען, האָט ער גערופֿן זײַן עלטערן זון יעִשָׁן, און האָט צו אים געזאָגט: מײַן זון! האָט ער צו אים געזאָגט: דאָ בין איך.
- 2 I dí: Aj, já jsem se již sstaral, a nevím dne smrti své.

ב האָט ער געזאָגט: זע נאָר, איך בין אַלט, איך ווייס נישט דעם טאָג פֿון מײַן טויט.
- 3 Protož nyní vezmi medle nástroje své, toul svůj a lučístě své, a vyjda do pole, ulov mi zvěřinu.

ג דרום נעם אַצונד, איך בעט דיר, דײַנע וואָפֿן, דײַן פֿילבײַטל און דײַן בויגן, און גײ אַרויס אין פֿעלד, און פֿאַנג מיר אַ געפֿאַנג;
- 4 A přístroj mi krmí chutnou, jakž já rád jídám, a přines mi, a budu jísti, atby požehnala duše má, prvé než umru.

ד און מאַך מיר אַ מאַכל אַזוי ווי איך האָב ליב, און ברענג מיר, און איך וועל עסן; כדי מײַן זעל זאָל דיר בענטשן איידער איך שטאַרב.
- 5 (*Slyšela pak Rebeka, když mluvil Izák s Ezau synem svým.*) I odšel Ezau na pole, aby ulovil zvěřinu a přinesl.

ה און רבקה האָט געהערט ווי יצחק רעדט צו זײַן זון יעִשָׁן. און יעִשָׁן איז אַוועקגעגאַנגען אין פֿעלד, צו פֿאַנגען אַ געפֿאַנג אויף צו ברענגען.
- 6 Tedy řekla Rebeka Jákobovi synu svému takto: Aj, slyšela jsem, když otec tvůj mluvil k Ezau bratru tvému, a pravil:

ו האָט רבקה געזאָגט צו איר זון יעקבן, אַזוי צו זאָגן: זע, איך האָב געהערט דײַן פֿאַטער רעדן צו דײַן ברודער יעִשָׁן, אַזוי צו זאָגן:
- 7 Přines mi něco z lovu, a přístroj mi krmě chutné, abych jedl, a požehnámť před Hospodinem, prvé než umru.

ז ברענג מיר אַ געפֿאַנג, און מאַך מיר אַ מאַכל, און איך וועל עסן, און איך וועל דיר בענטשן פֿאַר גאָט פֿאַר מײַן טויט.
- 8 Nyní tedy, synu můj, poslechni hlasu mého v tom, což já příkazuji tobě.

ח איז אַצונד, מײַן זון, הער צו מײַן קול לויט ווי איך באַפֿעל דיר.
- 9 Jdi medle k stádu, a odtud mi vezmi dva kozelce výborné, abych přistrojila z nich krmě chutné otci tvému, jakž on rád jí dá.

ט גײ אַקאַרשט צו די שאָף, און ברענג מיר פֿון דאָרטן צוויי גוטע ציגנבעקלעך, און איך וועל פֿון זיי מאַכן אַ מאַכל פֿאַר דײַן פֿאַטער, אַזוי ווי ער האָט ליב.
- 10 A přineseš otci svému, a on jísti bude, na to, aby požehnal tobě, prvé než umře.

י און וועסט ברענגען צו דײַן פֿאַטער, ער זאָל עסן, כדי ער זאָל דיר בענטשן פֿאַר זײַן טויט.
- 11 I řekl Jákob Rebecce matce své: Víš, že Ezau bratr můj jest člověk chlupatý, a já jsem člověk hladký.

יא האָט יעקב געזאָגט צו זײַן מוטער רבקה: זע, מײַן ברודער יעִשָׁן איז אַ מענטש אַ האַריקער, און איך בין אַ מענטש אַ גלאַטער.

- 12 Jestliže omaká mne otec můj, tedy zůstanu u něho za podvodného; a tak uvedu na sebe zlořečenství, a ne požehnání. יב טאַמער וועט מײַן פֿאַטער אָנטאַפֿן, וועל איך זײַן אין זײַנע אויגן אַזוי ווי אַן אָפּנאַרער, און איך וועל ברענגען אויף מיר אַ קללה, און ניט אַ ברכה.
- 13 Jemužto odpověděla matka: *Necht' jest* na mne zlořečenství tvé, synu můj; jen ty poslechni hlasu mého, a jdi, přines mi. יג האָט זײַן מוטער צו אים געזאָגט: אויף מיר דיין קללה, מײַן זון! נאָר הער צו מײַן קול, און גיי ברענג מיר.
- 14 Tedy odšed, vzal, a přinesl matce své. I připravila matka jeho krmě chutné, jakž otec jeho rád jídal. יד איז ער געגאַנגען, און האָט גענומען און געבראַכט צו זײַן מוטער, און זײַן מוטער האָט געמאַכט אַ מאכל אַזוי ווי זײַן פֿאַטער האָט ליב געהאַט.
- 15 A vzala Rebeka nejlepši šaty Ezau syna svého staršího, kteréž měla u sebe v domě, a oblékla Jákoba, syna svého mladšího. טו און רבקה האָט גענומען די שענסטע בגדים פֿון איר עלטערן זון עִשָׂו, וואָס זײַנען געווען בײַ איר אין הויז, און זי האָט אָנגעטאָן איר ייִנגערן זון יעקבן.
- 16 A kožkami kozelčími obvinula ruce jeho, a díl hladký hrdla jeho. טז און די פֿעלכלעך פֿון די ציגנבעקלעך האָט זי אָנגעטאָן אויף זײַנע הענט און אויף זײַן גלאַטן האַלדז.
- 17 I dala chléb a krmě chutné, kteréž připravila, v ruce Jákoba syna svého. יז און זי האָט געגעבן דעם מאכל און דאָס ברויט וואָס זי האָט געמאַכט, אין דער האַנט פֿון איר זון יעקבן.
- 18 A on přišed k otci svému, řekl: Otče můj! Kterýžto odpověděl: Aj, ted' jsem. Kdož jsi ty, synu můj? יח און ער איז געקומען צו זײַן פֿאַטער, און האָט געזאָגט: פֿאַטער מײַנער! האָט ער געזאָגט: דאָ בין איך; ווער ביסטו מײַן זון?
- 19 I dí Jákob otci svému: Já jsem Ezau, prvorozený tvůj. Učinil jsem, jakž jsi mi poručil. Vstaň, prosím, sedni a jez z lovu mého, aby mi požehnala duše tvá. יט האָט יעקב געזאָגט צו זײַן פֿאַטער: איך בין עִשָׂו דיין בכֹּור; איך האָב געטאָן אַזוי ווי דו האָסט מיר געהייסן. הייב דיך אויף, איך בעט דיך, זעץ דיך, און עס פֿון מײַן געפֿאַנג, פֿדי דיין זעל זאָל מײַך בענטשן.
- 20 Tedy řekl Izák synu svému: Což to? Brzys to nalezl, synu můj. A *on* dí: Nebo Hospodin Bůh tvůj způsobil to, aby mi se *pojednou* nahodilo. כ האָט יצחק געזאָגט צו זײַן זון: ווי האָסטו עפעס אַזוי גיך געפֿונען, מײַן זון? האָט ער געזאָגט: ווייל יהוה דיין גאָט האָט מיר צוגעשיקט אַ טראָף.
- 21 I řekl Izák Jákobovi: Přistupiž, ať omakám tě, synu můj, ty-li jsi syn můj Ezau, či nejsi. כא האָט יצחק געזאָגט צו יעקבן: גענען, איך בעט דיך, און לאָמיר דיך אָנטאַפֿן, מײַן זון, אויב דו ביסט דאָס מײַן זון עִשָׂו, אָדער ניט.

- 22 Tedy přistoupil Jákob k Izákovi otci svému; a *on* omakal ho, i řekl: Hlas *jest* hlas Jákobův, ale ruce tyto ruce Ezau.
- 23 A nepoznal ho; nebo byly ruce jeho, jako ruce Ezau bratra jeho, chlupaté. I požehnal mu.
- 24 A řekl: Ty-liž jsi pak syn můj Ezau? Odpověděl: Já.
- 25 I řekl: Podejž mi, ať jím z lovu syna svého, aby tobě požehnala duše má. Tedy podal mu, a *on* jedl. Přinesl mu také vína, a *on* pil.
- 26 I řekl jemu Izák otec jeho: Přistupiž nyní, a polib mne, synu můj.
- 27 I přistoupil a políbil ho. A jakž ucítil *Izák* vůni roucha jeho, požehnal mu, řka: Pohleď, vůně syna mého *jest* jako vůně pole, jemuž požehnal Hospodin.
- 28 Dejž tobě Bůh z rosy nebeské, a z tučnosti zemské, i hojnost obilé a vína.
- 29 Nechažť slouží tobě lidé, a sklánějí se před tebou národové. Budiž pánem bratří svých, a ať se sklánějí před tebou synové matky tvé. Kdož by zlořečili tobě, *necht' jsou* zlořečení, a kdo by dobrořečili tobě, požehnaní.
- כב האָט יעקב גענענט צו זײַן פֿאַטער יצחק, און ער האָט אים אָנגעטאַפֿט, און האָט געזאָגט: דער קול איז דער קול פֿון יעקב, אָבער די הענט זײַנען די הענט פֿון עֶשָׂו.
- כג און ער האָט אים נײַט דערקענט, ווײַל זײַנע הענט זײַנען געווען האַריק, אַזוי ווי די הענט פֿון זײַן ברודער עֶשָׂו; און ער האָט אים געבענטשט.
- כד און ער האָט געזאָגט: דו ביסט דאָס מײַן זון עֶשָׂו? האָט ער געזאָגט: איך בין עס.
- כה האָט ער געזאָגט: דערלאַנג מיר, און איך וועל עסן פֿון מײַן זונס געפֿאַנג, פֿדי מײַן זעל זאָל דיך בענטשן. האָט ער אים דערלאַנגט, און ער האָט געגעסן; און ער האָט אים געבראַכט ווײַן, און ער האָט געטרונקען.
- כו און זײַן פֿאַטער יצחק האָט געזאָגט צו אים: גענען, איך בעט דיך, און טו מײַך אַ קוש, מײַן זון.
- כז האָט ער גענענט, און האָט אים אַ קוש געטאָן. און ער האָט געשמעקט דעם ריח פֿון זײַנע בגדים, און האָט אים געבענטשט, און געזאָגט: זע, דער ריח פֿון מײַן זון איז ווי דער ריח פֿון אַ פֿעלד וואָס גאָט האָט עס געבענטשט.
- כח און גאָט זאָל דיר געבן פֿון דעם טוי פֿון הימל, און פֿון די פֿעטקײטן פֿון דער ערד, און פֿיל תבואה און ווײַן.
- כט פֿעלקער זאָלן דיר דינען, און אומות זאָלן זיך בוקן צו דיר. זײַ אַ האַר איבער דײַנע ברידער, און די זין פֿון דײַן מוטער זאָלן זיך בוקן צו דיר. פֿאַרשאַלטן די וואָס שילטן דיר, און געבענטשט די וואָס בענטשן דיר!

- 30 A když přestal Izák požehnání dávatí Jákobovi, a sotva že vyšel Jákob od Izáka otce svého, Ezau bratr jeho přišel z lovu svého. ל און עס איז געווען, אז יצחק האָט געענדיקט בענטשן יעקב, איז ווי נאָר יעקב איז אַרויסגעגאַנגען פֿון פֿאַר זיין פֿאַטער יצחק, אַזוי איז זיין ברודער עֶשָׂו אָנגעקומען פֿון זיין געיעג.
- 31 A pripraviv i on krmě chutné, přinesl otci svému a řekl mu: Nechžt vstane otec můj, a jí z lovu syna svého, aby mi požehnala duše tvá. לא און ער אויך האָט געמאַכט אַ מאַכל און געבראַכט צו זיין פֿאַטער; און ער האָט געזאָגט צו זיין פֿאַטער: זאָל מיין פֿאַטער אויפֿשטיין, און עסן פֿון זיין זונס געפֿאַנג, כדי דיין זעל זאָל מיך בענטשן.
- 32 I řekl jemu Izák otec jeho: Kdo jsi ty? Dí on: Já jsem syn tvůj, prvorozený tvůj Ezau. לב האָט זיין פֿאַטער יצחק צו אים געזאָגט: ווער ביסטו? האָט ער געזאָגט: איך בין דיין זון, דיין בכֹּר עֶשָׂו.
- 33 Tedy zhrozil se Izák hrůzou velikou náramně, a řekl: Kdo *pak a* kde jest ten, ještě uloviv zvěřinu, přinesl mi? A já jsem jedl ze všeho, prvé než jsi *ty* přišel, a požehnal jsem mu, a buďet požehnaným. לג האָט יצחק געציטערט זייער אַ גרויס ציטערניש און ער האָט געזאָגט: היינט ווער איז דער וואָס האָט געפֿאַנגען אַ געפֿאַנג און מיר געבראַכט, און איך האָב געגעסן פֿון אַלץ איידער דו ביסט געקומען, און איך האָב אים געבענטשט? ער וועט אויך זיין געבענטשט.
- 34 Uslyšev Ezau slova otce svého, zkríkl hlasem velikým, a hořkostí naplněn jest náramně, a řekl otci svému: Požehnejž mně, i mně také, můj otče! לד ווי עֶשָׂו האָט געהערט די ווערטער פֿון זיין פֿאַטער, אַזוי האָט ער אויסגעשריען אַ זייער גרויס און ביטער געשריי, און ער האָט געזאָגט צו זיין פֿאַטער: בענטש מיך אויך, מיין פֿאַטער.
- 35 Kterýžto řekl: Přišel bratr tvůj podvodně a uchrátil požehnání tvé. לה האָט ער געזאָגט: דיין ברודער איז געקומען מיט באַטרוג, און האָט צוגענומען דיין ברכה.
- 36 Tedy řekl: Právěť nazváno jméno jeho Jákob; nebo již po dvakráte mne podvedl, prvorozenství mé odjal, a teď nyní uchrátil požehnání mé. Řekl ještě: Zdali jsi nezachoval *i* mně požehnání? לו האָט ער געזאָגט: צי דען רופֿט מען זיין נאָמען יעקב, ווייל ער האָט מיר שוין צוויי מאל אויסגענאַרט? מיין בכֹּר האָט ער צוגענומען, און אַט האָט ער אַצונד צוגענומען מיין ברכה. און ער האָט געזאָגט: האָסטו ניט באַהאַלטן פֿאַר מיר אַ ברכה?

- 37 Odpověděl Izák a řekl k Ezau: Aj, ustavil jsem ho pánem nad tebou, a všechny bratří jeho dal jsem mu za služebníky; obilím také a vínem opatřil jsem ho. Což tedy již tobě učiniti mohu, synu můj?
- 38 I řekl Ezau otci svému: Zdaliž to jedno *toliko* máš požehnání, otče můj? Požehnejž mně, i mně také, můj otče! I povýšil Ezau hlasu svého a plakal.
- 39 Tedy odpověděl Izák otec jeho, a řekl k němu: Aj, v tučnostech země bude bydlení tvé a v rose nebeské s hůry;
- 40 A v meči svém živ budeš, a bratru svému sloužiti budeš; ale přijde čas, že budeš panovati a svržeš jho jeho s šíje své.
- 41 Protož v nenávisti měl Ezau Jákoba pro požehnání, jímž požehnal mu otec jeho, a řekl v srdci svém: Přiblížit se dnové smutku otce mého, a zabiji Jákoba, bratra svého.
- 42 I oznámena jsou Rebece slova Ezau, staršího syna jejího. Pročež ona poslavši, povolala Jákoba syna svého mladšího, a řekla jemu: Hle, Ezau bratr tvůj těší se tím, že tě zabije.
- 43 Protož nyní, synu můj, poslechni hlasu mého, a vstana, utec k Lábanovi, bratru mému do Cháran.
- 44 A pobuď s ním za některý čas, až by se odvrátila prchlivost bratra tvého,
- לז האָט יצחק געענטפֿערט און האָט געזאָגט צו עֵשָׂו: זע, איך האָב אים געמאַכט פֿאַר אַ האַר איבער דיר, און אַלע זײַנע ברידער האָב איך אים געגעבן פֿאַר קנעכט, און מיט תבואה און וויין האָב איך אים פֿאַרזאָרגט, און פֿאַר דיר, וואָס קען איך דען טאָן, מײַן זון?
- לח האָט עֵשָׂו געזאָגט צו זײַן פֿאָטער: איז דאָס די איינציקע ברכה בײַ דיר, מײַן פֿאָטער? בענטש מיך אויך, מײַן פֿאָטער. און עֵשָׂו האָט אויפֿגעהויבן זײַן קול און האָט געוויינט.
- לט האָט זײַן פֿאָטער יצחק זיך אָפֿגערופֿן און האָט צו אים געזאָגט: זע, ווייט פֿון די פֿעטקייטן פֿון דער ערד וועט זײַן דײַן וווינונג, און אָן דעם הימלס טוי פֿון אויבן; און אויף דײַן שווערד וועסטו לעבן, און דײַן ברודער וועסטו דינען;
- מ און עס וועט זײַן, אַז דו וועסט זיך אָפֿרײַסן, וועסטו אַראָפּוואַרפֿן זײַן יאָך פֿון דײַן האַלדז.
- מא און עֵשָׂו האָט פֿײַנט געקריגן יעקבן איבער דער ברכה וואָס זײַן פֿאָטער האָט אים געבענטשט, און עֵשָׂו האָט געזאָגט בײַ זיך אין האַרצן: זאָלן אָנקומען די טרויערטעג נאָך מײַן פֿאָטער, און איך וועל הרגען מײַן ברודער יעקבן.
- מב זײַנען דערציילט געוואָרן רבקהן די ווערטער פֿון איר עלטערן זון עֵשָׂו, און זי האָט געשיקט און האָט גערופֿן איר ייִנגערן זון יעקבן, און האָט צו אים געזאָגט: זע, דײַן ברודער עֵשָׂו טרײַסט זיך וועגן דיר, אַז ער וועט דיך הרגען.
- מג און אַצונד, מײַן זון, הער צו מײַן קול, און שטײ אויף, אַנטלויף דיר צו מײַן ברודער לָבָנען קײַן חָרָן.
- מד און וועסט זיצן בײַ אים עטלעכע יאָר, ביז וואָנען דער גרימצאָרן פֿון דײַן ברודער וועט אָפֿגיין;

- 45 A přestalo rozhněvání bratra tvého na
tebe, a zapomenul by na to, což jsi mu
učinil. Potom *já* pošli a vezmu tě odtud.
Proč mám zbavena býti obou synů
jednoho dne?
- 46 I řekla Rebeka Izákovi: Stýště mi se živu
býti pro dcery Het. Vezme-li Jákob ženu
ze dcer Het, jako tyto jsou ze dcer země
této, k čemu mi život?
- מה ביז דער פֿעס פֿון דיין ברודער וועט זיך
אָפקערן פֿון דיר, און ער וועט פֿאַרגעסן וואָס
דו האָסט אים געטאָן; און איך וועל שיקן, און
וועל דיר אָפּנעמען פֿון דאָרטן. נאָך וואָס זאָל
איך אָנווערן איך ביידן אין איין טאָג?
- מו און רבקה האָט געזאָגט צו יצחקן: מײַן לעבן
איז מיר נִמאס פֿון וועגן די טעכטער פֿון חֵת;
אויב יעקב נעמט אַ ווייב פֿון די טעכטער פֿון
חֵת, אַזוי ווי די דאָזיקע, פֿון די טעכטער פֿון
לאַנד, וואָס טויג מיר דאָס לעבן?

- א האָט יצחק גערופֿן יעקבן, און האָט אים געבענטשט, און האָט אים באַפֿוילן, און האָט צו אים געזאָגט: זאָלסט נישט נעמען אַ ווייב פֿון די טעכטער פֿון כְּנָען.
 - ב שטײ אויף, גײ קײן פֿדן-אַרם, צו דעם הויז פֿון בתואל, דײַן מוטערס פֿאָטער, און נעם דיר פֿון דאָרטן אַ ווייב פֿון די טעכטער פֿון לָבָן, דײַן מוטערס ברודער.
 - ג און גאָט שײַ וועט דײַך בענטשן, און וועט דײַך פֿרוכפֿערן און דײַך מערן, און וועסט ווערן אַ געזעמל פֿעלקער.
 - ד און ער וועט דיר געבן די ברכה פֿון אברהמען, דיר און דײַן זאַמען מיט דיר, כּדי זאָלסט אַרבעטן דאָס לאַנד פֿון דײַן ווײַנשאַפֿט, וואָס גאָט האָט געגעבן צו אברהמען.
 - ה און יצחק האָט אַוועקגעשיקט יעקבן, און ער איז געגאַנגען קײן פֿדן-אַרם, צו לָבָן דעם זון פֿון בתואל דעם אַרמײ, דעם ברודער פֿון רבקה, דער מוטער פֿון יעקבן און עֶשָׂו.
 - ו און עֶשָׂו האָט געזען אַז יצחק האָט געבענטשט יעקבן, און האָט אים אַוועקגעשיקט קײן פֿדן-אַרם, זיך צו נעמען אַ ווייב פֿון דאָרטן; אַז ווען ער האָט אים געבענטשט, האָט ער אים באַפֿוילן, אַזוי צו זאָגן: זאָלסט נישט נעמען אַ ווייב פֿון די טעכטער פֿון כְּנָען;
 - ז און יעקב האָט צוגעהערט צו זײַן פֿאָטער און צו זײַן מוטער, און איז געגאַנגען קײן פֿדן-אַרם.
 - ח און עֶשָׂו האָט געזען אַז די טעכטער פֿון כְּנָען זײַנען שלעכט אין די אויגן פֿון זײַן פֿאָטער יצחקן,
- 1 Povolal pak Izák Jákoba, a požehnal jemu, a přikázal mu, řka: Nepojímej ženy ze dcer Kananejských.
 - 2 *Ale* vstana, jdi do Pádan Syrské do domu Bathuele, otce matky své, a pojmi sobě odtud manželku ze dcer Lámana ujce svého.
 - 3 *A Bůh* silný všemohoucí požehnejž tobě, a dejžt zruš, a rozmnožíž tě, abys byl v zástup mnohého lidu.
 - 4 A dejž tobě požehnání Abrahamovo, tobě i semení tvému s tebou, abys dědičně obdržel zemi, v níž pohostinu jsi, kterouž dal Bůh Abrahamovi.
 - 5 I odeslal Izák Jákoba, kterýžto šel do Pádan Syrské k Lábanovi synu Bathuele Syrského, bratru Rebeky matky Jákobovy a Ezau.
 - 6 Vida pak Ezau, že požehnání dal Izák Jákobovi, a že ho odeslal do Pádan Syrské, aby sobě odtud vzal manželku, *a že*, když mu požehnání dával, přikázal mu, řka: Nepojmeš ženy ze dcer Kananejských;
 - 7 *A že by* uposlechl Jákob otce svého a matky své a odšel do Pádan Syrské;
 - 8 Vida také Ezau, že dcery Kananejské těžké byly v očích Izákovi otci jeho:

- 9 Tedy odšel Ezau k Izmaelovi, a mimo *prvnější* ženy své, pojal sobě za ženu Mahalat, dceru Izmaele, syna Abrahamova, sestru Nabajotovu.
- 10 Vyšel pak Jákob z Bersabé, šel do Cháran.
- 11 I trefil na jedno místo, na kterémžto zůstal přes noc, (*nebo slunce již bylo zapadlo,*) a nabrav kamení na místě tom, položil pod hlavu svou, a spal na témž místě.
- 12 I viděl ve snách, a *aj*, žebřík stál na zemi, jehožto vrch dosahal nebe; a *aj*, andělé Boží vstupovali a sstupovali po něm.
- 13 A *aj*, Hospodin stál nad ním, a řekl: Já jsem Hospodin, Bůh Abrahama otce tvého, a Bůh Izákův; zemi tu, na kteréž ty spíš, tobě dám a semeni tvému.
- 14 A bude símě tvé jako prach země; nebo rozmůžeš se k západu, i k východu, na půlnoci, i ku poledni; nad to požehnány budou v tobě všechny čeledi země, a v semeni tvém.
- 15 A *aj*, já jsem s tebou, a ostříhati tě budu, kamžkoli půjdeš, a přivedu tě zase do země této; nebo neopustím tebe, až i učiním, což jsem mluvil tobě.
- 16 Procítiv pak Jákob ze sna svého, řekl: V pravdě Hospodin jest na místě tomto, a já jsem nevěděl.
- ט און עשו איז געגאנגען צו ישמעאל, און האָט צו זינע אנדערע ווייבער, זיך גענומען פֿאַר אַ ווייב מַחֲלָה דִּי טאַכטער פֿון ישמעאל, אַבְרָהָם'ס זון, דִּי שוועסטער פֿון נָבִיּוֹתָן.
- י און יעקב איז אַרויסגעגאנגען פֿון באַר-שָׁבַע, און איז געגאנגען קיין חָרָן.
- יא און ער האָט געטראָפֿן אַן אָרט, און איז דאָרטן געבליבן נעכטיקן, וואָרום דִּי זון איז אונטערגעגאנגען; און ער האָט גענומען פֿון דִּי שטיינער פֿון דעם אָרט, און געמאַכט פֿאַר זײַן צוקאַפֿנס, און האָט זיך געלייגט אין יענעם אָרט.
- יב האָט זיך אים געחלומט, ערשט אַ לייטער שטייט אויף דער ערד, און זײַן שפיץ גרייכט ביזן הימל, און זע, מלאַכים פֿון גאָט גייען אַרויף און נידערן אַראָפּ אויף אים.
- יג און אָט שטייט גאָט איבער אים, און ער זאָגט: איך בין יהוה דער גאָט פֿון דײַן פֿאָטער אַבְרָהָם'ס, און דער גאָט פֿון יצחק. דאָס לאַנד וואָס דו ליגסט דערויף, צו דיר וועל איך עס געבן, און צו דײַן זאָמען.
- יד און דײַן זאָמען וועט זײַן אַזוי ווי שטויב פֿון דער ערד, און וועסט זיך אויסשפּרייטן קיין מערב און קיין מזרח און קיין צפֿון און קיין דרום, און בענטשן וועלן זיך מיט דיר און מיט דײַן זאָמען אַלע משפּחות פֿון דער ערד.
- טו און זע, איך וועל זײַן מיט דיר, און איך וועל דיר היטן אומעטום וווּ דו וועסט גיין, און איך וועל דיר אומקערן צו דער דאָזיקער ערד, וואָרום איך וועל דיר נישט פֿאַרלאָזן, ביז וואָנען איך האָב געטאָן וואָס איך האָב דיר צוגעזאָגט.
- טז האָט יעקב זיך אויפֿגעכאַפט פֿון זײַן שלאָף, און ער האָט געזאָגט: פֿאַר וואָר, גאָט איז פֿאַראַן אין דעם דאָזיקן אָרט, און איך האָב נישט געוואוסט.

- 17 (Nebo zbroziv se, řekl: Jak brozné jest místo toto! Není jiného, jediné dům Boží, a tu jest brána nebeská.)
 18 Vstav pak Jákob ráno, vzal kámen, kterýž byl podložil pod hlavu svou, a postavil jej na znamení pamětné, a polil jej svrchu olejem.
 19 Protož nazval jméno místa toho Bethel, ješto prvé to město sloulo Lůza.
 20 Zavázal se také Jákob slibem, řka: Jestliže Bůh bude se mnou, a ostříhati mne bude na cestě této, kterouž já jdu; a dá-li mi chléb ku pokrmu a roucho k oděvu,
 21 A navrátím-li se v pokoji do domu otce svého, a bude mi Hospodin za Boha:
 22 Kámen tento, kterýž jsem postavil na památku, bude domem Božím; a ze všech věcí, kteréž mi dáš, desátky spravedlivě tobě dám.
- יז און ער האָט מורא געהאַט, און האָט געזאָגט: ווי מוראדיק איז דער דאָזיקער אָרט! דאָס איז ניט אַנדערש ווי דאָס הויז פֿון גאָט, און דאָס איז דער טויער פֿון הימל.
 יח און יעקב האָט זיך געפֿעדערט אין דער פֿרי, און ער האָט גענומען דעם שטיין וואָס ער האָט געמאַכט פֿאַר זײַן צוקאַפֿנס, און האָט אים געמאַכט פֿאַר אַ זײַלשטיין, און ער האָט אַרױפֿגעגאָסן אײַל אויף זײַן שפּײַץ.
 יט און ער האָט גערופֿן דעם נאָמען פֿון יענעם אָרט בית-אֵל, אָבער לױז איז געווען דער נאָמען פֿון דער שטאָט צוערשט.
 כ און יעקב האָט אַ נדר געטאָן, אַזױ צו זאָגן: אויב גאָט וועט זײַן מיט מיר, און וועט מיך היטן אויף דעם דאָזיקן וועג וואָס איך גײ, און ער וועט מיר געבן ברויט צום עסן, און אַ בגד אָנצוטאָן,
 כא און איך וועל מיך אומקערן בשלום צו מײַן פֿאָטערס הויז, וועט יהוה מיר זײַן צום גאָט.
 כב און דער דאָזיקער שטיין וואָס איך האָב געמאַכט פֿאַר אַ זײַלשטיין, וועט זײַן אַ הויז פֿון גאָט; און פֿון אַלץ וואָס דו וועסט מיר געבן, וועל איך מעשרן מעשר צו דיר.

בראשית כט : 29

- 1 Tedy Jákob vstav, odšel do země východní.

א און יעקב האָט אויפֿגעהויבן זײַנע פֿיס, און איז געגאַנגען צו דעם לאַנד פֿון די קינדער פֿון מזרח.
- 2 A pohleděv, uzřel studnici v poli a tři stáda ovcí, ana se složila při ní; nebo z té studnice napájeli stáda; a kámen veliký *byl* navrchu studnice.

ב און ער האָט אַ קוק געטאָן, ערשט אַ ברונעם איז אין פֿעלד, און זע, דריי סטאַדעס שאָף הויערן דאָרטן בײַ אים; וואָרום פֿון יענעם ברונעם פֿלעגט מען אָנטרינקען די סטאַדעס, און דער שטיין אויפֿן מויל פֿון ברונעם איז געווען גרויס.
- 3 Shánívána pak tam bývala všecka stáda, a *teprv* odvalovali kámen ten od vrchu té studnice, a napájeli dobytky; potom zas přivalovali kámen na vrch studnice, na místo jeho.

ג און אז דאָרטן האָבן זיך צונויפֿגעזאַמלט אַלע סטאַדעס, האָט מען אַראָפֿגעקײקלט דעם שטיין פֿון דעם מויל פֿון ברונעם, און מע האָט אָנגעטרונקען די שאָף, און אומגעקערט דעם שטיין אויפֿן מויל פֿון דעם ברונעם אויף זײַן אָרט.
- 4 Tedy řekl jim Jákob: Bratří moji, odkud jste? Kterřížto odpověděli: Jsme z Cháran.

ד האָט יעקב צו זיי געזאָגט: פֿון וואָנען זײַט איר, מײַנע ברידער? האָבן זיי געזאָגט: פֿון חָרָן זײַנען מיר.
- 5 I řekl jim: Znáte-li Lámana, syna Náchorova? A oni řekli: Známe.

ה האָט ער צו זיי געזאָגט: קענט איר לֵבָן דעם זון פֿון נַחֹרָן? האָבן זיי געזאָגט: מיר קענען.
- 6 I dí *opět* k nim: Dobře-li se má? Odpověděli: Dobře, a aj, Ráchel dcera jeho *tamto* jde s dobytkem.

ו האָט ער צו זיי געזאָגט: איז פֿריד צו אים? האָבן זיי געזאָגט: פֿריד; און אָן קומט זײַן טאָכטער רחל מיט די שאָף.
- 7 Tedy řekl: Však ještě daleko do večera, aniž ještě čas, aby dobytek byl sehnán; napojte stáda, a jděte, paste.

ז האָט ער צו זיי געזאָגט: זעט, דער טאָג איז נאָך גרויס, נאָך ניט צײַט דאָס פֿי זאָל אײַנגעזאַמלט ווערן; טרינקט אָן די שאָף, און גײַט פֿיטערט.
- 8 A oni odpověděli: Nemůžeme, než až se všecka stáda seženou, a odvalen bude kámen od svrchku studnice, abychom napojili ovce.

ח האָבן זיי געזאָגט: מיר קענען ניט, ביז וואָנען אַלע סטאַדעס וועלן זיך צונויפֿזאַמלען, און מע וועט אַראָפֿקײקלען דעם שטיין פֿון דעם מויל פֿון ברונעם; און מיר וועלן אָנטרינקען די שאָף.

- 9 Když on ještě mluvil s nimi, přišla k tomu Ráchel s stádem otce svého; neb ona pásla stádo.
- 10 Tedy Jákob uzřev Ráchel, dceru Lábana ujce svého, a stádo jeho, přistoupil a odvalil ten kámen od vrchu studnice, a napojil stádo Lábana ujce svého.
- 11 A políbil Jákob Ráchel, a povýšiv hlasu svého, plakal.
- 12 Oznámil jí pak byl Jákob, že jest bratr otce jejího, a že jest syn Rebeky; a ona přiběhší, oznámila to otci svému.
- 13 I stalo se, když Lában uslyšel pověst o Jákobovi, synu sestry své, že vyběhl proti němu, a objev ho, políbil, a uvedl do domu svého; on pak vypravoval Lábanovi o všech těch věcech.
- 14 Jemužto odpověděl Lában: Jistě kost má a tělo mé jsi. I zůstal s ním přes celý měsíc.
- 15 Tedy řekl Lában Jákobovi: Zdali proto, že jsi bratr můj, darmo mi sloužiti budeš? Pověz mi, jaká *má býti* mzda tvá?
- 16 (*Měl pak Lában dvě dcery; jméno starší Líá, a jméno mladší Ráchel.*)
- 17 Než Líá měla oči mdlé, ale Ráchel byla pěkné postavy a krásné tváři.
- ט ווי ער רעדט נאך מיט זיי, אַזוי איז רחל אונטערגעקומען מיט איר פֿאַטערס שאַף; וואָרום זי איז געווען אַ פֿאַסטוכערין.
- י און עס איז געווען, ווי יעקב האָט דערזען רחלען, די טאָכטער פֿון לָבָן, זיין מוטערס ברודער, און די שאַף פֿון לָבָן, זיין מוטערס ברודער, אַזוי האָט יעקב גענענט, און האָט אַראָפּגעקליקט דעם שטיין פֿון דעם מויל פֿון ברונעם, און האָט אָנגעטרונקען די שאַף פֿון לָבָן, זיין מוטערס ברודער.
- יא און יעקב האָט געקושט רחלען, און האָט אויפֿגעהויבן זיין קול און האָט געוויינט.
- יב און יעקב האָט דערציילט רחלען אַז ער איז איר פֿאַטערס אָן אייגענער, און אַז ער איז רבקהס אַ זון; און זי איז געלאָפֿן, און האָט אָנגעזאָגט איר פֿאַטער.
- יג און עס איז געווען, ווי לָבָן האָט געהערט די הערונג וועגן יעקב, זיין שוועסטערס זון, אַזוי איז ער אים געלאָפֿן אָנטקעגן, און ער האָט אים געהאַלדזט און אים געקושט, און האָט אים אַרײַנגעבראַכט אין זיין הויז. און ער האָט דערציילט לָבָנען אַלע יענע געשעענישן.
- יד און לָבָן האָט צו אים געזאָגט: פֿאַר וואָר, מײַן ביין און מײַן פֿלייש ביסטו. און ער איז געזעסן בײַ אים אַ חודש צײַט.
- טו האָט לָבָן געזאָגט צו יעקבן: צי וויל דו ביסט מײַנער אָן אייגענער, זאָסלטו מיר דינען אומזיסט? זאָג מיר וואָס איז דיין לוי.
- טז און לָבָן האָט געהאַט צוויי טעכטער; דער נאָמען פֿון דער עלטערער איז געווען לאה, און דער נאָמען פֿון דער יינגערער רחל.
- יז און לאהס אויגן זײַנען געווען שלאָפֿע, און רחל איז געווען שיין אויפֿן געשטאַלט, און שיין אויפֿן פנים,

- 18 I miloval Jákob Ráchel.) Řekl tedy: Bu-
duť sloužiti sedm let za Ráchel, dceru
tvou mladší.
- 19 Odpověděl Lában: Lépeť jest, abych ji
tobě dal, nežli bych ji dal muži jinému;
zůstaniž se mnou.
- 20 Takž Jákob sloužil za Ráchel sedm let; a
bylo před očima jeho jako něco málo
dnů, proto že laskav byl na ni.
- 21 Potom řekl Jákob k Lábanovi: Dejž *mi*
ženu mou; nebo vyplnění jsou dnové
moji, abych všel k ní.
- 22 Tedy sezval Lában všechny muže místa
toho, a učinil hody.
- 23 U večer pak vzav Líu, dceru svou, uvedl
ji k němu; a *on* všel k ní.
- 24 Dal také Lában Zelfu děvku svou Lía,
dceři své, za služebnici.
- 25 A když bylo ráno, poznal, že jest Lía. I
řekl k Lábanovi: Což jsi mi to učinil?
Zdaliž jsem za Ráchel nesloužil u tebe?
Pročezs mne tedy oklamal?
- 26 Odpověděl Lában: Nebývá toho v kraji
našem, aby vdávána byla mladší dříve,
než prvorozená.
- 27 Vyplň týden této; dámeť potom i tuto za
službu, kterouž sloužiti budeš u mne
ještě sedm let jiných.
- 28 I udělal tak Jákob, a vyplnil týden její.
Potom dal mu Ráchel dceru svou za
manželku.
- יח און יעקב האָט ליב געקריגן רחלען; און ער
האָט געזאָגט: איך וועל דיר דינען זיבן יאָר
פֿאַר דיין יינגערער טאָכטער רחלען.
- יט האָט לָבָן געזאָגט: בעסער איך זאָל זי דיר
געבן, איידער איך זאָל זי געבן צו אַן אַנדער
מאַן; בלייב ביי מיר.
- כ און יעקב האָט געדינט פֿאַר רחלען זיבן יאָר,
און זיי זיינען געווען אין זיינע אויגן אַזוי ווי
עטלעכע טעג, פֿון זיין ליבשאַפֿט צו איר.
- כא און יעקב האָט געזאָגט צו לָבָנען: גיב מיר מײַן
ווייב, וואָרום מײַנע טעג זיינען דערפֿילט
געוואָרן; און איך וועל קומען צו איר.
- כב האָט לָבָן אײַנגעזאַמלט אַלע מענטשן פֿון דעם
אָרט, און ער האָט געמאַכט אַ מאָלצײט.
- כג און עס איז געווען אין אָוונט, האָט ער
גענומען זיין טאָכטער לאה, און האָט זי
געבראַכט צו אים, און ער איז געקומען צו
איר.
- כד און לָבָן האָט איר געגעבן זיין דינסט זלפֿהן –
פֿאַר אַ דינסט צו זיין טאָכטער לאה.
- כה און עס איז געווען אין דער פֿרי, ערשט דאָס
איז לאה. האָט ער געזאָגט צו לָבָנען: וואָס
האָסטו מיר דאָ געטאָן? האָב איך נישט געדינט
ביי דיר פֿאַר רחלען, און פֿאַר וואָס האָסטו
מיך גענאָרט?
- כו האָט לָבָן געזאָגט: עס ווערט נישט געטאָן אַזוי
אין אונדזער מקום, אויסצוגעבן די יינגערע
פֿאַר דער עלטערער.
- כז דערפֿיל די וואָך פֿון דער, און מיר וועלן דיר
אויך יענע געבן, פֿאַר דעם דינסט וואָס דו
וועסט דינען ביי מיר נאָך זיבן אַנדערע יאָר.
- כח האָט יעקב אַזוי געטאָן, און ער האָט דערפֿילט
די וואָך פֿון דער; און ער האָט אים געגעבן זיין
טאָכטער רחלען, אים פֿאַר אַ ווייב.

- 29 Dal také Lában Ráchel, dceři své, Bálu, 29 און לָבָן האָט געגעבן צו זיין טאָכטער רחלען זיין דינסט בלָהֶהן פֿאַר אַ דינסט צו איר.
- 30 Tedy všel také k Ráchel, a miloval ji více 30 און ער איז געקומען אויך צו רחלען. און ער האָט רחלען אויך מער ליב געהאַט פֿון לאה; און ער האָט געדינט בײַ אים נאָך זיבן אַנדערע יאָר.
- 31 Vida pak Hospodin, že Lía nemá lásky, 31 און גאָט האָט געזען אַז לאה איז אומבאַליבט, otevřel život její; a Ráchel *nechal* ne- און ער האָט געעפֿנט איר טראַכט; און רחל איז געווען אַן עקרה.
- 32 Tedy počala Lía a porodila syna, a nazva- 32 און לאה איז טראַגעדיק געוואָרן, און האָט געבאָרן אַ זון, און זי האָט גערופֿן זיין נאָמען רַאוּבֵן, ווייל זי האָט געזאָגט: יאָ, גאָט האָט געזען מײַן פֿיין, וואָרום אַצונד וועט מיך מײַן מאַן ליב האָבן.
- 33 I počala opět a porodila syna, a řekla: Jis- 33 און זי איז ווידער טראַגעדיק געוואָרן, און האָט געבאָרן אַ זון, און זי האָט געזאָגט: ווייל גאָט האָט געהערט אַז איך בין אומבאַליבט, דרום האָט ער מיר געגעבן אויך דעם דאָזיקן; און זי האָט גערופֿן זיין נאָמען שִׁמְעוֹן.
- 34 A opět počala a porodila syna, a řekla: 34 און זי איז ווידער טראַגעדיק געוואָרן, און האָט געבאָרן אַ זון, און זי האָט געזאָגט: אַצונד דאָס מאָל וועט מײַן מאַן ווערן צוגעטאָן צו מיר, ווייל איך האָב אים געבאָרן דריי זין; דרום האָט מען גערופֿן זיין נאָמען לֵוִי.
- 35 I počala ještě a porodila syna, a řekla: Již 35 און זי איז ווידער טראַגעדיק געוואָרן, און האָט געבאָרן אַ זון, און זי האָט געזאָגט: דאָס מאָל טו איך לויבן גאָט; דרום האָט זי גערופֿן זיין נאָמען יהוּדָה. און זי האָט אויפֿגעהערט געבערן.

בראשית ל : 30

- 1 Viduci pak Ráchel, že by nerodila Jákobovi, záviděla sestře své, a řekla Jákobovi: Dej mi syny; pakli nedáš, umru.

א און אַז רחל האָט געזען אַז זי געבערט נישט פֿון יעקבן, האָט רחל מקנא געווען איר שוועסטער, און זי האָט געזאָגט צו יעקבן: גיב מיר קינדער, אָניט שטאַרב איך.
- 2 Pročež rozhněval se velmi Jákob na Ráchel, a řekl: Zdali já jsem za Boha, kterýžť nedal plodu života?

ב האָט דער צאָרן פֿון יעקבן געגרימט אויף רחלען, און ער האָט געזאָגט: בין איך דען אויף דעם אָרט פֿון גאָט, וואָס האָט פֿאַרמיטן פֿון דיר פֿרוכט פֿון ליב?
- 3 Řekla ona: Hle, děvka má Bála; vejdi k ní, aby rodila na kolena má, a budu mítí já také syny z ní.

ג האָט זי געזאָגט: אָט איז מיין דינסט בלָהָה, קום צו איר, און זי וועט געבערן אויף מינע קני, און אויך איך וועל אויפֿגעריכט ווערן פֿון איר.
- 4 I dala mu Bálu děvku svou za ženu; a všel k ní Jákob.

ד און זי האָט אים געגעבן איר דינסט בלָהָה פֿאַר אַ ווייב, און יעקב איז צו איר געקומען.
- 5 Tedy počavši Bála, porodila Jákobovi syna.

ה און בלָהָה איז טראָגעדיק געוואָרן, און האָט יעקבן געבאָרן אַ זון.
- 6 I řekla Ráchel: Soudil Bůh při mou, a uslyšel také hlas můj, a dal mi syna. Protož nazvala jméno jeho Dan.

ו און רחל האָט געזאָגט: גאָט האָט זיך פֿאַר מיר אָנגענומען, און האָט אויך מיין קול צוגעהערט, און מיר געגעבן אַ זון; דרום האָט זי גערופֿן זיין נאָמען דן.
- 7 Opět počavši Bála, děvka Ráchel, porodila syna druhého Jákobovi.

ז און בלָהָה, רחל'ס דינסט, איז ווידער טראָגעדיק געוואָרן, און האָט יעקבן געבאָרן אַ צווייטן זון.
- 8 I řekla Ráchel: Tuhé jsem odpory měla s sestrou svou, a všakť jsem přemohla. A nazvala jméno jeho Neftalím.

ח און רחל האָט געזאָגט: שטאַרקע ראַנגלענישן האָב איך זיך געראַנגלט מיט מיין שוועסטער, און איך בין בייגעקומען; דרום האָט זי גערופֿן זיין נאָמען נֶפְתָּלִי.
- 9 Viduci pak Lía, že by přestala roditi, vzala Zelfu děvku svou, a dala ji Jákobovi za ženu.

ט און לאה האָט געזען אַז זי האָט אויפֿגעהערט געבערן, האָט זי גענומען איר דינסט זלָפָה, און זי געגעבן יעקבן פֿאַר אַ ווייב.
- 10 A porodila Zelfa, děvka Lía, Jákobovi syna.

י און זלָפָה, לאה'ס דינסט, האָט יעקבן געבאָרן אַ זון.

- 11 Protož řekla Lía: *Již* přišel zástup. A nazvala jméno jeho Gád. יא האָט לאה געזאָגט: מזל איז געקומען; און זי האָט גערופֿן זיין נאָמען גָד.
- 12 Porodila také Zelfa děvka Líe syna druhého Jákobovi. יב און זלפָּה, לאהס דינסט, האָט יעקבן געבאָרן אַ צווייטן זון.
- 13 A řekla Lía: To na mé štěstí; nebo šťastnou mne nazývati budou ženy. A nazvala jméno jeho Asser. יג האָט לאה געזאָגט: אויף מיין גליק! וואָרום די טעכטער וועלן מיך שאַצן גליקלעך; און זי האָט גערופֿן זיין נאָמען אָסֶר.
- 14 Vyšel pak Ruben v čas žně pšeničné, a našel pěkná jablečka na poli, a přinesl je Líe matce své. I řekla Ráchel Líe: Dej mi, prosím, těch jableček syna svého. יד און ראובן איז געגאַנגען אין די טעג פֿון ווייצשניט, און האָט געפֿונען ליבעפעלעך אין פֿעלד, און האָט זיי געבראַכט צו זיין מוטער לאהן. האָט רחל געזאָגט צו לאהן: גיב מיר, איך בעט דיר, פֿון דיין זונס ליבעפעלעך.
- 15 Jízto ona odpověděla: Máloť se snad zdá, že jsi vzala muže mého; chceš také užívati jableček syna mého? I řekla Ráchel: Nechažť tedy spí s tebou této noci za jablečka syna tvého. טו האָט זי געזאָגט צו איר: ווינציק וואָס דו האָסט צוגענומען מיין מאַן, ווילסטו נאָך צונעמען מיין זונס ליבעפעלעך? האָט רחל געזאָגט: דערפֿאַר זאָל ער ליגן מיט דיר היינטיקע נאַכט, פֿאַר די ליבעפעלעך פֿון דיין זון.
- 16 Když pak navracoval se Jákob s pole večer, vyšla Lía proti němu, a řekla: Ke mně vejdeš; nebo ze mzdy najala jsem tě za jablečka syna svého. I spal s ní té noci. טז און ווי יעקב איז געקומען פֿון פֿעלד אין אָוונט, אַזוי איז לאה אים אַרויסגעגאַנגען אַנטקעגן, און האָט געזאָגט: צו מיר מוזטו קומען, וואָרום אָפּדינגען האָב איך דיר אָפּגעדונגען פֿאַר די ליבעפעלעך פֿון מיין זון. און ער איז מיט איר געלעגן אין יענער נאַכט.
- 17 A uslyšel Bůh Líu; kterážto počala a porodila Jákobovi syna pátého. יז און גאָט האָט צוגעהערט צו לאהן, און זי איז טראָגעדיק געוואָרן, און האָט יעקבן געבאָרן אַ פֿינפֿטן זון.
- 18 I řekla Lía: Dal *mi* Bůh mzdu mou, *i* potom, když jsem dala děvku svou muži svému. Pročež nazvala jméno jeho Iza-char. יח און לאה האָט געזאָגט: גאָט האָט געגעבן מיין שֹׁכֵר פֿאַר וואָס איך האָב געגעבן מיין דינסט צו מיין מאַן; און זי האָט גערופֿן זיין נאָמען יִשָּׁשְׁכָר.
- 19 A počala opět Lía, a porodila šestého syna Jákobovi. יט און לאה איז ווידער טראָגעדיק געוואָרן, און האָט יעקבן געבאָרן אַ זעקסטן זון.

- 20 I řekla Lía: Obdařil mne Bůh darem dobrým; již nyní bydliti bude se mnou muž můj, nebo porodila jsem mu šest synů. A nazvala jméno jeho Zabulon.
- 21 Potom porodila dceru; a nazvala jméno její Dína.
- 22 A rozpomenuv se Bůh na Ráchel, uslyšel jí, a otevřel život její.
- 23 Tedy počala a porodila syna, a řekla: Odjal Bůh pohanění mé.
- 24 A nazvala jméno jeho Jozef, řkuci: Přidejž mi Hospodin syna jiného.
- 25 Stalo se pak, když porodila Ráchel Jozefa, řekl Jákob Lábanovi: Propuště mne, ať odejdu na místo své a do země své.
- 26 Dej mi ženy mé a dítky mé, za kteréž jsem sloužil tobě, ať odejdu; nebo ty znáš službu mou, kterouž jsem sloužil tobě.
- 27 I řekl mu Lában: Jestliže nyní nalezl jsem milost před očima tvýma, *zůstaň se mnou, nebo* v skutku jsem poznal, že požehnal mi Hospodin pro tebe.
- 28 Řekl také: Oznam mi ze jména mzdu svou a dámť ji.
- 29 Jemužto odpověděl: Ty víš, jak jsem sloužil tobě, a jaký byl dobytek tvůj při mně.
- כ און לאה האָט געזאָגט: גאָט האָט מיך באַשאַנקען מיט אַ גוטן געשאַנק; דאָס מאָל וועט מײַן מאַן ווײַנען מיט מיר, וועל איך האָב אים געבאַרן זעקס זין; און זי האָט גערופֿן זײַן נאָמען זבולון.
- כא און דערנאָך האָט זי געבאַרן אַ טאָכטער, און זי האָט גערופֿן איר נאָמען דינה.
- כב און גאָט האָט געדאַכט אָן רחלען, און גאָט האָט צוגעהערט צו איר, און האָט געעפֿנט איר טראַכט.
- כג און זי איז טראָגעדיק געוואָרן, און האָט געבאַרן אַ זון; און זי האָט געזאָגט: גאָט האָט אָפּגעטאָן מײַן חרפה.
- כד און זי האָט גערופֿן זײַן נאָמען יוסף, אַזוי צו זאָגן: גאָט זאָל מיר צוגעבן נאָך אַן אַנדער זון.
- כה און עס איז געווען, אַז רחל האָט געבאַרן יוספֿן, האָט יעקב געזאָגט צו לָבָנען: לאָז מיך אַוועק, און איך וועל גיין צו מײַן אָרט און צו מײַן לאַנד.
- כו גיב מיר מײַנע ווייבער און מײַנע קינדער, וואָס איך האָב דיר פֿאַר זיי געדינט, און איך וועל גיין; וואָרום דו ווייסט מײַן דינסט וואָס איך האָב דיר געדינט.
- כז האָט לָבָן צו אים געזאָגט: אויב, איך בעט דיר, איך האָב געפֿונען לײַטזעליקייט אין דײַנע אויגן —; איך האָב געמערקט אַז גאָט האָט מיך געבענטשט פֿון דײַנעטוועגן.
- כח און ער האָט געזאָגט: זאָג מיר דײַן לוין, און איך וועל געבן.
- כט האָט ער צו אים געזאָגט: דו ווייסט ווי איך האָב דיר געדינט, און וואָס דײַן פֿי איז געוואָרן אונטער מיר;

- 30 Nebo to málo, kteréž jsi měl přede mnou, zrostlo velmi, a požehnalť Hospodin, jakž jsem k tobě nohou vkročil. A nyní, kdy pak já své hospodářství opatrovati budu?
- 31 A řekl: Coť mám dáti? Odpověděl Jákob: Nedávej mi nic. Jestliže mi učiníš toto, zase pásti budu a ostříhati dobytka tvého:
- 32 Projdu skrze všechna stáda tvá dnes, vyměšuje z nich každé dobytče peřesté a strakaté, a každé dobytče načernalé mezi ovce, a strakaté a peřesté mezi kozami; a *takové* budou mzda má.
- 33 A osvědčena potom bude spravedlnost má před tebou, když přijde na mzdu mou: Cožkoli nebude peřestého, neb strakatého mezi kozami, a načernalého mezi ovce, za krádež bude mi to počteno.
- 34 I řekl Lában: Hle, ó by tak bylo, jakž jsi mluvil.
- 35 A odloučil toho dne kozly přepásané na nohách a strakaté, a všechny kozy peřesté a strakaté, všechno, na čemž *byla* místa bílá, všechno také načernalé mezi dobyt看, a dal v ruce synů svých.
- 36 Uložil pak mezi sebou a Jákobem *místo vzdálí* tří dní cesty; a Jákob pásł ostatek dobytka Lábanova.
- ל וואָרום ווינציק-וואָס האָסטו געהאַט פֿאַר מיר, און עס האָט זיך פֿאַרמערט לרוב, און גאָט האָט זיך געבענטשט אין מינע טריט. און אַצונד, ווען וועל איך אויך טאָן פֿאַר מיין הויזגעזינט?
- לא האָט ער געזאָגט: וואָס זאָל איך דיר געבן? האָט יעקב געזאָגט: זאָלסט מיר גאָרנישט געבן; אויב דו וועסט מיר טאָן די דאָזיקע זאָך, וועל איך ווידער פֿיטערן דינע שאָף, און היטן:
- לב איך וועל דורכגיין היינט דורך אַלע דינע שאָף, אַפֿצוטאָן פֿון דאָרטן איטלעך געשפרענקלט און געפֿלעקט לאַם, און איטלעך טונקל לאַם צווישן די שעפסן, און געפֿלעקט און געשפרענקלט צווישן די ציגן; און אַזוינס זאָל זיין מיין לויין.
- לג און עדות זאָגן וועט אויף מיר מיין ערלעכקייט פֿאַר דיר, אין אַ שפּעטערדיקן טאָג, אז דו וועסט קומען איבערקוקן מיין לויין: איטלעכס וואָס איז ניט געשפרענקלט און געפֿלעקט צווישן די ציגן און טונקל צווישן די שעפסן, איז דאָס אַ געגנבעטס ביי מיר.
- לד האָט לבן געזאָגט: יא, זאָל זיין אַזוי ווי דיין וואָרט.
- לה און ער האָט אַפּגעטאָן אין יענעם טאָג די געשטרײַפֿטע און געפֿלעקטע בעק, און אַלע געשפרענקלטע און געפֿלעקטע ציגן, איטלעכס וואָס האָט אויף זיך ווייס, און איטלעך טונקלס צווישן די שעפסן, און ער האָט זיי איבערגעגעבן אין דער האַנט פֿון זיינע זין.
- לו און ער האָט געמאַכט דרייַ טעג וועגס צווישן זיך און צווישן יעקבן. און יעקב האָט געפֿיטערט לבןס איבעריקע שאָף.

- 37 Nabral pak sobě Jákob prutů topolových zelených, a lískových a kaštanových; a poobloupil s nich *po místech* kůru až do bělosti, kteráž *byla* na prutech.
- 38 A nakladl těch prutů tak obloupených do žlábků a koryt, (*v nichž bývá voda, k nimž přicházel dobytek, aby pil*), proti dobytku, aby počínaly, když by přicházely píti.
- 39 I počínaly ovce, *hledíce* na ty pruty, a rodily jehňata přepásaná na nohách, a peřestá i strakatá.
- 40 Potom ta jehňata odloučil Jákob, a dobytek stáda Lábanova obrátil tváří k těm přepásaným na nohách, a ke všemu načernalému; a své stádo postavil obzvlášť, a neobrátil ho k stádu Lábanovu.
- 41 A bylo, že kdyžkoli silnější připouštíny bývaly, kladl Jákob ty pruty před oči ovce do koryt, aby počínaly, *hledíce* na pruty.
- 42 Když pak pozdní dobytek připouštíny býval, nekladl jich; a tak býval pozdní Lábanův a ranný Jákobův.
- 43 Vzrostl tedy muž ten náramně velmi, a měl dobytka mnoho, děvek i služebníků, velbloudů i oslů.
- לז האָט יעקב זיך גענומען פֿיכטע שטעקלעך פֿון טאַפֿאַל, און מאַנדלבוים, און פֿלאַטאַנענבוים, און ער האָט אויסגעשיילט אויף זיי וויסע אויסשיילונגען, אָפֿדעקנדיק דאָס וויסע וואָס אויף די שטעקלעך.
- לח און ער האָט אַרײַנגעשטעלט די שטעקלעך וואָס ער האָט אַרומגעשיילט, אין די קאָריטעס, אין די וואַסעררינעס וווּ די שאַף קומען טרינקען, אַקעגן די שאַף; און זיי האָבן זיך געפֿאַרט אַז זיי זײַנען געקומען טרינקען.
- לט און די שאַף האָבן זיך געפֿאַרט פֿאַר די שטעקלעך, און די שאַף האָבן געבאָרן געשטרײַפטע, געשפּרענקלטע, און געפֿלעקטע.
- מ און די לעמער האָט יעקב אָפֿגעשיידט – און ער האָט צוגעקערט די פֿנימער פֿון די שאַף אין לָבַנס שאַף צו די געשטרײַפטע און אַלע טונקעלע – און האָט זיך געמאַכט סטאַדעס באַזונדער, און האָט זיי נישט געשטעלט מיט לָבַנס שאַף.
- מא און עס איז געווען, ווען נאָר די שטאַרקע שאַף האָבן זיך געפֿאַרט, אַזוי פֿלעגט יעקב אַרײַנטאָן די שטעקלעך פֿאַר די אויגן פֿון די שאַף אין די קאָריטעס, פֿדי זיי זאָלן זיך פֿאַרן בײַ די שטעקלעך;
- מב אָבער אַז די שאַף זײַנען געווען שוואַכע, פֿלעגט ער נישט אַרײַנטאָן; אַזוי פֿלעגן די שוואַכע אָנקומען לָבֿנען, און די שטאַרקע יעקבן.
- מג און דער מאַן איז געוואָרן זייער זייער רײַך, און ער האָט געהאַט פֿיל שאַף, און דינסטן און קנעכט, און קעמלען און אייזלען.

בראשית לא : 31

- 1 Když pak uslyšel Jákob slova synů Lábanových, ani praví: Pobral Jákob všecko, co měl otec náš, a z těch věcí, kteréž byly otce našeho, způsobil sobě tu všecku slávu;

א און ער האָט געהערט די ווערטער פֿון לָבָן זין, אַזוי צו זאָגן: יעקב האָט צוגענומען אַלץ וואָס אונדזער פֿאָטער האָט געהאַט, און פֿון אונדזער פֿאָטערס האָב האָט ער געמאַכט די דאָזיקע גאַנצע ריכקייט.
- 2 A viděl tvář Lábanovu, a aj, nebyla k němu tak jako prvé:

ב און יעקב האָט געזען אַן לָבָן פנים, ערשט ער איז נישט צו אים ווי נעכטן-אייערנעכטן.
- 3 I řekl mu Hospodin: Navrať se do země otců svých, a k příbuznosti své, a budu s tebou.

ג און גאָט האָט געזאָגט צו יעקבן: קער זיך אום צו דעם לאַנד פֿון דינע עלטערן, און צו דיין אָפּשטאַם, און איך וועל זיין מיט דיר.
- 4 Protož poslav Jákob, vyvolal Ráchele a Lée na pole k stádu svému.

ד האָט יעקב געשיקט און האָט גערופֿן רחלען און לאהן אין פֿעלד, צו זיינע שאָף.
- 5 A řekl jim: Vidím tvář otce vašeho, že není ke mně tak jako prvé, ješto Bůh otce mého byl se mnou.

ה און ער האָט צו זיי געזאָגט: איך זע אָן אייער פֿאָטערס פנים, אַז ער איז נישט צו מיר ווי נעכטן-אייערנעכטן; אָבער דער גאָט פֿון מיין פֿאָטער איז געווען מיט מיר.
- 6 A vy samy víte, že vši svou silou sloužil jsem otci vašemu.

ו און איר ווייסט אַז מיט מיין גאַנצן כּוח האָב איך געדינט אייער פֿאָטער.
- 7 Ale otec váš oklamal mne, a na desetkrát změnil mzdu mou; však nedopustil mu Bůh, aby mi zle učinil.

ז און אייער פֿאָטער האָט געמאַכט געשפּעט פֿון מיר, און האָט געביטן מיין לוינ צען מאָל, נאָר גאָט האָט אים נישט געלאָזן שלעכטס טאָן מיט מיר.
- 8 Když takto řekl: Co bude peřestého, to nechť jest mzda tvá, tedy všecky ovce rodily peřestý *plod*. Když pak takto řekl: Co přepásaného na nohách, to bude mzda tvá, tedy všecky ovce rodily přepásané na nohách.

ח אַז ער האָט אַזוי געזאָגט: געשפרענקלטע זאָלן זיין דיין לוינ, האָבן אַלע שאָף געבאָרן געשפרענקלטע; און אַז ער האָט אַזוי געזאָגט: געשטרײַפֿטע זאָלן זיין דיין לוינ, האָבן אַלע שאָף געבאָרן געשטרײַפֿטע.
- 9 A tak odjal Bůh stádo otce vašeho a dal mně.

ט און גאָט האָט אַוועקגענומען פֿון אייער פֿאָטערס פֿי, און געגעבן מיר.

- 10 Nebo *takto* bylo: Tehdáž, když se dobytek běžel, já jsem pozdvihl očí svých, a viděl jsem ve snách, a aj, berani scházející se s ovci *byli* přepásaní na nohách, peřestí a skropení.
- 11 Tedy řekl mi anděl Boží ve snách: Jáko-be! A já jsem odpověděl: Teď jsem.
- 12 I řekl: Pozdvihni nyní očí svých a pohleď, že všickni berani scházející se s ovci *jsou* přepásaní na nohách, peřestí a skropení; nebo jsem viděl všechno, co tobě Lában dělá.
- 13 Já jsem ten silný Bůh, *kterýž jsem se ukázal tobě v Bethel*, kdež jsi pomazal kamene, kdež jsi mi se slibem zavázal; vstaniž nyní, vyjdi z země této, a navrať se do země příbuznosti své.
- 14 Tedy odpověděly mu Ráchel a Lía, řkouce: Zdaž ještě máme díl *jaký* a dědictví v domě otce našeho?
- 15 Zdaliž nejsme počteny před ním za cizí? Nebo prodal nás, ano i peníze naše do čista utratil.
- 16 Všecko zajisté bohatství, kteréž odjal Bůh otci našemu, naše jest a synů našich; protož nyní učiň vše, což mluvil tobě Bůh.
- 17 Vstav tedy Jákob, vsadil syny své a ženy své na velbloudy.
- י און עס איז געווען אין דער צייט ווען די שאף האָבן זיך געפֿאַרט, האָב איך אויפֿגעהויבן מינע אויגן, און האָב געזען אין חלום, ערשט די בעק וואָס שפּרינגען אויף די שאף זינען געשטרעפֿטע, געשפרענקלטע, און געפֿלעקטע.
- יא און אַ מלאך פֿון גאָט האָט געזאָגט צו מיר אין חלום: יעקב! און איך האָב געזאָגט: דאָ בין איך.
- יב האָט ער צו מיר געזאָגט: הייב אַקאָרשט אויף דינע אויגן און זע, אַלע בעק וואָס שפּרינגען אויף די שאף זינען געשטרעפֿטע, געשפרענקלטע, און געפֿלעקטע; וואָרום איך האָב געזען אַלץ וואָס לָבן טוט צו דיר.
- יג איך בין דער גאָט פֿון בית-אל וואָס דו האָסט דאָרטן געזאָלבת אַ זיילשטיין, וואָס דו האָסט דאָרטן געטאָן אַ נדר צו מיר. און אַצונד שטיי אויף, גיי אַרויס פֿון דעם היגן לאַנד, און קער זיך אום צו דעם לאַנד פֿון דיין געבורט.
- יד האָבן רחל און לאה געענטפֿערט און געזאָגט צו אים: האָבן מיר דען נאָך אַ חלק אָדער אַ ירושה אין אונדזער פֿאָטערס הויז?
- טו זינען מיר ניט אַזוי ווי פֿרעמדע פֿאַררעכנט ביי אים? וואָרום ער האָט אונדז פֿאַרקויפֿט, און אויפֿעסן אויך אויפֿגעגעסן דאָס געלט פֿאַר אונדז.
- טז וואָרום די גאַנצע עשירות וואָס גאָט האָט אַוועקגענומען פֿון אונדזער פֿאָטער, דאָס איז אונדזערס און אונדזערע קינדערס. און אַצונד, אַלץ וואָס גאָט האָט דיר געהייסן, טו.
- יז איז יעקב אויפֿגעשטאַנען, און האָט אַרויפֿגעזעצט זינע קינדער און זינע ווייבער אויף קעמלען;

- 18 A pobral všecken dobytek svůj, a všecko jmění své, kteréhož byl dosáhl, dobytek svého vychování, kteréhož nabyl v Pádan Syrské, aby se navrátil k Izákovi otci svému do země Kananejské. יח און ער האָט אַוועקגעפֿירט דאָס גאַנצע פֿי זינס, און זײַן גאַנצן פֿאַרמעג וואָס ער האָט אָנגעקליבן, דאָס פֿי פֿון זײַן אייגנס וואָס ער האָט אָנגעקליבן אין פֿדן-אַרם – כּדי צו גיין צו זײַן פֿאָטער יצחק, קיין כּנען.
- 19 (*Lában pak byl odšel, aby stríhl ovce své. V tom ukradla Ráchel modly, kteréž měl otec její.*) יט און לָבָן איז געווען אַוועקגעגאַנגען שערן זײַנע שאָף. האָט רחל אַרויסגעגנבעט דעם תּרפֿים פֿון איר פֿאָטער.
- 20 I ušel Jákob tajně od Lábanu Syrského, neoznámiv mu, že jde pryč.) כ און יעקב האָט געגנבעט דאָס האַרץ פֿון לָבָן דעם אַרמי מיט וואָס ער האָט אים ניט געלאָזט מערקן אַז ער אַנטלויפֿט.
- 21 Takž ušel se vším, což měl; a vstav, přepravil se přes řeku, a bral se přímo k hoře Galádské. כא און ער איז אַנטלאָפֿן מיט אַלץ וואָס ער האָט געהאַט, און ער איז אויפֿגעשטאַנען און אַריבערגעגאַנגען דעם טײַך, און האָט געקערט זײַן פנים צום באָרג גלעד.
- 22 I povědíno jest Lábanovi dne třetího, že utekl Jákob. כב איז אָנגעזאָגט געוואָרן לָבָנען אויפֿן דריטן טאָג אַז יעקב איז אַנטלאָפֿן.
- 23 Tedy on vzav bratří své s sebou, honil ho za dnů sedm; a postihl ho na hoře Galádské. כג האָט ער גענומען זײַנע ברידער מיט זיך, און האָט אים נאָכגעיאָגט זיבן טעג וועגס, און ער האָט אים אָנגעיאָגט אויפֿן באָרג גלעד.
- 24 (*Přišel pak Bůh k Lábanovi Syrskému ve snách noci té, řekl mu: Varuj se, abys nemluvil s Jákobem nic jináč než přátelsky.*) כד איז גאָט געקומען צו לָבָן דעם אַרמי אין אַ חלום פֿון דער נאַכט, און האָט צו אים געזאָגט: היט דיך, זאָלסט ניט רעדן מיט יעקבן פֿון גוטס ביז שלעכטס.
- 25 Dohonil tedy Lában Jákoba; a Jákob již byl rozbil stan svůj na té hoře; Lában také položil se s bratřími svými na též hoře Galádské. כה און לָבָן האָט אָנגעיאָגט יעקבן. און יעקב האָט אויפֿגעשטעלט זײַן געצעלט אויפֿן באָרג; אויך לָבָן און זײַנע ברידער האָבן אויפֿגעשטעלט אויפֿן באָרג גלעד.
- 26 I řekl Lában k Jákobovi: Cos to učinil? Nebo jsi ušel tajně, a odvedls dcery mé jako zjímané mečem. כו האָט לָבָן געזאָגט צו יעקבן: וואָס האָסטו געטאָן וואָס דו האָסט געגנבעט מײַן האַרץ, און האָסט אַוועקגעפֿירט מײַנע טעכטער אַזוי ווי געפֿאַנגענע פֿון שווערד?

- 27 Proč jsi tajně utekl, a vykradl se ode
mne, a nepověděls mi, ješto bych tě byl
vesele sprovedil s zpěvy, s bubnem a s
harfou?
- 28 A nedopustils mi, abych políbil synů
svých a dcer svých? Nemoudřes jistě
udělal, čině tak.
- 29 Mělt' bych dosti s to moci, abych vám zle
učinil, ale Bůh otce vašeho mluvil mi no-
ci pominulé, řka: Hled', abys nemluvil s
Jákobem nic jináč, než přátelsky.
- 30 Ale již *to tam, poněvadž* jsi předce odšel,
roztouživ se po domu otce svého; *než*
proč jsi ukradl bohy mé?
- 31 Tedy Jákob odpovídaje Lábanovi, řekl:
Ušel jsem tajně; nebo jsem se bál a řekl
jsem, že bys snad mocí odjal dcery své.
- 32 Nalezneš-li pak u koho bohy své, nechať
ten umře; před bratřími našimi ohledej
sobě, jest-li co u mne *tvého*, a vezmi sobě.
Ale nevěděl Jákob, že Ráchel je ukradla.
- 33 Všed tedy Lában do stanu Jákobova, a
do stanu Líe, a do stanu obou děvek, *níc*
nenalezl. A vyšed z stanu Líe, všel do
stanu Ráchel.
- כז פֶּאֶר וואָס ביסטו אַנטלאָפֿן
באַהאַלטענערהייט, און האָסט זיך
אַוועקגעגנבעט פֿון מיר, און האָסט מיר נישט
אויסגעזאָגט, אַז איך זאָל דיך באַלייטן מיט
שִׁמְחָה און מיט געזאַנגען, מיט פֿויק און מיט
האַרף?
- כח און האָסט מיך נישט געלאָזן קושן מײַנע זין און
מײַנע טעכטער. נאַריש האָסטו אַצונד געטאָן.
- כט מײַן האַנט האָט בכּוּחַ צו טאָן מיט אײַך
שלעכטס, נאָר דער גאָט פֿון אײַער פֿאָטער
האָט נעכטן בײַ נאָכט געזאָגט צו מיר, אַזוי צו
זאָגן: היט דיך פֿון צו רעדן מיט יעקבן פֿון
גוטס ביז שלעכטס.
- ל און אַצונד, אַוועקגיין ביסטו אַוועקגעגאַנגען,
ווייל בענקען האָסטו זיך פֿאַרבענקט נאָך דײַן
פֿאַטערס הויז, אַלמאַי אָבער האָסטו געגנבעט
מײַן גאָט?
- לא האָט יעקב געענטפֿערט און האָט געזאָגט צו
לָבָנען: ווייל איך האָב מורא געהאַט, וואָרום
איך האָב געקלערט: טאַמער וועסטו
אַוועקרויבן דײַנע טעכטער פֿון מיר.
- לב בײַ וועמען אָבער דו וועסט געפֿינען דײַן גאָט,
דער זאָל נישט לעבן. פֿאַר אונדזערע ברידער
דערקען וואָס איז דײַנס בײַ מיר, און נעם דיר
צו. און יעקב האָט נישט געוויסט אַז רחל האָט
עס געגנבעט.
- לג איז לָבָן אַרײַנגעגאַנגען אין דעם געצעלט פֿון
יעקבן, און אין דעם געצעלט פֿון לאהן, און
אין דעם געצעלט פֿון די צוויי דינסטן, און ער
האָט נישט געפֿונען; און ער איז אַרויסגעגאַנגען
פֿון לאהס געצעלט, און איז אַרײַנגעגאַנגען אין
דעם געצעלט פֿון רחלען.

- 34 Ráchel pak vzavši modly, vložila je pod sedlo, kteréž na velbloudu bývá, a sedla na ně. I přemetal Lában všecken stan, ale *nic* nenalezl.
- 35 A ona řekla otci svému: Necht' to není proti mysli, pane můj, že nemohu povstati proti tobě; nebo vedlé běhu ženského nyní mi se přihodilo. A *všecko* přehledav, nenalezl modl.
- 36 Protož rozhněvav se Jákob, tuze se domlouval na Lábanu. I odpověděl Jákob, a řekl Lábanovi: Jaké jest přestoupení mé? Jaký hřích můj, že rozpáliv se, honíš mne?
- 37 Nu již jsi přemetal všecky mé věci, *a* cos nalezl ze všech věcí domu svého? Polož teď před bratřími mými a bratřími svými, nechť rozeznají mezi námi dvěma.
- 38 Byl jsem již dvadeceti let s tebou; ovce tvé ani kozy tvé nikdy nezmety; a skopců stáda tvého nejedl jsem.
- 39 Co *od zvěři* roztrháno, toho jsem neodvodil tobě; sám jsem tu škodu nahražoval, *a* ty jsi z ruky mé vyhledával toho, *jako i toho*, co bylo ukradeno ve dne aneb v noci.
- 40 Bývalo *tak*, že ve dne trápilo mne horko, a v noci mráz, tak že odcházal i sen můj od očí mých.
- לד און רחל האָט גענומען דעם תרפים, און האָט אים אַרײַנגעטאָן אין זאָטלקישן פֿון דעם קעמל, און האָט זיך געזעצט דערויף; און לָבָן האָט אַרומגעטאַפּט דאָס גאַנצע געצעלט, און האָט ניט געפֿונען.
- לה האָט זי געזאָגט צו איר פֿאָטער: זאָל ניט פֿאַרדריסן אין די אויגן פֿון מײַן האָר, וואָס איך קען ניט אויפֿשטיין פֿאַר דיר, ווייל דער שטייגער פֿון וויבער איז בײַ מיר. און ער האָט געזוכט, און האָט ניט געפֿונען דעם תרפים.
- לו האָט יעקבן פֿאַרדראָסן, און ער האָט זיך געקריגט מיט לָבָנען. און יעקב האָט זיך אָפּגערופֿן און האָט געזאָגט צו לָבָנען: וואָס איז מײַן פֿאַרברעך, וואָס איז מײַן חטא, וואָס דו האָסט מיך נאַכגעיאָגט?
- לז אַז דו האָסט דורכגעטאַפּט אַלע מײַנע זאַכן, וואָס האָסטו געפֿונען פֿון אַלע דײַנע כִּלִּי-בית? לײַג עס דאָ פֿאַר מײַנע ברידער און דײַנע ברידער, און זאָלן זײ אַנטשיידן צווישן אונדז בײַדן.
- לח פֿאַר די צוואַנציק יאָר וואָס איך בין געווען מיט דיר, האָבן דײַנע שעפֿסן און דײַנע ציגן ניט פֿאַר וואָרפֿן, און די ווידערס פֿון דײַנע שאָף האָב איך ניט געגעסן.
- לט אַ פֿאַרצוקטע האָב איך ניט געבראַכט צו דיר; איך פֿלעג לײַדן איר שאָדן; פֿון מײַן האָנט פֿלעגסטו עס אויפֿמאַנען, געגנבעט בײַ טאָג, צי געגנבעט בײַ נאַכט.
- מ בײַ טאָג פֿלעגט מיך אויפֿעסן די היץ, און דער פֿראָסט בײַ נאַכט; און מײַן שלאָף האָט געוויכט פֿון מײַנע אויגן.

- 41 Již dvadeceti let, jakž jsem v domě tvém; sloužil jsem tobě čtrnácte let za dvě dcery tvé, a šest let za dobytek tvůj, a změnils mzdu mou na desetkrát. מא פֿאַר צוואַנציק יאָר בין איך געווען אין דײַן הויז: פֿערצן יאָר האָב איך דיר געדינט פֿאַר דינע צוויי טעכטער, און זעקס יאָר פֿאַר דינע שאָף; און דו האָסט געביטן מײַן לױן צען מאָל.
- 42 A kdyby Bůh otce mého, Bůh Abrahamův, a strach Izákův nebyl se mnou, jistě bys ty byl nyní pustil mne prázdného; *ale* trápení mé, a práci rukou mých viděl Bůh, protož tě pominulé noci trestal. מב ווען ניט דער גאָט פֿון מײַן פֿאָטער, דער גאָט פֿון אַברהמען און די פֿאַרכט פֿון יצחקן, וואָלט געווען מיט מיר, וואָלסטו מיך אַצונד אַוועקגעשיקט מיט ליידיקן. גאָט האָט געזען מײַן פֿיין און די מאַטערניש פֿון מײַנע הענט, און ער האָט אַנטשיידט נעכטן בײַ נאַכט.
- 43 Odpovídaje pak Lában, dí Jákobovi: Dcery tyto *jsou* dcery mé a synové tito *jsou* synové moji, i dobytek tento můj dobytek *jest*, ano cokoli vidíš, mé *jest*; ale což mám již učiniti dcerám těmto svým aneb synům jich, kteréž zrodily? מג האָט לָבָן געענטפֿערט און האָט געזאָגט צו יעקבן; די טעכטער זײַנען מײַנע טעכטער, און די קינדער מײַנע קינדער, און די שאָף מײַנע שאָף, און אַלץ וואָס דו זעסט איז מײַנס; און וואָס קען איך היינט טאָן צו די דאָזיקע טעכטער מײַנע, אָדער צו זייערע קינדער וואָס זיי האָבן געבאָרן?
- 44 Protož pod', vejďme v smlouvu já a ty, aby byla na svědectví mezi mnou a tebou. מד און אַצונד, קום לאָמיר שליסן אַ בונד, איך און דו, און זאָל עס זײַן צום עדות צווישן מיר און צווישן דיר.
- 45 Tedy Jákob vzal kámen, a postavil jej vzhůru na znamení. מה האָט יעקב גענומען אַ שטיין, און האָט אים אויפֿגעשטעלט פֿאַר אַ זיילשטיין.
- 46 A řekl bratřím svým: Nasbírejte kamení. A nabravše kamení, udělali hromadu, a jedli tu na té hromadě. מו און יעקב האָט געזאָגט צו זײַנע ברידער: קלייבט אָן שטיינער. האָבן זיי גענומען שטיינער, און געמאַכט אַ הויפֿן, און זיי האָבן געגעסן דאָרטן אויפֿן הויפֿן.
- 47 I nazval ji Lában Jegar Sahadutha, a Jákob nazval ji Gál Ed. מז און לָבָן האָט אים גערופֿן יָגֶר-שְׁהָדוּתָא, און יעקב האָט אים גערופֿן גַל-עַד.
- 48 Nebo řekl Lában: Tato hromada *nechžt* *jest* svědkem od dnešku mezi mnou a tebou. Protož nazval jméno její Gál Ed, מח און לָבָן האָט געזאָגט: דער דאָזיקער הויפֿן איז אַן עדות צווישן מיר און צווישן דיר היינט. דרום האָט מען גערופֿן זײַן נאָמען גַל־עַד;
- 49 A Mispah; nebo řekl *Lában*: Nechať Hospodin hledí na mne a na tebe, když se rozejdeme od sebe. מט און אויך מצפֿה, ווייל ער האָט געזאָגט: גאָט זאָל אַראָפקוקן צווישן מיר און צווישן דיר, ווען מיר וועלן זײַן פֿאַרהוילן איינער פֿון אַנדערן,

- 50 Jestliže bys trápil dcery mé, a uvedl bys *jiné* ženy na dcery mé, žádného člověka není s námi; hleď, Bůh jest svědek mezi mnou a tebou.
- 51 A řekl ještě Lában Jákobovi: Aj, hromada tato, a aj, sloup, kterýž jsem postavil mezi sebou a tebou,
- 52 Svědkem *at jest* hromada tato, svědkem také sloup tento, já že nepůjdu dále k tobě za hromadu tuto, a ty *tolikéž* že nepůjdeš dále ke mně za hromadu tuto a sloup tento, k *činění* zlého.
- 53 Bůh Abrahamův, a Bůh Náchorův, Bůh otce jejich nechť soudí mezi námi. Přisáhl tedy Jákob skrze strach otce svého Izáka.
- 54 Nabil také Jákob hovad na té hoře, a pozval bratří svých, aby hodovali; i hodovali a zůstali přes noc na též hoře.
- נ אויב דו וועסט פֿיניקן מײנע טעכטער, און אויב דו וועסט צונעמען אַנדערע ווייבער צו מײנע טעכטער, בעת קיין מענטש איז נישט לעבן אונדז; זע, גאָט איז אַן עדות צווישן מיר און צווישן דיר.
- נא און לָבָן האָט געזאָגט צו יעקבן: אָט איז דער דאָזיקער הויפֿן, און אָט איז דער זיילשטיין, וואָס איך האָב אויפֿגעשטעלט צווישן מיר און צווישן דיר.
- נב אַן עדות איז דער דאָזיקער הויפֿן, און אַן עדות דער זיילשטיין, אַז איך וועל נישט אַריבערגיין דעם דאָזיקן הויפֿן צו דיר, און אַז דו וועסט נישט אַריבערגיין דעם דאָזיקן הויפֿן און דעם דאָזיקן זיילשטיין צו מיר, צום בייזן.
- נג זאָל דער גאָט פֿון אַברהמען, און דער גאָט פֿון נַחֹר, דער גאָט פֿון זייער פֿאָטער, משפטן צווישן אונדז. און יעקב האָט געשוואָרן בײַ דער פֿאַרכט פֿון זײַן פֿאָטער יצחקן.
- נד און יעקב האָט געשלאָכט שלאַכטאָפֿפֿער אויפֿן באָרג, און ער האָט גערופֿן זײַנע ברידער צו עסן ברויט; און זײ האָבן געגעסן ברויט, און האָבן גענעכטיקט אויפֿן באָרג.

בראשית לב : 32

- 1 I vstal Lában velmi ráno, a políbil synů svých a dcer svých, požehnal jich; i odšel a navrátil se k místu svému.

א און לָבָן האָט זיך געפֿעדערט אין דער פֿרי, און ער האָט געקושט זיינע זין און זיינע טעכטער, און האָט זיי געבענטשט; און לָבָן איז אַוועקגעגאַנגען, און האָט זיך אומגעקערט צו זיין אָרט.
- 2 Jákob pak odšel cestou svou, a potkali se s ním andělé Boží.

ב און יעקב איז געגאַנגען אויף זיין וועג, און מלאַכים פֿון גאָט האָבן אים באַגעגנט.
- 3 I řekl Jákob, když je viděl: Vojsko Boží jest toto. A nazval jméno místa toho Mahanaim.

ג און יעקב האָט געזאָגט, אַז ער האָט זיי דערזען: גאָטס מחנה איז דאָס; און ער האָט גערופֿן דעם נאָמען פֿון יענעם אָרט מַחַנַיִם.
- 4 Poslal pak Jákob posly před sebou k bratru svému Ezau, do země Seir, do kraje Idumejského.

ד און יעקב האָט געשיקט שלוחים פֿאַרויס פֿאַר זיך צו זיין ברודער עֶשָׂון קיין לאַנד שְׂעִיר, אין פֿעלד פֿון אַדום.
- 5 A přikázal jim, řka: Takto povězte pánu mému Ezau: Totoť vzkazuje služebník tvůj Jákob: U Lámana jsem byl pohostinu, a zůstával až do tohoto času.

ה און ער האָט זיי באַפֿוילן, אַזוי צו זאָגן: אַזוי זאָלט איר זאָגן צו מײַן האָר, צו עֶשָׂון: אַזוי האָט געזאָגט דײַן קנעכט יעקב: בײַ לָבָנען האָב איך געווינט, און איך האָב זיך אויפֿגעהאַלטן ביז אַצונד.
- 6 A mám voly a osly, ovce, a služebníky i děvky; a poslal jsem, abych se ohlásil pánu svému, a našel milost před očima tvýma.

ו און איך האָב אַקסן און אייזלען, שאַף, און קנעכט און דינסטן; האָב איך געשיקט אָנזאָגן מײַן האָר, פֿדי צו געפֿינען לײַטזעליקייט אין דינע אויגן.
- 7 I navrátili se poslové k Jákobovi, řkouce: Přišli jsme k bratru tvému Ezau, kterýž také jde proti tobě, a čtyři sta mužů s ním.

ז האָבן די שלוחים זיך אומגעקערט צו יעקבן, אַזוי צו זאָגן: מיר זײַנען געקומען צו דײַן ברודער, צו עֶשָׂון, און ער גייט דיר אויך אַנטקעגן, און פֿיר הונדערט מאַן מיט אים.
- 8 Jákob pak bál se velmi, a rmoutil se náramně. Tedy rozdělil lid, kterýž s sebou měl, ovce také a voly, a velbloudy na dva houfy.

ח האָט יעקב זייער מורא געקריגן, און ער איז געווען באַקלעמט. און ער האָט צעטיילט דאָס פֿאָלק וואָס מיט אים, און די שאַף און די רינדער און די קעמלען, אין צוויי מחנות.
- 9 Nebo řekl: Jestliže by přišel Ezau k houfu jednomu, a pobil by jej, bude aspoň zadní houf zachován.

ט און ער האָט געזאָגט: אויב עֶשָׂו וועט קומען אויף איין מחנה, און וועט זי שלאָגן, וועט די איבעריקע מחנה אַנטרונען ווערן.

- 10 I řekl Jákob: Bože otce mého Abrahama, a Bože otce mého Izáka, Hospodine, kterýž jsi mi řekl: Navrať se do země své, a k příbuznosti své, a dobře učiním tobě, י און יעקב האָט געזאָגט: גאָט פֿון מיין פֿאָטער אַבְרָהָמֶען, און גאָט פֿון מיין פֿאָטער יִצְחָק, יְהוָה, וואָס האָט געזאָגט צו מיר: קער זיך אום צו דיין לאַנד און צו דיין אָפּשטאַם, און איך וועל גוטס טאָן מיט דיר;
- 11 Menší jsem všech milosrdenství a vši pravdy, kterouž jsi učinil s služebníkem svým; nebo s holí svou přešel jsem Jordán tento, nyní pak dva houfy mám. יא איך בין צו קליין פֿאַר אַלע חסדים און פֿאַר אַלדער טריישאַפֿט וואָס דו האָסט געטאָן מיט דיין קנעכט; וואָרום מיט מיין שטעקן בין איך אַריבערגעגאַנגען דעם דאָזיקן יַרְדֵּן, און אַצונד בין איך געוואָרן צוויי מחנות.
- 12 Vytrhni mne, prosím, z ruky bratra mého, z ruky Ezau; nebt se ho bojím, aby přijda, nepohubil mne i matky s dětmi. יב זיי מיד מציל, איך בעט דיך, פֿון דער האַנט פֿון מיין ברודער, פֿון דער האַנט פֿון יַעֲשׂוּן, וואָרום איך האָב מורא פֿאַר אים, ער זאָל נישט קומען און מיד שלאָגן מוטער מיט קינדער.
- 13 Však jsi ty řekl: Dobře učiním tobě, a rozmnožím símě tvé jako písek mořský, kterýžto pro množství sečten býti nemůže. יג דו האָסט דאָך געזאָגט: גוטס טאָן וועל איך גוטס טאָן מיט דיר, און איך וועל מאַכן דיין זאַמען אַזוי ווי דער זאַמד פֿון ים, וואָס קען נישט געציילט ווערן פֿון פֿילקייט.
- 14 I zůstal tu noci té; a vzal z toho, což bylo před rukama, poctu bratru svému Ezau: יד און ער האָט דאָרטן גענעכטיקט יענע נאַכט; און ער האָט גענומען פֿון וואָס אים איז געקומען צו דער האַנט, אַ מתנה פֿאַר זיין ברודער יַעֲשׂוּן:
- 15 *Totíž* dvě stě koz, a kozlů dvadceť, ovec dvě stě, a beranů dvadceť, טו צוויי הונדערט ציגן, און צוואַנציק בעק, צוויי הונדערט שעפסן, און צוואַנציק ווידערס,
- 16 Velbloudů s mladými jich třidceť, krav čtyřidceť, volů deset, oslic dvadceť, a oslátek deset. טז דרייסיק קעמלען זייגעדיקע מיט זייערע יונגע, פֿערציק קי, און צען אַקסן, צוואַנציק אייזעלינס, און צען יונגע אייזלען.
- 17 A poručil je služebníkům svým, každé stádo obzvláště, a řekl služebníkům svým: Jděte přede mnou, a stádo od stáda ať jde opodál. יז און ער האָט איבערגעגעבן אין דער האַנט פֿון זיינע קנעכט, צו סטאַדע, צו סטאַדע באַזונדער; און ער האָט אָנגעזאָגט זיינע קנעכט: גייט מיר פֿאַרויס, און וואַרע זאָלט איר מאַכן צווישן סטאַדע און סטאַדע.

- 18 I poručil přednímu, řka: Když se potká s tebou Ezau bratr můj, a optá se tebe, řka: Čí jsi? a kam jdeš? a čím jest to *stádo* před tebou?
- 19 Řekneš: Jsem služebníka tvého Jáкова, a dar tento jest poslán pánu mému Ezau; a teď i sám *jde* za námi.
- 20 Poručil také druhému i třetímu, a všem jdoucím za těmi stády, řka: V táž slova mluvte k Ezau, když byste naň trefili.
- 21 A díte také: Aj, služebník tvůj Jákob za námi; nebo řekl: Ukrotím tvář jeho darem, kterýž jde přede mnou, a potom uzřím tvář jeho; snad přijme tvář mou.
- 22 A tak předšel dar před ním; on pak zůstal tu noc při houfu.
- 23 A vstav ještě v noci, vzal obě ženy své, a dvě děvky své, a jedenácte synů svých, a přešel přes brod Jabok.
- 24 Vzav tedy je, přepravil je přes tu řeku; přepravil také *i vše*, což měl.
- 25 A zůstal Jákob sám; a *tu* zápasil s ním muž až do sítání.
- 26 A vida, že ho nepřemůže, obrazil jej v příhbi vrchní stehna jeho; i vyvinulo se příhbi stehna Jákovova, když zápasil s ním.
- יח און ער האָט באַפֿוילן דעם ערשטן, אַזוי צו זאָגן: אַז דײַך וועט באַגעגענען עשׂו מײַן ברודער, און וועט דײַך פֿרעגן, אַזוי צו זאָגן: וועמעס ביסטו? און ווױן גײסטו? און וועמעס זײַנען די דאָזיקע פֿאַר דיר?
- יט זאָלסטו זאָגן: דײַן קנעכט יעקבס; אַ מתנה איז דאָס געשיקט צו מײַן האָר, צו עשׂו; און אַן איז ער אויך הײַנטער אונדז.
- כ און ער האָט באַפֿוילן אויך דעם צווייטן און דעם דריטן, און אַלע וואָס זײַנען געגאַנגען הײַנטער די סטאַדעס, אַזוי צו זאָגן: אַזוי ווי די דאָזיקע רײַד זאָלט איר רעדן צו עשׂו, אַז איר טרעפֿט אים;
- כא און איר זאָלט זאָגן: אַן איז אויך דײַן קנעכט יעקב הײַנטער אונדז. וואָרום ער האָט געזאָגט: לאָמײַך אים איבערבעטן מיט דער מתנה וואָס גײט מיר פֿאַרויס, און דערנאָך וועל איך זען זײַן פנים, אפֿשר וועט ער מײַך אויפֿנעמען.
- כב איז די מתנה אַוועק אים פֿאַרויס, און ער האָט גענעכטיקט יענע נאַכט אין לאַגער.
- כג און ער איז אויפֿגעשטאַנען אין יענער נאַכט, און האָט גענומען זײַנע צוויי ווייבער, און זײַנע צוויי דינסטן, און זײַנע עלף קינדער, און ער איז אַריבערגעפֿאַרן דעם איבערפֿאַר פֿון יַבֿוק.
- כד ער האָט זײַ גענומען, און האָט זײַ אַריבערגעפֿירט איבערן טײַך, און האָט אַריבערגעפֿירט וואָס ער האָט געהאַט.
- כה און אַז יעקב איז געבליבן אליין, האָט אַ מאַן זיך געראַנגלט מיט אים ביז דער פֿרימאָרגן איז אויפֿגעגאַנגען.
- כו און אַז ער האָט געזען אַז ער קען אים ניט בײַקומען, האָט ער אָנגערירט דאָס לעפֿל פֿון זײַן דײַך; און דאָס לעפֿל פֿון יעקבס דײַך איז אויסגעלונקען געוואָרן אין זײַן ראַנגלען זיך מיט אים.

- 27 A řekl: Pust' mne, nebt' zasvitává. I řekl: Nepustím tě, leč mi požehnáš. כז האָט ער געזאָגט: לאָז מיך אַוועק, וואָרום דער פֿרימאַרגן איז אויפֿגעגאַנגען. האָט ער געזאָגט: איך וועל דיר ניט אַוועקלאָזן, סײַדן וועסט מיך בענטשן.
- 28 I řekl jemu: Jaké jest jméno tvé? Odpověděl: Jákob. כח האָט ער צו אים געזאָגט: וואָס איז דיין נאָמען? האָט ער געזאָגט: יעקב.
- 29 I dí: Nebude více nazýváno jméno tvé *toliko* Jákob, ale *také* Izrael; nebo jsi statečně zacházel s Bohem i lidmi, a přemohls. כט האָט ער געזאָגט: ניט מער זאָל יעקב גערופֿן ווערן דיין נאָמען, נײַערט יִשְׂרָאֵל, וואָרום האָסט געשטריטן מיט גאָט און מיט מענטשן, און ביסט בײַגעקומען.
- 30 I otázal se Jákob, řka: Oznam, prosím, jméno své. Kterýžto odpověděl: Proč se ptáš na jméno mé? I dal mu tu požehnání. ל האָט יעקב געפֿרעגט און האָט געזאָגט: זאָג מיר, איך בעט דיר, דיין נאָמען. האָט ער געזאָגט: נאָך וואָס דען פֿרעגסטו אויף מײַן נאָמען? און ער האָט אים דאָרטן געבענטשט.
- 31 Tedy nazval Jákob jméno místa toho Fanuel; nebo jsem *prý* viděl Boha tváří v tvář, a zachována jest duše má. לא און יעקב האָט גערופֿן דעם נאָמען פֿון דעם אָרט פֿניאַל, ווײַל: איך האָב געזען גאָט פֿנים אָל פֿנים, און מײַן זעל איז ניצול געוואָרן.
- 32 I vzešlo mu slunce, když pominul *místa toho* Fanuel, a kulhal na nohu svou. לב און די זון איז אים אויפֿגעגאַנגען ווי ער איז אַריבערגעגאַנגען פֿניאַל. און ער האָט געהונקען אויף זײַן דיר.
- 33 Protož nejedí synové Izraelští až do tohoto dne *té* žily krátké, kteráž jest v vrchním příhbí stehna, proto že obrazil příhbí stehna Jákobova na žile krátké. לג דרום עסן ניט די קינדער פֿון ישׂראל דעם שפּרינגאָדער וואָס אויפֿן לעפֿל פֿון דיר, ביז אויף הײַנטיקן טאָג; ווײַל ער האָט אָנגערירט דאָס לעפֿל פֿון יעקבס דיר, דעם שפּרינגאָדער.

בראשית לג : 33

- 1 א און יעקב האָט אויפֿגעהויבן זײַנע אויגן, און
האָט אַ קוק געטאָן, ערשט עָשָׂו קומט אָן, און
פֿיר הונדערט מאָן מיט אים; האָט ער
אײַנגעטיילט די קינדער צו לאהן, און צו
רחלען, און צו די צוויי דינסטן.
- 2 ב און ער האָט געשטעלט די דינסטן און זייערע
קינדער צוערשט, און לאהן און אירע קינדער
הינטער זיי, און רחלען און יוספֿן די לעצטע.
- 3 ג און ער איז אַוועק זיי פֿאַרויס, און ער האָט
זיך געבוקט צו דער ערד זיבן מאָל ביז ער
האָט גענענט צו זײַן ברודער.
- 4 ד איז עָשָׂו אים געלאָפֿן אַנטקעגן, און ער האָט
אים אַרומגענומען, און איז אים געפֿאלן אויפֿן
האַלדז, און האָט אים געקושט, און זיי האָבן
געוויינט.
- 5 ה און ער האָט אויפֿגעהויבן זײַנע אויגן, און
האָט געזען די ווייבער און די קינדער, און ער
האָט געזאָגט: ווער זײַנען די דאָזיקע ביי דיר?
האָט ער געזאָגט: די קינדער מיט וואָס גאָט
האָט געלייטזעליקט דײַן קנעכט.
- 6 ו האָבן גענענט די דינסטן, זיי און זייערע
קינדער, און האָבן זיך געבוקט.
- 7 ז און אויך לאה און אירע קינדער האָבן גענענט,
און האָבן זיך געבוקט; און דערנאָך האָבן
גענענט יוסף און רחל, און האָבן זיך געבוקט.
- 8 ח האָט ער געזאָגט: וואָס איז ביי דיר די דאָזיקע
גאַנצע מחנה וואָס איך האָב באַגעגנט? האָט
ער געזאָגט: צו געפֿינען לײַטזעליקייט אין די
אויגן פֿון מײַן האַר.

- 9 I řekl *Ezau*: K čemu jest všecken ten houf, kterýž jsem potkal? Odpověděl: Abych našel milost před očima pána mého.
- 10 Tedy řekl *Ezau*: Mám hojně, bratře můj; nech sobě, což tvého jest.
- 11 I řekl *Jáko*b: *Nezbraňuj se*, prosím; jestliže jsem nyní našel milost před očima tvýma, přijmi dar můj z ruky mé, poněvadž jsem viděl tvář tvou, jako bych viděl tvář Boží, a laskavě jsi mne přijal.
- 12 Přijmi, prosím, dar můj obětovaný tobě, poněvadž štědře obdařil mne Bůh, a mám všeho dosti. Takž ho přinutil, a *on* vzal.
- 13 I dí: Pod', a jděme; *já* půjdu s tebou.
- 14 I řekl k němu *Jáko*b: Ví pán můj, že děti jsou outlí, a mám s sebou ovce i krávy březí; kteréžto budou-li hnány přes moc jeden den, pomře mi všecken dobytek.
- 15 Nechžt medle jde pán můj před služebníkem svým, já pak poznenáhlu se pobe-ru, tak jakž bude moci jíti stádo, kteréž před sebou mám, a jakž postačiti budou moci děti, až tak dojdu ku pánu svému do Seir.
- ט האָט יעֶשׁוּ געזאָגט: איך האָב גענוג, מײַן ברודער, זאָל בלייבן בײַ דיר וואָס בײַ דיר.
- י האָט יעקב געזאָגט: ניין, איך בעט דײַך; אויב, איך בעט דײַך, איך האָב געפֿונען לײַטזעליקייט אין דינע אויגן, זאָלסטו אָננעמען מײַן מתנה פֿון מײַן האַנט, וואָרום איך האָב געזען דיין פנים, אַזוי ווי מע זעט דעם פנים פֿון גאָט, און דו האָסט מײַך באַויליקט.
- יא נעם אָן, איך בעט דײַך, מײַן געשאַנק וואָס איז דיר געבראַכט געוואָרן, וויל גאָט האָט מײַך געלײַטזעליקט, און וויל בײַ מיר איז דאָ פֿון אַלעם. און ער איז צוגעשטאַנען צו אים, ביז ער האָט אָנגענומען.
- יב האָט ער געזאָגט: לאָמיר ציען און גיין, און איך וועל גיין לעבן דיר.
- יג האָט ער צו אים געזאָגט: מײַן האַר מערקט אַז די קינדער זײַנען יונג, און די שאָף און די רינדער זײַנען בײַ מיר זייגעדיקע, און אַז מע וועט זיי צוטרײַבן איין טאָג, וועלן אויסשטאַרבן אַלע שאָף.
- יד זאָל, איך בעט דײַך, מײַן האַר אַוועקגיין פֿאַרויס פֿאַר זײַן קנעכט, און איך וועל מיר ציען פֿאַמעלעך נאָך די טריט פֿון דעם פֿי וואָס פֿאַר מיר, און נאָך די טריט פֿון די קינדער, ביז וואָנען איך וועל קומען צו מײַן האַר קיין שײַער.
- טו האָט יעֶשׁוּ געזאָגט: לאָמײַך אָפּשטעלן בײַ דיר פֿון דעם פֿאַלק וואָס מיט מיר. האָט ער געזאָגט: נאָך וואָס גאָר זאָל איך געפֿינען לײַטזעליקייט אין די אויגן פֿון מײַן האַר?

- 16 I řekl Ezau: Necht' ale pozůstavím něco lidu, kterýž mám s sebou. I odpověděl: K čemu to? Necht' *toliko* naleznu milost před očima pána svého.
- 17 Tedy Ezau toho dne navrátil se cestou svou do Seir.
- 18 Jákob pak bral se do Sochot, a ustavěl sobě dům, a dobytku svému zdělal stáje; protož nazval jméno místa toho Sochot.
- 19 A tak Jákob navracuje se z Pádan Syrské, přišel ve zdraví k městu Sichem, kteréž *jest* v zemi Kananejské, a položil se před městem.
- 20 I koupil díl pole toho, na němž byl rozbil stan svůj, od synů Emora, otce Sichemova, za sto ovec.
- 21 A postavil tu oltář, kterémužto dal jméno *Bůh* silný, Bůh Izraelský.
- טז און עשו האָט זיך אומגעקערט אין יענעם טאָג אויף זיין וועג קיין שׂעיר.
- יז און יעקב האָט אַוועקגעצויגן קיין סוכות, און ער האָט געבויט פֿאַר זיך אַ הויז, און פֿאַר זײַנע פֿי האָט ער געמאַכט בײַדלעך; דרום האָט מען גערופֿן דעם נאָמען פֿון דעם אָרט סוכות.
- יח און יעקב איז געקומען בשלום אין דער שטאָט שכם וואָס אין לאַנד פֿנען, ווען ער איז געקומען פֿון פֿדן-אַרם; און ער האָט געלאָגערט פֿאַר דער שטאָט.
- יט און ער האָט אָפּגעקויפֿט דאָס שטיק פֿעלד וואָס ער האָט דאָרטן אויפֿגעשטעלט זײַן געצעלט, פֿון דער האַנט פֿון די קינדער פֿון חמור דעם פֿאַטער פֿון שכמען, פֿאַר הונדערט קשײַטה.
- כ און ער האָט דאָרטן אויפֿגעשטעלט אַ מזבח, און האָט אים גערופֿן אֵל-אַלֹהֵי-יִשְׂרָאֵל.
- כא

בראשית לד : 34

- 1 Vyšla pak Dína, dcera Lée, kterouž porodila Jákobovi, aby se dívala na dcery té země.

א און דינה די טאכטער פֿון לאהן, וואָס זי האָט געבאָרן יעקבן, איז אַרויסגעגאַנגען זען די טעכטער פֿון לאַנד.
- 2 Kteroužto uzřev Sichem, syn Emora Hevejského, knížete v krajině té, vzal ji, i ležel s ní, a ponížil jí.

ב האָט שָׁכַם דער זון פֿון חֲמוֹר דעם חַי, דעם פֿירשט פֿון לאַנד, זי דערזען, און ער האָט זי גענומען, און איז געלעגן מיט איר, און האָט זי געפֿיניקט.
- 3 I připojila se duše jeho k Díně, dceři Jákobově; a zamilovav děvčku, mluvil k srdci jejímu.

ג און זײַן זעל האָט זיך באַהעפֿט אָן יעקבס טאָכטער דינהן, און ער האָט ליב געקריגן די מיידל, און ער האָט גערעדט צום האַרצן פֿון דער מיידל.
- 4 Mluvil potom Sichem k Emorovi, otci svému, těmito slovy: Vezmi mi děvčku tuto za manželku.

ד און שָׁכַם האָט געזאָגט צו זײַן פֿאָטער חֲמוֹרן, אַזוי צו זאָגן: נעם מיר די דאָזיקע מיידל פֿאַר אַ ווייב.
- 5 Uslyšev pak Jákob, že poškrvnil Díny dcery jeho, (*a synové jeho byli s stádem na poli,*) mlčel, až oni přišli.

ה און יעקב האָט געהערט אַז ער האָט פֿאַראַומרייניקט זײַן טאָכטער דינהן, ווען זײַנע זין זײַנען געווען מיט זײַן פֿי אין פֿעלד; האָט יעקב געשוויגן ביז זיי זײַנען געקומען.
- 6 Tedy vyšel Emor, otec Sichemův, k Jákobovi, aby mluvil s ním *o to*.

ו און חֲמוֹר דער פֿאָטער פֿון שָׁכמען איז אַרויסגעקומען צו יעקבן, צו רעדן מיט אים.
- 7 A *v tom* synové Jákobovi přišli s pole; a uslyšavše *o tom*, bolestí naplnění jsou muži ti, a rozhněvali se velmi, proto že hanebnou věc učinil v Izraeli, ležav se dcerou Jákobovou, čehož činiti nenáleželo.

ז און די זין פֿון יעקבן זײַנען געקומען פֿון פֿעלד, ווי זיי האָבן עס געהערט; און די מענער האָבן זיך געקלעמט, און זיי האָט שטאַרק געברענט וואָס ער האָט באַגאַנגען אַ נבֿלה אַקעגן ישׂראל, צו ליגן מיט דער טאָכטער פֿון יעקבן, וואָס אַזוי-וואָס טאָר ניט געטאָן ווערן.
- 8 I mluvil Emor s nimi na tento způsob: Sichem, syn můj, hoří milostí k vaší dceři; prosím, dejte mu ji za manželku.

ח און חֲמוֹר האָט גערעדט מיט זיי, אַזוי צו זאָגן: די זעל פֿון מײַן זון שָׁכמען גלוסט נאָך אייער טאָכטער. גיט זי אים, איך בעט אײַך, פֿאַר אַ ווייב.
- 9 A spřízněte se s námi: Dcery své dávejte nám, a naše dcery pojímejte sobě.

ט און זײַט זיך מתחתן מיט אונדז; אייערע טעכטער וועט איר אונדז געבן, און אונדזערע טעכטער וועט איר אײַך נעמען.

- 10 A bydlíte s námi, nebo *všeka* země bude před vámi; osadte se a obchod vedte v ní, a vládněte jí. י און איר וועט זיך באַזעצן בײַ אונדז, און דאָס לאַנד וועט ליגן פֿאַר אײַך; זיצט און פֿאַרקערט דרינען און באַפֿעסטיקט אײַך אין איר.
- 11 Mluvil i Sichem otci jejímu, a bratřím jejím: Necht najdu milost před očima vašima, dám, co mi koli díte. יא און שָׁכֶם האָט געזאָגט צו איר פֿאָטער און צו אירע ברידער: לאָמִיך געפֿינען לײַטזעליקייט אין אײַערע אויגן, און וואָס איר וועט מיר זאָגן, וועל איך געבן.
- 12 Jmenujte mi věno i dary *jak chcete* veliké, dám, jak mi koli řeknete; jen mi tu děvčku dejte za manželku. יב מערט אויף מיר נדן און מתנות ביז גאָר, און איך וועל געבן אַזוי ווי איר וועט מיר זאָגן, נאָר גיט מיר די מיידל פֿאַר אַ ווייב.
- 13 Odpovídajíce pak synové Jákobovi Sichemovi a Emorovi, otci jeho, lstivě mluvili, proto že poškrvnil Díny sestry jich. יג האָבן די זין פֿון יעקבן געענטפֿערט שָׁכֶמען און זיין פֿאָטער חֲמֹרן מיט ליסטיקייט, און זיי האָבן גערעדט — ווייל ער האָט פֿאַראומרייניקט זייער שוועסטער דינהן —
- 14 A řekli jim: Nemůžeme učiniti toho, abychom dali sestru svou za muže neobřezaného; nebo to ohavnost jest u nás. יד און זיי האָבן צו זיי געזאָגט: מיר קענען ניט טאָן די דאָזיקע זאַך, צו געבן אונדזער שוועסטער צו אַ מאַן וואָס איז אומבאַשניטן, וואָרום דאָס איז אַ חרפה פֿאַר אונדז.
- 15 Než na tento způsob vám povolíme: Jestliže se chcete srovnati s námi, aby obřezán byl každý z vás pohlaví mužského: טו נאָר מיט דעם באַדינג וועלן מיר אײַנוויליקן צו אײַך: אויב איר וועט ווערן אַזוי ווי מיר, אַז בײַ אײַך זאָל געמֶלט ווערן אײַטלעכער מאַנספֿאַרשױן.
- 16 Tedy budeme dávati dcery své vám, a dcery vaše bráti sobě; a budeme bydliti s vámi, a budeme lid jeden. טז דענצמאָל וועלן מיר אײַך געבן אונדזערע טעכטער, און אײַערע טעכטער וועלן מיר אונדז נעמען, און מיר וועלן זיך באַזעצן בײַ אײַך, און ווערן אײַן פֿאָלק.
- 17 Pakli neuposlechnete nás, abyste se obřezali, vezmeme zase dceru svou a odejdeme. זי אָבער אַז איר וועט ניט צוהערן צו אונדז, זיך צו מלן, וועלן מיר נעמען אונדזער טאָכטער, און מיר וועלן אַוועקגיין.
- 18 Tedy líbila se řeč jejích Emorovi i Sichemovi, synu Emorovu. יח און זייערע ווערטער זינען וויל געפֿעלן אין די אויגן פֿון חֲמֹרן, און אין די אויגן פֿון שָׁכֶם דעם זון פֿון חֲמֹרן.

- 19 A nemeškal mládenec učiniti toho; nebo se mu zalíbila dcera Jákobova. A on byl nejvzácnější ze všech v domě otce svého.
- 20 I přišel Emor a Sichem, syn jeho, k bráně města svého; a mluvili mužům města svého, řkouce:
- 21 Muži tito pokojně se mají k nám, nechť tedy bydlí v zemi této, a obchod vedou v ní, *(nebo země jest dosti široká a prostranná před nimi;)* dcery jejich budeme sobě bráti za manželky, a dcery své budeme dávatí jim.
- 22 Než na tento způsob přivolí nám ti muži k tomu, aby bydlili s námi, a abychom byli jeden lid: Jestliže obřezán bude každý pohlaví mužského mezi námi, tak jako oni jsou obřezáni.
- 23 Dobytek jejich a statek jejich, i všecka hovada jejich, zdaliž nebudou naše? To-liko *v tom* jim povolme, a budou bydliti s námi.
- 24 I uposlechli Emora a Sichema, syna jeho, všickni vycházející branou města jeho; a obřezali se všickni pohlaví mužského, což jich koli vycházelo z brány města jeho.
- 25 A toť dne třetího, když *oni největší* bolest měli, dva synové Jákobovi, Simeon a Léví, bratří Díny, vzav každý *z nich* meč svůj, vpadli do města směle, a pomordovali všecky pohlaví mužského.
- יט און דער יונג האָט ניט געזאַמט צו טאָן די זאך, וואָרום ער האָט געגאָרט נאָך דער טאָכטער פֿון יעקבן; און ער איז געווען דער אָנגעזענסטער פֿון דעם גאַנצן הויז פֿון זײַן פֿאָטער.
- כ און תָּמור און זײַן זון שָׁם זײַנען געקומען צום טויער פֿון זייער שטאָט, און האָבן גערעדט צו די מענטשן פֿון זייער שטאָט, אַזוי צו זאָגן:
- כא די דאָזיקע מענטשן זײַנען אין שלום מיט אונדז; זאָלן זיי זיך באַזעצן אין לאַנד, און פֿאַרקערן דרינען; וואָרום זעט, דאָס לאַנד ליגט געראָם אין אָרט פֿאַר זיי. זייערע טעכטער וועלן מיר אונדז נעמען פֿאַר ווייבער, און אונדזערע טעכטער וועלן מיר זיי געבן.
- כב אָבער נאָר מיט דעם באַדינג וועלן די מענטשן איינוויליקן צו אונדז זיך צו באַזעצן בײַ אונדז, צו ווערן איין פֿאָלק, אַז בײַ אונדז זאָל געמלט ווערן איטלעכער מאַנספֿאַרשוי, אַזוי ווי זיי זײַנען געמלט.
- כג זייער פֿי, און זייער אייגנס, און אַלע זייערע בהמות, וועלן דאָך זײַן אונדזערע; זאָלן מיר נאָר איינוויליקן צו זיי, און זיי זאָלן זיך באַזעצן בײַ אונדז.
- כד האָבן אַלע אַרויסגייער פֿון דעם טויער פֿון זײַן שטאָט צוגעהערט צו תָּמורן און צו זײַן זון שָׁמַען, און אַלע מאַנספֿאַרשוינען זײַנען געמלט געוואָרן, אַלע אַרויסגייער פֿון דעם טויער פֿון זײַן שטאָט.
- כה און עס איז געווען אויפֿן דריטן טאָג, ווען זיי זײַנען געווען אין ווייטאָק, האָבן יעקבס צוויי זין, שמעון און לֵוִי, די ברידער פֿון דינהן, גענומען איטלעכער זײַן שווערד, און זיי זײַנען געקומען זיכערערהייט אויף דער שטאָט, און האָבן אויסגעהרגעט אַלע מאַנספֿאַרשוינען.

- 26 Emora také a Sichema, syna jeho, zamordovali mečem, a vzavše Dínu z domu Sichemova, odešli.
- 27 Potom synové Jákobovi přišedše na zbité, vzebali město, proto že poškrvnili sestry jejich.
- 28 Stáda jejich, a voly i osly jejich, a což bylo v městě i po poli, pobrali.
- 29 K tomu i všecko jmění jejich, a všechny malé *dítky* jejich, a ženy jejich zajali, a vybrali, co kde v domích *bylo*.
- 30 Řekl pak Jákob Simeonovi a Léví: Zkormoutili jste mne, a zošklivili jste mne u obyvatelů krajiny této, u Kananejských a Ferezejských, a já jsem s malým počtem lidí. Seberou-li se na mne, zbijí mne, a *tak* vyhlazen budu já i dům můj.
- 31 A *oni* odpověděli: A což měli jako nevěstky zle užívatí sestry naší?
- כו אויך תמורן און זיין זון שְׁכֶמֶען האָבן זיי געהרגעט מיטן שאַרף פֿון שווערד; און זיי האָבן צוגענומען דינהן פֿון שְׁכֶמֶס הויז, און זינען אַרויסגעגאַנגען.
- כז זינען די זין פֿון יעקבן געקומען אויף די דערשלאָגענע, און האָבן אויסגערויבט די שטאָט, וויל זיי האָבן פֿאַראומרייניקט זייער שוועסטער;
- כח זייערע שאָף און זייערע רינדער און זייערע אייזלען, סײַ וואָס אין שטאָט, סײַ וואָס אין פֿעלד, האָבן זיי צוגענומען;
- כט און זייער גאַנצן פֿאַרמעג, און אַלע זייערע קליינע קינדער און זייערע ווייבער, האָבן זיי געפֿאַנגען און אַוועקגערויבט – אַלץ וואָס אין הויז.
- ל האָט יעקב געזאָגט צו שמעונען און צו לֵוִי: איר האָט מיך פֿאַראומגליקט, מיך צו פֿאַרמיאוסן בײַ דעם באַווינער פֿון לאַנד, בײַ דעם פֿנעני און בײַ דעם פֿרזי; וואָרום איך בין אַ הייפֿל מענטשן, און זיי וועלן זיך אויפֿקלייבן אַקעגן מיר, און וועלן מיך שלאָגן, און איך און מיין הויז וועלן פֿאַרטיליקט ווערן.
- לא האָבן זיי געזאָגט: זאָל מען אַזוי ווי מיט אַ זונה זיך באַגיין מיט אונדזער שוועסטער?

בראשית לה : 35

- 1 Potom mluvil Bůh k Jákobovi: Vstana, vstup do Bethel, a bydlí tam; a udělej tam oltář *Bobu* silnému, kterýž se ukázal tobě, kdyžs utíkal před Ezau bratrem svým.

א און גאָט האָט געזאָגט צו יעקבן: שטיי אויף, גיי אַרויף קיין בית-אֵל און זיין דאָרטן, און מאַך דאָרטן אַ מזבֿח צו דעם גאָט וואָס האָט זיך באַוווּזן צו דיר בײַ דיין אַנטלויפֿן פֿון דיין ברודער עֶשָׂון.
- 2 Tedy řekl Jákob čeládce své, a všechněm, kteříž s ním *byli*: Odvrzte bohy cizí, kteréž máte mezi sebou, a očistte se, a změňte roucha svá.

ב האָט יעקב געזאָגט צו זײַן הויזגעזינט, און צו אַלע וואָס מיט אים: טוט אָפּ די פֿרעמדע געטער וואָס צווישן אייך, און רייניקט אייך, און בײַט איבער אייערע קליידער.
- 3 A vstanouce, vstupme do Bethel, a udělám tam oltář silnému *Bobu*, kterýž vyslyšel mne v den ssoužení mého, a byl se mnou na cestě, kterouž jsem šel.

ג און לאָמיר אויפֿשטיין און אַרויפֿגיין קיין בית-אֵל, און איך וועל דאָרטן מאַכן אַ מזבֿח צו דעם גאָט וואָס האָט מיר געענטפֿערט אין טאָג פֿון מײַן נויט, און איז געווען מיט מיר אויף דעם וועג וואָס איך בין געגאַנגען.
- 4 Tedy dali Jákobovi všechny bohy cizí, kteréž měli, i náušnice, kteréž *byly* na uších jejich; i zakopal je Jákob pod tím dubem, kterýž byl u Sichem.

ד האָבן זײ אָפּגעגעבן יעקבן אַלע פֿרעמדע געטער וואָס אין זײַער האַנט, און די אוירינגען וואָס אין זײַערע אויערן; און יעקב האָט זײ באַהאַלטן אונטער דעם אייכנבוים וואָס בײַ שָׁכֶם.
- 5 I brali se *odtud*. (*A byl strach Boží na městech, kteráž byla vůkol nich, a nehonili synů Jákobových.*)

ה און זײ האָבן אַוועקגעצויגן; און אַ שרעק פֿון גאָט איז געווען אויף די שטעט וואָס אַרום זײ, און זײ האָבן ניט נאָכגעיאָגט די זין פֿון יעקבן.
- 6 Tedy přišel Jákob do Lůz, kteréž jest v zemi Kananejské, (*to již slove Bethel,*) on i všecken lid, kterýž *byl* s ním.

ו און יעקב איז געקומען קיין לוז וואָס אין לאַנד פֿנֶען — דאָס איז בית-אֵל — ער און דאָס גאַנצע פֿאָלק וואָס מיט אים.
- 7 I vzdělal tu oltář, a nazval to místo *Bůh* silný Bethel; nebo tu se mu byl zjevil Bůh, když utíkal před bratrem svým.

ז און ער האָט דאָרטן געבויט אַ מזבֿח, און האָט גערופֿן דעם אָרט אֵל-בית-אֵל, וואָרום דאָרטן האָט זיך גאָט אַנטפלעקט צו אים בײַ זײַן אַנטלויפֿן פֿון זײַן ברודער.
- 8 Tehdy umřela Debora, chovačka Rebeky, a pochována jest pod Bethel, pod dubem; i nazval jméno jeho Allon Bachuth.

ח און דבורה, רבקהס אַם, איז געשטאָרבן, און זי איז באַגראָבן געוואָרן אונטער בית-אֵל, אונטער דעם אייכנבוים; און ער האָט גערופֿן זײַן נאָמען אַלון-בכות.

- 9 Ukázal se pak opět Bůh Jákobovi, když se navracoval z Pádan Syrské, a požehnal mu. ט און גאָט האָט זיך ווידער באַוויזן צו יעקבן ביי זיין קומען פֿון פֿדן-אַרם, און ער האָט אים געבענטשט.
- 10 I řekl jemu Bůh: Jméno tvé *jest* Jákob. Nebude více nazýváno jméno tvé *toliko* Jákob, ale Izrael *také* bude jméno tvé. Protož nazval jméno jeho Izrael. י און גאָט האָט צו אים געזאָגט: דיין נאָמען איז יעקב; זאָל מער נישט גערופֿן ווערן דיין נאָמען יעקב, נישערט ישראל זאָל זיין דיין נאָמען; און ער האָט גערופֿן זיין נאָמען ישראל.
- 11 Řekl ještě Bůh jemu: Já jsem *Bůh* silný všemohoucí; rostiž a množ se; národ, nýbrž množství národů bude z tebe, i králové z bedr tvých vyjdou. יא און גאָט האָט צו אים געזאָגט: איך בין גאָט שׂדִי, פֿרוכפֿער דיך און מער דיך; אַ פֿאַלק און אַ געזעמל פֿעלקער זאָל ווערן פֿון דיר, און מלכים זאָלן אַרויסגיין פֿון דינע לענדן.
- 12 A zemi tu, kterouž jsem dal Abrahamovi a Izákovi, tobě ji dám; semeni také tvému po tobě dám tu zemi. יב און דאָס לאַנד וואָס איך האָב געגעבן אַברהמען און יצחקן, דיר וועל איך עס געבן, און דיין זאָמען נאָך דיר וועל איך געבן דאָס לאַנד.
- 13 I vstoupil od něho Bůh z místa, na kterémž mluvil s ním. יג און גאָט האָט זיך אויפֿגעהויבן פֿון איבער אים אין דעם אָרט וווּ ער האָט מיט אים גערעדט.
- 14 Jákob pak vyzdvihl znamení pamětné na místě tom, na kterémž mluvil s ním, sloup kamenný; a pokropil ho skropením, a svrchu polil jej olejem. יד און יעקב האָט אויפֿגעשטעלט אַ זייל אויף דעם אָרט וווּ ער האָט מיט אים גערעדט, אַ זייל פֿון שטיין, און ער האָט אַרויפֿגעגאָסן אויף אים אַ גיסאַפֿפֿער, און געגאָסן אויף אים אייל.
- 15 A nazval Jákob jméno místa toho, na kterémž mluvil s ním Bůh, Bethel. טו און יעקב האָט גערופֿן דעם נאָמען פֿון דעם אָרט וואָס גאָט האָט גערעדט מיט אים דאָרטן, בית-אֵל.
- 16 I brali se z Bethel, a bylo již nedaleko do Efraty. I porodila Ráchel, a těžkosti trpěla roděcí. טז און זיי האָבן אוועקגעצויגן פֿון בית-אֵל. און ווען עס איז נאָך געווען אַ שטרעק לאַנד צו קומען קיין אַפֿרַת, איז רחל געגאַנגען צו קינד, און זי האָט געהאַט אַ שווערע געבורט.
- 17 A když s těžkostí rodila, řekla jí baba: Neboj se, nebo také tohoto syna míti budeš. יז און עס איז געווען, אין איר שווערער געבורט, האָט די הייבן צו איר געזאָגט: זאָלסט נישט מורא האָבן, וואָרום אויך דאָס איז דיר אַ זון.
- 18 I stalo se, když k smrti pracovala, (*nebo umřela,*) nazvala jméno jeho Ben Oni; ale otec jeho nazval ho Beniaminem. יח און עס איז געווען, ווען איר נשמה איז אויסגעגאַנגען, בעת זי איז געשטראָבן, האָט זי גערופֿן זיין נאָמען בן-אֹנִי; אָבער זיין פֿאָטער האָט אים גערופֿן בנימין.

- 19 I umřela Ráchel, a pochována jest na cestě k Efratě, jenž jest Betlém. יט און רחל איז געשטאָרבן, און זי איז באַגראָבן געוואָרן אויפֿן וועג קיין אַפֿרַת, דאָס איז בית-לָחם.
- 20 A postavil Jákob znamení pamětné nad hrobem jejím; toť jest znamení hrobu Ráchel až do dnešního dne. כ און יעקב האָט געשטעלט אַ מצבָה אויף איר קבר; דאָס איז די מצבָה פֿון רחלס קבר ביז אויף הייַנט.
- 21 I odebral se odtud Izrael, a rozbil stan svůj za věží Eder. כא און ישראל האָט אַוועקגעצויגן, און ער האָט אויפֿגעשטעלט זײַן געצעלט פֿון יענער זײַט מגדל-עֶדֶר.
- 22 Stalo se pak také, když bydlil Izrael v té krajině, že Ruben šel, a spal s Bálou, ženinou otce svého; o čemž uslyšel Izrael. Bylo pak synů Jákobových dvanácte. כב און עס איז געווען ווען ישראל האָט געווינט אין יענעם לאַנד, איז געגאַנגען ראובן און איז געלעגן מיט בלָהָה, זײַן פֿאַטערס קעפסווייב; און ישראל האָט עס געהערט. און די זין פֿון יעקבן זײַנען געווען צוועלף:
- 23 Synové pak Lée: Prvorozený Jákobův Ruben, potom Simeon, a Léví, a Juda, a Izachar, a Zabulon. כג די זין פֿון לאה: יעקבס בכֹּור ראובן, און שמעון, און לֵוִי, און יהודה, און ישָׁכָר, און זבולון;
- 24 Synové Ráchel: Jozef a Beniamin. כד די זין פֿון רחלען: יוסף און בנימין;
- 25 A synové Bály, děvky Ráchel: Dan a Neftalím. כה און די זין פֿון בלָהָה, רחלס דינסט: דָּן און נֶפְתָּלִי;
- 26 A synové Zelfy, děvky Lée: Gád a Asser. Tiť jsou synové Jákobovi, kteříž mu zrozeni jsou v Pádan Syrské. כו און די זין פֿון זלָפָה, לאהס דינסט: גָּד און אָסֶר. דאָס זײַנען די זין פֿון יעקבן, וואָס זײַנען אים געבאָרן געוואָרן אין פֿדן-אַרם.
- 27 Tedy přišel Jákob k Izákovi otci svému do Mamre, do města Arbe, jenž jest Hebron, kdežto bydlil pohostinu Abraham a Izák. כז און יעקב איז געקומען צו זײַן פֿאַטער יצחקן קיין מַמְרָא, קיין קרִית-אַרבע — דאָס איז חֶבְרוֹן — וואָס דאָרטן האָט געווינט אַבְרָהָם און יצחק.
- 28 A bylo dnů Izákových sto osmdesáte let. כח און די טעג פֿון יצחקן זײַנען געווען הונדערט יאָר און אַכציק יאָר.
- 29 I dokonal Izák, a umřel, a připojen jest k lidu svému, stár jsa a plný dnů; i pochovali ho Ezau a Jákob, synové jeho. כט און יצחק איז פֿאַרגאַנגען און איז געשטאָרבן, און ער איז אַינגעזאַמלט געוואָרן צו זײַן פֿאָלק, אַלט און זאַט מיט טעג. און עָשָׂו און יעקב זײַנע זין האָבן אים באַגראָבן.

בראשית לו : 36

- א און דאָס זינען די געבורטן פֿון עֶשָׂו, דאָס איז אַדום.
1 Tito jsou pak rodové Ezau, kterýž *měl přijmí* Edom.
- ב עֶשָׂו האָט גענומען זינע ווייבער פֿון די טעכטער פֿון פֿנען: עָדָה די טאָכטער פֿון אֵילֹן דעם חתִי, און אָה־לִיבָמָה די טאָכטער פֿון עֲנָהן, די טאָכטער פֿון צִבְעֹן דעם חִי;
2 Ezau pojal sobě ženy ze dcer Kananejských, Adu, dceru Elona Hetejského, a Olibamu, dceru Anovu, dceru Sebeona Hevejského,
- ג און בשׁמֵת די טאָכטער פֿון יִשְׁמָעֵאל, די שוועסטער פֿון נְבִיֹתָן.
3 A Bazematu, dceru Izmaelovu, sestru Nabajotovu.
- ד און עָדָה האָט עֶשָׂו געבאָרן אָלִיפֶז; און בשׁמֵת האָט געבאָרן רְעוּאֵל;
4 I porodila Ada Ezauchovi Elifaza, a Bazemat porodila Rahuele.
- ה און אָה־לִיבָמָה האָט געבאָרן יַעֲשׂוּ, און יַעֲלָמֶען, און קֶרְחָן. דאָס זינען די זין פֿון עֶשָׂו, וואָס זינען אים געבאָרן געוואָרן אין לֶאֱנֶד פֿנען.
5 Olibama pak porodila Jehusa, a Jheloma, a Koré. Ti jsou synové Ezau, kteříž se mu zrodili v zemi Kananejské.
- ו און עֶשָׂו האָט גענומען זינע ווייבער, און זינע זין און זינע טעכטער, און אַלע נפשות פֿון זיין הויזגעזינט, און זיין פי, און אַלע זינע בהמות, און זיין גאַנץ אייגנס וואָס ער האָט אָנגעקליבן אין לֶאֱנֶד פֿנען, און ער איז אַוועקגעגאַנגען אין אַ לֶאֱנֶד, אַוועק פֿון זיין ברודער יעקבן.
6 I pobral Ezau ženy své, i syny své, a dcery své, a všecku čeleď svou, i dobytek svůj, a všecka hovada svá, i všecko jmění své, kteréhož nabyl v zemi Kananejské, a odebral se do země *Seir*, před *příchodem* Jákoba bratra svého.
- ז וואָרום זייער פֿאַרמעג איז געווען צו גרויס אויף צו זיצן באַנאַנד, און דאָס לאַנד פֿון זייער וווינשאַפט האָט זיי נישט געקענט טראָגן פֿון וועגן זייער פי.
7 Nebo zboží jejich bylo *tak* veliké, že nemohli bydleti spolu; aniž *ta* země, v níž oni pohostinu byli, mohla jich snést, pro dobytky jejich.
- ח האָט עֶשָׂו זיך באַזעצט אויפֿן באַרג שֵׁעִיר; עֶשָׂו דאָס איז אַדום.
8 Protož bydlil Ezau na hoře *Seir*; Ezau *pak* ten jest Edom.
- ט און דאָס זינען די געבורטן פֿון עֶשָׂו דעם פֿאָטער פֿון אַדום אויפֿן באַרג שֵׁעִיר.
9 A tak tito jsou rodové Ezau, otce Idu-mejských, na hoře *Seir*.
- י דאָס זינען די נעמען פֿון עֶשָׂו'ס זין: אָלִיפֶז דער זון פֿון עֶשָׂו ווייב עָדָה, רְעוּאֵל דער זון פֿון עֶשָׂו ווייב בשׁמֵתן.
10 Tato *byla* jména synů Ezau: Elifaz, syn Ady, ženy Ezau; Rahuel, syn Bazematy, ženy Ezau.
- יא און די זין פֿון אָלִיפֶז זינען געווען: תִּמָּן, אֹמֶר, צֶפּוֹ, און גַּעְתָּם, און קִנִּז.
11 Synové pak Elifazovi byli: Teman, Omar, Sefo, a Gatam a Kenaz.

- 12 Tamna pak byla ženina Elifaza, syna Ezau. Ta porodila Elifazovi Amalecha. Ti jsou synové Ady, ženy Ezau. יב און תַּמְנֵעַ איז געווען אַ קעפסווייב פֿון יַעֲקֹב זון אַליפֿזן, און זי האָט אַליפֿזן געבאַרן עמֶלֶךְ. דאָס זינען די זין פֿון יַעֲקֹב ווייב עֲדָה.
- 13 Synové pak Rahuelovi tito: Nahat, Zára, Samma a Méza. To byli synové Bazematy, ženy Ezau. יג און דאָס זינען די זין פֿון רַעוּאֵל: נַחַת, און זָרַח, שָׁמָּה, און מֶזָּה. דאָס זינען געווען די זין פֿון יַעֲקֹב ווייב בַּשְׁמַתָּה.
- 14 A tito byli synové Olibamy, dcery Anovy, dcery Sebeonovy, ženy Ezau, která porodila Ezauchovi Jehusa, Jheloma a Koré. יד און דאָס זינען געווען די זין פֿון יַעֲקֹב ווייב אָהליבָמָה דער טאָכטער פֿון עֲנָה, דער טאָכטער פֿון צַבְעוֹנָע; זי האָט יַעֲקֹב געבאַרן יְעֻשׁ, און יַעֲלָמֶעוּ, און קָרַח.
- 15 Tito všickni byli knížata synů Ezau. Synové Elifaza prvorozeného Ezau: Kníže Teman, kníže Omar, kníže Sefo, kníže Kenaz, טו דאָס זינען די פירשטן פֿון די קינדער פֿון יַעֲקֹב: די קינדער פֿון יַעֲקֹב בכֹּר אַליפֿזן: דער פירשט פֿון תִּימָן, דער פירשט פֿון אוֹמֶר, דער פירשט פֿון צַפֹּר, דער פירשט פֿון קִנְזִי,
- 16 Kníže Koré, kníže Gatam, kníže Amalech. Ta jsou knížata poslá z Elifaza v zemi Idumejské; ti jsou synové Ady. טז דער פירשט פֿון קָרַח, דער פירשט פֿון גַּעֲתָם, דער פירשט פֿון עֲמֶלֶךְ. דאָס זינען די פירשטן פֿון אַליפֿז אין לאַנד אֶדוֹם. דאָס זינען די קינדער פֿון עֲדָה.
- 17 Tito pak jsou synové Rahuele, syna Ezau: Kníže Nahat, kníže Zára, kníže Samma, kníže Méza. Ta knížata posla z Rahuele, v zemi Idumejské; to jsou synové Bazematy, ženy Ezau. יז און דאָס זינען די קינדער פֿון יַעֲקֹב זון רַעוּאֵל: דער פירשט פֿון נַחַת, דער פירשט פֿון זָרַח, דער פירשט פֿון שָׁמָּה, דער פירשט פֿון מֶזָּה. דאָס זינען די פירשטן פֿון רַעוּאֵל אין לאַנד אֶדוֹם. דאָס זינען די קינדער פֿון יַעֲקֹב ווייב בַּשְׁמַתָּה.
- 18 A synové Olibamy, ženy Ezau, tito jsou: Kníže Jehus, kníže Jhelom, kníže Koré. To jsou knížata z Olibamy, dcery Anovy, ženy Ezau. יח און דאָס זינען די קינדער פֿון יַעֲקֹב ווייב אָהליבָמָה: דער פירשט פֿון יְעֻשׁ, דער פירשט פֿון יַעֲלָם, דער פירשט פֿון קָרַח; דאָס זינען די פירשטן פֿון יַעֲקֹב ווייב אָהליבָמָה דער טאָכטער פֿון עֲנָה.
- 19 Tiť jsou synové Ezau, a ta knížata jejich; onť jest Edom. יט דאָס זינען די קינדער פֿון יַעֲקֹב, און דאָס זינען זייערע פירשטן; דאָס איז אֶדוֹם.
- 20 Tito pak jsou synové Seir, totiž Horejští, obyvatelé země té: Lotan, Sobal, Sebeon a Ana, כ דאָס זינען די זין פֿון שַׁעִיר דעם חוּרִי, די באַווינער פֿון לאַנד: לוֹטָן, און שוֹבָל, און צַבְעוֹן, און עֲנָה,

- 21 A Dison, Eser a Dízan. Ta jsou knížata Horejská, synové Seir, v zemi Idumejské. כא און דשון, און אָצֶר, און דיִשָּׁן, דאָס זינען די פירשטן פֿון די חורים, די קינדער פֿון שְׁעִיר אין לאַנד אָדום.
- 22 Synové Lotanovi byli: Hori a Hemam; a sestra Lotanova Tamna. כב און די זין פֿון לוֹטָנען זינען געווען חורי און הֵמָם. און לוֹטָנָס שוועסטער איז געווען תַּמְנָע.
- 23 Synové pak Sobalovi tito: Alvan, Manáhat, Ebal, Sefo a Onam. כג און דאָס זינען די זין פֿון שׁוֹבָל: עֶלְוֹן, און מָנַחַת, און עֵיבָל, שֵׁפּוֹ, און אֹנָם.
- 24 A tito synové Sebeonovi: Aia a Ana. To jest ten Ana, kterýž našel mezky na poušti, když pásł osly Sebeona otce svého. כד און דאָס זינען די זין פֿון צִבְעֹנען: אֵיָה און עֵנָה. דאָס איז דער עֵנָה וואָס האָט געפונען די הייסע קוואַלן אין דער מדבר, ווען ער האָט געפיטערט די אייזלען פֿון זיין פֿאָטער צִבְעֹנען.
- 25 Tito pak děti Anovi: Dison a Olibama, dcera Anova. כה און דאָס זינען די קינדער פֿון עֵנָה: דִּשׁוֹן, און אָה־לִּבָּמָה די טאָכטער פֿון עֵנָה.
- 26 A synové Dízanovi tito: Hamdan, Eseban, Jetran a Charan. כו און דאָס זינען די זין פֿון דִּשׁוֹנען: חַמְדָּן, און אֶשְׁבּוֹן, און יִתְרָן, און כָּרָן.
- 27 Synové Eser tito: Balaan, Závan a Achan. כז דאָס זינען די זין פֿון אָצֶר: בַּלְהָן, און זַעֲוֹן, און עֶקָן.
- 28 Tito synové Dízanovi: Hus a Aran. כח דאָס זינען די זין פֿון דיִשָּׁנען: עוֹץ און אָרָן.
- 29 Tato jsou knížata Horejská: Kníže Lotan, kníže Sobal, kníže Sebeon, kníže Ana, כט דאָס זינען די פירשטן פֿון דעם חורי: דער פירשט פֿון לוֹטָן, דער פירשט פֿון שׁוֹבָל, דער פירשט פֿון צִבְעֹן, דער פירשט פֿון עֵנָה,
- 30 Kníže Dison, kníže Eser, kníže Dízan. To byla knížata Horejská, po knížetstvích svých v zemi Seir. ל דער פירשט פֿון דִּשׁוֹן, דער פירשט פֿון אָצֶר, דעם פירשט פֿון דיִשָּׁן. דאָס זינען די פירשטן פֿון די חורים, לויט זייערע פירשטן אין לאַנד שְׁעִיר.
- 31 Tito pak byli králové, kteříž kralovali v zemi Idumejské, prvé než kraloval král nad syny Izraelskými. לא און דאָס זינען די מלכים וואָס האָבן געקניגט אין לאַנד אָדום, איידער עס האָט געקניגט אַ קיניג בִּי די קינדער פֿון יִשְׂרָאֵל.
- 32 Kraloval tedy v Edom Béla, syn Beorův, a jméno města jeho Denaba. לב עס האָט געקניגט אין אָדום בִּלְע דער זון פֿון בעורן; און דער נאָמען פֿון זיין שטאָט איז געווען דְּנָהבָה.
- 33 I umřel Béla, a kraloval místo něho Jobab, syn Záře z Bozra. לג איז בִּלְע געשטאָרבן, און אויף זיין אָרט האָט געקניגט יוֹבָב דער זון פֿון זָרַח, פֿון בצרה.

- 34 I umřel Jobab, a kraloval na místě jeho Husam z země Temanské. לד איז יֹבָב געשטאָרבן, און אויף זײַן אָרט האָט געקײַניגט חושם פֿון לאַנד פֿון דעם תִּימָנִי.
- 35 Umřel i Husam, a kraloval místo něho Adad, syn Badadův, kterýž porazil Madianské v krajině Moábské; a jméno města jeho Avith. לה איז חושם געשטאָרבן, און אויף זײַן אָרט האָט געקײַניגט הָדָד דער זון פֿון בַּדָּד, וואָס האָט געשלאָגן מַדִּיָּן אין פעלד פֿון מוֹאָב; און דער נאָמען פֿון זײַן שטאָט איז געווען עֵוִית.
- 36 Když pak umřel Adad, kraloval místo něho Semla z Masreka. לו איז הָדָד געשטאָרבן, און אויף זײַן אָרט האָט געקײַניגט שִׁמְלָה פֿון מַסְרֵקָה.
- 37 A po smrti Semlově kraloval na místě jeho Saul z Rohobot od řeky. לז איז שִׁמְלָה געשטאָרבן, און אויף זײַן אָרט האָט געקײַניגט שָׂאוּל פֿון רֹחוֹבוֹת בֵּינֵם טִיבֵךְ.
- 38 Umřel i Saul, a kraloval místo něho Bálanan, syn Achoborův. לח איז שָׂאוּל געשטאָרבן, און אויף זײַן אָרט האָט געקײַניגט בעַל-הָנָן דער זון פֿון עֲכֹבֹרֹן.
- 39 A když i Bálanan umřel, syn Achoborův, kraloval na místě jeho Adar; a jméno města jeho Pahu; jméno pak ženy jeho Mehetabel, dcera Matredy, dcery Mezábovy. לט איז בעַל-הָנָן דער זון פֿון עֲכֹבֹרֹן געשטאָרבן, און אויף זײַן אָרט האָט געקײַניגט הָדָד; און דער נאָמען פֿון זײַן שטאָט איז געווען פָּעוּ; און דער נאָמען פֿון זײַן ווייב איז געווען מֵהֵיטְבַּאֵל דִּי טאַכטער פֿון מְטִיד דער טאַכטער פֿון מִי-זִהְבֹּן.
- 40 Ta jsou jména knížat pošlých z Ezau, po čeledech jejich, po místech jejich, vedlé jmen jejich: Kníže Tamna, kníže Alva, kníže Jetet, מ און דאָס זײַנען די נעמען פֿון די פֿירשטן פֿון עֵשָׂו, לויט זייערע משפּחות, לויט זייערע ערטער, מיט זייערע נעמען: דער פֿירשט פֿון תַּמְנֵעַ, דער פֿירשט פֿון עֲלוּהָ, דער פֿירשט פֿון יֵתֵת,
- 41 Kníže Olibama, kníže Ela, kníže Finon. מא דער פֿירשט פֿון אֱהֻלִּיבָמָה, דער פֿירשט פֿון אֵלָה, דער פֿירשט פֿון פִּינוֹן,
- 42 Kníže Kenaz, kníže Teman, kníže Mabsar. מב דער פֿירשט פֿון קִנָּז, דער פֿירשט פֿון תִּימָן, דער פֿירשט פֿון מַבְסָר,
- 43 Kníže Magdiel, kníže Híram. Tať jsou knížata Idumejská, tak jakž kteří bydlili v zemi dědictví svého. Toť jest ten Ezau, otec Idumejských. מג דער פֿירשט פֿון מַגְדִּיאֵל, דער פֿירשט פֿון עִירָם. דאָס זײַנען די פֿירשטן פֿון אֲדוֹם לויט זייערע ווײַנערטער, אין דעם לאַנד פֿון זייער אײַגנטום. דאָס איז עֵשָׂו דער פֿאָטער פֿון אֲדוֹם.

בראשית לו : 37

- 1 Jákob pak bydlil v zemi putování otce svého, v zemi Kananejské.

א און יעקב איז געזעסן אין דעם לאַנד פֿון זײַן פֿאָטערס ווײַנשאַפֿט, אין לאַנד כְּנָען.
- 2 Tito jsou příběhové Jákobovi: Jozef, když byl v sedmnácti letech, pásł s bratřími svými dobytek, (*a byl mládenček*), s syny Bály a Zelfy, žen otce svého. A oznamoval Jozef zlou pověst o nich otci svému.

ב דאָס איז די געשיכטע פֿון יעקבן: יֹסֵף צו זיבעצן יאָר איז געווען אַ פֿאַסטוך מיט זײַנע ברידער בײַ די שאָף; און ער איז געווען אַ ײַנגל אַקעגן די זין פֿון בלֶהָה, און אַקעגן די זין פֿון זֶלפֶּה, די ווייבער פֿון זײַן פֿאָטער; און יֹסֵף האָט געבראַכט בייזע רייד אויף זיי צו זייער פֿאָטער.
- 3 Izrael pak miloval Jozefa nad všechny syny své; nebo v starosti své zplodil jej. A udělal mu sukni proměnných barev.

ג און ישׂראל האָט ליב געהאַט יֹסֵפֶן מער פֿון אַלע זײַנע זין, ווייל ער איז בײַ אים געווען אַ בן-זקונים. און ער האָט אים געמאַכט אַ געשטרײפֿט העמדל.
- 4 A když spatřili bratří jeho, že ho miluje otec jejich nad všechny bratří jeho, nenáviděli ho, aniž mohli pokojně k němu promluvit.

ד און אַז זײַנע ברידער האָבן געזען אַז זייער פֿאָטער האָט אים ליבער פֿון אַלע זײַנע ברידער, האָבן זיי אים פֿינט געקריגן, און ניט געקענט רעדן צו אים פרידלעך.
- 5 Měl pak Jozef sen, a vypravoval jej bratřím svým; pročez v větší nenávisti ho měli.

ה און יֹסֵפֶן האָט זיך געחלומט אַ חלום, און ער האָט דערציילט זײַנע ברידער, און זיי האָבן אים נאָך מער פֿינט געקריגן.
- 6 Nebo pravil jim: Slyšte, prosím, sen, kterýž jsem měl.

ו און ער האָט צו זיי געזאָגט: הערט אַקאָרשט דעם דאָזיקן חלום וואָס מיר האָט זיך געחלומט:
- 7 Hle, vázali jsme snopy na poli, a aj, povstal snop můj, a stál. Vůkol také stáli snopové vaši, a klaněli se snopu mému.

ז מיר בינדן אַזוי גאַרבן אין פעלד, ערשט מײַן גאַרב האָט זיך אויפֿגעהויבן, און איז אויך געבליבן שטיין; און זע, אײַערע גאַרבן האָבן זיך אַרומגעשטעלט, און האָבן זיך געבוקט צו מײַן גאַרב.
- 8 Jemužto odpověděli bratří jeho: Zdaliž kralovati budeš nad námi, aneb pánem naším budeš? Z té příčiny ještě více nenáviděli ho pro sny jeho, a pro slova jeho.

ח האָבן זײַנע ברידער צו אים געזאָגט: קיניגן ווילסטו קיניגן איבער אונדז? אָדער געוועלטיקן ווילסטו געוועלטיקן איבער אונדז? און זיי האָבן אים נאָך מער פֿינט געקריגן פֿאַר זײַנע חלומות, און פֿאַר זײַנע רייד.

- 9 Potom ještě měl jiný sen, a vypravoval jej bratřím svým, řka: Hle, opět jsem měl sen, a aj, slunce a měsíc, a jedenácte hvězd klanělo mi se.
- 10 I vypravoval otci svému a bratřím svým. A domlouval mu otec jeho, a řekl jemu: Jakýž jest to sen, kterýž jsi měl? Zdaliž přijdeme, já a matka tvá i bratří tvoji, abychom se klaněli před tebou až k zemi?
- 11 Tedy záviděli mu bratří jeho; ale otec jeho měl pozor na tu věc.
- 12 Odešli pak bratří jeho, aby pásli dobytek otce svého v Sichem.
- 13 A řekl Izrael Jozefovi: Zdaliž nepasou bratří tvoji v Sichem? Pod', a pošli tě k nim. Kterýžto odpověděl: Aj, teď jsem.
- 14 I řekl jemu: Jdi nyní, zvěz, jak se mají bratří tvoji, a co se děje s dobytkem; a zase mi povíš o tom. A tak poslal ho z údolí Hebron, a on přišel do Sichem.
- 15 Našel ho pak muž *nějaký*, an bloudí po poli. I zeptal se ho muž ten, řka: Čeho hledáš?
- 16 Odpověděl: Bratří svých hledám; pověz mi, prosím, kde oni pasou?
- 17 I řekl muž ten: Odešli odsud; nebo slyšel jsem je, ani praví: Podme do Dothain. Tedy šel Jozef za bratřími svými, a našel je v Dothain.
- ט און אים האָט זיך ווידער געחלומט אַן אַנדער חלום, און ער האָט דערציילט זײַנע ברידער, און האָט געזאָגט: אָט האָט זיך מיר ווידער געחלומט אַ חלום: ערשט די זון און די לבנה און די עלף שטערן בוקן זיך צו מיר.
- י און ווי ער האָט עס דערציילט זײַן פאָטער און זײַנע ברידער, האָט זײַן פאָטער אָנגעשריען אויף אים, און האָט צו אים געזאָגט: וואָס איז דאָס פֿאַר אַ חלום וואָס דיר האָט זיך געחלומט? זאָל איך און דיין מוטער און דיין ברידער גאָר קומען זיך בוקן פֿאַר דיר צו דער ערד?
- יא און די ברידער האָבן אים מקנא געווען; אָבער זײַן פאָטער האָט די זאך געהאַלטן אין זײַנען.
- יב און זײַנע ברידער זײַנען געגאַנגען פיטערן די שאַף פֿון זייער פאָטער אין שכם.
- יג האָט ישראל געזאָגט צו יוסף: דיין ברידער פיטערן דאָך אין שכם; קום און איך וועל דיר שיקן צו זיי. האָט ער צו אים געזאָגט: דאָ בין איך.
- יד האָט ער צו אים געזאָגט: גיי אַקאָרשט זע אויב פריד איז צו דיין ברידער, און פריד צו די שאַף, און ברענג מיר אַן ענטפער. און ער האָט אים אַוועקגעשיקט פֿון דעם טאָל פֿון חֶבְרוֹן, און ער איז געקומען קיין שכם.
- טו האָט אים געפונען אַ מאַן, ערשט ער בלאַנדזשעט אום אין פעלד; און דער מאַן האָט אים געפרעגט, אַזוי צו זאָגן: וואָס זוכסטו?
- טז האָט ער געזאָגט: מײַנע ברידער זוך איך; זאָג מיר, איך בעט דיר, וווּ פיטערן זיי?
- יז האָט דער מאַן געזאָגט: זיי האָבן אַוועקגעצויגן פֿון דאַנען, וואָרום איך האָב געהערט ווי זיי זאָגן: לאָמיר גיין קיין דוֹתָן. איז יוסף געגאַנגען נאָך זײַנע ברידער, און ער האָט זיי געפונען אין דוֹתָן.

- 18 Kterřížto, jakž ho uzřeli zdaleka, prvé než k nim došel, ukládali o něm, aby jej zahubili. יח און ווי זיי האָבן אים דערזען פֿון ווייטן, און איידער נאָך ער האָט גענענט צו זיי, האָבן זיי זיך געקליגט קעגן אים, אים צו טייטן.
- 19 Nebo řekli jeden druhému: Ej, mistr snů ted' jde. יט און זיי האָבן געזאָגט איינער צום אַנדערן: אָן קומט דער דאָזיקער בעל-חלומות.
- 20 Nyní tedy podte, a zabíme jej, a uvržeme ho do některé čisterny, a díme: Zvěř lita sežrala jej. I uzříme, nač *jemu* vyjdou snové jeho. כ און אַצונד, קומט, און לאָמיר אים הרגען, און אים אַרײַנוואַרפֿן אין איינער פֿון די גריבער, און מיר וועלן זאָגן: אַ בייזע חיה האָט אים אויפֿגעגעסן; און מיר וועלן זען וואָס וועט ווערן פֿון זײַנע חלומות.
- 21 A uslyšev to Ruben, aby ho vytrhl z ruky jejich, (*nebo řekl: Neodjímejte mu brdla,*) כא האָט ראובן דערהערט, און ער האָט אים געזוכט מציל צו זײַן פֿון זייער האַנט, און האָט געזאָגט: לאָמיר אים ניט נעמען דאָס לעבן.
- 22 Řekl jim Ruben: Nevylévejte krve. Vrzte jej do této čisterny, kteráž jest na poušti, a nevztahujte ruky na něj. Ale *on* chtěl vysvoboditi ho z ruky jejich, a pomoci mu, aby se navrátil k otci svému. כב און ראובן האָט צו זיי געזאָגט: איר זאָלט ניט פֿאַרגיסן קיין בלוט; וואַרפט אים אַרײַן אין יענער גרוב וואָס אין מדבר, אָבער אַ האַנט זאָלט איר ניט אויסשטרעקן אויף אים — פֿדי אים מציל צו זײַן פֿון זייער האַנט, אים אומצוקערן צו זײַן פֿאַטער.
- 23 A když přišel Jozef k bratřím svým, strhli s něho sukni jeho, sukni proměnných barev, kterouž měl na sobě. כג און עס איז געווען, ווי יוסף איז צוגעקומען צו זײַנע ברידער, אַזוי האָבן זיי אויסגעטאָן יוסף'ס זײַן העמדל, דאָס געשטרײַפטע העמדל וואָס אויף אים.
- 24 A pochopivše, uvrhli jej do čisterny. Čisterna pak ta *byla* prázdná, v níž *nebylo* vody. כד און זיי האָבן אים גענומען, און האָבן אים אַרײַנגעוואַרפֿן אין דער גרוב. און די גרוב איז געווען ליידיק, קיין וואַסער איז אין איר ניט געווען.
- 25 I usadili se, aby jedli chléb. A pozdvihše očí svých, uzřeli, a aj, množství Izmaelitských přicházejících z Galád, kteřížto na velbloudích svých nesli vonné věci a kadidlo a mirru do Egypta. כה און זיי האָבן זיך געזעצט עסן ברויט. און זיי האָבן אויפֿגעהויבן זייערע אויגן, און האָבן אַ קוק געטאָן, ערשט אַ קאַראַוואַן יִשְׁמַעֲאֵלִים קומט אָן פֿון גלעד, און זייערע קעמלען טראָגן געווייץ און באלזאָם און לאַדאָן וואָס זיי גייען אַראָפֿנידערן קיין מצרים.

- 26 I řekl Juda bratřím svým: Jaký zisk *míti budeme*, zabijeme-li bratra svého, a zatajíme-li krve jeho? כו האט יהודה געזאָגט צו זײַנע ברידער: וואָס וועט אַרויסקומען, אַז מיר וועלן הרגען אונדזער ברודער, און מיר וועלן פֿאַרדעקן זײַן בלוט?
- 27 Podte, prodejme ho Izmaelitským, a nevztahujme na něj rukou svých, nebo bratr náš, tělo naše jest. I uposlechli ho bratří jeho. כז קומט, און לאָמיר אים פֿאַרקויפֿן צו די יִשְׁמַעֲאֵלִים, און אונדזער האַנט זאָל ניט זײַן אויף אים; וואָרום אונדזער ברודער, אונדזער פֿלייש איז ער. און זײַנע ברידער האָבן צוגעהערט.
- 28 Když pak mimo ně jeli muži ti, kupci Madianští, vytáhli a vyvedli Jozefa z té čisterny, a prodali jej Izmaelitským za dvadeceti stříbrných. Ti zavedli Jozefa do Egypta. כח און ווי די מדינישע לײַט, די סוחרים, זײַנען פֿאַרבייגעגאַנגען, אַזוי האָבן זיי אַרויסגעצויגן און אַרויפגעבראַכט יוספֿן פֿון דער גרוב, און זיי האָבן פֿאַרקויפט יוספֿן צו די יִשְׁמַעֲאֵלִים פֿאַר צוואַנציק זילבערשטיק; און די האָבן אַוועקגעפירט יוספֿן קיין מִצְרַיִם.
- 29 A navrátil se Ruben k čisterně, a aj, již *nebylo* Jozefa v ní. I roztrhl roucha svá. כט און ראובן האָט זיך אומגעקערט צו דער גרוב, ערשט יוסף איז נישט אין דער גרוב; האָט ער צעריסן זײַנע קליידער.
- 30 A navrátil se k bratřím svým, řekl: Pacholete není, a já kam se mám podíti? ל און ער האָט זיך אומגעקערט צו זײַנע ברידער, און האָט געזאָגט: דער יינגל איז נישט, און איך, ווו טו איך מיך אַהײַן?
- 31 Tedy vzali sukni Jozefovu, a zabivše kožla, smočili sukni tu ve krvi. לא און זיי האָבן גענומען יוספס העמדל, און האָבן געשאַכטן אַ ציגנבאַק, און האָבן אַינגעטונקט דאָס העמדל אין דעם בלוט.
- 32 A poslali sukni tu proměnných barev, a dali ji donést k otci svému, aby řekl: Tuto jsme našli; pohled' nyní, jest-li sukně syna tvého, či není? לב און זיי האָבן אַוועקגעשיקט דאָס געשטרײפֿטע העמדל, און געלאָזט ברענגען צו זייער פאָטער, און געלאָזט זאָגן: דאָס האָבן מיר געפונען; דערקען אַקאַרשט אויב דאָס איז דיין זונס העמדל אָדער ניט.
- 33 A on poznáv ji, řekl: Sukně syna mého jest; zvěř lítá sežrala jej, konečně roztrhán jest Jozef. לג האָט ער עס דערקענט, און ער האָט געזאָגט: מײַן זונס העמדל; אַ בײַזע חיה האָט אים אויפֿגעגעסן, פֿאַרצוקן פֿאַרצוקט געוואָרן איז יוסף.
- 34 I roztrhl Jákob roucha svá, a vloživ žíni na bedra svá, zámutek nesl po synu svém za mnoho dní. לד און יעקב האָט צעריסן זײַנע קליידער, און אָנגעטאָן זאַק אויף זײַנע לענדן, און ער האָט געטרויערט אויף זײַן זון פיל טעג.

- 35 Sešli se pak všickni synové jeho, a všechny
dcery jeho, aby ho těšili. Ale on nedal se
potěšiti, a řekl: Nýbrž já tak v zámutku
sstoupím za synem svým do hrobu. A
plakal ho otec jeho.
- 36 Mezi tím Madianští prodali Jozefa do
Egypta Putifarovi, dvořeninu Farao-
novu, hejtmanu žoldnéřů.
- לֵה אֹן אֶלַע זַינַע זַיִן אֹן אֶלַע זַינַע טַעכטער
זַינַען אויפֿגעשטאַנען אים צו טרייסטן, אָבער
ער האָט זיך נישט געוואָלט טרייסטן; אֹן ער
האָט געזאָגט: פֿאַר וואָר, אָן אָבל וועל איך
נידערן צו מײַן זון אין קבר. אֹן זײַן פֿאַטער
האָט אים באַוויינט.
- לֹ אֹן די מדינִים האָבן אים פֿאַרקויפט אין
מִצְרַיִם צו פּוֹטִיפָר, אַ הויפּדינער פֿון פֿרעהן,
דעם אויבערלײַבוועכטער.

בראשית לח : 38

- 1 Stalo se pak v ten čas, že sstupuje Juda od bratří svých, uchýlil se k muži Odolamitskému, jehož jméno bylo Híra.

א און עס איז געווען אין יענער צייט, האָט יהודה אַראָפּגענידערט פֿון זײַנע ברידער, און ער האָט איינגעקערט צו אַ מאַן פֿון עֲדוֹלָם, וואָס זײַן נאָמען איז געווען חִירָה.
- 2 I uzřel tam Juda dceru muže Kananejského, kterýž sloul Sua; a pojav ji, všel k ní.

ב און יהודה האָט דאָרטן געזען די טאָכטער פֿון אַ מאַן אַ פֿנֶענִי, וואָס זײַן נאָמען איז געווען שוּע, און ער האָט זי גענומען, און איז געקומען צו איר.
- 3 Kterážto počala a porodila syna; i nazval jméno jeho Her.

ג און זי איז טראָגעדיק געוואָרן, און האָט געבאָרן אַ זון; און ער האָט גערופֿן זײַן נאָמען יֵר.
- 4 A počavši opět, porodila syna; a nazvala jméno jeho Onan.

ד און זי איז ווידער טראָגעדיק געוואָרן, און האָט געבאָרן אַ זון; און זי האָט גערופֿן זײַן נאָמען אֹנָן.
- 5 Porodila pak ještě syna, jehož jméno nazvala Séla. A byl *Juda* v Chezib, když ona jej porodila.

ה און זי האָט ווידער געבאָרן אַ זון; און זי האָט גערופֿן זײַן נאָמען שֵׁלָה. און ער איז געווען אין כּוּזִב, אַז זי האָט אים געבאָרן.
- 6 I dal Juda Herovi prvorozenému svému manželku, jménem Támar.

ו און יהודה האָט גענומען אַ ווייב פֿאַר יֵר זײַן בכֹּר, וואָס איר נאָמען איז געווען תָּמָר.
- 7 A byl Her, prvorozený Judův, zlý před očima Hospodina; i zabil jej Hospodin.

ז און יֵר, יהודה'ס בכֹּר, איז געווען שלעכט אין די אויגן פֿון גאָט, און גאָט האָט אים געטײט.
- 8 Tedy řekl Juda Onanovi: Vejdi k ženě bratra svého, a podle příbuznosti pojmi ji, abys vzbudil símě bratru svému.

ח האָט יהודה געזאָגט צו אֹנָנען: קום צו דײַן ברודערס ווייב, און באַשוועגער זי, און שטעל אויף אַ זאָמען נאָך דײַן ברודער.
- 9 Věděl pak Onan, že to símě nebude jeho. Protož kdykoli vcházal k ženě bratra svého, vypouštěl *símě* na zem, aby nezpłodil synů bratru svému.

ט און אַזוי ווי אֹנָן האָט געוויסט אַז דער זאָמען וועט ניט געהערן צו אים, איז, אַז ער איז געקומען צו זײַן ברודערס ווייב, האָט ער אויסגעבראַכט צו דער ערד, פֿדי ניט צו געבן אַ זאָמען צו זײַן ברודער.
- 10 I nelíbilo se Hospodinu to, co dělal *Onan*; protož ho také zabil.

י איז געווען שלעכט אין די אויגן פֿון גאָט וואָס ער האָט געטאָן, און ער האָט אים אויך געטײט.

- 11 Tedy řekl Juda k Tamar nevěstě své: Po-
bud' v domě otce svého vdovou, dokudž
nedoroste Séla, syn můj. (*Nebo řekl: Aby
on také neumřel, jako i bratři jeho.*) I
odešla Tamar, a bydlila v domě otce své-
ho.
- 12 A po mnohých dnech umřela dcera
Suova, manželka Judova. Kterýžto potě-
šiv se *zas*, šel do Tamnas k těm, kteříž
stříhli ovce jeho, a *s ním* Híra Odolami-
tský, přítel jeho.
- 13 I oznámeno jest Tamar těmito slovy: Aj,
tchán tvůj vstupuje do Tamnas, aby stří-
hl ovce své.
- 14 Tedy ona složivši s sebe šaty své vdovské,
zavila se v rouchu, a oděla se a seděla na
rozcestí, kudy se jde do Tamnas. Nebo
viděla, že Séla dorostl, a že není dána je-
mu za manželku.
- 15 Kteroužto uzřev Juda, za to měl, že jest
nevěstka; nebo zakryla tvář svou.
- 16 Protož uchýliv se k ní s cesty, řekl: Do-
pusť medle, ať vejdu k tobě. (*Nebo nevě-
děl, aby nevěsta jeho byla.*) I řekla: Co mi
dáš, jestliže vejdeš ke mně?
- 17 Odpověděl: Pošlit' kozelce z stáda. Dí
ona: Kdybys něco zastavil, dokavadž ne-
pošleš.
- יא האָט יהודה געזאָגט צו זיין שנור תָּמָר: זײַ אַן
אַלמנָה אין דײַן פּאָטערס הויז, ביז מײַן זון
שֵׁלָה וועט אויפֿוואַקסן; וואָרום ער האָט
געקלערט: טאָמער וועט ער אויך שטאַרבן
אַזוי ווי זײַנע ברידער. איז תָּמָר
אַוועקגעגאַנגען, און איז געזעסן אין איר
פּאָטערס הויז.
- יב האָבן זיך געמערט די טעג, און שוועס
טאַכטער, די ווייב פֿון יהודה, איז געשטאַרבן.
און אז יהודה האָט זיך געהאַט געטרייסט, איז
ער אַרויפגעגאַנגען צו די שערער פֿון זײַנע
שאָף קיין תּמנָה, ער און זיין גוטער פּריינט
חִירָה פֿון עֲדוֹלָם.
- יג איז אָנגעזאָגט געוואָרן תָּמָר, אַזוי צו זאָגן:
זע, דײַן שווער גייט אַרויף קיין תּמנָה, צו
שערן זײַנע שאָף.
- יד האָט זי אויסגעטאָן אירע אַלמנָה-קליידער פֿון
זיך, און האָט זיך פֿאַרדעקט מיט אַ שלייער,
און זיך איינגעוויקלט, און זי האָט זיך געזעצט
בײַם איינגאַנג פֿון עֵינִים, וואָס אויפֿן וועג קיין
תּמנָה; וואָרום זי האָט געזען אז שֵׁלָה איז
אויפֿגעוואַקסן, און זי איז ניט געגעבן געוואָרן
צו אים פֿאַר אַ ווייב.
- טו און יהודה האָט זי געזען, און ער האָט זי
גערעכנט פֿאַר אַ זונה, ווייל זי האָט פֿאַרדעקט
איר פנים.
- טז האָט ער פֿאַרקערט צו איר בײַם וועג, און
האָט געזאָגט: קום, איך בעט דײַך, לאָמִיד
קומען צו דיר; וואָרום ער האָט ניט געוויסט
אַז זי איז זיין שנור. האָט זי געזאָגט: וואָס
וועסטו מיר געבן, אַז דו וועסט קומען צו מיר?
- יז האָט ער געזאָגט: איך וועל שיקן אַ ציגנבעקל
פֿון די שאָף. האָט זי געזאָגט: סײַדן וועסט
מיר געבן אַ משכון ביז דו שיקסט.

- 18 I řekl: Cožt' mám dáti v zástavě? Odpověděla ona: Pečetní prsten svůj, a halži svou, a hůl svou, kterouž *máš* v ruce své. I dal jí, a všel k ní; a počala z něho.
- 19 Tedy vstavši, odešla, a sňavši rouchu svou s sebe, oblékla se v šaty své vdovské.
- 20 I poslal Juda kozelce po příteli svém Odolamitském, aby vzal zase základ od ženy. A nenalezl jí.
- 21 I ptal se mužů toho místa, řka: Kde jest ta nevěstka, *kteráž seděla* na rozcestí této cesty? Řekli oni: Nebylotě zde nevěstky.
- 22 Tedy navrátil se k Judovi, řekl: Nenašel jsem jí; a také muži místa toho pravili: Nebylo zde nevěstky.
- 23 I řekl Juda: Necht' sobě *to* má, abychom neuvedli se v lehkost. Ját jsem poslal toho kozelce, ale tys jí nenalezl.
- 24 I stalo se okolo tří měsíců, že oznámili Judovi, řkouce: Dopustila se smilství Tamar nevěsta tvá, a jest již i těhotná z smilství. I řekl Juda: Vyvedte ji, aby byla upálena.
- יח האָט ער געזאָגט: וואָס פֿאַר אַ משכון זאָל איך דיר געבן? האָט זי געזאָגט: דיין זיגלרינג, און דיין שנור, און דיין שטעקן וואָס אין דיין האַנט. האָט ער עס איר געגעבן, און ער איז צו איר געקומען, און זי איז טראָגעדיק געוואָרן פֿון אים.
- יט און זי איז אויפֿגעשטאַנען און איז אַוועקגעגאַנגען, און זי האָט אויסגעטאָן פֿון זיך איר שלײַער, און האָט אָנגעטאָן אירע אַלמנה-קליידער.
- כ און יהודה האָט געשיקט דאָס ציגנבעקל דורך דער האַנט פֿון זײַן גוטן פֿרײַנט פֿון עֶדוֹלָם, כּדי אָפֿצונעמען דעם משכון פֿון דער פֿרויס האַנט; אָבער ער האָט זי נישט געפֿונען.
- כא האָט ער געפרעגט די מענטשן פֿון איר אָרט, אַזױ צו זאָגן: וווּ איז די זונה וואָס איז געווען אין עײַנִים בײַם וועג? האָבן זײ געזאָגט: דאָ איז נישט געווען קײן זונה.
- כב האָט ער זיך אומגעקערט צו יהודה, און האָט געזאָגט: איך האָב זי נישט געפֿונען. און אויך די מענטשן פֿון דעם אָרט האָבן געזאָגט: דאָ איז נישט געווען קײן זונה.
- כג האָט יהודה געזאָגט: זאָל זי עס האַלטן פֿאַר זיך, כּדי מיר זאָלן נישט ווערן צו שפּאַט; איך האָב דאָך געשיקט דאָס דאָזיקע ציקעלע, און דו האָסט זי נישט געפֿונען.
- כד און עס איז געווען אין אַרום דרייַ חדשים, איז אָנגעזאָגט געוואָרן יהודה, אַזױ צו זאָגן: דיין שנור תָּמַר האָט מִזְנֶה געווען, און אָט איז זי אויך טראָגעדיק פֿון זנות. האָט יהודה געזאָגט: פֿירט זי אַרויס, און זאָל זי פֿאַרברענט ווערן.

- 25 Když pak vedena byla, poslala k tchánu svému, řkuci: Z muže, jehož tyto věci jsou, těhotná jsem. A při tom řekla: Pohleď, prosím, či jsou tyto věci, pečetní prsten, halže a hůl tato?
- 26 Tedy pohleděv *na to* Juda, řekl: Spravedlivější jest než já, poněvadž jsem nedal jí Sélovi synu svému. A více jí nepoznával.
- 27 Stalo se pak, že když přišel čas porodu jejího, aj, bliženci v životě jejím.
- 28 A když rodila, *jeden z nich* vyskytl ruku, kteroužto chytivši baba, uvázala na ni červenou nitku, řkuci: Ten vyjde první.
- 29 Když pak vtáhl ruku svou zase, hle, vyšel bratr jeho. I řekla: Jak jsi protrhl? Tvét jest protržení. I nazváno jest jméno jeho Fáres.
- 30 A potom vyšel bratr jeho, kterýž měl na ruce nitku červenou. I nazváno jest jméno jeho Zára.
- כה ווי זי איז אַרויסגעפירט געוואָרן, אַזוי האָט זי געשיקט זאָגן צו איר שווער: פֿון דעם מאַן וואָס די דאָזיקע געהערן צו אים, בין איך טראָגעדיק. און זי האָט געזאָגט: דערקען אַקאַרשט וועמעס איז דער דאָזיקער זיגלרינג, און די שנורן, און דער שטעקן?
- כו האָט יהודה דערקענט, און ער האָט געזאָגט: זי איז גערעכטער פֿון מיר, דערפֿאַר וויל איך האָב זי ניט געגעבן צו מיין זון שְׁלֹהֵן. אָבער ער האָט מער ווידער ניט פֿאַרקערט מיט איר.
- כז און עס איז געווען אין דער צייט פֿון איר געבערן, ערשט אַ צווילינג איז אין איר ליב.
- כח און עס איז געווען, אַז זי האָט געבאָרן, האָט איינער אַרויסגעשטעקט זיין האַנט, און די הייבן האָט גענומען און האָט אָנגעבונדן אָן זיין האַנט אַ רויטן פֿאַדים, אַזוי צו זאָגן: דער דאָזיקער איז אַרויסגעקומען צוערשט.
- כט און עס איז געווען, ווי ער ציט צוריק זיין האַנט, ערשט זיין ברודער איז אַרויסגעקומען; האָט זי געזאָגט: וואָס האָסטו זיך געריסן מיט אַזאַ רייסעניש? און מע האָט גערופֿן זיין נאָמען פֿאַרץ.
- ל און דערנאָך איז אַרויסגעקומען זיין ברודער, וואָס אויף זיין האַנט איז געווען דער רויטער פֿאַדים; און מע האָט גערופֿן זיין נאָמען זָרַח.

בראשית לט : 39

- 1 Jozef pak doveden byl do Egypta; a koupil ho Putifar, dvořenin Faraonův, nejvyšší nad drabanty, muž Egyptský, od Izmaelitských, kteříž ho tam dovedli.

א און יוסף איז אַראָפּגענידערט געוואָרן קיין מצרים, און פּוּטִיפָר, אַ הויפּדינער פֿון פֿרעהן, דער אויבערלייבוועכטער, אַ מצרישער מאַן, האָט אים אָפּגעקויפט פֿון דער האַנט פֿון די ישמעאליים וואָס האָבן אים אַהין אַראָפּגענידערט.
- 2 Byl pak Hospodin s Jozefem, a všechno se mu šťastně vedlo, a bydlil v domě pána svého *toho* Egyptského.

ב און גאָט איז געווען מיט יוספֿן, און ער איז געווען אַ באַגליקטער מענטש; און ער איז געווען אין הויז פֿון זיין האַר דעם מצרי.
- 3 A viděl pán jeho, že Hospodin *byl* s ním, a že všechno, což činil, Hospodin k prospěchu přivedl v rukou jeho.

ג און זיין האַר האָט געזען, אַז גאָט איז מיט אים, און אַלץ וואָס ער טוט, באַגליקט גאָט אין זיין האַנט;
- 4 Tedy našel Jozef milost před očima jeho, a sloužil mu. I představil ho domu svému, a všechno, což měl, dal v ruku jeho.

ד האָט יוסף געפונען חן אין זיינע אויגן, און ער האָט אים באַדינט. און ער האָט אים אויפֿגעזעצט איבער זיין הויז, און אַלץ וואָס ער האָט געהאַט, האָט ער איבערגעגעבן אין זיין האַנט.
- 5 A hned, jakž ustanovil ho nad domem svým, a nade vším, což měl, požehnal Hospodin domu Egyptského toho pro Jozefa. A bylo požehnání Hospodinovo na všech věcech, kteréž měl doma i na poli.

ה און עס איז געווען, פֿון זינט ער האָט אים אויפֿגעזעצט איבער זיין הויז, און איבער אַלץ וואָס ער האָט געהאַט, האָט געבענטשט דעם מצרים הויז פֿון יוספּס וועגן, און אַ ברכה פֿון גאָט איז געווען אויף אַלץ וואָס ער האָט געהאַט אין הויז און אין פעלד.
- 6 Všechny tedy věci, kteréž měl, zanechal v rukou Jozefových; aniž o čem, tak jako on, věděl, jediné o chlebě, kterýž jedl. Byl pak Jozef ušlechtilé postavy a krásného vzezření.

ו האָט ער איבערגעלאָזן אַלץ וואָס ער האָט געהאַט אין יוספּס האַנט, און ער האָט לעבן אים ניט געוואוסט פֿון קיין זאַך, אַחוץ דעם ברויט וואָס ער האָט געגעסן. און יוסף איז געווען שיין אויפֿן געשטאַלט, און שיין אויפֿן פנים.
- 7 I stalo se potom, že vzhlédala žena pána jeho očima svýma na Jozefa, a řekla: Spi se mnou.

ז און עס איז געווען נאָך די דאָזיקע געשעענישן, האָט זיין האַרס ווייב אויפֿגעהויבן אירע אויגן אויף יוספֿן, און זי האָט געזאָגט: ליג מיט מיר.

- 8 Kterýžto odpíraje, řekl ženě pána svého: ח הָאָט ער נישט געוואָלט, און ער האָט געזאָגט
Aj, pán můj neví tak jako já, co *jest* v צו זיין האַרס ווייב: זע, מײַן האַר ווייס נישט
domě, a všechno, což má, dal v ruce mé. לעבן מיר וואָס אין הויז טוט זיך, און אַלץ
וואָס ער האָט, האָט ער איבערגעגעבן אין מײַן
האַנט.
- 9 Není žádného přednějšího nade mne v ט ער איז אין דעם דאָזיקן הויז נישט גרעסער פֿון
domě tomto, aniž co vyňal z správy mé, מיר, און ער האָט נישט פֿאַרמיטן פֿון מיר קיין
kromě tebe, jelikož jsi ty manželka jeho. זאָך, נאָר בלויז דיך, ווייל דו ביסט זיין ווייב.
Jak bych tedy učinil takovou nešle- היינט ווי קען איך טאָן דאָס דאָזיקע גרויסע
chetnost, a hřešil i proti Bohu? בייז, און זינדיקן צו גאָט?
- 10 A když mluvila ona Jozefovi den po dni, י און עס איז געווען, אַז זי האָט גערעדט צו
nepovolil jí, aby spal s ní, *ani* aby býval s יוספֿן טאָג פֿאַר טאָג, און ער האָט נישט
ní. צוגעהערט צו איר, צו ליגן מיט איר, צו זיין
מיט איר,
- 11 Tedy dne jednoho, když přišel do domu יא איז, איין טאָג ווען ער איז אַרײַנגעקומען אין
k práci své, a nebylo tu žádného z domá- הויז צו טאָן זיין אַרבעט, און קיין מענטש פֿון
cích v domě, די הויזלעכט איז דאָרטן נישט געווען אין הויז,
- 12 Chytila jej ona za roucho jeho, řkuci: יב האָט זי אים אָנגעכאַפט פֿאַר זיין קלייד, אַזוי
Lež se mnou. On pak nechav roucha svého צו זאָגן: ליג מיט מיר. האָט ער איבערגעלאָזן
ho v rukou jejích, utekl, a vyšel ven. זיין קלייד אין איר האַנט, און איז אַנטלאָפֿן
און אַרויס דרויסן.
- 13 A ona viduci, že nechav roucha svého v יג און עס איז געווען, ווי זי האָט געזען, אַז ער
rukou jejích a vyběhl ven, האָט איבערגעלאָזן זיין קלייד אין איר האַנט,
און איז אַנטלאָפֿן דרויסן,
- 14 Svolala domácí své, a řekla k nim takto: יד אַזוי האָט זי גערופֿן צו אירע הויזלעכט, און
Pohledte, přivedl nám muže Hebrejské- האָט צו זיי געזאָגט, אַזוי צו זאָגן: זעט, מע
ho, kterýž by měl posměch z nás; *nebo* האָט אונדז געבראַכט אַ מאַן אַ עברי, צו
přišel ke mně, aby ležel se mnou; i křičela מאַכן געשפּעט פֿון אונדז; ער איז געקומען צו
jsem hlasem velikým. מיר צו ליגן מיט מיר, און איך האָב גערופֿן
אויף אַ הויכן קול.
- 15 A když uslyšel, že jsem hlasu svého טו איז, ווי ער האָט געהערט, אַז איך האָב
pozdvihla a křičela, nechav roucha svého אויפֿגעהויבן מײַן קול און האָב גערופֿן, אַזוי
u mne, utekl a vyšel ven. האָט ער איבערגעלאָזן זיין קלייד בײַ מיר, און
איז אַנטלאָפֿן און אַרויס דרויסן.
- 16 Tedy schovala roucho jeho u sebe, až při- טז און זי האָט אַוועקגעלייגט זיין קלייד בײַ זיך,
šel pán jeho do domu svého. ביז זיין האַר איז געקומען אַהיים.

- 17 K němuž mluvila v tato slova, řkuci: Přišel ke mně služebník ten Hebrejský, kteréhožs přivedl nám, aby mi lehkost učinil.
- 18 A když jsem hlasu svého pozdvihla a křičela, tedy nechal roucha svého u mne, a utekl ven.
- 19 I stalo se, že, když uslyšel pán jeho slova ženy své, kteráž mluvila mu, pravěci: Tak mi učinil služebník tvůj, rozhněval se velmi.
- 20 Protož vzal ho pán jeho, a dal jej do věže žalářné, v to místo, kdež vězňové královští seděli; i byl tam v žaláři.
- 21 Byl pak Hospodin s Jozefem, a naklonil se k němu milosrdenstvím; a dal jemu milost u vladaře nad žalářem.
- 22 I dal vladař žaláře v moc Jozefovi všechny vězně, kteříž *byli* v věži žalářné; a cožkoli tam činiti měli, on to spravoval.
- 23 Aniž vladař žaláře k čemu dohlídal, což jemu svěřil; proto že Hospodin byl s ním, a což on činil, Hospodin tomu prospěch dával.
- יז און זי האָט גערעדט צו אים אַזוי ווי די דאָזיקע ווערטער, אַזוי צו זאָגן: דער קנעכט דער עברי וואָס דו האָסט אונדז געבראַכט, איז געקומען צו מיר צו מאַכן געשפּעט פֿון מיר.
- יח און עס איז געווען, ווי איך האָב אויפֿגעהויבן מיין קול און האָב גערופֿן, אַזוי האָט ער איבערגעלאָזן זיין קלייד ביי מיר, און איז אַנטלאָפֿן דרויסן.
- יט און עס איז געווען, ווי זיין האָר האָט געהערט די ווערטער פֿון זיין ווייב, וואָס זי האָט צו אים גערעדט, אַזוי צו זאָגן: אַזעלכע זאָכן האָט געטאָן צו מיר דיין קנעכט, האָט זיין צאָרן געגרימט.
- כ און יוספס האָר האָט אים גענומען, און האָט אים אַרײַנגעזעצט אין געפּענקעניש, אין דעם אָרט וווּ דעם מלכס געפּאָנגענע זײַנען אײַנגעשפּאַרט; און ער איז דאָרטן געווען אין געפּענקעניש.
- כא און גאָט איז געווען מיט יוספֿן, און ער האָט געײַגט צו אים גענאָד, און אים געגעבן חן אין די אויגן פֿון דעם האָר פֿון געפּענקעניש.
- כב און דער האָר פֿון געפּענקעניש האָט איבערגעגעבן אויף דער האַנט פֿון יוספֿן אַלע געפּאָנגענע וואָס אין געפּענקעניש; און אַלץ וואָס מע האָט דאָרטן געטאָן, האָט ער אויפֿגעטאָן.
- כג דער האָר פֿון געפּענקעניש האָט ניט נאָכגעקוקט קיין שום זאָך אונטער זיין האַנט, ווייל גאָט איז געווען מיט אים, און וואָס ער האָט געטאָן, האָט גאָט באַגליקט.

בראשית מ : 40

- 1 Stalo se potom, že šenkýř krále Egyptského a pekař provinili proti pánu svému, králi Egyptskému.

א און עס איז געווען נאך די דאזיקע געשעענישן, האָט דער טראַנקמייסטער פֿון דעם מלך פֿון מצרים, און דער בעקער, זיך פֿאַרזינדיקט אַקעגן זייער האַר, דעם מלך פֿון מצרים.
- 2 I rozhněval se Farao na oba úředníky své, na vládáře nad šenkýři, a na vládáře nad pekaři.

ב און פֿרעה האָט געצערנט אויף זיינע צוויי הויפֿדינער, אויף דעם אויבערטראַנקמייסטער און אויף דעם אויבערבעקער.
- 3 A dal je do vězení v domě nejvyššího nad drabanty, do věže žalární, v místo, v němž Jozef vězněm byl.

ג און ער האָט זיי אַריינגעזעצט אין דער וואַך פֿון דעם אויבערלײַבוועכטערס הויז, אין געפֿענקעניש, אין דעם אָרט וואָס יוסף איז דאָרטן געווען איינגעשפֿאַרט.
- 4 I postavil jim nejvyšší nad drabanty Jozefa k službě; a byli *drahně* dní u vězení.

ד און דער אויבערלײַבוועכטער האָט געשטעלט יוספֿן לעבן זיי, און ער האָט זיי באַדינט; און זיי זיינען געווען אַ צײַט אין וואַך.
- 5 I měli sen oba dva, každý z nich sen svůj noci jedné, každý podle vyložení sna svého, šenkýř i pekař krále Egyptského, kteříž seděli v věži.

ה האָט זיך ביידן געחלומט אַ חלום אין איין נאַכט, איטלעכן זיין חלום, איטלעכן לויט דעם פֿיתרון פֿון זיין חלום — דעם טראַנקמייסטער און דעם בעקער פֿון דעם מלך פֿון מצרים, וואָס זיינען געווען איינגעשפֿאַרט אין געפֿענקעניש.
- 6 Tedy přišel k nim Jozef ráno, a hleděl na ně; a aj, byli smutní.

ו און יוסף איז געקומען צו זיי אין דער פֿרי, און האָט זיי אָנגעקוקט, ערשט זיי זיינען צעטראָגן.
- 7 I optal se těch úředníků Faraonových, kteříž s ním byli v vězení v domě pána jeho, řka: Proč *jsou* dnes tváři vaše smutnější?

ז האָט ער געפֿרעגט די הויפֿדינער פֿון פֿרעהן וואָס מיט אים אין דער וואַך פֿון זיין האַרס הויז, אַזוי צו זאָגן: פֿאַר וואָס זיינען אייערע פֿנימער היינט פֿאַרערגערט?
- 8 Kterížto odpověděli jemu: Měli jsme sen, a nemáme, kdo by jej vyložil. I řekl jim Jozef: Zdaliž Boží nejsou výkladové? Pravte mi medle.

ח האָבן זיי צו אים געזאָגט: אונדז האָט זיך געחלומט אַ חלום, און נישט ווער זאָל אים פֿותר זיין. האָט יוסף צו זיי געזאָגט: פֿיתרונים זיינען דאָך פֿון גאָט; דערציילט מיר, איך בעט אייך.

- 9 Tedy správce nad šenkýři vypravoval sen svůj Jozefovi, a řekl jemu: Zdálo se mi ve snách, že jsem viděl před sebou vinný kmen,
- 10 A na *tom* kmenu tři ratolesti; a ten *kmen* jako by pupence pouštěl, a vycházel květ jeho, až k sežrání přišli hroznové jeho.
- 11 A *já* *maje* koflík Faraonův v ruce své, bral jsem hrozny, a vytlačoval je do koflíka Faraonova, a podával jsem koflíka Faraonovi do rukou.
- 12 I řekl jemu Jozef: Toto jest vyložení jeho: Ti tři révové jsou tři dnové.
- 13 Po třech dnech povýší Farao hlavy tvé, a k úřadu tvému tě navrátí; i budeš podávati koflíka Faraonova do ruky jeho podle obyčeje prvního, když jsi byl šenkýřem jeho.
- 14 Ale mějž mne v své paměti, kdyžt se dobře povede; a učiň, prosím, se mnou *to* milosrdenství, abys zmínku učinil o mně před Faraonem, a vysvobodil mne z domu tohoto.
- 15 Nebo kradmo jsem vzat z země Židovské; a zde jsem ničeho neučinil, pročez by mne do tohoto vězení dali.
- 16 Vida pak správce nad pekaři, že dobře vyložil, řekl Jozefovi: Mně také zdálo se ve snách, ano tři košové pletení na hlavě mé.
- ט האָט דער אויבערטראַנקמײסטער דערציילט זײַן חלום צו יוסף, און ער האָט צו אים געזאָגט: מיר חלומט זיך, ערשט פֿאַר מיר איז אַ ווינשטאַק,
- י און אויפֿן ווינשטאַק דריי צווייגן; און ווי ער בליט, איז אויפֿגעגאַנגען זײַן בליעכץ, האָבן זײַנע הענגלעך געצײטיקט ווינטרויבן.
- יא און פֿרעהס בעכער איז געווען אין מײַן האַנט; האָב איך גענומען די ווינטרויבן, און האָב זיי אויסגעקוועטשט אין פֿרעהס בעכער, און דערלאַנגט דעם בעכער אין פֿרעהס האַנט.
- יב האָט יוסף צו אים געזאָגט: דאָס איז דער פֿיתרון דערפֿון: די דריי צווייגן דאָס זײַנען דריי טעג.
- יג אין דריי טעג אַרום וועט פֿרעה אויפֿנעמען דײַן קאַפּ, און וועט דיך אומקערן אויף דײַן שטאַנד, און וועסט דערלאַנגען פֿרעהס בעכער אין זײַן האַנט, לויטן פֿריערדיקן שטייגער, ווען דו ביסט געווען זײַן טראַנקמײסטער.
- יד אָבער זאָלסט מיך געדענקען בײַ זיך, אַז דיר וועט גוט זײַן, און זאָלסט טאָן, איך בעט דיך, אַ חסד מיט מיר, און מיך דערמאָנען פֿאַר פֿרעהן, און מיך אַרויסציען פֿון דעם דאָזיקן הויז.
- טו וואָרום געגנבעט בין איך געגנבעט געוואָרן פֿון לאַנד פֿון די עִבְרִים; און דאָ אויך האָב איך קיין זאַך נישט געטאָן, וואָס מע האָט מיך אַריינגעזעצט אין תּפֿיסה.
- טז האָט דער אויבערבעקער געזען אַז ער האָט צום גוטן פֿותר געווען, און ער האָט געזאָגט צו יוסף: מיר אויך האָט זיך געחלומט, ערשט דריי געפֿלאַכטענע קערב זײַנען אויף מײַן קאַפּ;

- 17 A v koši vrchním *byli* všelijací pokrmové Faraonovi dílem pekařským *strojení*, a ptáci jedli je z koše nad hlavou mou.
- 18 I odpověděl Jozef a řekl: Toto jest vyložení jeho: Tři košové jsou tři dnové.
- 19 Po třech dnech odejme tobě Farao hlavu tvou, a oběsí tě na dřevě; i budou jísti ptáci maso tvé s tebe.
- 20 Tedy stalo se v den třetí, v den pamatný narození Faraonova, že učinil hody všechněm služebníkům svým; i počítal hlavu vladaře nad šeňky, i hlavu vladaře nad pekaři, mezi služebníky svými.
- 21 A navrátil nejvyššího nad šeňky k místu jeho, aby podával koflíku Faraonovi do ruky.
- 22 Vladaře pak nad pekaři oběsil, tak jakž jim byl *sen* vyložil Jozef.
- 23 A nezpomenul správce nad šeňky na Jozefa, ale zapomenul na něj.
- יז און אין דעם אויבערשטן קאָרב איז פֿון אַלערליי עסנוואַרג פֿאַר פֿרעהן, געבעקזאַכן, און די פֿויגלען עסן זיי פֿון דעם קאָרב איבער מיין קאָפּ.
- יח האָט יוסף געענטפֿערט און האָט געזאָגט: דאָס איז דער פֿיתרון דערפֿון: די דריי קערב דאָס זינען דריי טעג.
- יט אין דריי טעג אַרום וועט פֿרעה אַראָפֿנעמען דיין קאָפּ פֿון דיר, און וועט דיר אויפֿהענגען אויף אַ בוים, און די פֿויגלען וועלן עסן דיין פֿלייש פֿון דיר.
- כ און עס איז געווען אויפֿן דריטן טאָג, אין פֿרעהס געבורטסטאָג, האָט ער געמאַכט אַ מאַלצייט פֿאַר אַלע זינע קנעכט, און האָט אויפֿגענומען דעם קאָפּ פֿון דעם אויבערטראַנקמיסטער, און דעם קאָפּ פֿון דעם אויבערבעקער, צווישן זינע קנעכט.
- כא און ער האָט אומגעקערט דעם אויבערטראַנקמיסטער צו זיין טראַנקמיסטערשאַפֿט; און ער האָט דערלאָנגט דעם בעכער אין פֿרעהס האַנט.
- כב און דעם אויבערבעקער האָט ער אויפֿגעהאַנגען, אַזוי ווי יוסף האָט זיי פֿותר געווען.
- כג אָבער דער אויבערטראַנקמיסטער האָט ניט געדאַכט אָן יוספֿן, און האָט אים פֿאַרגעסן.

- א און עס איז געווען צום סוף פֿון צוויי יאָר צייט, האָט זיך פֿרעהן געחלומט, ערשט ער שטייט ביים טיך.
- ב און אָט גייען אַרויף פֿון טיך זיבן קי, שיין אויפֿן אויסזען און פֿעט אויפֿן ליב; און זיי האָבן זיך געפֿיטערט אין דעם טיכגראָז.
- ג און אָט גייען אַרויף נאָך זיי פֿון טיך זיבן אַנדערע קי, מיאוס אויפֿן אויסזען, און מאָגער אויפֿן ליב; און זיי האָבן זיך געשטעלט לעבן יענע קי ביים ברעג טיך.
- ד און די מיאוסע אויפֿן אויסזען און מאָגערלייביקע קי האָבן אויפֿגעגעסן די זיבן שיינע אויפֿן אויסזען און פֿעטע קי. און פֿרעה האָט זיך אויפֿגעכאַפט.
- ה און ער איז איינגעשלאָפֿן, און אים האָט זיך געחלומט אַ צווייט מאָל, ערשט זיבן זאָנגען גייען-אויף אויף איין שטענגל געזונטע און גוטע.
- ו און אָט שפּראַצן אַרויס נאָך זיי זיבן זאָנגען דינע און פֿאַרברענטע פֿון מזרח-ווינט.
- ז און די דינע זאָנגען האָבן איינגעשלונגען די זיבן געזונטע און פֿולע זאָנגען. און פֿרעה האָט זיך אויפֿגעכאַפט, ערשט עס איז אַ חלום.
- ח און עס איז געווען אין דער פֿרי, איז זיין געמיט געווען צערודערט, און ער האָט געשיקט און גערופֿן אַלע חרטומים פֿון מצרים, און אַלע אירע חכמים; און פֿרעה האָט זיי דערציילט זיינע חלומות, אָבער קיינער האָט זיי ניט געקענט פֿותר זיין פֿאַר פֿרעהן.
- ט האָט דער אויבערטראַנקמייסטער גערעדט צו פֿרעהן, אַזוי צו זאָגן: מיינע זינד מוז איך היינט דערמאָנען.
- 1 Stalo se pak po dvou letech, měl Farao sen. Zdálo mu se, že stál nad potokem.
- 2 A aj, z toho potoku vycházelo sedm krav, pěkných na pohledění a tlustých, kteréžto pásly se na mokřinách.
- 3 A aj, sedm krav jiných vycházelo za nimi z potoku, šeredných na pohledění a hubených, kteréžto stály podlé oněch krav při břehu potoka.
- 4 A ty krávy na pohledění šeredné a hubené sežraly oněch sedm krav na pohledění pěkných a tlustých. I procítil Farao.
- 5 A když usnul zase, zdálo se jemu podruhé. A aj, sedm klasů vyrostlo z stébła jednoho, plných a pěkných.
- 6 A aj, sedm klasů tenkých a východním větrem usvadlých vzcházelo za nimi.
- 7 A ti klasové tencí pohltili sedm oněch klasů zdařilých a plných. I procítiv Farao, a aj, *byl* sen.
- 8 Když pak bylo ráno, zkormoucena byla mysl jeho; a poslav, svolal všecky hadače Egyptské, a všecky mudrce jejich. I vypravoval jim Farao sny své; a nebylo žádného, kdo by je vyložil Faraonovi.
- 9 Tedy mluvil nejvyšší šěnk Faraonovi takto: Na provinění své rozpomínám se dnes.

- 10 Farao rozhněvav se na služebníky své, dal
mne byl do vězení v domě nejvyššího
nad drabanty, mne a správce nad pekaři.
- 11 Měli jsme pak sen jedné noci, on i já, je-
den každý podle vyložení snu svého.
- 12 A byl tam s námi mládenec Hebrejský,
služebník nejvyššího nad drabanty, je-
muž když jsme vypravovali, vykládal
nám sny naše; jednomu každému podle
snu jeho vykládal.
- 13 A stalo se, že jakž vykládal nám, tak bylo:
Já jsem navrácen k úřadu svému, a on
oběšen.
- 14 Tedy poslav Farao, povolal Jozefa, a
rychle vypustili ho z žaláře. Kterýžto
oholiv se, a změniv roucho své, přišel k
Faraonovi.
- 15 I řekl Farao Jozefovi: Měl jsem sen, a
není, kdo by jej vyložil; o tobě pak slyšel
jsem to, že když uslyšíš sen, umíš jej vy-
ložiti.
- 16 Odpověděl Jozef Faraonovi, řka: Není to
má věc; Bůh oznámí šťastné věci Farao-
novi.
- 17 Tedy řekl Farao Jozefovi: Zdálo mi se ve
snách, že jsem stál na břehu potoka.
- 18 A aj, z potoka toho vystupovalo sedm
krav tlustých a pěkných, kteréžto pásly se
na mokřinách.
- י פרעה האָט געצערנט אויף זײַנע קנעכט, און
האָט מיך אַרײַנגעזעצט אין דער וואַך פֿון דעם
אויבערלײַבוועכטערס הויז, מיך און דעם
אויבערבעקער.
- יא האָט זיך אונדז געחלומט אַ חלום אין איין
נאַכט, מיר און אים; איטלעכן לויט דעם
פיתרון פֿון זײַן חלום האָט זיך אונדז געחלומט.
- יב און דאָרטן איז מיט אונדז געווען אַ עברישער
יונג, אַ קנעכט פֿון דעם אויבערלײַבוועכטער,
האָבן מיר אים דערציילט, און ער האָט אונדז
פֿותר געווען אונדזערע חלומות; איטלעכן לויט
זײַן חלום האָט ער פֿותר געווען.
- יג און עס איז געווען, אַזוי ווי ער האָט אונדז
פֿותר געווען, אַזוי איז געשען: מיך האָט מען
אומגעקערט אויף מײַן שטאַנד, און אים האָט
מען אויפֿגעהאַנגען.
- יד האָט פרעה געשיקט און גערופֿן יוסֿפֿן, און מע
האָט אים אויף גיך אַרויסגענומען פֿון תּפֿיסה.
און ער האָט זיך אָפֿגעגאָלט, און האָט
איבערגעביטן זײַנע קליידער, און איז געקומען
צו פרעהן.
- טו האָט פרעה געזאָגט צו יוסֿפֿן: מיר האָט זיך
געחלומט אַ חלום, און נײַטאָ ווער זאָל אים
פֿותר זײַן; און איך האָב געהערט זאָגן אויף
דיר, אַז דו פֿאַרשטייט אַ חלום, אים פֿותר
צו זײַן.
- טז האָט יוסֿף געענטפֿערט פרעהן, אַזוי צו זאָגן:
נײַט איך, גאָט וועט באַשיידן דעם פֿריד פֿון
פרעהן.
- יז האָט פרעה געזאָגט צו יוסֿפֿן: מיר חלומט זיך,
ערשט איך שטײַ בײַם ברעג טײַך.
- יח און אָט גייען אַרויף פֿון טײַך זיבן קי, פֿעט
אויפֿן לײַב און שײַן אויפֿן געשטאַלט; און זײ
האָבן זיך געפֿיטערט אין גראַז.

- 19 A aj, sedm jiných krav vystupovalo za nimi churavých a šeredných velmi a hubených; neviděl jsem tak šeredných ve vsí zemi Egyptské.
- 20 A sežraly krávy ty hubené a šeredné sedm krav prvnějších tlustých.
- 21 A *ač* dostaly se do břicha jejich, však nebylo znáti, by se dostaly v střeva jejich; nebo na pohledění byly mrzké, jako i před tím. I procítil jsem.
- 22 Viděl jsem také ve snách, ano sedm klasů vyrostlo z stébla jednoho plných a pěkných.
- 23 A aj, sedm klasů drobných, tenkých a východním větrem usvadlých vycházelo za nimi.
- 24 I pohltili klasové ti drobní sedm klasů pěkných. Což když jsem vypravoval hadačům, nebyl, kdo by mi vyložil.
- 25 Odpověděl Jozef Faraonovi: Sen Faraonův jednostejný jest. Což Bůh činiti bude, *to* ukázal Faraonovi.
- 26 Sedm krav pěkných jest sedm let, a sedm klasů pěkných *tolikéž* jest sedm let; sen jest jednostejný.
- 27 Sedm pak hubených krav a šeredných, vystupujících za nimi, sedm let jest; a sedm klasů drobných a větrem východním usvadlých bude sedm let hladu.
- 28 Toť jest, což jsem mluvil Faraonovi: Což Bůh činiti bude, ukazuje Faraonovi.
- 29 Aj, sedm let nastane, *v nichž* hojnost veliká *bude* ve vsí zemi Egyptské.
- יט און אָט גייען אַרויף נאָך זיי זיבן אַנדערע קי, אַרים און זייער מיאוס אויפֿן געשטאַלט און דאָר אויפֿן לייב, וואָס אין גאַנצן לאַנד מצרים האָב איך ניט געזען זייער גלייכן אין מיאוסקייט.
- כ און די דאָרע און מיאוסע קי האָבן אויפֿגעגעסן די ערשטע זיבן פֿעטע קי.
- כא און זיי זינען אַריין אין זיי, און עס איז ניט געווען קענטטיק אַז זיי זינען אין זיי אַריין, און זייער אויסזען איז געווען אַזוי מיאוס ווי אין אָנהייב. און איך האָב זיך אויפֿגעכאַפט.
- כב און איך האָב געזען אין מײן חלום, ערשט זיבן זאַנגען גייען-אויף אויף איין שטענגל, פֿולע און גוטע.
- כג און אָט שפּראַצן אַרויס נאָך זיי זיבן זאַנגען אײַנגעטריקנטע, דינע, פֿאַרברענטע פֿון מזרח-ווינט.
- כד און די דינע זאַנגען האָבן אײַנגעשלונגען די זיבן גוטע זאַנגען. האָב איך דערציילט די חרטומים, אָבער קיינער קען מיר ניט זאָגן.
- כה האָט יוסף געזאָגט צו פֿרעהן: דער חלום פֿון פֿרעהן איז אײַנער; וואָס גאָט וויל טאָן האָט ער אַנגעזאָגט פֿרעהן.
- כו די זיבן גוטע קי דאָס זינען זיבן יאָר, און די זיבן גוטע זאַנגען דאָס זינען זיבן יאָר; אײַן חלום איז דאָס.
- כז און די זיבן דאָרע און מיאוסע קי, וואָס זינען אַרויפֿגעקומען נאָך זיי, דאָס זינען זיבן יאָר; און די זיבן ליידיקע זאַנגען פֿאַרברענט פֿון מזרח-ווינט, דאָס וועלן זײַן זיבן הונגעריאָרן.
- כח דאָס איז די זאך וואָס איך האָב געזאָגט פֿרעהן: וואָס גאָט וויל טאָן האָט ער באַוווּזן פֿרעהן.
- כט זע, עס קומען זיבן יאָר פֿון גרויס זעט אין גאַנצן לאַנד מצרים.

- 30 A po nich nastane sedm let hladu, v nichž v zapomenutí přijde všechna *ta* hojnost v zemi Egyptské; a zhubí hlad zemi.
- 31 Aniž poznána bude hojnost ta v zemi, pro hlad, *kterýž přijde* potom; nebo velmi veliký bude.
- 32 Že pak opětován jest sen Faraonovi podvakrát, *znamená*, že jistá věc jest od Boha, a že tím spíše Bůh vykoná to.
- 33 Protož nyní ať vyhledá Farao muže opatrného a moudrého, kteréhož by ustanovil nad zemí Egyptskou.
- 34 *To* ať učiní Farao, a postaví úředníky nad zemí, a běře pátý díl z *úrod* země Egyptské, po sedm let hojných.
- 35 Ať shromáždí všelike potrav y těch úrodných let nastávajících, a sklídí obilí k ruce Faraonovi; a potrav y v městech ať se chovají *pilně*.
- 36 A budou pokrmové ti za poklad zemi této k sedmi letům hladu, kteráž budou v zemi Egyptské, aby nebyla zkažena země tato hladem.
- 37 I líbila se řeč ta Faraonovi i všechněm služebníkům jeho.
- 38 Tedy řekl Farao služebníkům svým: Najdeme-liž podobného tomuto muži, v němž by byl Duch Boží?
- 39 Jozefovi pak řekl: Poněvadž Bůh dal znáti tobě všechno toto, neníť žádného tak rozumného a moudrého, jako ty jsi.
- ל און נאך זיי וועלן אויפשטיין זיבן הונגעריאָרן, און די גאַנצע זעט וועט זיין פֿאַרגעסן אין לאַנד מַצְרַיִם; און דער הונגער וועט פֿאַרלענדן דאָס לאַנד.
- לא און פֿון דער זעט וועט ניט זיין צו מערקן אין לאַנד, פֿון וועגן יענעם הונגער וואָס נאָכדעם; וואָרום ער וועט זיין זייער שווער.
- לב און וואָס דער חלום האָט זיך איבערגעחזרט אַ צווייט מאַל: ווייל די זאך איז פֿעסט פֿון גאָט, און גאָט איילט דאָס צו טאָן.
- לג און אַצונד, זאָל פֿרעה זען אַ פֿאַרשטאַנדיקן און אַ קלוגן מאַן, און אים שטעלן איבערן לאַנד מַצְרַיִם.
- לד זאָל פֿרעה דאָס טאָן, און זאָל ער אויפֿזעצן אויפֿזעער איבערן לאַנד, און באַוואָרענען דאָס לאַנד מַצְרַיִם אין די זיבן זאַטע יאָרן.
- לה און זאָל מען אויפֿזאַמלען די גאַנצע שפּיז פֿון די דאָזיקע גוטע יאָרן וואָס קועמן, און זאָל מען אָנקלייבן תבואה אונטער דער האַנט פֿון פֿרעהן, פֿאַר שפּיז אין די שטעט, און היטן.
- לו און די שפּיז וועט זיין אַוועקגעלייגט פֿאַרן לאַנד, אויף די זיבן הונגעריאָרן וואָס וועלן זיין אין לאַנד מַצְרַיִם, און דאָס לאַנד וועט ניט פֿאַרשניטן ווערן פֿון הונגער.
- לז און די זאך איז ווילגעפֿעלן אין די אויגן פֿון פֿרעהן, און אין די אויגן פֿון אַלע זינע קנעכט.
- לח און פֿרעה האָט געזאָגט צו זינע קנעכט: קענען מיר דען געפֿינען אַזאַ ווי דער דאָזיקער, אַ מאַן וואָס דער גיסט פֿון גאָט איז אין אים?
- לט און פֿרעה האָט געזאָגט צו יוסף: נאָכדעם ווי גאָט האָט דיך געלאָזט וויסן דאָס אַלץ, איז ניטאָ אַ פֿאַרשטאַנדיקער און אַ קלוגער אַזוי ווי דו.

- 40 Ty budeš nad domem mým, a líbatí bude tvář tvou všecken lid můj; stolicí toliko *královskou* vyšší nad tebe budu. מ דו וועסט זיין איבער מיין הויז, און לויט דיין מויל זאל געווירטשאַפֿט ווערן מיין גאַנץ פֿאָלק; נאָר מיטן טראָן וועל איך זיין גרעסער פֿון דיר.
- 41 Řekl také Farao Jozefovi: Aj, ustanovil jsem tě nade vší zemí Egyptskou. מא און פֿרעה האָט געזאָגט צו יוסֿפֿן: זע, איך האָב דיך אויפֿגעזעצט איבערן גאַנצן לאַנד מצרים.
- 42 A sňav Farao prsten svůj s ruky své, dal jej na ruku Jozefovu, a oblékl ho v roucho kmentové, a vložil zlatý řetěz na hrdlo jeho. מב און פֿרעה האָט אַראָפֿגענומען זיין זיגלרינג פֿון זיין האַנט, און האָט אים אָנגעטאָן אויף דער האַנט פֿון יוסֿפֿן, און ער האָט אים אָנגעקליידט אין ליינענע בגדים, און אים אָנגעטאָן אַ גילדערנע קייט אויפֿן האַלדז.
- 43 A dal ho voziti na svém druhém voze, a volali před ním: Klanějte se! I ustanovil ho nade vší zemí Egyptskou. מג און ער האָט אים געמאַכט פֿאָרן אין זיין צווייטן ריטוואָגן; און מע האָט אויסגערופֿן פֿאַר אים: אַברך! און ער האָט אים אויפֿגעזעצט איבערן גאַנצן לאַנד מצרים.
- 44 A řekl Farao Jozefovi: Já jsem Farao, a bez dopuštění tvého nepozdvihne žádný ruky své ani nohy své ve vší zemi Egyptské. מד און פֿרעה האָט געזאָגט צו יוסֿפֿן: איך בין פֿרעה, אָבער אָן דיר זאל קיינער ניט אויפֿהייבן אַ האַנט אָדער אַ פֿוס אין גאַנצן לאַנד מצרים.
- 45 A dal Farao jméno Jozefovi Safenat Paneach, a dal mu Asenat dceru Putifera, knížete On, za manželku. I vyšel Jozef na zemi Egyptskou. מה און פֿרעה האָט גערופֿן דעם נאָמען פֿון יוסֿפֿן, צִפֿנ־ת-פֿענ־ח; און ער האָט אים געגעבן אָסנ־ת די טאכטער פֿון פֿוטי-פֿרע, דעם פֿריסטער פֿון און, פֿאַר אַ ווייב.
- 46 (Jozef pak byl ve třiccti letech, když stál před Faraonem králem Egyptským.) A vyšel od tváři Faraonovy, projel všecku zemi Egyptskou. מו און יוסֿף איז אַרויסגעגאַנגען איבערן לאַנד מצרים. — און יוסֿף איז געווען דרייסיק יאָר אַלט, ווען ער האָט זיך געשטעלט פֿאַר פֿרעה דעם מלך פֿון מצרים. — און יוסֿף איז אַרויסגעגאַנגען פֿון פֿאַר פֿרעה, און איז דורכגעגאַנגען דורכן גאַנצן לאַנד מצרים.
- 47 A vydala země po sedm let úrodných obilí hojnost. מז און דאָס לאַנד האָט געבראַכט אין די זיבן זאַטע יאָרן הויפֿנסווייז.

- 48 I nahromáždil všelijakých potrav v těch sedmi letech *hojných* v zemi Egyptské, a složil potravu tu v městech; úrody polní jednoho každého města, kteréž byly okolo něho, složil v něm.
- 49 A tak nahromáždil Jozef obilí velmi mnoho, jako *jest* písku mořského, tak že přestali počítati; nebo mu nebylo počtu.
- 50 Jozefovi pak narodili se dva synové, prvé než přišel rok hladu, kteréž mu porodila Asenat, dcera Putifera, knížete On.
- 51 A nazval Jozef jméno prvorozeného Manasses, *řka*: Nebo způsobil to Bůh, abych zapomenul na všechny práce své, a na všecken dům otce svého.
- 52 Jméno pak druhého nazval Efraim, *řka*: Nebo dal mi Bůh zručnost v zemi trápení mého.
- 53 Tedy pominulo sedm let hojných v zemi Egyptské;
- 54 A počalo sedm let hladu přicházeti, jakž byl předpověděl Jozef. I byl hlad po všech krajinách, ale po vši zemi Egyptské byl chléb.
- 55 Potom *také* nedostatek trpěla všechna země Egyptská, a volal lid k Faraonovi o chléb. I řekl Farao všechněm Egyptským: Jděte k Jozefovi, což vám rozkáže, učiníte.
- מח און ער האָט אויפֿגעזאַמלט די גאַנצע שפּיץ פֿון די זיבן יאָר וואָס זײַנען געווען אין לאַנד מִצְרַיִם, און האָט אַרײַנגעטאָן די שפּיץ אין די שטעט; די שפּיץ פֿון די פֿעלדער פֿון אַ שטאָט וואָס אַרום איר,
- מט האָט ער אַרײַנגעטאָן אין איר. און יוסף האָט אָנגעקליבן תבואה אַזוי ווי זאַמד פֿון ים, זייער פֿיל, ביז מע האָט אויפֿגעהערט צו ציילן, ווײַל עס איז געווען אָן אַ צאָל.
- נ און בײַ יוסֿפֿן זײַנען געבאָרן געוואָרן, איידער דאָס הונגעריאָר איז געקומען, צוויי זין, וואָס אָסנת די טאכטער פֿון פּוטי-פֿרע דעם פריסטער פֿון און האָט אים געבאָרן.
- נא און יוסף האָט גערופֿן דעם נאָמען פֿון דעם בכֹּר מִנְשֶׁה, ווײַל: « גאָט האָט מײַך געמאַכט פֿאַרגעסן מײַן גאַנצע מאַטערניש, און דאָס גאַנצע הויז פֿון מײַן פֿאָטער».
- נב און דעם נאָמען פֿון דעם צווייטן האָט ער גערופֿן אֶפְרַיִם, ווײַל: « גאָט האָט מײַך געפֿרוכפּערט אין דעם לאַנד פֿון מײַן פֿיין».
- נג און עס האָבן זיך געענדיקט די זיבן יאָר פֿון דער זעט וואָס איז געווען אין לאַנד מִצְרַיִם.
- נד און עס האָבן אָנגעהויבן קומען די זיבן הונגעריאָרן, אַזוי ווי יוסף האָט פֿאַרויסגעזאָגט. און עס איז געווען אַ הונגער אין אַלע לענדער, נאָר אין גאַנצן לאַנד מִצְרַיִם איז געווען ברויט.
- נה און אַז דאָס גאַנצע לאַנד מִצְרַיִם האָט אָנגעהויבן הונגערן, און דאָס פֿאָלק האָט געשריען צו פֿרעהן אום ברויט, האָט פֿרעה געזאָגט צו גאַנץ מִצְרַיִם: גייט צו יוסֿפֿן; וואָס ער וועט אײַך זאָגן, זאָלט איר טאָן.

- 56 A *byl* hlad na tváři vší země. Tedy otevřel Jozef všechny *obilnice*, v nichž *obilí* bylo, a prodával Egyptským; nebo rozmohl se hlad v zemi Egyptské.
- 57 A všickni *obyvatelé* země přicházeli do Egypta k Jozefovi, aby kupovali; nebo rozmohl se byl hlad po vší zemi.
- נו און דער הונגער איז געווען איבערן גאנצן לאַנד; און יוסף האָט געעפֿנט אַלע שפּיכלערס, און האָט פֿאַרקויפֿט צו מִצְרַיִם; און דער הונגער האָט זיך געשטאַרקט אין לאַנד מִצְרַיִם.
- נו און פֿון דער גאַנצער ערד איז מען געקומען קיין מִצְרַיִם צו יוסֿפֿן קויפֿן תבואה, וואָרום דער הונגער איז געווען שטאַרק אויף דער גאַנצער ערד.

בראשית מב : 42

- 1 Vida pak Jákob, že by potrava byla v Egyptě, řekl synům svým: Co hledíte jeden na druhého?

א און יעקב האָט געזען אַז עס איז דאָ תבואה אין מִצְרַיִם, און יעקב האָט געזאָגט צו זיינע זין: וואָס קוקט איר אייך אָן?
- 2 I mluvil jim: Aj, slyšel jsem, že mají potravu v Egyptě; jděte tam, a kupte nám odtud, abychom živi byli a nezemřeli.

ב און ער האָט געזאָגט: אָט האָב איך געהערט, אַז עס איז דאָ תבואה אין מִצְרַיִם. נידערט אַראָפּ אַהין, און קויפֿט אונדז איין דאָרטן, כדי מיר זאָלן לעבן און ניט שטאַרבן.
- 3 Tedy šlo deset bratrů Jozefových, aby nakoupili obilí v Egyptě.

ג האָבן יוסֿפֿס צען ברידער אַראָפֿגענידערט קויפֿן תבואה פֿון מִצְרַיִם.
- 4 Ale Beniamina, bratra Jozefova, neposlal Jákob s bratřími jeho, nebo řekl: Aby se mu tam něco zlého nepříhodilo.

ד אָבער בנימין, יוסֿפֿס ברודער, האָט יעקב ניט מיטגעשיקט מיט זיינע ברידער, ווייל ער האָט געזאָגט: טאָמער וועט אים טרעפֿן אַן אומגליק.
- 5 I šli synové Izraelovi spolu s jinými, aby kupovali; nebo byl hlad v zemi Kananejské.

ה זיינען געקומען די זין פֿון ישֿראלן איינקויפֿן, צווישן די וואָס זיינען געקומען, וואָרום דער הונגער איז געווען אין לאַנד פֿנען.
- 6 Jozef pak byl nejvyšší správce v zemi té; on prodával obilí všemu lidu země. Tedy přišli bratří Jozefovi, a skláněli se před ním tváří až k zemi.

ו און יוסֿף איז געווען דער געוועלטליקער איבערן לאַנד; ער איז געווען דער וואָס האָט פֿאַרקויפֿט צום גאַנצן פֿאָלק פֿון לאַנד. זיינען געקומען יוסֿפֿס ברידער, און האָבן זיך צו אים געבוקט מיטן פנים צו דער ערד.
- 7 A uzřev Jozef bratří své, poznal je; a ukázal se k nim jako cizí, a tvrdě mluvil k nim,řka jim: Odkud jste přišli? I odpověděli: Z země Kananejské, abychom nakoupili potrav.

ז און יוסֿף האָט געזען זיינע ברידער, און האָט זיי דערקענט, אָבער ער האָט זיך געמאַכט פֿרעמד צו זיי, און האָט גערעדט מיט זיי האַרט, און האָט צו זיי געזאָגט: פֿון וואַנען קומט איר? האָבן זיי געזאָגט: פֿון לאַנד פֿנען, איינצוקויפֿן שפּיז.
- 8 Poznal, pravím, Jozef bratří své, ale oni nepoznali ho.

ח און יוסֿף האָט דערקענט זיינע ברידער, אָבער זיי האָבן אים ניט דערקענט.

- 9 Tedy zpomenul Jozef na sny, kteréž měl o nich, a řekl jim: Špehéři jste, a přišli jste, abyste shlédli nepevná místa země.
- 10 Kteřížto odpověděli jemu: Nikoli, pane můj, ale služebníci tvoji přišli, aby nakoupili pokrmů.
- 11 Všickni my synové jednoho muže jsme, upřímní jsme; nikdyť jsou nebyli služebníci tvoji špehéři.
- 12 Jimž zase řekl: Není tak, ale přišli jste, abyste shlédli nepevná místa země.
- 13 Odpověděli oni: Dvanácte nás bratří služebníků tvých bylo, synů muže jednoho v zemi Kananejské; a aj, nejmladší s otcem naším nyní jest doma, a jednoho není.
- 14 I řekl jim Jozef: Totť jest, což jsem mluvil vám, když jsem řekl: Špehéři jste.
- 15 Touto věcí zkušeni budete: Živť jest Farao, že nevyjdete odsud, až přijde sem bratr váš mladší.
- 16 Vyšlete z sebe jednoho, ať vezma, *přivede* bratra vašeho; vy pak u vězení zůstaňte, a zkušena budou vaše slova, pravdu-li jste mluvili. Pakli nic, živť jest Farao, že jste špehéři.
- 17 Tedy dal je všechny spolu do vězení za tři dni.
- 18 Třetího pak dne řekl jim Jozef: Toto učíňte, abyste živi byli; *neboť* já se bojím Boha.
- ט און יוסף האָט זיך דערמאָנט אָן די חלומות, וואָס האָבן זיך אים געחלומט וועגן זיי, און ער האָט צו זיי געזאָגט: אויסקוקערס זיט איר; צו זען די נאַקעטקייט פֿון לאַנד זיט איר געקומען.
- י האָבן זיי צו אים געזאָגט: ניין, מײַן האַר, נײַערט צו קויפֿן שפּײַז זײַנען געקומען דײַנע קנעכט.
- יא מיר אַלע זײַנען זין פֿון איין מאַן; ערלעכע מענטשן זײַנען מיר; דײַנע קנעכט זײַנען קיין מאָל נישט געווען קיין אויסקוקערס.
- יב האָט ער צו זיי געזאָגט: ניין, נײַערט די נאַקעטקייט פֿון לאַנד זיט איר געקומען זען.
- יג האָבן זיי געזאָגט: צוועלף ברידער זײַנען מיר, דײַנע קנעכט, זין פֿון איין מאַן אין לאַנד פֿלען, און אָט איז דער ייִנגסטער הײַנט מיט אונדזער פֿאַטער, און אײַנער איז נישט געוואָרן.
- יד האָט יוסף צו זיי געזאָגט: דאָס איז דאָך וואָס איך האָב צו אײַך גערעדט, אַזוי צו זאָגן: אויסקוקערס זיט איר.
- טו דערמיט וועט איר געפרוּווט ווערן: אַזוי ווי פֿרעה לעבט, אויב איר וועט פֿון דאָנען אַרויסגיין, סײַדן אײַער ייִנגסטער ברודער וועט קומען אַהער!
- טז שיקט פֿון אײַך אײַנעם, ער זאָל ברענגען אײַער ברודער, און איר בלײַבט אײַנגעשפּאַרט, פֿדי אײַערע ווערטער זאָלן אויסגעפרוּווט ווערן, אויב דער אמת איז מיט אײַך; און אויב נישט, אַזוי ווי פֿרעה לעבט, אַז איר זיט אויסקוקערס!
- יז און ער האָט זיי אַרײַנגענומען אין וואַך אויף דרײַ טעג.
- יח און יוסף האָט צו זיי געזאָגט אויפֿן דריטן טאָג: דאָס טוט, און איר וועט בלײַבן לעבן — איך האָב מורא פֿאַר גאָט:

- 19 Jste-li šlechetní *muži*, jeden bratr váš at jest ukován v žaláři, v němž jste byli; vy pak jděte, a odnešte obilí *k zapuzení* hla-du domů vašich. יט אויב איר זיט ערלעכע מענטשן, זאל איין ברודער אייערער בלייבן אינגעשפּאַרט אין אייער וואַכהויז, און איר גייט, און ברענגט תבואה פֿאַר דעם הונגער פֿון אייערע הויזגעזינטן.
- 20 Bratra pak svého mladšího přivedete ke mně; a pravdomluvná prokázána budou vaše slova, a nezemřete. Tedy učinili tak. כ און אייער יינגסטן ברודער זאלט איר ברענגען צו מיר; און אייערע ווערטער וועלן באַווערט ווערן, און איר וועט ניט שטאַרבן. האָבן זיי אַזוי געטאָן.
- 21 I mluvil jeden k druhému: Jistě provinili jsme proti bratru svému. Nebo viděli jsme ssoužení duše jeho, když nás pokorně prosil, a nevyslyšeli jsme *ho*; protož přišlo na nás ssoužení toto. כא און זיי האָבן געזאָגט איינער צום אַנדערן: פֿאַר וואָר, מיר זיינען שולדיק וועגן אונדזער ברודער וואָס מיר האָבן צוגעזען דעם צער פֿון זיין זעל, ווען ער האָט זיך געבעטן ביי אונדז, און מיר האָבן ניט צוגעהערט. דרום איז אויף אונדז געקומען די דאָזיקע צרה.
- 22 Odpověděl pak jim Ruben, řka: Zdaliž jsem *tehdy* vám nepravil těmito slovy: Nehřešte proti pacholeti. Ale neposlechli jste; pročez také krve jeho, hle, vyhledává se. כב און ראובן האָט זיך אָפּגערופֿן צו זיי, אַזוי צו זאָגן: האָב איך אייך ניט געזאָגט, אַזוי צו זאָגן: פֿאַרזינדיקט אייך ניט אָן דעם יינגל? אָבער איר האָט ניט צוגעהערט; און אָט אויך ווערט זיין בלוט אויפֿגעמאַנט.
- 23 A nevěděli oni, že by rozuměl Jozef; nebo skrze tlumače mluvil jim. כג און זיי האָבן ניט געוואוסט אַז יוסף פֿאַרשטייט וואָרום אַ טאַלמעטש איז געווען צווישן זיי.
- 24 A odvrátiv se od nich, plakal. Potom navrátiv se k nim, mluvil s nimi, a vzav Simeona z nich, svázal ho před očima jejich. כד האָט ער זיך אָפּגעדרייט פֿון זיי, און האָט געוויינט. און ער האָט זיך אומגעקערט צו זיי, און האָט צו זיי גערעדט; און ער האָט גענומען פֿון זיי שמעונוען, און האָט אים אינגעשפּאַרט פֿאַר זייערע אויגן.
- 25 Prikázal pak Jozef, aby naplnění byli pytlové jejich obilím, a navráceny peníze jejich jednomu každému do pytle jeho, a *aby* dána jim byla potrava na cestu. I stalo se tak. כה און יוסף האָט באַפֿוילן, מע זאל אָנפֿילן זייערע פֿלים מיט תבואה, און אומקערן זייער געלט איטלעכן אין זיין זאַק, און זיי געבן שפּיז אויפֿן וועג. און מע האָט צו זיי אַזוי געטאָן.
- 26 A vloživše obilí svá na osly své, odešli od-tud. כו און זיי האָבן אויפֿגעלאָדן זייער תבואה אויף זייערע אייזלען, און זיינען אַוועקגעגאַנגען פֿון דאָרטן.

- 27 A rozvázav jeden z nich pytel svůj, aby dal obrok oslu svému v hospodě, uzřel peníze své, kteréž byly na vrchu v pytli jeho.
- 28 I řekl bratřím svým: Navráceny jsou mi peníze mé, a aj, jsou v pytli mém. Tedy užasli se, a předěšení jsouce, mluvili jeden k druhému: Což nám to učinil Bůh?
- 29 Navrátivše se pak k Jákobovi otci svému do země Kananejské, vypravovali jemu všecko, co se jim přihodilo, pravíce:
- 30 Muž ten, pán země, mluvil k nám tvrdě, a dal nás *do vězení*, jako špehéře země.
- 31 A řekli jsme jemu: Upřímní jsme, nikdy jsme nebyli špehéři.
- 32 Dvanácte bylo nás bratří, synů otce našeho, z nichž jednoho není, a mladší nyní jest s otcem naším v zemi Kananejské.
- 33 I řekl nám muž ten, pán země té: Po tomto poznám, že upřímní jste: Bratra vašeho jednoho zanechte u mne, a *obilí k zapuzení* hladu od domů vašich vezmouce, odejděte.
- 34 A přiveďte bratra svého mladšího ke mně, abych poznal, že nejste špehéři, ale upřímní; *tehdy* bratra vašeho vrátím vám, a budete moci v zemi této obchod vésti.
- כז האָט איינער געעפֿנט זײַן זאַק צו געבן זײַן אייזל פֿוטער אין האַרבֿעריק, און האָט דערזען זײַן געלט, ערשט עס איז אין מויל פֿון זײַן זאַק.
- כח האָט ער געזאָגט צו זײַנע ברידער: מײַן געלט איז אומגעקערט געוואָרן, און אָט איז עס אויך אין מײַן זאַק. איז זײַ אַרויסגעפֿאַלן דאָס האַרץ, און זײַ האָבן ציטערנדיק געזאָגט איינער צום אַנדערן: וואָס האָט אונדז דאָ גאָט געטאָן?
- כט און זײַ זײַנען געקומען צו זײַער פֿאָטער יעקבֿן קײַן לאַנד כְּנָען, און האָבן אים דערציילט אַלץ וואָס זײַ האָט געטראָפֿן, אַזוי צו זאָגן:
- ל דער מאַן, דער האַר פֿון לאַנד, האָט מיט אונדז גערעדט האַרט, און ער האָט אונדז געמאַכט פֿאַר אויסקוקערס פֿון דעם לאַנד.
- לא האָבן מיר צו אים געזאָגט: ערלעכע מענטשן זײַנען מיר, מיר זײַנען קײַן מאָל ניט געווען קײַן אויסקוקערס.
- לב צוועלף ברידער זײַנען מיר, זײַן פֿון אונדזער פֿאָטער; איינער איז ניט געוואָרן, און דער ייִנגסטער איז הייַנט מיט אונדזער פֿאָטער אין לאַנד כְּנָען.
- לג האָט דער מאַן, דער האַר פֿון לאַנד, צו אונדז געזאָגט: דערמיט וועל איך וויסן אַז איר זײַט ערלעכע מענטשן; איין ברודער אײַערן לאָזט איבער בײַ מיר, און נעמט גענוג פֿאַר דעם הונגער פֿון אײַערע הויזגעזינטן, און גײַט.
- לד און ברענגט אײַער ייִנגסטן ברודער צו מיר, און איך וועל וויסן אַז איר זײַט ניט קײַן אויסקוקערס, נאָר איר זײַט ערלעכע מענטשן; וועל איך אײַך אָפּגעבן אײַער ברודער, און איר וועט מעגן פֿאַרקערן אין לאַנד.

- 35 I stalo se, že, když vyprazdňovali pytle své, a aj, jeden každý měl uzlík peněz svých v pytli svém. Vidouce pak oni i otec jejich uzlíky peněz svých, báli se.
- 36 I řekl jim Jákob otec jejich: Mne jste zbavili synů: Jozefa není, Simeona nemám, a Beniamina vezmete. Na mneť jsou se tyto všechny věci svalily.
- 37 Tedy řekl Ruben otci svému těmito slovy: Dva syny mé zabí, jestliže ho nepřivedu zase k tobě; poruč ho v ruce mé, a já zase přivedu ho k tobě.
- 38 I řekl: Nesstoupíť syn můj s vámi. Nebo bratr jeho umřel, a on sám pozůstal; a přihodilo-li by se mu co zlého na té cestě, kterouž půjdete, uvedli byste šediny mé s bolestí do hrobu.
- לָהּ און עס איז געווען, ווי זיי ליידיקן אויס זייערע זעק, ערשט איטלעכנס בינטל געלט איז אין זיין זאַק; און ווי זיי און זייער פֿאַטער האָבן דערזען זייערע בינטלעך געלט, אַזוי האָבן זיי מױר געקראָגן.
- לו און זייער פֿאַטער יעקב האָט צו זיי געזאָגט: איר האָט מיך באַרױבט פֿון מײנע קינדער; יוסף איז מער נײטאָ, און שמעון איז נײטאָ, און בנײמען ווילט איר אַוועקנעמען; דאָס אַלץ איז אויף מיר אויסגעגאַנגען.
- לו האָט ראובן געזאָגט צו זיין פֿאַטער, אַזוי צו זאָגן: מײנע בײדע זײַן זאָלסטו טײטן, אויב איך וועל דיר אים נײט צוריקברענגען. גיב אים אויף מײן האַנט, און איך וועל אים אומקערן צו דיר.
- לח האָט ער געזאָגט: מײן זון וועט נײט אַראָפּנידערן מיט אײך, וואָרום זײַן ברודער איז טױט, און ער אַליין איז געבליבן, און אַז אים וועט טרעפֿן אַן אומגליק אויף דעם וועג וואָס איר וועט גיין דערויף, וועט איר מאַכן נידערן מײנע גראָע האָר מיט טרױער אין קבר.

- א און דער הונגער איז געווען שווער אין לאַנד.
- ב און עס איז געווען, אַז זיי האָבן אויפֿגעגעסן די תבואה, וואָס זיי האָבן געבראַכט פֿון מצרים, האָט זייער פֿאָטער צו זיי געזאָגט: גייט ווידער, קויפֿט אונדז אַ ביסל שפּיז.
- ג האָט יהודה געזאָגט צו אים, אַזוי צו זאָגן: וואָרענען האָט אונדז געוואָרנט דער מאַן, אַזוי צו זאָגן: איר זאָלט מײַן פנים ניט זען, אויב אייער ברודער איז ניט מיט אײַך.
- ד אויב דו שיקסט אונדזער ברודער מיט אונדז, וועלן מיר אַראָפּנידערן, און וועלן דיר אינקויפֿן שפּיז.
- ה אויב אָבער דו שיקסט ניט, וועלן מיר ניט אַראָפּנידערן, וואָרום דער מאַן האָט אונדז אָנגעזאָגט: איר זאָלט מײַן פנים ניט זען, אויב אייער ברודער איז ניט מיט אײַך.
- ו האָט ישראל געזאָגט: נאָך וואָס האָט איר מיר געטאָן די רעה, צו זאָגן דעם מאַן, אַז איר האָט נאָך אַ ברודער?
- ז האָבן זיי געזאָגט: דער מאַן האָט זיך פֿאַנאַנדערגעפֿרעגט וועגן אונדז, און וועגן אונדזער משפּחה, אַזוי צו זאָגן: לעבט נאָך אייער פֿאָטער? האָט איר נאָך אַ ברודער? און מיר האָבן אים דערציילט לויט די דאָזיקע ווערטער. זאָלן מיר גאָר וויסן, אַז ער וועט זאָגן: ברענגט אַראָפּ אייער ברודער?
- ח און יהודה האָט געזאָגט צו זײַן פֿאָטער ישראל: שיק דעם יינגל מיט מיר, און מיר וועלן אויפֿשטיין און וועלן גיין, כדי מיר זאָלן לעבן און ניט שטאַרבן, אי מיר, אי דו, אי אונדזערע קליינע קינדער.
- 1 Byl pak hlad veliký v krajině té.
- 2 I stalo se, když vytrávili obilí, kteréž přinesli z Egypta, že řekl k nim otec jejich: Jděte zase, a nakupte nám něco potravy.
- 3 I mluvil k němu Juda těmito slovy: Velice se zařekl muž ten, řka: Neužříte tváři mé, nebude-li bratr váš s vámi.
- 4 Jestliže pošleš bratra našeho s námi, půjdeme a nakoupíme tobě potravy;
- 5 Pakli nepošleš, nepůjdeme. Nebo pověď nám muž ten: Neužříte tváři mé, nebude-li bratr váš s vámi.
- 6 I řekl Izrael: Proč jste mi tak zle učinili, oznámivše muži tomu, že máte ještě bratra?
- 7 Odpověděli: Pilně vyptával se muž ten na nás, i na rod náš, mluvě: Jest-li živ ještě otec váš? Máte-li bratra? A dali jsme mu zprávu na ta slova. Zdaž jsme to jak věděti mohli, že dí: Přiveďte bratra svého?
- 8 I řekl Juda Izraelovi, otci svému: Pošli to pachole se mnou, a vstanouce, půjdeme, abychom živi byli, a nezemřeli, i my, i ty, i maličcí naši.

- 9 Já slibuji za něj; z ruky mé vyhledávej ho. Jestliže nepřivedu ho k tobě, a nepostavím ho před tebou, vinen budu hříchem tobě po všechny dny.
- 10 A kdybychom byli neprodlévali, jistě již bychom se byli dvakrát vrátili.
- 11 I řekl jim Izrael otec jejich: Jestližeť tak *býti musí*, učiňtež toto: Nabeřte nejvzácnějších užitků země do nádob svých, a doneste muži tomu dar, něco kadidla, a trochu strdi, a vonných věcí a mirry, daktylů a mandlů.
- 12 Peníze také dvoje vezměte v ruce své, a peníze vložené na vrch do pytlů vašich zase doneste v ruku svých; snad z omýlení to přišlo.
- 13 Bratra svého také vezměte, a vstanouce, jděte zase k muži tomu.
- 14 A *Bůh* silný všemohoucí dejž vám *najíti* milost před mužem tím, ať propustí vám onoho bratra vašeho i tohoto Beniamina. Ját pak zbaven jsa synů, jako osiřelý budu.
- 15 Tedy vzali muži ti dar ten, a dvoje peníze vzali v ruce své, a Beniamina; a postavše, sstoupili do Egypta, a postavili se před Jozefem.
- 16 Vida pak Jozef Beniamina s nimi, řekl tomu, kterýž spravoval dům jeho: Uved tyto muže do domu, a zabí hovado a připrav; nebo se mnou jísti budou muži ti o poledni.
- ט איך בין עָרַב פֿאַר אים, פֿון מײַן האַנט זאָלסטו אים מאַנען; אויב איך וועל דיר אים ניט ברענגען און אים אַוועקשטעלן פֿאַר דיר, זאָל איך זײַן אַ פֿאַרזינדיקטער צו דיר אַלע טעג.
- י וואָרום אַז מיר וואָלטן זיך ניט אויפֿגעהאַלטן, וואָלטן מיר שוין אַצונד זיך געהאַט אומגעקערט צום צווייטן מאָל.
- יא האָט זייער פֿאָטער ישׂראל צו זיי געזאָגט: אויב שוין יאָ אַזוי, טוט אָט-וואָס: נעמט פֿון די בעסטע פֿרוכטן פֿון לאַנד אין אײַערע כלים, און ברענגט אַראָפּ צו דעם מאַן אַ מתנה, אַ ביסל באַלזאַם, און אַ ביסל האָניק, געווירץ, און לאַדאַן, ניס, און מאַנדלען.
- יב און טאָפּל געלט נעמט מיט אין אײַער האַנט; און דאָס געלט וואָס איז אומגעקערט געוואָרן אין מויל פֿון אײַערע זעק, זאָלט איר אומקערן מיט אײַער האַנט; אפֿשר איז דאָס געווען אַ פֿאַרזע.
- יג און נעמט אײַער ברודער, און שטייט אויף, גייט ווידער צו דעם מאַן.
- יד און גאָט שׂדִי וועט אײַך געבן דערבאַרימונג בײַ דעם מאַן, און ער וועט אײַך אַוועקלאָזן אײַער אַנדער ברודער און בנימינען; און איך, אויב איך מוז אָנווערן מײַנע קינדער, וועל איך אָנווערן.
- טו האָבן די מענער גענומען די דאָזיקע מתנה, און טאָפּל געלט האָבן זיי מיטגענומען אין זייער האַנט, און בנימינען, און זיי זײַנען אויפֿגעשטאַנען און האָבן גענידערט קיין מצרים, און האָבן זיך געשטעלט פֿאַר יוספֿן.
- טז און ווי יוסף האָט דערזען בנימינען מיט זיי, אַזוי האָט ער געזאָגט צו דעם וואָס איבער זײַן הויז: ברענג אַרײַן די מענטשן אין הויז, און שעכט אַ שעכטונג, און גרייט צו, וואָרום די מענטשן וועלן עסן מיט מיר צו מיטאַג.

- 17 I učinil muž ten, jakž rozkázal Jozef, a uvedl ty lidi do domu Jozefova. יז האָט דער מאַן געטאָן אַזוי ווי יוסף האָט געהייסן, און דער מאַן האָט אַריינגעבראַכט די מענער אין יוסףס הויז.
- 18 Báli se pak muži ti, když uvedeni byli do domu Jozefova, a řekli: Pro ty peníze, kteréž prvé vloženy byly do pytlů našich, sem uvedeni jsme, aby obvině, obořil se na nás, a vzal nás za služebníky i osly naše. יח און די מענער האָבן מורא געהאַט, ווייל זיי זינען אַריינגעבראַכט געוואָרן אין יוסףס הויז, און זיי האָבן געזאָגט: פֿון וועגן דעם געלט וואָס איז אומגעקערט געוואָרן אין אונדזערע זעק דאָס ערשטע מאָל, ווערן מיר אַריינגעבראַכט, כדי זיך אַרויפצוואַרפֿן אויף אונדז, און אָנפֿאַלן אויף אונדז, און אונדז נעמען פֿאַר קנעכט מיט אונדזערע אייזלען.
- 19 A přistoupivše k muži tomu, kterýž spravoval v domě Jozefově, mluvili k němu ve dveřích domu, יט האָבן זיי גענענט צו דעם מאַן וואָס איבער יוסףס הויז, און האָבן גערעדט צו אים אין איינגאַנג פֿון הויז.
- 20 A řekli: *Slyš* mne, pane můj. Přišli jsme byli ponejprvé kupovati potrav. כ און זיי האָבן געזאָגט: איך בעט דיך, מיין האַר, מיר האָבן אַראָפּגענידערט דאָס ערשטע מאָל צו קויפֿן שפּיז.
- 21 I přihodilo se, když jsme do hospody přišli, a rozvazovali pytle své, a aj, peníze jednoho každého *byly* svrchu v pytli jeho, peníze naše podlé váhy své; a přinesli jsme je zase v rukou svých. כא און עס איז געווען, אַז מיר זינען געקומען צום האַרבעריק, און האָבן געעפֿנט אונדזערע זעק, ערשט איטלעכנס געלט איז אין מויל פֿון זיין זאַק, אונדזער געלט אין זיין פֿולער וואָג; האָבן מיר עס אָפּגעבראַכט אין אונדזער האַנט.
- 22 Jiné také peníze přinesli jsme v rukou svých, abychom nakoupili potrav; nevíme, kdo jest zase vložil peníze naše do pytlů našich. כב און נאָך אַנדער געלט האָבן מיר אַראָפּגעבראַכט אין אונדזער האַנט, צו קויפֿן שפּיז. מיר ווייסן ניט ווער עס האָט אַריינגעטאָן אונדזער געלט אין אונדזערע זעק.
- 23 A *on* odpověděl: Mějte o to pokoj, nebojte se. Bůh váš, a Bůh otce vašeho dal vám poklad do pytlů vašich; penízeť jsem vaše já přijal. I vyvedl k nim Simeona. כג האָט ער געזאָגט: פֿריד צו אייך! איר זאָלט ניט מורא האָבן; אייער גאָט, און דער גאָט פֿון אייער פֿאָטער, האָט אייך געשאַנקען אַן אוצר אין אייערע זעק; אייער געלט איז מיר אַריינגעקומען. און ער האָט אַרויסגעבראַכט צו זיי שמעווען.
- 24 Uved tedy muž ten lidi ty do domu Jozefova, dal jim vody, aby umyli nohy své, dal také obrok oslům jejich. כד און דער מאַן האָט אַריינגעבראַכט די מענער אין יוסףס הויז, און ער האָט געגעבן וואַסער, און זיי האָבן געוואָשן זייערע פֿיס; און ער האָט געגעבן פֿוטער פֿאַר זייערע אייזלען.

- 25 Mezi tím připravili dar ten, dokudž nepřišel Jozef v poledne; nebo slyšeli, že by tu měli jísti chléb. כה און זיי האָבן צוגעגרייט די מתנה איידער יוסף וועט קומען אום מיטאָג, וואָרום זיי האָבן געהערט אַז דאָרטן וועלן זיי עסן ברויט.
- 26 Tedy přišel Jozef domů. I přinesli mu dar, kterýž měli v rukou svých, a klaněli se jemu až k zemi. כו און ווי יוסף איז גקעומען אין הויז, אַזוי האָבן זיי אַריינגעבראַכט צו אים אין הויז די מתנה וואָס אין זייער האַנט, און זיי האָבן זיך געבוקט פֿאַר אים צו דער ערד.
- 27 I ptal se jich, jak se mají, a řekl: Zdráv-liž jest otec váš starý, o němž jste pravili? Živ-li jest ještě? כז און ער האָט זיי געפֿרעגט אויף פֿריד, און ער האָט צו זיי געזאָגט: איז פֿריד צו אייער אַלטן פֿאָטער, וואָס איר האָט פֿון אים דערציילט? לעבט ער נאָך?
- 28 Kteřížto odpověděli: Zdráv jest služebník tvůj otec náš, a ještě živ jest. A sklánějíce hlavy, poklonu mu činili. כח האָבן זיי געזאָגט: פֿריד איז צו דיין קנעכט אונדזער פֿאָטער, ער לעבט נאָך. און זיי האָבן זיך געניגט און זיך געבוקט.
- 29 Pozdvih pak očí svých, viděl Beniamina bratra svého, syna matky své, a řekl: Tento-li jest bratr váš mladší, o němž jste mi pravili? I řekl: Učiniž Bůh milost s tebou, synu můj! כט האָט ער אויפֿגעהויבן זיינע אויגן, און האָט דערזען זיין ברודער בנימינען, זיין מוטערס זון, און ער האָט געזאָגט: איז דאָס אייער יינגסטער ברודער, וואָס איר האָט מיר פֿון אים דערציילט? און ער האָט געזאָגט: זאָל דיך גאָט ליטזעליקן, מײַן זון.
- 30 Tedy pospíšil Jozef, (nebo pohnula se střeva jeho nad bratrem jeho,) a hledal, kde by mohl plakati; a všed do pokoje, plakal tam. ל און יוסף האָט זיך געאיילט, וואָרום זיין האַרץ האָט אים פֿאַרקלעמט אויף זיין ברודער, און ער האָט זיך געוואָלט פֿאַנאַנדערוויינען; איז ער אַריין אין קאַמער, און האָט דאָרטן געוויינט.
- 31 Potom umyv tvář svou, vyšel zase, a zdržoval se, a řekl: Klad'te chléb. לא און ער האָט אָפּגעוואָשן זיין פנים, און איז אַרויסגעגאַנגען; און ער האָט זיך איינגעהאַלטן און האָט געזאָגט: לייגט ברויט.
- 32 I kladli jemu zvláště, a jim obzvláště, Egyptským také, kteříž s ním jídali, obzvláštěně; nebo nemohou Egyptští jísti s Židy chleba, proto že to ohavnost jest Egyptským. לב האָט מען געלייגט פֿאַר אים באַזונדער, און פֿאַר זיי באַזונדער, און פֿאַר די מצרים וואָס האָבן געגעסן בײַ אים, באַזונדער, וואָרום די מצרים קענען ניט עסן ברויט מיט די עברים, ווייל דאָס איז אַן אומווערדיקייט בײַ די מצרים.

- 33 Tedy seděli proti němu, prvorozený
podlé prvorozenství svého, a mladší pod-
lé mladšího věku svého. I divili se muži ti
vespolek.
- 34 A bera jídlo před sebou, podával jim;
Beniaminovi pak dostalo se pětkrát více
než jiným. I hodovali a hojně se s ním
napili.
- לג און זיי זינען אויסגעזעצט געוואָרן פֿאַר אים,
דער בכֹּר לויט זײַן בכֹּרֶהשאַפֿט, און דער
ײַנגערער לויט זײַן יונגקײט; און די מענטשן
האַבן זיך געוונדערט צווישן אײנאַנדער.
- לד און ער האָט זיי געלאָזט צוטראָגן חלקים פֿון
פֿאַר אים, און בנימײנס חלק איז געווען פֿינף
מאַל אַזוי פֿיל ווי זייער איטלעכנס חלק. און
זיי האָבן געטרונקען און זיך אָנגעטרונקען מיט
אים.

- א און ער האָט באַפֿוילן דעם וואָס איבער זיין הויז, אַזוי צו זאָגן: פֿיל אָן די זעק פֿון די מענטשן מיט שפּיז וויפֿיל זיי קענען טראָגן, און טו אַרײַן איטלעכנס געלט אין מויל פֿון זיין זאַק.
- ב און מײַן בעכער, דעם זילבערנעם בעכער, זאָלסטו אַרײַנטאָן אין מויל פֿון דעם זאַק פֿון דעם ייִנגסטן, מיט דעם געלט פֿאַר זיין תבואה. און ער האָט געטאָן אַזוי ווי דאָס וואָרט וואָס יוסף האָט גערעדט.
- ג ווי דער מאָרגן האָט אויפֿגעלוקטן, אַזוי זײַנען די מענער אַוועקגעשיקט געוואָרן, זיי און זייערע אייזלען.
- ד זיי זײַנען נאָרוואָס אַרויסגעגאַנגען פֿון שטאָט, נאָך ניט געווען ווייט אַוועק, אַזוי האָט יוסף געזאָגט צו דעם וואָס איבער זיין הויז: שטיי אויף, יאָג נאָך די מענטשן, און אַז דו וועסט זיי אָניאָגן, זאָלסטו זאָגן צו זיי: פֿאַר וואָס האָט איר אָפּגעצאָלט אַ רעה פֿאַר אַ טוֹבָה?
- ה דאָס איז דאָך דער וואָס מײַן האָר טרינקט פֿון אים, און צויבערן טוט ער צויבערן מיט אים. איר האָט זיך שלעכט באַגאַנגען מיט וואָס איר האָט געטאָן.
- ו און ער האָט זיי אָנגעיאָגט, און האָט צו זיי גערעדט די דאָזיקע ווערטער.
- ז האָבן זיי צו אים געזאָגט: פֿאַר וואָס רעדט מײַן האָר אַזעלכע ווערטער? באַהיט זאָלן ווערן דײַנע קנעכט פֿון טאָן אַזאַ זאָך!
- ח זע, דאָס געלט וואָס מיר האָבן געפֿונען אין מויל פֿון אונדזערע זעק, האָבן מיר דיר אומגעקערט פֿון לאַנד פֿנען, הײַנט ווי וועלן מיר גנבען פֿון דײַן האָרס הויז זילבער אָדער גאָלד?
- 1 Rozkázal pak tomu, kterýž spravoval dům jeho, řka: Naplň pytle mužů těch potravou, co by *jen* unéstí mohli; a peníze každého polož zas do pytle jeho na vrch.
- 2 A koflík můj, koflík stříbrný, vlož na vrch do pytle mladšího s penězi jeho za obilí. I učinil podle řeči Jozefovy, kterouž mluvil.
- 3 Ráno pak propuštění jsou ti muži, oni i oslové jejich.
- 4 *A když* vyšli z města, a nedaleko *ještě* byli, řekl Jozef správci domu svého: Vstaň, hoň muže ty, a dohoně se jich, mluv k nim: Pročž jste se odplatili zlým za dobré?
- 5 Zdaliž to není ten *koflík*, z kteréhož pije pán můj? A z tohoť on jistým zkušením pozná, *jací jste vy*. Zle jste učinili, co jste učinili.
- 6 Tedy dohoniv se jich, mluvil jim slova ta.
- 7 Kterížto odpověděli jemu: Proč mluví pán můj taková slova? Odstup od služebníků tvých, aby co takového učinili.
- 8 A my ty peníze, kteréž jsme našli na vrchu v pytlích svých, přinesli jsme tobě zase z země Kananejské; jakž bychom tedy krásti měli z domu pána tvého stříbro neb zlato?

- 9 U koho z služebníků tvých nalezeno bude, nechť umře *ten*; a my také budeme pána tvého služebníci.
- 10 I řekl: Nu dobře, nechť jest podle řeči vaší. U koho se nalezne, ten bude mým služebníkem, a vy budete bez viny.
- 11 Protož rychle každý složil pytel svůj na zem, a rozvázal každý pytel svůj.
- 12 I přehledával, od staršího počal, a na mladším přestal; i nalezen jest koflík v pytli Beniaminovu.
- 13 Tedy oni roztrhše roucha svá, vložil každý břímě na osla svého, a vrátili se do města.
- 14 I přišel Juda s bratřími svými do domu Jozefova, (*on pak ještě tam byl,*) a padli před ním na zemi.
- 15 I dí jim Jozef: Jakýž jest to skutek, který jste učinili? Zdaž nevíte, že takový muž, jako jsem já, umí poznati?
- 16 Tedy řekl Juda: Což díme pánu svému? co mluvíti budeme? a čím se ospravedlníme? Bůhť jest našel nepravost služebníků tvých. Aj, služebníci jsme pána svého, i my i ten, u něhož nalezen jest koflík.
- 17 Odpověděl *Jozef*: Odstup ode mne, abych to učinil. Muž, u něhož nalezen jest koflík, ten bude mým služebníkem; vy pak jděte u pokoji k otci svému.
- ט דער יעניקער פֿון דינע קנעכט וואָס ער וועט
בײַ אים געפֿונען ווערן, זאָל שטאַרבן, און אויך
מיר וועלן זײַן קנעכט צו מײַן האַר.
- י האָט ער געזאָגט: הגם געזאָלט האָט אַצונד
זײַן אַזוי ווי אַייערע ווערטער, זאָל נאָר דער
וואָס ער וועט בײַ אים געפֿונען ווערן, זײַן אַ
קנעכט צו מיר, און איר וועט זײַן רײַן.
- יא האָבן זײַ אויף גיך אַראָפּגעלאָזט אײַטלעכער
זײַן זאַק אויף דער ערד, און זײַ האָבן געעפֿנט
אײַטלעכער זײַן זאַק.
- יב און ער האָט געזוכט; מײַטן עלטסטן האָט ער
אַנגעהויבן, און מײַטן ייִנגסטן האָט ער
געענדיקט. און דער בעכער איז געפֿונען
געוואָרן אין בנימײַנס זאַק.
- יג האָבן זײַ צעריסן זײַערע קליידער, און
אײַטלעכער האָט אויפֿגעלאָדן זײַן אײַזל, און
זײַ האָבן זיך אומגעקערט אין שטאָט.
- יד און יהודה איז געקומען מיט זײַנע ברידער אין
יוספֿס הויז; און ער איז נאָך דאָרטן געווען.
און זײַ זײַנען געפֿאלן פֿאַר אים צו דער ערד.
- טו האָט יוסף צו זײַ געזאָגט: וואָס איז דאָס פֿאַר
אַ טואונג וואָס איר האָט געטאָן? האָט איר
ניט געוויסט אַז צויבערן טוט צויבערן אַזאַ
מאָן ווי אײַך?
- טז האָט יהודה געזאָגט: וואָס זאָלן מיר זאָגן צו
מײַן האַר, וואָס זאָלן מיר רעדן, און וואָס
זאָלן מיר זיך פֿאַרענטפֿערן? גאָט האָט געפֿונען
די זינד פֿון דינע קנעכט. אָט זײַנען מיר
קנעכט צו מײַן האַר, אי מיר, אי דער וואָס
דער בעכער איז געפֿונען געוואָרן אין זײַן
האַנט.
- יז האָט ער געזאָגט: חלילה מיר דאָס צו טאָן!
דער מאָן וואָס דער בעכער איז געפֿונען
געוואָרן אין זײַן האַנט, ער זאָל זײַן אַ קנעכט
צו מיר, און איר גײַט אַרױף בשלום צו אײַער
פֿאָטער.

- 18 I přistoupil k němu Juda a řekl: *Slyš* mne, pane můj. Prosím, nechažť promluví služebník tvůj slovo v uši pána svého, a nehněvej se na služebníka svého; nebo jsi ty jako sám Farao.
- 19 Pán můj ptal se služebníků svých, řka: Máte-li otce, neb bratra?
- 20 A odpověděli jsme pánu mému: Máme otce starého, a pachole v starosti *jeho xplozené* malé, jehož bratr umřel, a on sám pozůstal po mateři své, a otec jeho miluje jej.
- 21 I řekl jsi služebníkům svým: Přiveďte ho ke mně, a pohledím na něj.
- 22 A řekli jsme pánu mému: Nemůžet pachole opustiti otce svého; nebo opustí-li otce svého, *on* umře.
- 23 Ty pak řekl jsi služebníkům svým: Nepřijde-li bratr váš mladší s vámi, nepokoušejte se více viděti tváři mé.
- 24 I stalo se, když jsme se vrátili k služebníku tvému, otci mému, a jemu vypravovali slova pána svého,
- 25 Že řekl otec náš: Jděte zase, nakupte nám něco potravy.
- 26 Odpověděli jsme: Nemůžeme jíti, než bude-li bratr náš mladší s námi, tedy půjdeme; nebo bychom nemohli viděti tváři toho muže, nebyl-li by bratr náš nejmladší s námi.
- יח האָט יהודה גענענט צו אים; און האָט געזאָגט: איך בעט דײַך, מײַן האָר, זאָל אַקאָרשט דײַן קנעכט רעדן אַ וואָרט אין די אויערן פֿון מײַן האָר, און זאָל דײַן צאָרן נישט גרימען אויף דײַן קנעכט; וואָרום דו ביסט אַזוי ווי פֿרעה.
- יט מײַן האָר האָט געפֿרעגט זײַנע קנעכט, אַזוי צו זאָגן: האָט איר אַ פֿאָטער אָדער אַ ברודער?
- כ און מיר האָבן געזאָגט צו מײַן האָר: מיר האָבן אַן אַלטן פֿאָטער, און אַ קליינעם בן-זקונים, וואָס זײַן ברודער איז טויט, און ער אַליין איז געבליבן פֿון זײַן מוטער, און זײַן פֿאָטער האָט אים ליב.
- כא האָסטו געזאָגט צו דײַנע קנעכט: ברענגט אים אַראָפּ צו מיר, איך זאָל טאָן מײַן אויג אויף אים.
- כב האָבן מיר געזאָגט צו מײַן האָר: דער ייִנגל קען נישט פֿאַרלאָזן זײַן פֿאָטער, וואָרום אַז ער וועט פֿאַרלאָזן זײַן פֿאָטער, וועט דער שטאַרבן.
- כג האָסטו געזאָגט צו דײַנע קנעכט: אויב אײַער ייִנגסטער ברודער וועט נישט אַראָפּנידערן מיט אײַך, זאָלט איר מער מײַן פנים נישט זען.
- כד און עס איז געווען, אַז מיר זײַנען אַרויפֿגעקומען צו דײַן קנעכט, אונדזער פֿאָטער, האָבן מיר אים דערציילט די ווערטער פֿון אונדזער האָר.
- כה און אַז אונדזער פֿאָטער האָט געזאָגט: גייט ווידער, קויפֿט אונדז אַ ביסל שפּײַז,
- כו האָבן מיר געזאָגט: מיר קענען נישט אַראָפּנידערן; נאָר אויב אונדזער ייִנגסטער ברודער וועט זײַן מיט אונדז, וועלן מיר אַראָפּנידערן, וואָרום מיר קענען נישט זען דעם מאַנס פנים, אַווי אונדזער ייִנגסטער ברודער איז נישט מיט אונדז.

- 27 I řekl nám služebník tvůj, otec můj: Vy víte, že dva *toliko syny* porodila mi žena má.
- 28 A vyšel jeden ode mne, o němž jsem pravil: Jistě roztrhán jest, a neviděl jsem ho dosavad.
- 29 Vezmete-li i tohoto ode mne, a přišlo by na něj něco zlého, tedy uvedete šediny mé s trápením do hrobu.
- 30 Tak tedy, když přijdu k služebníkovi tvému, otci svému, a pacholete nebude s námi, (*ješto duše jeho spojená jest s duší tohoto*):
- 31 Přijde na to, když uzří, že pacholete není, umře; a uvedou služebníci tvoji šediny služebníka tvého, otce svého, s žalostí do hrobu.
- 32 Nebo služebník tvůj slíbil za pachole, *abych je vzal* od otce svého, řka: Jestliže ho nepřivedu zase k tobě, tedy vinen budu hříchem otci mému po všechny dny.
- 33 Protož nyní nechť zůstane, prosím, služebník tvůj místo pacholete tohoto za služebníka pánu svému, a pachole ať vstoupí s bratry svými.
- 34 Nebo jak bych já vstoupil k otci svému, kdyby tohoto pacholete nebylo se mnou? Leč bych chtěl viděti trápení, kteréž by přišlo na otce mého.
- כז האָט דײַן קנעכט, אונדזער פֿאָטער, צו אונדז געזאָגט: איר ווייסט אַז צוויי האָט מיר מײַן ווייב געבאַרן.
- כח און איינער איז אַוועקגעגאַנגען פֿון מיר, און איך האָב געזאָגט: פֿאַר וואָר, פֿאַרצוקן איז ער פֿאַרצוקט געוואָרן; און איך האָב אים נישט געזען ביז אַצונד.
- כט און אַז איר וועט אַוועקנעמען אויך דעם דאָזיקן פֿון מײַן פנים, און אים וועט טרעפֿן אַן אומגליק, וועט איר מאַכן נידערן מײַנע גראַע האָר מיט קומער אין קבר.
- ל און אַצונד אַז איך וועל קומען צו דײַן קנעכט, מײַן פֿאָטער, און דער ייִנגל איז מיט אונדז נישטאָ, אַזוי ווי זײַן זעל איז צוגעבונדן צו זײַן זעל,
- לא איז, ווי ער וועט זען אַז דער ייִנגל איז נישטאָ, אַזוי וועט ער שטאַרבן, און דײַנע קנעכט וועלן מאַכן נידערן די גראַע האָר פֿון דײַן קנעכט, אונדזער פֿאָטער, מיט טרויער אין קבר.
- לב וואָרום דײַן קנעכט איז עָרב געווען פֿאַר דעם ייִנגל צו זײַן פֿאָטער, אַזוי צו זאָגן: אויב איך וועל דיר אים נישט ברענגען, זאָל איך זײַן אַ פֿאַרזינדיקטער צו מײַן פֿאָטער אַלע טעג.
- לג און אַצונד, איך בעט דיר, זאָל דײַן קנעכט בלייבן אָנשטאַט דעם ייִנגל, אַ קנעכט צו מײַן האָר, און דער ייִנגל זאָל אַרױפֿגיין מיט זײַנע ברידער.
- לד וואָרום ווי קען איך אַרױפֿגיין צו מײַן פֿאָטער, אַז דער ייִנגל איז נישט מיט מיר? איך וועל חלילה צווען דאָס בײַז וואָס וועט טרעפֿן מײַן פֿאָטער.

- 1 Jozef pak nemoha se *déle* zdržeti, přede všemi přistojícími zvolal: Každé všechněm ven! I nezůstal žádný s nimi, když se známil Jozef s bratřími svými.

א און יוסף האָט זיך נישט געקענט איינהאַלטן פֿאַר אַלע וואָס זיינען געשטאַנען לעבן אים, און ער האָט אויסגערופֿן: פֿירט אַרויס אַלע מענטשן פֿון מיר. און קיין מענטש איז נישט געשטאַנען לעבן אים, ווען יוסף האָט זיך דערקענט צו זיינע ברידער.
- 2 Potom pozdvihl hlasu svého s pláčem; a slyšeli to Egyptští, slyšel také dům Faraonův.

ב און ער האָט אַרויסגעלאָזט זיין קול אין געוויין, און די מַצְרַיִם האָבן געהערט; און דאָס הויז פֿון פֿרעהן האָט געהערט דערפֿון.
- 3 I řekl Jozef bratřím svým: Já jsem Jozef. Ještě-li jest živ otec můj? A nemohli mu odpověditi bratří jeho; nebo se ho velmi ulekli.

ג און יוסף האָט געזאָגט צו זיינע ברידער: איך בין יוסף; לעבט נאָך מיין פֿאָטער? און זיינע ברידער האָבן אים נישט געקענט ענטפֿערן, וואָרום זיי האָבן זיך דערשראָקן פֿאַר אים.
- 4 Tedy řekl Jozef bratřím svým: Přistuptež medle ke mně. I přistoupili. A řekl: Já jsem Jozef bratr váš, kteréhož jste prodali do Egypta.

ד האָט יוסף געזאָגט צו זיינע ברידער: גענענט צו מיר, איך בעט אייך. האָבן זיי גענענט. און ער האָט געזאָגט: איך בין אייער ברודער יוסף, וואָס איר האָט מיך פֿאַרקויפֿט קיין מַצְרַיִם.
- 5 Protož nyní nermutte se, a neztěžujte sobě toho, že jste mne sem prodali; nebo pro zachování života *vašeho* poslal mne Bůh před vámi.

ה און אַצונד זאָלט איר אייך נישט קלעמען, און זאָל נישט פֿאַרדריסן אין אייערע אויגן, וואָס איר האָט מיך פֿאַרקויפֿט אַהער, וואָרום צו דערהאַלטן לעבנס האָט מיך גאָט געשיקט אייך פֿאַרויס.
- 6 Nebo dvě léta již hlad jest v zemi, a ještě pět let *přijde*, v nichž nebudou orati, ani žíti.

ו וואָרום שוין צוויי יאָר אַז דער הונגער איז אין לאַנד, און נאָך פֿינף יאָר וועלן זיין, וואָס עס וועט נישט זיין קיין אַקער און קיין שניט.
- 7 Poslal mne, pravím, Bůh před vámi, pro zachování vás ostatků na zemi, a pro zachování životů vašich vysvobozením velikým.

ז און גאָט האָט מיך געשיקט אייך פֿאַרויס, כדי אייך צו לאָזן אָן איבערבלייב אויף דער ערד, און אייך צו דערהאַלטן ביים לעבן דורך אַ גרויסער ישועה.
- 8 Tak tedy ne vy jste mne poslali sem, ale Bůh, kterýž mne dal za otce Faraonovi, a za pána všemu domu jeho, a panovníka po vší zemi Egyptské.

ח און אַצונד, נישט איר האָט מיך אַהער געשיקט, ניערט גאָט; און ער האָט מיך געמאַכט פֿאַר אַ פֿאָטער צו פֿרעהן, און פֿאַר אַ האַר אויף זיין גאַנצן הויז, און פֿאַר אַ געוועלטליקער איבערן גאַנצן לאַנד מַצְרַיִם.

- 9 Pospěšte a vstupte k otci mému, a rcete jemu: Toto praví syn tvůj Jozef: Učinil mne Bůh pánem všeho Egypta; přijdiž ke mně, neprodlévej.
- 10 A bydliti budeš v zemi Gesen; a budeš blízko mne, ty i synové tvoji, i vnukové tvoji, stáda tvá, a volové tvoji, a cožkoli máš.
- 11 A budu tě chovati tam, (*nebo ještě pět let hlad bude*), abys snad pro hlad nezahynul, ty i dům tvůj, a cožkoli máš.
- 12 A aj, oči vaše vidí, i oči bratra mého Beniamina, že ústa má mluví vám.
- 13 Povíte také otci mému o vší slávě mé v Egyptě, a což jste koli viděli; pospěštež tedy, a přiveďte otce mého sem.
- 14 Tedy padl na šíji Beniamina bratra svého, a plakal; Benjamin také plakal na šíji jeho.
- 15 A políbil všech bratří svých, plakal nad nimi; a potom mluvili bratří jeho s ním.
- 16 Slyšána pak jest v domě Faraonově pověst tato: Přišli bratří Jozefovi. I bylo to velmi vděčné Faraonovi i všechněm služebníkům jeho.
- 17 A řekl Farao Jozefovi: Rci bratřím svým: Toto učinite: Naložíce na hovada svá, jděte, a navraťte se do země Kananejské.
- ט זאָלט און גייט אַרויף צו מיין פֿאָטער, און איר זאָלט זאָגן צו אים: אַזוי האָט געזאָגט דיין זון יוסף: גאָט האָט מיך געמאַכט פֿאַר אַ האַר איבער גאַנץ מִצְרַיִם; נידער אַראָפּ צו מיר, זאָלסט זיך ניט אויפֿהאַלטן.
- י און וועסט זיצן אין לאַנד גושן, און וועסט זיין נאָנט צו מיר, דו און דינע קינדער און דינע קינדערס קינדער, און דינע שאָף, און דינע רינדער, און אַלץ וואָס דו האָסט.
- יא און איך וועל דיך דאָרטן אויסהאַלטן; וואָרום נאָך פֿינף יאָר וועט זיין דער הונגער; פֿדי זאָלסט ניט אומקומען, דו און דיין הויזגעזינט און אַלץ וואָס דו האָסט.
- יב און אָט זעען אייערע אויגן, און די אויגן פֿון מיין ברודער בנימיןען, אַז מיין מויל רעדט דאָס צו אייך.
- יג און איר זאָלט דערציילן מיין פֿאָטער מיין גאַנצן כבוד אין מִצְרַיִם, און אַלץ וואָס איר האָט געזען, און איר זאָלט איילן און אַראָפּברענגען מיין פֿאָטער אַהער.
- יד און ער איז געפֿאַלן אויפֿן האַלדז פֿון זיין ברודער בנימיןען, און האָט געוויינט, און בנימין האָט געוויינט אויף זיין האַלדז.
- טו און ער האָט געקושט אַלע זיינע ברידער, און האָט געוויינט אויף זיי, און דערנאָך האָבן זיינע ברידער גערעדט מיט אים.
- טז און דער קלאַנג איז געהערט געוואָרן אין פֿרעהס הויז, אַזוי צו זאָגן: יוסףס ברידער זיינען געקומען; און עס איז ווילגעפֿעלן אין די אויגן פֿון פֿרעהן, און אין די אויגן פֿון זיינע קנעכט.
- יז און פֿרעה האָט געזאָגט צו יוסף: זאָג צו דינע ברידער: טוט אָט-וואָס: לאַדט אָן אייערע בהמות, און גייט, קומט קיין לאַנד כְּנַעַן,

- 18 A vezmouce otce svého a čeládky své, přidejte ke mně, a dám vám dobré *místo* v zemi Egyptské, a jísti budete tuk země této.
- 19 Ty pak rozkaž jim: Toto učiňte: Vezměte sobě z země Egyptské vozy pro děti a ženy své, a vezměte otce svého, a přidejte.
- 20 Aniž se ohlédejte na nábytky své; nebo nejlepší *místo* ve vsi zemi Egyptské vaše bude.
- 21 I učinili tak synové Izraelovi. A dal jim Jozef vozy podle rozkázání Faraonova; dal také jim pokrmu na cestu.
- 22 Všechněm jim dal, každému dvoje šaty; ale Beniaminovi dal tři sta stříbrných, a pateru šaty jiné a jiné.
- 23 Otcí pak svému poslal tyto věci: Deset oslů, kteříž nesli z nejlepších věcí Egyptských, a deset oslic, kteréž nesly obilí, a chléb a pokrmu otcí jeho na cestu.
- 24 A propouštěje bratří své, aby odešli, řekl jim: Nevadítež se na cestě.
- 25 Tedy brali se z Egypta, a přišli do země Kananejské k Jákobovi otcí svému.
- יח און נעמט אייער פֿאָטער, און אייערע הויגעזינטן, און קומט צו מיר, און איך וועל אייך געבן דאָס בעסטע פֿון לאַנד מִצְרַיִם, און עסט דאָס פֿעטס פֿון לאַנד.
- יט און דו ווערסט באַפֿוילן, טוט אָט-וואָס: נעמט אייך פֿון לאַנד מִצְרַיִם וועגן פֿאַר אייערע קליינע קינדער, און פֿאַר אייערע ווייבער, און איר זאָלט אַרויפֿנעמען אייער פֿאָטער און קומען.
- כ און אייער אויג זאָל זיך ניט קימערן אום אייערע זאַכן, וואָרום דאָס בעסטע פֿון גאַנצן לאַנד מִצְרַיִם איז אייערס.
- כא האָבן די זין פֿון יִשְׂרָאֵלן אַזוי געטאָן, און יוֹסֵף האָט זיי געגעבן וועגן, לויט דעם מויל פֿון פֿרעדהן, און ער האָט זיי געגעבן שפּיז אויפֿן וועג.
- כב זיי אַלעמען האָט ער געגעבן גאַנגען קליידער פֿאַר איטלעכן, און בנימינען האָט ער געגעבן דריי הונדערט זילבערשטיק, און פֿינף גאַנג קליידער.
- כג און צו זיין פֿאָטער האָט ער דעסגלייכן געשיקט צען אייזלען באַלאָדן מיטן בעסטן פֿון מִצְרַיִם, און צען אייזעלינס באַלאָדן מיט תבואה און ברויט, און שפּיז פֿאַר זיין פֿאָטער אויפֿן וועג.
- כד און ער האָט אַוועקגעשיקט זיינע ברידער, און זיי זיינען אַוועקגעגאַנגען; און ער האָט זיי אָנגעזאָגט: איר זאָלט אייך ניט קריגן אויפֿן וועג.
- כה און זיי זיינען אַרויפֿגעגאַנגען פֿון מִצְרַיִם, און זיינען געקומען קיין לאַנד כְּנָען צו זייער פֿאָטער יעקבן.

- 26 A zvěštovali jemu, řkouce: Jozef ještě živ jest, ano i panuje ve vší zemi Egyptské. I omdlelo srdce jeho; nebo *slyšev to* nevěřil jim.
- 27 Tedy vypravovali jemu všechna slova Jozefova, kteráž mluvil jim; a vida vozy, kteréž poslal Jozef pro něho, okřál duch Jákoba otce jejich.
- 28 I řekl Izrael: Dostit jest, *když* ještě syn můj živ jest; půjdu a uzřím ho, prvé než umru.
- כו און זיי האָבן אים דערציילט, אַזוי צו זאָגן: יוסף לעבט נאָך; און אַז ער געוועלטיקט איבערן גאַנצן לאַנד מצרים. איז זיין האַרץ פֿאַרקילט געוואָרן, וואָרום ער האָט זיי נישט געגלויבט.
- כז האָבן זיי אים דערציילט אַלע ווערטער פֿון יוסף, וואָס ער האָט צו זיי גערעדט, און ער האָט געזען די וועגן וואָס יוסף האָט געשיקט אים צו פֿירן, און דער גיסט פֿון זייער פֿאָטער יעקבן האָט אָפּגעלעבט.
- כח און ישראל האָט געזאָגט: גענוג! מײן זון יוסף לעבט נאָך; איך וועל גיין און וועל אים זען איידער איך שטאַרב.

בראשית מו : 46

- 1 Tedy bral se Izrael se vším, což měl; a přišed do Bersabé, obětoval oběti Bohu otce svého Izáka.

א און ישראל האָט אַוועקגעצויגן מיט אַלץ וואָס ער האָט געהאַט, און איז געקומען קיין באַר-שָׁבַע, און ער האָט געשלאַכט שלאַכטאַפּפֿער צו דעם גאָט פֿון זײַן פֿאָטער יצחקן.
- 2 I mluvil Bůh Izraelovi u vidění nočním, řka: Jákobe, Jákobe! Kterýžto odpověděl: Aj, teď jsem.

ב און גאָט האָט גערעדט צו ישראלן אין זעונגען פֿון דער נאַכט, און האָט געזאָגט: יעקב, יעקב! האָט ער געזאָגט: דאָ בין איך.
- 3 I řekl: Já jsem ten *Bůh* silný, Bůh otce tvého. Neboj se sstoupiti do Egypta, nebo v národ veliký tam tebe učiním.

ג האָט ער געזאָגט: איך בין גאָט, דער גאָט פֿון דיין פֿאָטער, זאָלסט נישט מורא האָבן אַראָפּצונידערן קיין מִצְרַיִם, וואָרום פֿאַר אַ גרויס פֿאָלק וועל איך דיר דאַרטן מאַכן.
- 4 Já sstoupím s tebou do Egypta, a já tě také i zase přivedu; a Jozef položí ruku svou na oči tvé.

ד איך וועל אַראָפּנידערן מיט דיר קיין מִצְרַיִם, און אויך אַרויפֿברענגען וועל איך דיר אַרויפֿברענגען. און יוסף וועט אַרויפֿטאָן זײַן האַנט אויף דינע אויגן.
- 5 Vstal tedy Jákob z Bersabé; a synové Izraelovi vzali Jákoba otce svého, a děti své s ženami svými na vozy, kteréž poslal pro něho Farao.

ה און יעקב איז אויפֿגעשטאַנען פֿון באַר-שָׁבַע, און די קינדער פֿון ישראל האָבן געפֿירט זייער פֿאָטער יעקבן, און זייערע קליינע קינדער, און זייערע ווייבער, אויף די וועגן וואָס פֿרעה האָט געשיקט אים צו פֿירן.
- 6 Pobrali také dobytek svůj, a zboží své, kteréhož nabyli v zemi Kananejské; a přišli do Egypta, Jákob i všechno símě jeho s ním.

ו און זיי האָבן גענומען זייערע פֿי, און זייער פֿאַרמעג וואָס זיי האָבן אָנגעקליבן אין לאַנד פֿנֶעץ, און זיי זיינען געקומען קיין מִצְרַיִם, יעקב און אַלע זיינע קינדער מיט אים;
- 7 Syny i vnuky, dcery i vnučky své, a všecku rodinu svou uvedl s sebou do Egypta.

ז זיינע זין און זיינע זינס זין מיט אים, זיינע טעכטער, און זיינע זינס טעכטער, און אַלע זיינע קינדער, האָט ער געבראַכט מיט זיך קיין מִצְרַיִם.
- 8 A tato jsou jména synů Izraelových, kteříž vešli do Egypta: Jákob a synové jeho. Prvorozený Jákobův Ruben.

ח און דאָס זיינען די נעמען פֿון די קינדער פֿון ישראל וואָס זיינען געקומען קיין מִצְרַיִם, יעקב און זיינע קינדער: יעקבס בכֹּר ראובן.

- ט און די זין פֿון ראובנען: חנוך, און פֿלוא, און
הצרון, און פרמי.
- י און די זין פֿון שמעונען: ימואל, און ימין, און
אוהד, און יכין, און צוחר, און שאול דער זון
פֿון אַ כנענית.
- יא און די זין פֿון לֵוִי: גֵרשון, קהת, און מֵרָרִי.
- יב און די זין פֿון יהודה: עֵר, און אוֹנָן, און שֵׁלָה,
און פֶּרֶץ, און זֶרַח; און עֵר און אוֹנָן זינען
געשטארבן אין לאַנד כנען. און די זין פֿון פֶּרֶץ
זינען געווען הֶצֶרֶן און חָמוּל.
- יג און די זין פֿון יִשָּׁכָר: תולע, און פִּנּוּה, און
יוב, און שמרון.
- יד און די זין פֿון זבולונען: סָרַד, און אֵלֹן, און
יחֵלָאֵל.
- טו דאָס זינען די זין פֿון לאה, וואָס זי האָט
געבאָרן יעקבן אין פֶּדֶן-אֶרֶם; דערצו זיין
טאָכטער דינָה; אַלע נפֿשות פֿון זינע זין און
זינע טעכטער, דריי און דרייסיק.
- טז און די זין פֿון גָדן זינען געווען צַפִּיּוֹן, און חֲגִי,
שוני, און אַצבון, עֵרִי, און אֲרֹדִי, און אֲרָאֵלִי.
- יז און די קינדער פֿון אָשרן: יִמְנָה, און יִשׁוּהָ, און
יִשׁוּי, און בריעָה, און זייער שוועסטער שָׂרַח;
און די זין פֿון בריעָה: חֶבֶר און מִלְכִּיאֵל.
- יח דאָס זינען די זין פֿון זֵלָפֶהָן, וואָס לָבָן האָט
געגעבן זיין טאָכטער לאה, און די דאָזיקע
האָט זי געבאָרן יעקבן — זעכצן נפֿשות.
- יט די זין פֿון יעקבס ווייב רחלען זינען געווען
יוסף און בנימין.
- כ און בִּי יוֹסֵפֶן זינען געבאָרן געוואָרן אין לאַנד
מִצְרַיִם מנשה און אפרים, וואָס אָסֵנַת די
טאָכטער פֿון פִּוְטִי-פֶּרַע דעם פֿריסטער פֿון און
האָט אים געבאָרן.
- כא און די זין פֿון בנימיןען זינען געווען בלע, און
בֶּכֶר, און אֲשֶׁבֶל, גֵּרָא, און נַעֲמָן, אַחִי, און
רָאשׁ, מופים, און חופים, און אָרֹד.
- 9 A synové Rubenovi: Enoch, Fallu, Ezron a Charmi.
- 10 Synové pak Simeonovi: Jamuel, Jamin, Ahod, Jachin, Sohar a Saul, syn jedné ženy Kananejské.
- 11 Synové Lévi: Gerson, Kahat a Merari.
- 12 Synové Judovi: Her, Onan, Séla, Fáres a Zára. (*Ale umřel Her a Onan v zemi Kananejské.*) Fáres pak měl syny: Ezrona a Hamule.
- 13 Synové Izacharovi: Tola, Fua, Job a Simron.
- 14 A synové Zabulonovi: Sared, Elon a Jahelel.
- 15 Tiť jsou synové Lée, kteréž porodila Jákobovi v Pádan Syrské, a Dínu, dceru jeho. Všech duší synů i dcer jeho bylo třidceti a tři.
- 16 Synové Gád: Sefon, Aggi, Suni, Esebon, Heri, Arodi a Areli.
- 17 Synové Asser: Jemna, Jesua, Jesui, Beria, a Serach sestra jejich. Synové pak Beriovi: Heber a Melchiel.
- 18 To jsou synové Zelfy, kterouž Lában dal Lée dceři své; a ty porodila Jákobovi, šestnácte duší.
- 19 Synové *pak* Ráchel, manželky Jákobovy: Jozef a Beniamin.
- 20 A Jozefovi narodili se v zemi Egyptské z Asenat, dcery Putifera knížete On, Manasses a Efraim.
- 21 Ale synové Beniaminovi: Béla, Becher, Asbel, Gera, Náman, Echi, Roz, Mufim, Chuppim a Ared.

- 22 Tiť jsou synové Ráchel, kteréž porodila Jákobovi; všech duší čtrnáct. כב דאָס זינען די זין פֿון רחלען, וואָס זינען געבאָרן געוואָרן ביי יעקבן: אַלע נפֿשות, פֿערצן.
- 23 A syn Danův: Chusim. כג און די זין פֿון דָנען: חושים.
- 24 Synové pak Neftalím: Jaziel, Guni, Jezer a Sallem. כד און די זין פֿון נפתלין: יחזאל, און גוני, און יֶזֶר, און שָלֵם.
- 25 Ti jsou synové Bály, kterouž Lában dal Ráchel dceři své, a ty porodila Jákobovi; všech duší sedm. כה דאָס זינען די זין פֿון בלהָהן, וואָס לָבָן האָט געגעבן זיין טאָכטער רחלען, און די דאָזיקע האָט זי געבאָרן יעקבן; אַלע נפֿשות, זיבן.
- 26 Všechn duší, kteréž vešly s Jákobem do Egypta, což jich poslo z bedr jeho, kromě žen synů Jákobových, všech duší bylo šedesáte a šest. כו אַלע נפֿשות פֿון יעקבן וואָס זינען געקומען קיין מצרים, די וואָס זינען אַרויסגעגאַנגען פֿון זיין דִיך, אַחוץ די ווייבער פֿון יעקבס זין — אַלע נפֿשות זינען געווען זעקס און זעכציק.
- 27 K tomu synové Jozefovi, kteříž se jemu narodili v Egyptě, dva. A tak všech duší domu Jákobova, kteréž vešly do Egypta, bylo sedmdesáte. כז און יוסֶפֶס זין, וואָס זינען אים געבאָרן געוואָרן אין מצרים, זינען געווען צוויי נפֿשות. אַלע נפֿשות פֿון יעקבס הויז וואָס זינען געקומען קיין מצרים, זיבעציק.
- 28 Poslal pak Judu napřed k Jozefovi, aby oznámil jemu prvé, než přišel do Gesen. A tak přišli do země Gesen. כח און יהודהן האָט ער געשיקט פֿאַרויס פֿאַר זיך צו יוסֶפֶן, צו ווייזן אים פֿאַרויס דעם וועג קיין גושן; און זיי זינען אָנגעקומען קיין לאַנד גושן.
- 29 Jozef pak zapráh do svého vozu, vyjel vstříc Izraelovi otci svému do Gesen; a jakž ho Jákob uzřel, padl na jeho šíji, a plakal dlouho na šíji jeho. כט און יוסֶף האָט אַינגעשפּאַנט זיין רייטוואָגן, און איז אַרויפֿגעגאַנגען אַנטקעגן זיין פֿאָטער ישראלן קיין גושן. און ווי ער האָט זיך געוויזן פֿאַר אים, אַזוי איז ער אים געפֿאַלן אויפֿן האַלדז, און ער האָט לאַנג געוויינט אויף זיין האַלדז.
- 30 I řekl Izrael Jozefovi: Necht' již umru, když jsem viděl tvář tvou; nebo ty ještě jsi živ. ל און ישראל האָט געזאָגט צו יוסֶפֶן: אַצונד קען איך שטאַרבן, נאָכדעם ווי איך האָב געזען דיין פנים, אַז דו לעבסט נאָך.
- 31 Jozef pak řekl bratřím svým a domu otce svého: Pojedu a zvěstuji Faraonovi, a dím jemu: Bratří moji a dům otce mého, kteříž bydlili v zemi Kananejské, přišli ke mně. לא און יוסֶף האָט געזאָגט צו זינען ברידער און צו זיין פֿאָטערס הויזגעזינט: איך וועל אַרויפֿגיין און וועל דערציילן פֿרעהן, און איך וועל אים זאָגן: מיינע ברידער און מײַן פֿאָטערס הויזגעזינט, וואָס זינען געווען אין לאַנד כנען, זינען געקומען צו מיר.

- 32 Ale jsou pastýři stáda, nebo s dobyt看 se obírají; protož ovce své a voly, i cožkoli mají, přihnali. לב און די מענטשן זינען פאסטוכער פֿון שאָף, וואָרום זיי זינען מענטשן פֿון פֿי; און זייערע שאָף און זייערע רינדער און אַלץ וואָס זיי האָבן, האָבן זיי מיטגעבראַכט.
- 33 A když by povolal vás Farao, a řekl: Jaký jest obchod váš? לג און עס וועט זיין, אַז פֿרעה וועט אײך רופֿן, און וועט זאָגן: וואָס איז אייער טאָן?
- 34 Odpovíte: Dobyt看 se živili služebníci tvoji od mladosti své až do této chvíle, i my i otcové naši; abyste bydlili v zemi Gesen; nebo v mrzkosti mají Egyptští všechny pastýře stáda. לד זאָלט איר זאָגן: מענטשן פֿון פֿי זינען דינע קנעכט פֿון אונדזער יוגנט אָן און ביז אַצונד, אַזוי מיר, אַזוי אונדזערע עלטערן; כדי איר זאָלט זיצן אין לאַנד גושן, וואָרום אַן אומווערדיקייט בײַ די מַצרים איז יעטוועדער פאסטוך פֿון שאָף.

בראשית מז : 47

- 1 A protož přišed Jozef, oznámil Faraonovi, a řekl: Otec můj a bratří moji, s drobným i větším dobyt看em svým i se vším, což mají, přišli z země Kananejské, a aj, jsou v zemi Gese.

א און יוסף איז געגאנגען און האָט דערציילט פֿרעהן, און האָט געזאָגט: מײַן פֿאָטער און מײַנע ברידער, מיט זייערע שאָף און זייערע רינדער און אַלץ וואָס זיי האָבן, זײַנען געקומען פֿון לאַנד כְּנַעַן, און זיי זײַנען אין לאַנד גושן.
- 2 A vzav z počtu bratří svých pět mužů, postavil je před Faraonem.

ב און פֿון צווישן זײַנע ברידער האָט ער גענומען פֿינף מאַן, און האָט זיי געשטעלט פֿאַר פֿרעהן.
- 3 I řekl Farao bratřím jeho: Jaký jest obchod váš? Kterížto odpověděli Faraonovi: Pastýři ovcí *jsou* služebníci tvoji, i my, i otcové naši.

ג האָט פֿרעה געזאָגט צו זײַנע ברידער: וואָס איז אײַער טאָן? האָבן זיי געזאָגט צו פֿרעהן: פֿאַסטוכער פֿון שאָף זײַנען דינע קנעכט, אַזוי מיר, אַזוי אונדזערע עלטערן.
- 4 Řekli ještě Faraonovi: Abychom pohostinu byli v zemi této, přišli jsme; nebo není pastvy dobytku, kterýž mají služebníci tvoji, nebo hlad veliký jest v zemi Kananejské; protož nyní prosíme, nechat bydlí služebníci tvoji v zemi Gese.

ד און זיי האָבן געזאָגט צו פֿרעהן: צו ווײַנען אין לאַנד זײַנען מיר געקומען, וואָרום עס איז נישט קיין פֿיטערונג פֿאַר די שאָף פֿון דינע קנעכט, ווייל דער הונגער איז שווער אין לאַנד כְּנַעַן. און אַצונד, איך בעט דיר, זאָלן דינע קנעכט זיצן אין לאַנד גושן.
- 5 I mluvil Farao Jozefovi, řka: Otec tvůj a bratří tvoji přišli k tobě.

ה האָט פֿרעה געזאָגט צו יוסף, אַזוי צו זאָגן: דיין פֿאָטער און דינע ברידער זײַנען געקומען צו דיר;
- 6 Země Egyptská před tebou jest; v nejlepším kraji země této osad' otce svého a bratří své, nechť bydlí v zemi Gese. A srozumíš-li, že jsou mezi nimi muži rozšafní, ustanovíš je úředníky nad dobyt看em, kterýž mám.

ו דאָס לאַנד מִצְרַיִם ליגט פֿאַר דיר, אין בעסטן טײַל פֿון לאַנד באַזעץ דיין פֿאָטער און דינע ברידער. זאָלן זיי זיצן אין לאַנד גושן. און אויב דו וויסט אַז צווישן זיי זײַנען דאָ טויגלעכע מענטשן, זאָלסטו זיי מאַכן פֿאַר אויבערלײַט איבער דעם פֿי וואָס איך האָב.
- 7 Uvedl také Jozef Jáкова otce svého, a postavil ho před Faraonem; a pozdravil Jákob Faraona.

ז און יוסף האָט געבראַכט זײַן פֿאָטער יעקבן, און ער האָט אים געשטעלט פֿאַר פֿרעהן; און יעקב האָט געבענטשט פֿרעהן.
- 8 Tedy řekl Farao k Jákobovi: Kolik jest let života tvého?

ח און פֿרעה האָט געזאָגט צו יעקבן: וויפֿיל זײַנען די טעג פֿון די יאָרן פֿון דיין לעבן?

- 9 Odpověděl Jákob Faraonovi: Dnů let putování mého sto a třiceti let *jest*; nemnozí a zlí byli dnové let života mého, a nedošli dnů let života otců mých, v nichž živi byli.
- 10 A požehnav Jákob Faraona, vyšel od něho.
- 11 I osadil Jozef otce svého a bratří své, a dal jim vládařství v zemi Egyptské v kraji výborném, v zemi Ramesses, jakž rozkázal Farao.
- 12 A opatroval Jozef otce svého, a bratří své, a všecken dům jeho chlebem, až do nejmenších.
- 13 A chleba nebylo ve vší zemi; nebo veliký hlad *byl* velmi, a trápení veliké bylo *na zemi* Egyptské a zemi Kananejské od hladu.
- 14 Shromáždil pak Jozef všechny peníze, což jich nalezeno v zemi Egyptské a v zemi Kananejské, za potravu, kteréž kupovali; a vnesl Jozef peníze do domu Faraonova.
- 15 A když utratili peníze z země Egyptské a z země Kananejské, přicházeli všickni Egyptští k Jozefovi, řkouce: Dej nám chleba; nebo proč mřítí máme před tebou pro nedostatek peněz?
- 16 I řekl Jozef: Dejte dobytky své, a dám vám *chleba* za dobytky vaše, poněvadž se *vám* peněz nedostává.
- ט האָט יעקב געזאָגט צו פֿרעהן: די טעג פֿון די יאָרן פֿון מײַן וואַנדערשאַפט זײַנען הונדערט און דרײַסיק יאָר. ווינציק און שלעכט זײַנען די טעג פֿון די יאָרן פֿון מײַן לעבן, און זײ קומען נישט צו די טעג פֿון די יאָרן פֿון מײַנע עלטערנס לעבן אין די טעג פֿון זײַער וואַנדערשאַפט.
- י און יעקב האָט געבענטשט פֿרעהן, און איז אַרויסגעגאַנגען פֿון פֿאַר פֿרעהן.
- יא און יוסף האָט באַזעצט זײַן פֿאָטער און זײַנע ברידער, און ער האָט זײ געגעבן אײַגנטום אין לאַנד מַצְרַיִם, אין בעסטן טײל פֿון לאַנד, אין לאַנד רַעמֶסֶס, אַזוי ווי פֿרעה האָט באַפֿוילן.
- יב און יוסף האָט אויסגעהאַלטן זײַן פֿאָטער און זײַנע ברידער, און דאָס גאַנצע הויז פֿון זײַן פֿאָטער, מיט ברויט, ווי נאָכן געזינט.
- יג און קײן ברויט איז נישט געווען אין גאַנצן לאַנד, וואָרום דער הונגער איז געווען זײַער שווער, און דאָס לאַנד מַצְרַיִם און דאָס לאַנד כְּנַעַן זײַנען אויסגעמאַטערט געוואָרן פֿון דעם הונגער.
- יד און יוסף האָט אויפֿגעקליבן דאָס גאַנצע געלט וואָס האָט זיך געפֿונען אין לאַנד מַצְרַיִם און אין לאַנד כְּנַעַן, פֿאַר דער תּבֹואֶה וואָס זײ האָבן געקויפֿט. און יוסף האָט געבראַכט דאָס געלט אין פֿרעהס הויז.
- טו און אַז דאָס געלט איז אויסגעגאַנגען פֿון לאַנד מַצְרַיִם און פֿון לאַנד כְּנַעַן, זײַנען אַלע מַצְרַיִם געקומען צו יוסף, אַזוי צו זאָגן: גיב אונדז ברויט; וואָרום נאָך וואָס זאָלן מיר שטאַרבן פֿאַר דיר? אַז דאָס געלט האָט זיך אויסגעלאָזט.
- טז האָט יוסף געזאָגט: גיט אײַערע פֿי, און אײַך וועל אײַך געבן פֿאַר אײַערע פֿי, אויב דאָס געלט האָט זיך אויסגעלאָזט.

- 17 Tedy přivedli dobytky své k Jozefovi; i dal jim Jozef potrav za koně a za stáda ovčí, a za stáda volů i za osly; a přechoval je chlebem, za všechny dobytky jejich, toho roku.
- 18 A po roce tom přišli k němu léta druhého, a řekli mu: Nebudeme tajiti před pánem svým, že jsme všechny peníze utratili, i stáda dobytků jsou u pána našeho; nezůstávají *nám* před pánem naším kromě těla naše a dědiny naše.
- 19 I proč máme mřít před očima tvýma? I my i rolí naše *byne*. Kup nás i rolí naši za chléb, a budeme my i rolí naše ve službě Faraonovi; a dej *nám* semena, abychom živi byli a nezemřeli, a rolí aby nespustla.
- 20 Tedy koupil Jozef všecku zemi Egyptskou Faraonovi; nebo prodali Egyptští jeden každý pole své, proto že se rozmohl mezi nimi hlad. I dostala se země Faraonovi.
- 21 Lid pak převedl do měst, od jednoho po mezi Egyptského až do druhého.
- 22 Rolí toliko kněžských nekoupil. Nebo kněží uloženou potravu *měli* od Farao-na, a jedli z uložených *pokrmů* svých, kteréž dával jim Farao; protož neprodali rolí svých.
- יז האָבן זיי געבראַכט זייערע פֿי צו יוסף, און יוסף האָט זיי געגעבן ברויט פֿאַר פֿערד, און פֿאַר סטאַדעס שאָף, און פֿאַר סטאַדעס רינדער, און פֿאַר אייזלען; און ער האָט זיי פֿאַרזאָרגט מיט ברויט אין יענעם יאָר, פֿאַר אַלע זייערע פֿי.
- יח האָט זיך דאָס יאָר געענדיקט; און אויפֿן צווייטן יאָר זינען זיי געקומען צו אים, און האָבן צו אים געזאָגט: מיר וועלן ניט פֿאַרהוילן פֿון מיין האָר, אַז אַזוי ווי דאָס געלט איז אויסגעגאַנגען, און די סטאַדעס פֿי זינען ביי מיין האָר, איז ניט געבליבן פֿאַר מיין האָר אַחוץ נאָר אונדזער ליב און אונדזער ערד.
- יט נאָך וואָס זאָלן מיר אומקומען פֿאַר זיינע אויגן, אי מיר אי אונדזער ערד? קויף אָף אונדז און אונדזער ערד פֿאַר ברויט, און מיר מיט אונדזער ערד וועלן זיין קנעכט צו פֿרעהן; און גיב אונדז זריעה, פֿדי מיר זאָלן לעבן און ניט שטאַרבן, און די ערד זאָל ניט פֿאַרוויסט ווערן.
- כ האָט יוסף אָפּגעקויפֿט די גאַנצע ערד פֿון מִצְרַיִם פֿאַר פֿרעהן, וואָרום די מִצְרַיִם האָבן פֿאַרקויפֿט איטלעכער זיין פֿעלד, ווייל דער הונגער האָט זיך געשטאַרקט איבער זיי; און דאָס לאַנד איז געוואָרן פֿרעהס.
- כא און דאָס פֿאָלק, זיי האָט ער שטעטווייז איבערגעפֿירט פֿון איין עק געמאַרק פֿון מִצְרַיִם צום אַנדער עק.
- כב נאָר די ערד פֿון די פֿריסטער האָט ער ניט אָפּגעקויפֿט, ווייל די פֿריסטער האָבן געקריגן אַ קצבָה פֿון פֿרעהן, און זיי האָבן געגעסן זייער קצבָה וואָס פֿרעה האָט זיי געגעבן; דרום האָבן זיי ניט פֿאַרקויפֿט זייער ערד.

- 23 I řekl Jozef lidu: Aj, koupil jsem vás dnes i rolí vaše Faraonovi; teď máte semeno, osívejtež tedy ji.
- 24 A když se urodí, dáte pátý díl Faraonovi, a čtyři díly zůstavíte sobě k semenu a ku pokrmu svému a těm, kteříž jsou v domích vašich, i ku pokrmu dítkám svým.
- 25 Tedy řekli: Zachoval jsi životy naše. Nechať nalezneme milost v očích pána svého, a budeme služebníci Faraonovi.
- 26 I ustanovil to Jozef za právo až do tohoto dne, po vší zemi Egyptské, *aby dáván byl* Faraonovi pátý díl; toliko samy rolí kněžské nebyly Faraonovy.
- 27 A tak bydlil Izrael v zemi Egyptské v krajině Gesen; a osadili se v ní, a rozplodili se, a rozmnožení jsou velmi.
- 28 Živ pak byl Jákob v zemi Egyptské sedmnácte let; a bylo dnů Jákobových, *a* let života jeho, sto čtyřiceti sedm let.
- 29 I přiblížili se dnové Izraelovi, aby umřel. A povolav syna svého Jozefa, řekl jemu: Jestliže jsem našel milost v očích tvých, vlož, prosím, ruku svou pod bedro mé, a učiň se mnou milosrdenství a pravdu. Prosím, nepochovávej mne v Egyptě.
- כג און יוסף האָט געזאָגט צום פֿאָלק: אָט האָב איך היינט אָפּגעקויפֿט אייך און אייער לאַנד פֿאַר פֿרעהן; נאָט אייך זריעה, און פֿאַרזייט די ערד.
- כד און עס וועט זיין ביי די תבואות, וועט איר געבן אַ פֿינפֿטל צו פֿרעהן, און פֿיר חלקים וועלן אייך זיין פֿאַר זריעה פֿון פֿעלד, און פֿאַר אייער עסן, און פֿאַר די וואָס אין אייערע הייזער, און צום עסן פֿאַר אייערע קליינע קינדער.
- כה האָבן זיי געזאָגט: האָסט אונדז דאָס לעבן דערהאַלטן; לאָמיר געפֿינען לייטזעליקייט אין די אויגן פֿון מײַן האָר, און מיר וועלן זיין קנעכט צו פֿרעהן.
- כו און יוסף האָט עס געמאַכט פֿאַראַ געזעץ ביי אויף היינטיקן טאָג אויף דער ערד פֿון מִצְרַיִם, אַז צו פֿרעהן זאָל געהערן אַ פֿינפֿטל. נאָר די ערד פֿון די פֿריסטער אַליין איז ניט געוואָרן פֿרעהס.
- כז און ישראל איז געזעסן אין לאַנד מִצְרַיִם, אין לאַנד גושן; און זיי האָבן זיך דאָרטן איינגעפֿעסטִיקט, און האָבן זיך געפֿרוכפערט און געמערט זייער.
- כח און יעקב האָט געלעבט אין לאַנד מִצְרַיִם זיבעצן יאָר; און די טעג פֿון יעקבן, די יאָרן פֿון זיין לעבן, זיינען געווען הונדערט יאָר און זיבן און פֿערציק יאָר.
- כט און די טעג פֿון ישראלן האָבן גענענט צום שטאַרבן, און ער האָט גערופֿן זיין זון יוספֿן, און האָט צו אים געזאָגט: אויב, איך בעט דיר, איך האָב געפֿונען לייטזעליקייט אין דייןע אויגן, טו, איך בעט דיר, דיין האַנט אונטער מײַן דיר, און זאָלסט טאָן מיט מיר אַ חסד און אַ טרישאַפֿט: זאָלסט מיר ניט באַגראָבן, איך בעט דיר, אין מִצְרַיִם.

- ל און אַז איך וועל זיך לייגן צו מינע עלטערן, זאָלסטו מיך אַוועקטראָגן פֿון מצרים, און מיך באַגראָבן אין זייער קבר. האָט ער געזאָגט: איך וועל טאָן אַזוי ווי דיין וואָרט.
- 30 Když spáti budu s otci svými, vyneseš mne z Egypta, a pochováš mne v hrobě jejich. Tedy řekl *jemu*: Já učiním podle slova tvého.
- לא האָט ער געזאָגט: שווער מיר. און ער האָט אים געשוואָרן; און ישראל האָט זיך געבוקט צוקאַפּנס פֿון בעט.
- 31 I řekl *Jáko*b: Přisáhni mi. Tedy přisáhl *jemu*. I sklonil se Izrael k hlavám lůž.

- א און עס איז געווען נאך די דאזיקע געשעענישן, האָט מען אָנגעזאָגט יוספֿן: זע, דיין פֿאָטער איז קראַנק. האָט ער גענומען מיט זיך זיינע צוויי זין, מנשה און אפֿרימען.
- ב און מע האָט געלאָזט וויסן יעקבן און געזאָגט: זע, דיין זון יוסף קומט צו דיר; און ישראל האָט זיך געשטאַרקט, און האָט זיך געזעצט אויפֿן בעט.
- ג און יעקב האָט געזאָגט צו יוספֿן: גאָט שדי האָט זיך באַוויזן צו מיר אין לוז, אין לאַנד פֿנען, און ער האָט מיך געבענטשט.
- ד און ער האָט צו מיר געזאָגט: זע, איך וועל דיר פֿרוכפֿערן און וועל דיר מערן, און איך וועל דיר מאַכן פֿאַר אַ געזעמל פֿעלקער; און איך וועל געבן דאָס דאָזיקע לאַנד צו דיין זאָמען נאָך דיר פֿאַר אַן אייביקן אייגנטום.
- ה און אַצונד, די צוויי זין וואָס זיינען דיר געבאָרן געוואָרן אין לאַנד מצרים פֿאַר מײַן קומען צו דיר קיין מצרים, זיי זיינען מײַנע: אפֿרים און מנשה זאָלן זײַן מײַנע אַזוי ווי ראובן און שמעון.
- ו אָבער זיינע געבאָרענע וואָס דו האָסט געבאָרן נאָך זיי, זאָלן זײַן זיינע; אויף דעם נאָמען פֿון זייערע ברידער זאָלן זיי גערופֿן ווערן אין זייער נחלה.
- ז . . . און איך, אַז איך בין געקומען פֿון פֿדן, איז מיר געשטאַרבן רחל אין לאַנד פֿנען אויפֿן וועג, ווען עס איז נאָך געווען אַ שטרעק לאַנד צו קומען קיין אַפֿרת; און איך האָב זי דאָרטן באַגראָבן אויפֿן וועג קיין אַפֿרת, דאָס איז בית-לָחם.
- ח און ישראל האָט געזען יוספֿס זין, און ער האָט געזאָגט: ווער זיינען די דאָזיקע?
- 1 Stalo se pak potom, že povědíno jest Jozefovi: Aj, otec tvůj nemocen jest. I vzal s sebou dva syny své, Manasse a Efraima.
- 2 Tedy oznámeno jest Jákobovi a povědíno: Aj, syn tvůj Jozef přišel k tobě.
- 3 A posilniv se Izrael, usadil se na ložci a řekl Jozefovi: *Bůh* silný všemohoucí ukázav mi se v Lůza v zemi Kananejské, požehnal mi.
- 4 A řekl ke mně: Aj, já rozplodím tě a rozmnožím tebe, a učiním tě v zástupy lidí; dám také zemi tuto semeni tvému po tobě za dědictví věčné.
- 5 Protož nyní, dva synové tvoji, kteřížt jsou se zrodili v zemi Egyptské, prvé než jsem přišel k tobě do Egypta, moji jsou; Efraim a Manasses budou mi jako Ruben a Simeon.
- 6 Ale děti, kteréž po těchto zplodíš, tvoji budou; jménem bratří svých jmenování budou v dědictvích svých.
- 7 Nebo když jsem se vracel z Pádan, umřela mi Ráchel v zemi Kananejské na cestě, když již nedaleko bylo do Efraty; a pochoval jsem ji tam u cesty k Efratě, jenž jest Betlém.
- 8 Uzřev potom Izrael syny Jozefovy, řekl: Kdo jsou onino?

- 9 Odpověděl Jozef otci svému: Synové moji jsou, kteréž dal mi Bůh zde. I řekl: Přived' je medle ke mně, a požehnám jim.
- 10 (*Oči pak Izraelovy mdlé byly pro starost, a nemohl dobře viděti.*) I přivedl je k němu, a on líbal a objímal je.
- 11 I řekl Izrael Jozefovi: Nemysliť jsem *já, abych měl kdy* viděti tvář tvou, a aj, dal mi Bůh, abych viděl i símě tvé.
- 12 Tedy vzav je Jozef z klína jeho, sklonil se tváří až k zemi.
- 13 A vzav oba, Efraima na pravou stranu sobě, Izraelovi *pak* na levou, a Manasses na levou sobě, Izraelovi *pak* na pravou, postavil je před ním.
- 14 Tedy vztáh Izrael pravici svou, vložil ji na hlavu Efraimovu, kterýž byl mladší, levici pak svou na hlavu Manassesovu, naschvál přeloživ ruce, ačkoli Manasses byl prvorozený.
- 15 I požehnal Jozefovi, řka: Bůh, před jehož obličejem ustavičně chodili otcové moji Abraham a Izák, Bůh, kterýž mne spravoval po všecken život můj až do dne tohoto;
- 16 Anděl ten, kterýž vytrhl mne ze všeho zlého, požehnejž dítek těchto; a ať slovou synové moji a synové otců mých Abrahama a Izáka; a ať se jako hmyz rozmnoží u prostřed země.
- ט האָט יוסף געזאָגט צו זײַן פֿאָטער: דאָס זײַנען מײַנע זין וואָס האָט מיר געשאַנקען דאָ הײַ. האָט ער געזאָגט: נעם זײַ, אײַך בעט דײַ, צו מיר, און אײַך וועל זײַ בענטשן.
- י און די אויגן פֿון ישׂראלן זײַנען געווען טונקל פֿון זקנה, ער האָט נײַט געקענט זען. האָט ער זײַ געמאַכט גענענען צו אים, און ער האָט זײַ געקושט און זײַ געהאַלדזט.
- יא און ישׂראל האָט געזאָגט צו יוסֿפֿן: אײַך האָב נײַט געדאַכט דײַן פנים צו זען, און אָט האָט מײַך האָט געלאָזט זען אויך דײַנע קינדער.
- יב און יוסף האָט זײַ אַרויסגעצויגן פֿון צווישן זײַנע קנײַ, און האָט זיך געבוקט אויף זײַן פנים צו דער ערד.
- יג און יוסף האָט זײַ בײַדן גענומען, אפֿרימען אײַן זײַן רעכטער האַנט, צו דער לינקער האַנט פֿון ישׂראלן, און מנשהן אײַן זײַן לינקער האַנט, צו דער רעכטער האַנט פֿון ישׂראלן, און האָט זײַ געמאַכט גענענען צו אים.
- יד האָט ישׂראל אויסגעשטרעקט זײַן רעכטע האַנט, און אַרויפֿגעטאָן אויפֿן קאָפּ פֿון אפֿרימען, וואָס איז געווען דער ייִנגערער, און זײַן לינקע האַנט אויפֿן קאָפּ פֿון מנשה; ער האָט בפּיוון אײַבערגעדרייט זײַנע הענט, וואָרום מנשה איז געווען דער בכֿור.
- טו און ער האָט געבענטשט יוסֿפֿן, און האָט געזאָגט: דער האָט וואָס מײַנע עלטערן אַברהם און יצחק זײַנען געגאַנגען פֿאַר אים, דער האָט וואָס איז געווען מײַן פֿאָסטוד פֿון זײַנט אײַך לעב ביז אויף הײַנטיקן טאָג,
- טז דער מלאך וואָס האָט מײַך אויסגעלייזט פֿון אַלעם בײַזן, ער זאָל בענטשן די ייִנגלעך; און עס זאָל גערופֿן ווערן אויף זײַ מײַן נאָמען, און דער נאָמען פֿון מײַנע עלטערן אַברהם און יצחק; און זײַ זאָלן זיך מערן לרֿוב אויף דער ערד.

- 17 Vida pak Jozef, že vložil otec jeho ruku svou pravou na hlavu Efraimovu, nerád byl tomu. I zdvihl ruku otce svého, aby ji přenesl s hlavy Efraimovy na hlavu Manassesovu.
- 18 A řekl jemu: Ne tak, otče můj; nebo toto jest prvorozený, vložíš pravici svou na hlavu jeho.
- 19 Ale nepovolil otec jeho, a řekl: Vím, synu můj, vím; takéť i on bude v lid, a také i on vzroste; však bratr jeho mladší více poroste než on, a símě jeho bude u veliké množství národů.
- 20 I požehnal jim v ten den, řka: Skrze tebe požehnání bude dávatí Izrael takto: Učiniž tobě Bůh jako Efraimovi a jako Manassesovi. I představil Efraima Manassesovi.
- 21 Řekl také Izrael Jozefovi: Aj, já umírám, a budeť Bůh s vámi, a zase vás přivede do země otců vašich.
- 22 Já pak dal jsem tobě jeden díl *výš* nad bratří tvé, kteréhož jsem mečem svým a lučištěm svým dosáhl z ruky Amorejského.
- יז און יוסף האָט געזען, אז זײַן פֿאָטער טוט אַרויף זײַן רעכטע האַנט אויפֿן קאָפּ פֿון אַפֿרימען, און עס איז אויסגעקומען שלעכט אין זײַנע אויגן; האָט ער אונטערגעלענט זײַן פֿאָטערס האַנט, פֿדי זי אַוועקצונעמען פֿון אַפֿרימס קאָפּ אויף מנשהס קאָפּ.
- יח און יוסף האָט געזאָגט צו זײַן פֿאָטער: ניט אַזוי, מײַן פֿאָטער, וואָרום דער איז דער בכֹּר; טו אַרויף דײַן רעכטע האַנט אויף זײַן קאָפּ.
- יט אָבער זײַן פֿאָטער האָט ניט געוואָלט, און האָט געזאָגט: איך ווײַס, מײַן זון, איך ווײַס; ער אויך וועט ווערן אַ פֿאָלק, און ער אויך וועט זײַן גרויס, אָבער זײַן ייִנגערער ברודער וועט זײַן גרעסער פֿון אים, און זײַן זאַמען וועט ווערן אַ פֿולע פעלקער.
- כ און ער האָט זיי געבענטשט אין יענעם טאָג, אַזוי צו זאָגן: מיט דיר זאָל זיך בענטשן ישׂראל, אַזוי צו זאָגן: גאָט זאָל דיך מאַכן אַזוי ווי אַפֿרים און אַזוי ווי מנשה. און ער האָט געשטעלט אַפֿרימען פֿאַר מנשהן.
- כא און ישׂראל האָט געזאָגט צו יוספֿן: זע, איך שטאַרב; אָבער גאָט וועט זײַן מיט אײַך, און ער וועט אײַך אומקערן צו דעם לאַנד פֿון אײַערע עלטערן.
- כב און איך האָב דיר געגעבן אײַן חלק איבער דײַנע ברידער, וואָס איך האָב אַוועקגענומען פֿון דער האַנט פֿון דעם אַמורי מיט מײַן שווערד און מיט מײַן בויגן.

בראשית מט : 49

- 1 Povolal pak Jákob synů svých, a řekl: Sejděte se, a oznámím vám, co se s vámi děti bude potomních dnů.

א און יעקב האָט גערופֿן זײַנע זין, און האָט געזאָגט: זאָמלט אײך אײן, און איך וועל אײך זאָגן וואָס אײך וועט געשען אין סוף פֿון די טעג.
- 2 Shromažďte se a slyšte synové Jákobovi, pošlyšte Izraele otce svého.

ב קלײַבט אײך אויף און הערט, קינדער פֿון יעקב, און האָרכט צו אײַער פֿאָטער ישראל:
- 3 Ruben, prvorozený můj jsi ty, síla má, a počátek moci mé, vyvýšenost důstojenství a vyvýšenost síly.

ג ראובן, מײַן בכֹּר ביסטו, מײַן כּוח און מײַן ערשטע קראַפֿט, די פֿער פֿון גרויסקײט, און די פֿער פֿון מאַכט.
- 4 Prudce sběhneš jako voda. Nebudeš vyvýšen, proto že jsi vstoupil na lůžce otce svého; a jakž jsi poškrvrnil postele mé, zmizelo *vyvýšení tvé*.

ד ביסט אײַליק ווי וואַסער — זאָלסטו די פֿער ניט זײַן; ווייל דו ביסט אויף דײַן פֿאָטערס געלעגער אַרויף; דענצמאָל האָסטו עס פֿאַרשוועכט — מײַן בעט אַווי ער איז אַרויף.
- 5 Simeon a Léví bratří, nástrojové nepravosti *jsou* v příbytcích jejich.

ה שמעון און לֵוִי זײַנען ברידער, וואָפֿן פֿון רויב זײַנען זייערע לײַב-קרובים.
- 6 Do tajné rady jejich nevcházej duše má, k shromáždění jejich nepřipojuj se slávo má; nebo v prchlivosti své zbili muže, a svévolně vyvrátili zed.

ו אין זייער באַראָט זאָל ניט קומען מײַן זעל, צו זייער געזעמל זאָל מײַן כּבוד ניט צושטיין; וואָרום אין זייער פֿעס הרגען זיי אַ מענטשן, און אין זייער גוטמוט פֿאַרקריפלען זיי אַן אָקס.
- 7 Zlořečená prchlivost jejich, nebo neustupná; i hněv jejich, nebo zatvrdilý jest. Rozdělím je v Jákobovi, a rozptýlím je v Izraeli.

ז פֿאַרשאַלטן זייער פֿעס, ווייל ער איז שטאַרק, און זייער צאָרן, ווייל ער איז האָרט! איך וועל זיי צעטיילן אין יעקב, און זיי צעשפּרייטן אין ישראל.
- 8 Judo, ty jsi, tebe chváliti budou bratří tvoji; ruka tvá *bude* na šíji nepřátel tvých; klaněti se budou tobě synové otce tvého.

ח יהודה, דײַך וועלן לויבן דײַנע ברידער, דײַן האַנט וועט זײַן אויפֿן נאָקן פֿון דײַנע פֿײַנט, די זין פֿון דײַן פֿאָטער וועלן זיך בוקן צו דיר.
- 9 Lvíče Juda, z loupeže, synu můj, vrátil jsi se; schýliv se, ležel jako lev a jako lvíce; kdo zbudí ho?

ט אַ יונגער לײַב איז יהודה; פֿון פֿאַרצוקונג, מײַן זון, ביסטו אויפֿגעוואַקסן; ער קניט, ער הויערט ווי אַ לײַב, און ווי אַ לײַבינטע — ווער קען אים אויפֿרייצן?

- 10 Nebude odjata berla od Judy, ani vydavatel zákona od noh jeho, dokudž nepřijde Sílo; a k němu se shromáždí národové.
- 11 Uváže k vinnému kmenu osle své, a k výbornému kmenu oslátko oslice své. Práti bude u víně roucho své, a v červeném víně oděv svůj.
- 12 Červenějších očí *bude* nad víno, a zubů bělejších nad mléko.
- 13 Zabulon bydliti bude na břehu mořském, a na přístavu lodí, a pomezí jeho až k Sidonu.
- 14 Izachar osel silný, ležící mezi dvěma břemeny.
- 15 A vida odpočinutí, že jest dobré, a zemi, že jest rozkošná, sehne rameno své k nošení, a dávati bude daně.
- 16 Dan souditi bude lid svůj, jako jedno z pokolení Izraelských.
- 17 Budeť Dan *jako* had podlé cesty, *jako* had rohatý podlé stezky, štípaje kopyta koně, aby spadl jezdec jeho zpět.
- 18 Spasení tvého očekávám, ó Hospodine!
- 19 Gád, vojsko přemůže jej, však on svítězí potom.
- 20 Asser, tučný *bude* pokrm jeho, a ont vydávati bude rozkoše královské.
- 21 Neftalím *jako* laň vypuštěná, vydávaje výmluvnosti krásné.
- י נִיט אָפּגעטאָן וועט ווערן אַ צעפטער פֿון יהודה, און אַ הערשערשטאַק פֿון צווישן זײַנע פֿיס, ווי לאַנג מע וועט קומען קיין שײל; און צו אים וועלן פֿעלקער געהאַרכן.
- יא ער בײַנדט צום ווינשטאַק זײַן יונגאײזל, אום צום ווינצווייג דעם זון פֿון זײַן אײזעלין. ער וואָשט אין וויין זײַן קלײד, און אין בלוט פֿון טרויבן זײַן בגד;
- יב גערויטיקט די אויגן פֿון וויין, און ווייס די צײנער פֿון מײלך.
- יג זבולון וועט ווײנען בײם באָרטן פֿון ימען, און ער וועט זײַן אַ באָרטן פֿאַר שײפֿן, און זײַן לענד איבער צידון.
- יד יִשָּׁכָר איז אַ בײניקער אײזל, ער הױערט צווישן די שאַפֿגעהעפֿטן.
- טו און ער האָט געזען די רו, אַז זי איז גוט, און דאָס לאַנד, אַז עס איז ליב, האָט ער געבויגן זײַן רוקן צו טראָגן, און איז אַ צינזקנעכט געוואָרן.
- טז דן וועט זיך אָננעמען פֿאַר זײַן פֿאַלק, ווי אײנער פֿון די שבטים פֿון ישׂראל.
- זי דן וועט זײַן אַ שלאַנג אויפֿן וועג, אַ האַרנשלאַנג אויפֿן שטעג, וואָס בײסט די טריט פֿון דעם פֿערד, און זײַן רײטער פֿאַלט אַהײנטער.
- יח אויף זײַן הילף, גאָט, טו אײך האָפֿן. גַד – אים וועט אַ מחנה באַפֿאַלן, אָבער ער וועט אָנפֿאַלן אויף זײער טריט.
- יט
- כ בײ אַשרן וועט פֿעט זײַן זײַן ברויט, און ער וועט אַרויסגעבן מַלכות-געריכטן.
- כא נַפְתָּלִי איז אַ הײנדין אַ פֿלינקע; ער גיט אַרויס שײנע רײד.

- 22 Ratolest rostoucí Jozef, ratolest rostoucí
podlé studnice; ratolesti vycházely nad
zed. כב א פֿרוכטיק ביימל איז יוסף, א פֿרוכטיק
ביימל בײַ אַ קוואַל; די צווייגן שפּרייזן איבער
דער מויער.
- 23 Ačkoli hořkostí naplnili jej, a stříleli *na*
něj, a v tajné nenávisti měli ho střelci: כג און אים געביטערט, און געשאָסן, און אים
געפֿינט האָבן די פֿילמענער;
- 24 Však zůstalo v síle lučiště jeho, a zsilila se
ramena rukou jeho z rukou mocného
Jákobova; odkudž *byl* pastýř *a* kámen Iz-
raelův; כד אָבער פֿעסט איז זײַן בויגן געבליבן, און פֿלינק
געווען זײַנען די אָרעמס פֿון זײַנע הענט, דורך
די הענט פֿון דעם מאַכטיקן פֿון יעקב, פֿון
דאָרט — פֿון דעם פּאַסטור, דעם פֿעלד פֿון
ישׂראל;
- 25 Od silného *Boba, jemuž sloužil* otec tvůj,
kterýž spomáhá tobě, a od všemohoucí-
ho, kterýž požehná tobě požehnáními
nebeskými s hůry, požehnáními propasti
ležící hluboko, požehnáním prsů a živo-
ta. כה פֿון דעם גאָט פֿון דײַן פֿאָטער וואָס העלפֿט
דיר, און פֿון שׂדֵי וואָס בענטשט דײַך, מיט
ברכות פֿון הימל פֿון אויבן, ברכות פֿון תּהוֹם
וואָס הויערט אונטן, ברכות פֿון ברוסטן און
טראַכט.
- 26 Požehnání otce tvého silnější budou nad
požehnání předků mých, až k končinám
pahrbků věčných; budou nad hlavou Jo-
zefovou, a na vrchu hlavy Nazarejského
mezi bratřími jeho. כו די ברכות פֿון דײַן פֿאָטער שטײַגן אַריבער די
ברכות פֿון מײַנע עלטערן — ביז דעם שפיץ
פֿון די אייביקע בערג. זײַ זאָלן זײַן אויף דעם
קאָפּ פֿון יוסף, און אויפֿן שיידל דעם פֿירשט
פֿון זײַנע ברידער.
- 27 Benjamin, vlk dravý, ráno bude jísti lou-
pež, a večer rozdělí kořisti. כז בנימין איז אַ וואַלף וואָס פֿאַרצוקט; אין דער
פֿרי עסט ער פֿאַנג, און אין אָוונט טיילט ער
רויב.
- 28 Všech těchto pokolení Izraelských jest
dvanácte; a to jest, což mluvil jim otec
jejich; požehnal jim také, jednomu kaž-
dému vedlé požehnání jeho požehnal. כח די אַלע זײַנען די צוועלף שבטים פֿון ישׂראל,
און דאָס איז וואָס זײַער פֿאָטער האָט צו זײַ
גערעדט און זײַ געבענטשט; איטלעכן ווי לויט
זײַן ברכה האָט ער זײַ געבענטשט.
- 29 A poroučeje jim, řekl: Já připojen budu
k lidu svému; pochovejte mne s otcí mý-
mi v jeskyni té, kteráž *jest* na poli Efrona
Hetejského, כט און ער האָט זײַ באַפֿוילן, און זײַ אָנגזאָגט:
איך ווער איינגעזאַמלט צו מײַן פֿאָלק;
באַגראַבט מיך לעבן מײַנע עלטערן, אין דער
הייל וואָס אין דעם פֿעלד פֿון עֶפְרוֹן דעם חֲתִי.

- 30 V jeskyni, kteráž jest na poli Machpelah, jenž jest naproti Mamre v zemi Kananejské, kterouž koupil Abraham spolu s polem tím od Efrona Hetejského k dědičnému pohřbu. ל אין דער הייל וואָס אין דעם פֿעלד פֿון מכפֿלה, וואָס פֿאַר ממרא אין לאַנד כנען, וואָס אברהם האָט אָפגעקויפֿט מיטן פֿעלד פֿון עפֿרון דעם חתִי פֿאַר אַ קבר-אייגנטום —
- 31 Tam pochovali Abrahama a Sáru ženu jeho; tam pochovali Izáka a Rebeku ženu jeho; tam také pochovali Líu. לא דאָרטן האָט מען באַגראָבן אברהמען און זיין ווייב שָׂרָה, דאָרטן האָט מען באַגראָבן יצחק און זיין ווייב רבקה, און דאָרטן האָב איך באַגראָבן לאה —
- 32 Koupeno *pak bylo* pole a jeskyně, kteráž na něm, od synů Het. לב דער איינקויף פֿון דעם פֿעלד מיט דער הייל וואָס דרינען, פֿון די קינדער פֿון חת.
- 33 A když přestal Jákob přikazovati synům svým, složil nohy své na ložci a umřel; a připojen jest k lidu svému. לג און ווי יעקב האָט געענדיקט זיין צוואָה צו זיינע זין, אזוי האָט ער אַרײַנגענומען זיינע פֿיס אין בעט, און איז פֿאַרגאַנגען, און איז איינגעזאַמלט געוואָרן צו זיין פֿאָלק.

- א און יוסף איז געפאלן אויף זיין פֿאָטערס פנים, און ער האָט געוויינט איבער אים, און האָט אים געקושט.
- ב און יוסף האָט באַפֿוילן זינע קנעכט די רופאים איינצובאַלזאַמירן זיין פֿאָטער; און די רופאים האָבן איינגעבאַלזאַמירט ישראלן.
- ג און עס זינען דערפֿילט געוואָרן איבער אים פֿערציק טעג, וואָרום אַזוי פֿיל טעג מוזן דערפֿילט ווערן ביים איינבאַלזאַמירן. און די מצרים האָבן אים באַוויינט זיבעציק טעג.
- ד און אַז די טעג פֿון זיין באַוויינונג זינען אַריבער, האָט יוסף גערעדט צו פֿרעהס הויז, אַזוי צו זאָגן: אויב, איך בעט דיר, איך האָב געפֿונען לייטזעליקייט אין אייערע אויגן, רעדט, איך בעט אײַך, אין די אויערן פֿון פֿרעהן, אַזוי צו זאָגן:
- ה מײַן פֿאָטער האָט מיך באַשוואָרן, אַזוי צו זאָגן: זע, איך שטאַרב; אין מײַן קבר וואָס איך האָב מיר געגראָבן אין לאַנד כְּנַעַן, דאָרטן זאָלסטו מיך באַגראָבן. און אַצונד, לאָמיר אַרויפֿגיין, איך בעט דיר, און באַגראָבן מײַן פֿאָטער, און זיך אומקערן.
- ו האָט פֿרעה געזאָגט: גיי אַרויף, און באַגראָב דײַן פֿאָטער, אַזוי ווי ער האָט דיר באַשוואָרן.
- ז איז יוסף אַרויפֿגעגאַנגען צו באַגראָבן זיין פֿאָטער, און מיט אים זינען אַרויפֿגעגאַנגען אַלע קנעכט פֿון פֿרעהן, די עלטסטע פֿון זיין הויז, און אַלע עלטסטע פֿון לאַנד מצרים,
- ח און דאָס גאַנצע הויזגעזינט פֿון יוספֿן, און זינע ברידער, און זיין פֿאָטערס הויזגעזינט; בלויז זייערע קליינע קינדער, און זייערע שאָף און זייערע רינדער, האָבן זיי איבערגעלאָזן אין לאַנד גושן.
- 1 Tedy padl Jozef na tvář otce svého, a plakal nad ním, líbaje ho.
- 2 A poručil služebníkům svým lékařům, aby vonnými věcmi pomazali otce jeho. I pomazali lékaři vonnými věcmi Izraele.
- 3 A vyplnilo se při něm čtyřiceti dní; (*nebo tak vyplňují se dnové těch, kteříž mazáni bývají vonnými věcmi*). I plakali ho Egypťští za sedmdesáte dní.
- 4 Když pak dnové pláče toho pominuli, mluvil Jozef k domu Faraonovu, řka: Jestliže jsem nyní našel milost před očima vašima, mluvte, prosím, v uši Faraonovy, a rcete:
- 5 Otec můj přísahou mne zavázal, řka: Aj, já umírám; v hrobě mém, kterýž jsem sobě vykopal v zemi Kananejské, tam mne pochovej. Nyní tedy, prosím, nechť vstoupím a pochovám otce svého, a navrátím se zase.
- 6 I řekl Farao: Vstup a pochovej otce svého tak, jakž tě přísahou zavázal.
- 7 Tedy vstoupil Jozef, aby pochoval otce svého, a vstoupili s ním všickni služebníci Faraonovi, starší domu jeho a všickni starší země Egyptské,
- 8 Všecken také dům Jozefův, a všickni bratří jeho i dům otce jeho; toliko děti svých, ovec a volů nechali v zemi Gesen.

- 9 Vstoupili s ním také i vozové a jezdci, a bylo vojsko to veliké velmi. ט אויך ריטער און ריטוועגן זינען אַרױפֿגעגאַנגען מיט אים, און די מחנה איז געווען זייער גרויס.
- 10 I přišli až k místu Atád, kteréž jest při brodu Jordánském, a kvílili tam kvílením velikým a velmi žalostným; i držel *tu* zámutek po otci svém za dnů sedm. י און זיי זינען געקומען ביז דעם שיער פֿון אָטד וואָס אויף יענער זייט ירדן, און האָבן דאָרטן געקלאָגט זייער אַ גרויסע און שווערע קלאָג; און ער האָט געמאַכט אַ טרויער אויף זיין פֿאָטער זיבן טעג.
- 11 Vidouce pak obyvatelé země té, *totiž* Kananejští, zámutek na místě tom Atád, řekli: Těžký to mají zámutek Egyptští. Protož nazváno jest jméno jeho Abel Mizraim, a *to* jest při brodu Jordánském. יא און דער באַווינער פֿון לאַנד, דער כְּנַעֲנִי, האָט געזען דעם טרויער ביי דעם שיער פֿון אָטד, און זיי האָבן געזאָגט: אַ שווערער טרויער איז דאָס ביי מִצְרַיִם. דרום האָט מען גערופֿן דעם נאָמען דערפֿון אָבֶל-מִצְרַיִם, וואָס אויף יענער זייט ירדן.
- 12 Učinili tedy s ním synové jeho tak, jakž jim byl poručil. יב און זינע זיין האָבן געטאָן צו אים אַזוי ווי ער האָט זיי באַפֿוילן.
- 13 A donesše ho do země Kananejské, pochovali ho v jeskyni na poli Machpelah, kterouž byl koupil Abraham s tím polem k dědičnému pohřbu od Efrona Hetejského, naproti Mamre. יג און זינע זיין האָבן אים אַוועקגעטראָגן קיין לאַנד כְּנַעַן, און האָבן אים באַגראָבן אין דער הייל פֿון דעם פֿעלד פֿון מַכְפֶּלֶה, וואָס אַבְרָהָם האָט אָפּגעקויפֿט מיטן פֿעלד, פֿאַר אַ קבר-אייגנטום, פֿון עֶפְרֹן דעם חֲתִי, פֿאַר מַמְרֵא.
- 14 A když pochoval Jozef otce svého, navrátil se do Egypta s bratřími svými a se všemi, kteříž byli vstoupili s ním, aby pochovali otce jeho. יד און יוסף האָט זיך אומגעקערט קיין מִצְרַיִם, נאָכדעם ווי ער האָט באַגראָבן זיין פֿאָטער, ער און זינע ברידער, און אַלע וואָס זינען אַרױפֿגעגאַנגען מיט אים צו באַגראָבן זיין פֿאָטער.
- 15 Vidouce pak bratří Jozefovi, že umřel otec jejich, řekli: Snad v nenávisti nás míti bude Jozef, a vrchovatě nahradí nám všechno zlé, kteréž jsme jemu činili. טו און ווי יוסףס ברידער האָבן געזען אַז זייער פֿאָטער איז טויט, אַזוי האָבן זיי געזאָגט: אַפֿשר וועט אונדז יוסף טראָגן אַ שנאה, און אומקערן וועט ער אונדז אומקערן אַלדאָס שלעכטס וואָס מיר האָבן אים געטאָן.
- 16 Protož vzkázali Jozefovi, řkouce: Otec tvůj ještě před smrtí svou přikázal, řka: טז און זיי האָבן געהייסן זאָגן יוסףס: דין פֿאָטער האָט באַפֿוילן פֿאַר זיין טויט, אַזוי צו זאָגן:

- 17 Takto díte Jozefovi: Prosím, odpusť již
bratřím svým přestoupení a hřích jejich;
nebo zle učinili tobě. Protož již odpusť,
prosím, přestoupení služebníkům Boha,
jehož ctíl otec tvůj. I rozplakal se Jozef,
když k němu mluvili.
- 18 Přistoupili potom také bratří jeho, a
padše před ním, řekli: Aj, my jsme slu-
žebníci tvoji.
- 19 Jimž odpověděl Jozef: Nebojte se; nebo
zdaleiž jsem já *vám* za Boha?
- 20 Vy zajisté skládali jste proti mně zlé; *ale*
Bůh obrátil to v dobré, aby učinil to, což
vidíte nyní, a při životu zachoval lid
mnohý.
- 21 Protož nebojte se již; já chovati vás budu
i děti vaše. A tak těšil je, a mluvil k srdci
jejich.
- 22 Bydlil pak Jozef v Egyptě, on i dům otce
jeho, a živ byl Jozef sto a deset let.
- 23 A viděl Jozef syny Efraimovy až do třetí-
ho pokolení; ano i synové Machira, syna
Manassesova, vychováni jsou u Jozefa.
- 24 Mluvil potom Jozef bratřím svým: Já tu-
díž umru; Bůh pak jistotně navštíví vás,
a vyvede vás z země této do země, kte-
rouž přísáhl Abrahamovi, Izákovi a
Jákovovi.
- יז «אַזוי זאָלט איר זאָגן צו יוסף: פֿאַרגיב, אײַך
בעט דײַך, דעם פֿאַרברעך פֿון דינע ברידער
און זייער חטא, וואָס זיי האָבן דיר שלעכטס
געטאָן». און אַצונד, פֿאַרגיב, אײַך בעט דײַך,
דעם פֿאַרברעך פֿון די קנעכט פֿון דיין
פֿאַטערס גאָט. און יוסף האָט געוויינט אַז מע
האָט צו אים גערעדט.
- יח און זינע ברידער זינען אויך געגאַנגען און
זינען אַנידערגעפֿאַלן פֿאַר אים, און האָבן
געזאָגט: זע, מיר זינען דינע קנעכט.
- יט האָט יוסף צו זיי געזאָגט: איר זאָלט ניט מורא
האָבן; בין אײַך דען אויף דעם אָרט פֿון גאָט?
- כ וואָרום איר האָט געמיינט אַ רעה פֿאַר מיר,
אַבער גאָט האָט עס געמיינט פֿאַר אַ טובֿה,
כדי צו מאַכן אַזוי ווי היינטיקן טאָג, צו
דערהאַלטן ביים לעבן אַ סך פֿאַלק.
- כא און אַצונד, זאָלט איר ניט מורא האָבן; אײַך
וועל אויסהאַלטן אײַך און אייערע געזינטן. און
ער האָט זיי געטרייסט, און זיי גערעדט צום
האַרצן.
- כב און יוסף איז געבליבן אין מִצְרַיִם, ער און זיין
פֿאַטערס הויזגעזינט; און יוסף האָט געלעבט
הונדערט און צען יאָר.
- כג און יוסף האָט געזען פֿון אַפֿרימען
אוראייניקלעך; אויך די קינדער פֿון מִכִּיר,
מנשהם זון, זינען געבאָרן געוואָרן אויף יוסףס
קני.
- כד און יוסף האָט געזאָגט צו זינע ברידער: אײַך
שטאַרב; אָבער דערמאָנען וועט זיך גאָט
דערמאָנען אָן אײַך, און ער וועט אײַך
אויפֿברענגען פֿון דעם היגן לאַנד צו דעם
לאַנד וואָס ער האָט צוגעשוואָרן אַברהמען,
יצחקן, און יעקבן.

- 25 Protož přísahou zavázal Jozef syny Izraelovy, řka: Když navštíví vás Bůh, vynestež kosti mé odsud. כה און יוסף האָט באַשוואָרן די זין פֿון ישראלן, אַזוי צו זאָגן: דערמאָנען וועט זיך גאָט דערמאָנען אָן אײַך; זאָלט איר אויפֿברענגען מײַנע בײַנער פֿון דאָנען.
- 26 I umřel Jozef, když byl ve stu a v desíti letech; a pomazán jsa vonnými věcmi, vložen jest do truhly v Egyptě. כו און יוסף איז געשטאָרבן צו הונדערט און צען יאָר. און מע האָט אים אײַנגעבאַלזאַמירט, און ער איז אַרײַנגעטאָן געוואָרן אין אַן אָרון אין מִצְרַיִם.